

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing

ID: 4567898998

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

จัดทำโดย หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และแขนงสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐศาสตร์

ที่ปรึกษา

พระราชปรีดีทิพย์, ศ.ดร.	อธิการบดี
พระเทพพรเมธี, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
พระสุวรณ์เมธาภรณ์, ผศ.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระเมธีธรรมอาจารย์, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
พระเทพเวที, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
พระโสภณวชิราภรณ์	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
พระครูโสภณพุทธนิเทศ, ผศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์
ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒนสิทธิ์
ศ.ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	รศ.ประณต นันทียกุล
รศ.ดร.สมาน งามสนิท	รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร

บรรณาธิการ รศ.ดร.สุพล สุธะพรหม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร. พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ
ผศ.ดร.ยุทธนา ปรานีต ผศ.ดร.ธิตูฒิ หมั่นมี

กองบรรณาธิการ

พระปลัดระพิน พุทธิสาร, ผศ.ดร.	พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี
รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	ผศ.ดร.อนุวัตร กระสังข์
ผศ.ดร.ประเสริฐ ธิลาวัณ	ผศ.ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อ.ดร.สมบัติ นามบุรี
อ.ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า	อ.ดร.บวร ชมขุนศรี	อ.ดร.ปณตดา รักษาแก้ว
อ.ดร.กาญจนา คำจตุ	พระสมนึก อธิปญโญ	พระนุชิต นาคเสโน
นางสาวสุมาลี บุญเรือง	นายกรกต ชำบ้นิต	นายสุภัทรชัย สีสะใบ
นางสาวกาญจนา บุญเรือง	นางสาวพัชรี หาลาง	
แบบปก-รูปเล่ม	ผศ.ดร.สุริยา รักษาเมือง	

พิมพ์ที่ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศูนย์จำหน่ายหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย)
79 หมู่ 1 ถนนพหลโยธิน หลักกิโลเมตรที่ 55
ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035-248000 ต่อ 8048

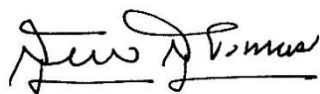

คำนำ

คณะสังคมศาสตร์โดยภาควิชารัฐศาสตร์ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นมา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละปีได้มีผู้สำเร็จการศึกษามากพอสมควร ซึ่งนิสิตเหล่านี้ ได้สำเร็จการศึกษาตามแผน ก แบบ ก 2 ที่ทั้งศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์และแผน ข ที่ศึกษารายวิชาและทำสารนิพนธ์ด้วยซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และสอดคล้องกับประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2554

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ในปีการศึกษา 2562 ที่ขณะนี้ประเทศไทยประสบปัญหาโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนาหรือไวรัสโควิด-19 ทางหลักสูตรจึงจัดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือProceedings ครั้งที่ 7 ในครั้งนี้ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ได้มีภาคีเข้าเข้าร่วมการประชุมสัมมนาประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งได้กำหนดให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยการนำเสนอผลงานทางวิชาการ โดยให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาทุกรูปหรือคนต้องนำเสนอผลงานวิจัยของตนเอง ซึ่งในปีนี้ได้กำหนดให้มีการนำเสนอ 2 แบบด้วยกันคือ ให้ตีพิมพ์ในสิ่งพิมพ์วิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองในรูปแบบโปสเตอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย 1. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ 2. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ 3. สาขาวิชารัฐศาสตร์ และสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมผ่านแบบ e-book ซึ่งสามารถอ่านได้โดยใช้ QR Code

คณะผู้จัดทำเอกสารหวังว่า เอกสารฉบับนี้คงเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ผู้สนใจทางวิชาการในด้านนี้เป็นอย่างดี และเป็นเครื่องชี้วัดให้เห็นว่า เป็นการจัดการศึกษาที่สามารถประกันคุณภาพของการศึกษาด้วยตนเอง และนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของ มจร ได้ จึงขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมทำให้การประชุมวิชาการครั้งนี้บรรลุผลตามที่ได้กำหนดไว้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
กองบรรณาธิการการประชุมวิชาที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)	(2)
คำนำ	(3)
สารบัญ	(4)
กำหนดการ	(5)
คำกล่าวรายงาน	(6)
การบรรยายพิเศษอธิการบดี	(9)
คณะกรรมการวิพากษ์บทความ	(18)
สรุปผลแบบประเมินผลโครงการ	(20)
สรุปการประเมินบทความวิจัย (กลุ่มที่ 3)	(24)
รายชื่อการนำเสนอบทความทางวิชาการ	(32)
รวมบทความ	1
ภาคผนวก	261
ภาคีเครือข่ายจัดการประชุมวิชาที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)	262
บันทึกข้อความ	263
โครงการจัดประชุมวิชาการ	264
คำสั่งมหาวิทยาลัย	267
ประมวลรูปภาพประกอบโครงการ	269

กำหนดการ

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
ID: 4567898998

ภาคเช้า :

- 08.30 น. พระมหาสมบุญ วุฑฒิภิโร, รศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
กล่าวสัมปทานนียกถา
- 08.45 น. พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร. คณบดีคณะสังคมศาสตร์
กล่าวสัมปทานนียกถา
- 09.00 น. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาภาควิชา
รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดการ
ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์
(Online)
- 09.20 น. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาภาควิชา
รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ กล่าวรายงานต่อองค์ประธานในพิธี
- 09.30 น. พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร. อธิการบดี กล่าวเปิดการประชุม
และบรรยายพิเศษ หัวข้อ “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมอง
พระพุทธศาสนา”
- 10.15 น. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวปิดกนกถา

ภาคบ่าย : การนำเสนอผลงานทางวิชาการของนิสิต

- 13.00 น. นิสิตนำเสนอผลงานผ่านระบบ ZOOM MEETING แบ่งออกเป็น 3 ห้อง
ห้องที่ 1 สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
ห้องที่ 2 สาขารัฐประศาสนศาสตร์
ห้องที่ 3 สาขารัฐศาสตร์

คำกล่าวถวายรายงาน
พิธีเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ (Online)
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ต่อ พระราชปรีดีทิว, ศ.ดร. อธิการบดี ประธานในพิธี
ประจำปีการศึกษา 2563 วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

กราบนมัสการ ศาสตราจารย์ ดร. พระราชปรีดีทิว,

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่เคารพอย่างสูง

เกล้ากระหม่อม รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป และผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ในนามคณะกรรมการดำเนินงานจัดโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต พร้อมด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกรูปหรือคนพร้อมทั้งผู้เข้าร่วมจากภาคีเครือข่าย รู้ลึกปีติยินดีเป็นอย่างยิ่งที่พระเดชพระคุณท่านอธิการบดีได้เมตตามาเป็นประธานประกอบพิธีเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือ Proceedings ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ในวันนี้ จึงขอถวายรายงานโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

คณะสังคมศาสตร์ โดยภาควิชารัฐศาสตร์ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้เปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละปีได้มีผู้สำเร็จการศึกษามากพอสมควร ซึ่งนิสิตเหล่านี้ ได้สำเร็จการศึกษาตามแผน ก ที่ทั้งศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ และแผน ข ที่ศึกษารายวิชาและทำสารนิพนธ์ด้วย

ในปีการศึกษา 2562 นี้มีนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ส่วนกลาง จำนวน 12 รูป และจากวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จำนวน 22 รูปหรือคน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 17 รูปหรือคน และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 25 รูปหรือคน รวมทั้งสิ้น จำนวน 74 รูปหรือคน ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือ Proceedings ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558 และสอดคล้องกับประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2554

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ในปีการศึกษา 2562 ที่ขณะนี้ประเทศไทยประสบปัญหาโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนาหรือไวรัสโควิด- 19 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ซึ่งจัดสอนที่ส่วนกลาง ณ มจร วังน้อย และวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนกลาง จึงได้จัดให้มีการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหลักสูตรทั้งสองให้สาธารณชนได้รับทราบ อันจะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการต่อไป

การจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อจัดให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ
2. เพื่อจัดให้มีการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของหลักสูตรทั้งสามสาขาให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

ทั้งนี้ ในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือ Proceedings ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 7 ได้มีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมการประชุมสัมมนาประกอบด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยโครงการเสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) ในสังคมไทย, และในช่วงบ่ายได้กำหนดให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยการนำเสนอผลงานทางวิชาการโดยให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาทุกรูปหรือคนต้องนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองผ่านระบบออนไลน์ (Online) ซึ่งในปีนี้ได้กำหนดให้มีการนำเสนอ 2 แบบด้วยกัน กล่าวคือ ให้ตีพิมพ์ในสิ่งพิมพ์วิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองในรูปแบบโปสเตอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

สาขาวิชา ประกอบด้วย 1) สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ 2) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และ 3) สาขาวิชารัฐศาสตร์

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็นในการนำเสนอบทความทางวิชาการของนิสิตแต่ละรูปหรือคน อีกทั้งได้จัดพิมพ์หนังสือรวมบทความวิจัยรวม 74 เรื่อง โดยจัดพิมพ์แยกตามกลุ่ม 3 กลุ่มดังกล่าวมา เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยให้กว้างขวางออกไป

ในการประชุมวิชาการครั้งนี้ ได้จัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละรูปเป็นการเบื้องต้นด้วยระบบ QR Code พร้อมทั้งการนำเสนอด้วยระบบโปสเตอร์ และภาคบรรยายผ่านระบบออนไลน์ (Online) และเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมครั้งนี้แล้ว เมื่อนิสิตเจ้าของบทความวิจัยได้แก้ไขงานครั้งสุดท้ายแล้วจึงได้ตีพิมพ์ฉบับสมบูรณ์อันเป็นการสรุปรายงานการประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอมหาวิทยาลัยนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ และส่งผลในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่อไป และในส่วนเกียรติบัตรของภาคีเครือข่ายเข้าร่วมการประชุมสัมมนาและของนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาทางคณะผู้จัดสัมมนาก็ส่งมอบให้ในภายหลังต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้วขอกราบอาราธนาพระเดชพระคุณ ท่านอธิการบดี ได้โปรดให้โอวาท และกล่าวเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) พร้อมบรรยายพิเศษ เรื่อง “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา” ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ซึ่งมีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน 46 รูปหรือคน และนิสิตระดับปริญญาเอกและผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 158 รูปหรือคน รวมทั้งสิ้นจำนวน 204 รูปหรือคน เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นแนวทางแห่งการปฏิบัติสืบต่อไป

การบรรยายพิเศษ

เรื่อง “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา”

โดย : พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปณโณ, ป.ธ.9, Ph.D.), ศาสตราจารย์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขาธิการแม่กองบาลีสนามหลวง

ในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ของคณะสังคมศาสตร์ นำโดยท่านพระครูปริยัติกิตติธำรง รศ.ดร. คณบดีคณะ สังคมศาสตร์ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ นิสิตทั้งฝ่ายบรรพชิต ทั้งฝ่ายคฤหัสถ์ คณะสังคมศาสตร์ รวมทั้ง นักวิชาการ นิสิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆทุกท่าน วันนี้ทางคณะสังคมศาสตร์ ร่วมกับภาคีเครือข่าย มีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คณบดีคณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จากโครงการ เสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในสังคมไทย

เบื้องต้นขอกล่าวเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม(Proceedings) ของหลักสูตร บัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โดยในปีผู้จัดการประชุมได้จัดในรูปแบบออนไลน์ เดิมทีที่เคยจัดมาจะเป็นการประชุมร่วมกันในห้องประชุม ซึ่งในปีนี้อย่างที่เราเข้าใจกันมีผลมาจากโรค ไวรัสCOVID-19 จึงปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการสัมมนาออกมาในรูปแบบออนไลน์ ถึงจะเป็นรูปแบบ ออนไลน์ก็ยังถือว่ามีประสิทธิภาพเป็นไปใน 2 ช่องทางมีเนื้อหาสาระเหมือนการประชุมร่วมกันในห้อง ประชุมทุกประการ การจัดการประชุมวิชาการนานาชาติของฝ่ายจัดการศึกษาของมหาจุฬาก็ทำมาอยู่เป็น ประจำทุกๆปี แต่ว่าปีนี้มีข้อขัดข้องอยู่กับเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บรูปแบบของการประชุมวิชาการก็ ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ขอเปิดการประชุมและแสดงข้อคิดเห็นเบื้องต้นเล็กน้อย ตามหัวข้อที่ ทางท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไปได้กำหนดเอาไว้ เรื่อง การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองของพระพุทธศาสนา เรื่องของการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพเรื่องของการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และเรื่องของ การช่วยเสริมในการทำอาชีพการทำมาหากินของคนไทย ในปัจจุบันนี้เป็น 3 เรื่องที่ทางสถาบันอุดมศึกษาควรจะทำให้ความเอาใจใส่เน้นเป็นพิเศษที่ผ่านมา บางที่บางแห่งพวกเราบางทีก็ไปในเรื่องของวิชาการให้ความรู้จัดการศึกษาสำเร็จการศึกษาให้ปริญญา บัตรเพื่อเป็นฐานในการทำมาหากินของแต่ละท่านต่อไป

นับจากนี้ไปด้วยสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยช่องทางการจัดการศึกษาที่มัน หลากหลายมากขึ้น Anytime Anywhere สามารถศึกษาเรียนรู้กันได้ทั้งนั้น นอกจากเราจะมาใช้ ระบบออนไลน์เพื่อการจัดการศึกษาในทางวิชาการแล้ว เรื่องของการให้ประชาชนรู้หลักการวิธีการ

ดูแลสุขภาพแบบยั่งยืน ให้มีสุขภาพจริงๆโดยอิงหลักทางพระพุทธศาสนา ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวเป็นเรื่องที่สถาบันอุดมศึกษาควรจะทำให้ความสนใจและแน่วเป็นกรณีพิเศษ เรื่องของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสร้างความเข้มแข็งทางด้านจิตใจให้กับคนในชาติ เป็นภาระหน้าที่ทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นผู้บริหาร คณาจารย์ของ มจร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวพันสัมพันธ์แล้วก็มีพันธกิจที่เกี่ยวข้องพันธกิจของคณะสงฆ์ทางพระพุทธศาสนาค่อนข้างมาก เราก็นำหน้าที่ให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้นในเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ที่สำคัญเรื่องปากท้อง ความเป็นอยู่ของประชาชน นับจากนี้ไปเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้วนี้รูปแบบการทำมาหากินของคนในก็อาจจะแตกต่างกันจะต้องคงจะเปลี่ยนไปหาค่อนข้างมาก เราจะมุ่งไปทางด้านความเจริญก้าวหน้าด้านวัตถุด้านเทคโนโลยีโดยไม่หันกลับมาองจุดแข็งที่เป็นเอกลักษณ์อัตลักษณ์ของชาติบ้านเมืองของเรา แต่ว่าการที่จะให้ทางฝ่ายบ้านเมืองมาช่วยดูแลในเรื่องของการทำมาหากิน แนะนำอาชีพนั้นอาชีพนี้บางทีทางฝ่ายบ้านเมืองก็มีภาระหลายอย่างก็เป็นหน้าที่ มจร ของเราที่จะต้องไปช่วยดูแลเรื่องการทำมาหากิน การสร้างความมั่นคงยั่งยืนเรื่องของการทำมาหากินของคนในชาติมากยิ่งขึ้นเป็น 3 เรื่อง เฉพาะในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ในวันนี้ก็จะมีประเด็นที่จะไปต่อยอดเพื่อดำเนินกิจกรรมใน 3 เรื่อง อย่างที่ว่านั้น เฉพาะเรื่อง“การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา”ในเบื้องต้นก็อยากจะแบ่งประเด็นในการให้ข้อคิดเห็นออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ก็คือประเด็นในเรื่อง**ระดับสมมติสังจะ**เป็นเรื่องของชาวบ้านเรื่องของคนทำมาหากินที่เราบริหารจัดการอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นระดับสมมติสังจะอย่างนี้ได้ ส่วนที่ 2 เรื่อง**ระดับปรมัตถสังจะ** คือเป็นเรื่องที่เป็นมุมมองของพระพุทธศาสนาจริงๆความจริงระดับสมมติสังจะก็มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอยู่ค่อนข้างมากก็คือเราสามารถที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการในการบริหารจัดการเพื่อช่วยบ้านเมืองบรรเทาเบาบางได้ทีไหนอย่างไร ก็สามารถทำได้ค่อนข้างมาก ระดับสมมติสังจะ ระดับที่ 1 นี้แนวปฏิบัติของเราก็คงเป็นเรื่องของมาตรการที่ทางฝ่ายบ้านเมืองได้ประกาศออกมาในส่วนที่เป็นการบริหารจัดการองค์กร ในสถานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาก็ฟังที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม หรือ อว. ประกาศมาตรการแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อให้ทุกคนอยู่อย่างเกษมสำราญอยู่รอดปลอดภัย มาตรการที่ทางกระทรวงได้ประกาศออกมา ในเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพจำนวนคนป่วย วิธีการดูแลรักษาที่ถูกรักษา การช่วยบรรเทาโรคภัยไข้เจ็บ ฟังจากกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลักที่รู้ข้อกำหนดมาตรการของฝ่ายบ้านเมืองที่ประกาศมาตรการอะไรออกมาก็ถือปฏิบัติตามนั้น นอกจากนั้นเรื่องของกิจกรรม 5 ส ทาง มจร ของเราในส่วนกลางก็จะดำเนินการให้เป็นระบบเป็นกิจจะลักษณะ และก็ทำอย่างต่อเนื่องเรื่องของความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ การสะสมเรื่องสกปรกในเป็นเรื่องเป็นถือว่าเป็นที่แพร่เชื้อไม่ใช่เฉพาะเชื้อโรคไข้หวัดไวรัสโควิด 19 เชื้อต่างๆ เพราะฉะนั้นกิจกรรม 5 ส ก็ถือปฏิบัติไปตามหลักวิชาให้ศึกษาให้ถือปฏิบัติ

โดยเฉพาะในปัจจุบันทางคณะสงฆ์ไปดำเนินการโครงการวัดประชารัฐสร้างสุขเขาก็เน้นกิจกรรม 5 ส บนพื้นฐานและตามขอบข่ายกิจกรรม 5 ส เพราะฉะนั้นเราจะทำกันอย่างที่เป็นวัฒนธรรมเป็นลักษณะนิสัยแล้ว นอกจากความสวยงามขององค์กร เป็นทัศนคติของผู้นับถือก็เกิดการแล้ว ซึ่งอัครราชสังฆราชสถาปนาความเชื่อความเลื่อมใส ก็จะทำให้เกิดความสะดวกในการดำเนินการ แล้วก็เกิดความเป็นรมณีสถาน เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน Rivering Office ถ้าดำเนินการกิจกรรม 5 ส อย่างต่อเนื่อง เรื่องของการรับประทานอาหารให้เป็นยาแทนที่จะรับประทานยาเป็นอาหาร ยาสมุนไพรในทางพระพุทธศาสนามีเป็นจำนวนมากที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระวินัยปิฎก ในตอนที่ว่าเภสัชชนธกะเป็นตอนๆ ที่เรียกว่าเภสัชชนธกะ เป็นหมวดที่ว่าด้วยยาซึ่งพระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้พระได้จัดได้ปรุงได้ฉนยาแค่นั้นอย่างไร แนวปฏิบัติอยู่ในนั้นเกิดโรคตรวจโรคชนิดนี้ต้องฉนหรือทานยาประเภทไหน ต้องใช้พืชผักประเภทไหนเพื่อบรรเทาเบาบางทำอย่างไรที่จะสร้างภูมิคุ้มกันได้ดี หลายส่วนก็ถูกประยุกต์นำมาใช้ถือปฏิบัติเป็นยาสมุนไพรในประเทศไทยตำรายาที่เป็นยาสมุนไพรไทยที่ปรากฏ ที่บันทึกเอาไว้ในคัมภีร์ท้องถิ่นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคัมภีร์โบราณท้องถิ่นต่างๆ ทั้งในทางภาคเหนือภาคอีสาน บางส่วนเป็นคัมภีร์ที่ว่าในตำรายามีเป็นจำนวนมาก

แต่เนื่องจากว่าการศึกษาวิจัยต่อยอดในบ้านเรายังไม่ได้ทำเป็นกิจจะลักษณะเป็นระบบจริงๆ มีเอกชนคนนั้นบางคนก็บางไปทำเป็นยาแคปซูลซึ่งบางส่วนก็ไม่ถูกสุขลักษณะรับประทานนานๆ เข้าก็จะอาการแทรกซ้อนเป็นการสะสม แต่ถ้าเรามีการศึกษาวิจัยต่อยอดเป็นกิจจะลักษณะทำให้ถูกสุขอนามัยถูกหลักวิชาการไม่เป็นพิษเป็นภัยของผู้ที่บริโภคฉนรับประทานอยู่เป็นประจำ ก็จะเป็นคุณูปการอย่างยิ่งนะเรื่องของการใช้ยาสมุนไพรไทยพืชผักเครื่องเทศต่างๆ ที่เป็นของไทยเรา เราสามารถรับประทานเป็นอาหารแล้วก็เป็ยาในขณะเดียวกัน

เพราะฉะนั้นในทางพระพุทธศาสนาของเราพระสงฆ์ก็จะมีส่วนในการสนับสนุนทางฝ่ายบ้านเมืองให้ประชาชนคนไทยทั้งที่เป็นชาวพุทธและไม่ใช่ชาวพุทธ ดูแลรักษาสุขภาพของตัวเองเฉพาะสำคัญอย่างยิ่งก็คือโรคภัยไข้เจ็บ สำคัญอย่างยิ่งอยู่ที่เราภูมิคุ้มกันสูงหรือไม่สูงเขากันว่าถ้าเรารับประทานพืชผักเครื่องเทศเป็นอาหารแล้วก็เป็ยาในขณะเดียวกันอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่สูงที่เข้มแข็งให้กับตัวเราเอง โรคภัยไข้เจ็บก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปสู่ตัวเราได้โดยง่าย อันนี้เป็นหลักวิชาการที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว แต่ว่าในการรับประทานของต่างๆ ของคนเราเป็นธรรมชาติของมนุษย์ว่ายืดความอร่อยเป็นหลักยึดลึ้นที่มันถูกใจถูกจริตของเรา เป็นหลักส่วนเรื่องของสุขภาพดีบางทีก็ลืมนกันไปก็เพราะฉะนั้นพระสงฆ์ซึ่งมีฐานะเป็นปูชนียบุคคลเป็นที่ศรัทธาของประชาชนอยู่แล้ว แล้วก็มีความรู้เรื่องของตัวยาตามหลักฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเกี่ยวกับยาหลายชนิดที่เป็นยาสมุนไพรไทย เราไม่สามารถที่จะสาธิตการทำแปลงสาธิตจัดมุมใดมุมหนึ่งของวัด หรือมีพื้นที่ที่เป็นของวัดแยกออกไปทำเป็นแปลงสาธิตด้วย ทำให้พระเจ้าพระสงฆ์ได้มาปรุงอาหารให้ฉนด้วย บางส่วนนั้นอาจจะไปจำหน่ายแจกเพื่อได้ดอกผลบางอย่างมาบำรุงการดำเนินงานของคณะสงฆ์ในส่วนนั้นส่วนนี้ ซึ่งก็คงไม่ไม่น่าเกลียดไม่เป็นที่ติฉินนินทานั้นมากนักเนื่องจากไม่ได้มุ่งผลกำไรเป็นหลักการ

ที่สำคัญเมื่อคือการสร้างอาชีพให้กับญาติโยมพุทธศาสนิกชนและคนไทยทั้งหลายที่ไม่ใช่ชาวพุทธ อันนี้ก็จะมีส่วนในการไปดูแลไปแก้ไขปัญหาโรคภัยไข้เจ็บไม่ใช่เฉพาะโรคไข้หวัดให้กับสังคมประเทศชาติมากขึ้น ในระดับสมมติสัจจะก็จะมีแนวปฏิบัติอย่างที่ว่านี้ก็จะร่วมด้วยช่วยกันที่สำคัญก็คือการไปร่วมให้กำลังใจให้กับญาติโยมศรัทธาสาธุชนทั้งหลาย ให้มีสติให้นึกถึงความจริงของชีวิตประจำวันนี้เป็นระดับสมมติสัจจะประการที่ 1 สำคัญอย่างมีระดับ**ปรมัตถสัจจะ**ความจริงของชีวิตหลักพระพุทธศาสนานั้นชัดเจนว่าองค์ประกอบพื้นฐานของชีวิตก็คือขั้น 5 รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ และในขั้น 5 มีความจริงของชีวิตที่เราไม่ค่อยได้พิจารณากันเท่าไร บางทีก็ใช้เวลาในการทำมาหากินทำโน่นทำนี่บางทีก็ลืมนึกถึงความจริงของชีวิตสมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าตรัสกับ พระอุตตระเถรีเป็นภิกษุณีมีอายุมาก 120 ปี เป็นภิกษุณีที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ได้เครื่องอุปโภคบริโภคมา ก็จะแบ่งปันคนนั้นคนนี้อยู่มาวันหนึ่งพระอุตตระเถรีขณะที่แบ่งปันเครื่องอุปโภคบริโภคให้กับท่านนั้น ท่านนี้แล้วก็เดินเห็นสะดุดขาตัวเองหกล้ม พระพุทธเจ้าทรงพบตรัสเป็นคาถาอย่างนี้ว่า **“ปริชิตณมิตฺ ฐูปโรคนิธํ ปภคฺคํ ภิขชติ ปุติ สนเทโท มรณนํ หิ ชีวติ. แปลว่า รูปนี้แก่หง่อมแล้ว เป็นรังของโรคเน่าเปื่อยพัง, กายของตนเป็นของเน่า จักแตก, เพราะชีวิต มีความตายเป็นที่สุด.”**

ประเด็นสำคัญอยู่ที่คำว่าโรคนี้เป็นรังของโรคในขั้น 5 นั้นแหละมันเป็นรังของโรคโดยธรรมชาติเป็นที่อยู่เป็นบ้านที่อาศัยของโรค อาการของโรคคำว่าโดยธรรมชาติโดยความจริงในภาษาอังกฤษว่า In Reality by Nature คือความจริงมันเป็นรังของโรค เพราะฉะนั้นทุกคนก็มีโรคภัยไข้เจ็บประจำตัวทั้งนั้นไม่ว่าโรคนี้ก็โรคนั้นอันเป็นเรื่องปกติธรรมดา ที่สำคัญก็คือมีข้อความในคัมภีร์พระพุทธศาสนาที่แหละเป็นคัมภีร์วิมุตติมรรคซึ่งว่าด้วยวิธีการปฏิบัติกรรมฐานตามหลักพระพุทธศาสนาในหมวดที่ว่าด้วยกายคตาสติคือพิจารณามีสติกำหนดเป็นไปในกาย กายคตาสติกายของเรานี้ก็คือส่วนหนึ่งของรูปนี้แหละ

ส่วนที่ 2 คือส่วนที่เป็นอาการ 32 รูปหยาบที่มองเห็นได้กับส่วนที่เป็นรูปละเอียดที่เป็นธรรมชาติเป็นสภาวะที่มองเห็นไม่ได้มันมี 2 อย่างนี้ก็คือกายกายคตาสติ และพิจารณาเห็นกายนี้หมายถึงอาการ 32 ที่คนเฒ่าคนแก่ในส่วนภูมิภาคปัจจุบันนี้ก็อาจจะมันน้อย เวลามารักษาстилเจริญภาวนาที่วัดในวันพระวันศีล ก็จะสวดในตอนเย็นๆนะว่า อตถิ อิมสฺมี กาเย เกสา โลมา นขา ทนตา ตโจ มงฺสํ บทพิจารณาอาการ 32 ก็จะคำว่าจะสวดแล้วก็พิจารณาถึงส่วนที่เป็นรูปหยาบในการของเราอยู่เป็นประจำมีอะไรบ้างอาการ 32 ผม ขน เล็บ ฟันหนัง ไปจนกระทั่งน้ำมูกน้ำลายที่อยู่ในร่างกายของเราทั้งหมด มันก็จะเป็นอย่างนี้ในรายละเอียดของกายคตาสติ มีค่อนข้างมากเฉพาะในส่วนที่กล่าวถึงร่างกายของเรานั้นโดยแทรกซึมอาการ 32 นั้นแหละตรงจุดนั้นบางตรงจุดนี้บางโดยตั้งเป็นคำถามอธิบายอย่างนี้ว่า พระโยคีควรน้อมนึกลักษณะของการโดยหมู่หนอนอย่างไรซึ่งคนที่ตั้งเป็นประเด็นคำถามคงทราบอยู่แล้วว่าในร่างกายของเรา มีหมู่หนอนภาษาชาวบ้านก็อาจจะว่าพยาธิก็ได้ก็เลยตั้งคำถามอย่างนี้กับโยคีผู้ปฏิบัติกรรมฐานถ้าจะปฏิบัติตามหมวดกายคตาสติก็ต้องปฏิบัติตามปกติอย่างนี้ก็ทำกันอย่างนี้ก็ตอบว่ากายนี้ถูกหมู่หนอน 80,000 ตัว ขอนชัย หมู่หนอนไม่ได้ไปจากข้างนอกนะมันอยู่ในร่างกายของเรานั้นแหละ 80,000 ขอนชัยที่อาศัยอยู่ตามเส้นผมเรียกว่าเหา หนอนที่อาศัย

อยู่ในกะโหลกศีรษะเรียกว่าหูทอง ที่อาศัยอยู่ในมันสมองเรียกว่าตัวคัมคลั่งเป็นข้อความในคัมภีร์วิสุทธิมรรคซึ่งผู้พูดนั้นแหละเป็นคนแปลเองและทีมงานของคณาจารย์ของ มจร แปลจากภาษาอังกฤษพิมพ์เนื่องจากวันเกิดของหลวงพ่อดิตเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร พระพุทธวรญาณ จำได้ว่าผู้พูดแปลเกินครึ่งเล่มในส่วนนั้นส่วนใดของร่างกายของเราแต่ละส่วนของร่างกายของเรามีชื่ออย่างไรรวมแล้วมี 80,000 ตัวอยู่ในนี้

ฉะนั้นชั้น 5 ในส่วนที่เป็นรูปหยาบ มีสัตว์ที่อาศัยอยู่ในนี้อยู่อาจจะเรียกว่าพยาธิหรือมันอาจจะคนละชนิดกันไม่แน่ใจนะแต่ว่ามีหนอนอยู่ 80,000 ตัว ตามส่วนต่างๆของร่างกายมันก็เข้ากับที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า **ปริชณณมิตฺ ฐปํ โรคนิทํ ปภงคฺญํ ภิชชติ ฯ** นี่ทั้งนั้นแหละร่างกายนี้เป็นรังของโรคคำว่าโรคนี้อาจหมายถึงตัวนี้แหละตัวหนอนที่อาศัยอยู่ตามร่างกายนี้แหละเพียงแต่ว่าโรคกับการเจ็บป่วยมันต้องแยกกันนะเราจะไปเข้าใจสับสน โรคก็คือ Disease การเจ็บป่วยก็คือ Sickness มันคนละอัน บางคนมีโรคแต่ว่ามันไม่แสดงอาการ มันอยู่ในร่างกายไม่แสดงอาการเจ็บป่วยทำไมต้องไม่แสดงอาการเจ็บปวด ก็อย่างที่ยกมืองค์ประกอบสำคัญ 2 อย่างคือ 1 การรับประทานอาหาร พฤติกรรมการใช้ชีวิต 2 ก็คือภูมิคุ้มกันในตัวเราเอง การรับประทานอาหารให้เป็นยาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเราเองอยู่เนืองๆตลอดเวลาจะทำให้เรามีภูมิคุ้มกันการบริหารกายให้เป็นไปตามสุขลักษณะ เรื่องเสื้อผ้าหน้าผมต้องดูแลสุขภาพเป็นประจำทำให้เราสุขภาพกายโดยรวมดี 2 อย่างนี้เชื่อโรคมันก็ไม่แสดงอาการ กล่าวเฉพาะส่วนอาหาร เป็นข้อมูลที่น่าสนใจว่าคัมภีร์กรรมฐานนี้แหละนั่งปฏิบัติกรรมฐานจะเป็นคัมภีร์พม่าหรือเป็นคัมภีร์ของชาติไหนอันนี้ไม่แน่ใจแต่อ่านเจอแล้วก็พูดอยู่เรื่องอาหารที่เรากินเข้าไปอาหารของคนเรามี 2 ชนิดใหญ่ๆก็คืออาหารอย่างหยาบ อาหารอย่างละเอียด อาหารหยาบคืออาหารกาย อาหารละเอียดคือ อาหารใจ อาหารหยาบคืออาหารกาย กวฬิงการาหาร อาหารที่เป็นคำๆ ข้าว น้ำ เป็นต้น ได้แก่ อาหารที่ต้องเคี้ยว ต้องกลืนกิน ดูดซึมเข้าไป หล่อเลี้ยงร่างกาย ส่วนที่ 2 อาหารละเอียด คือ อาหารใจ แบ่งย่อยเป็น 3 ชนิดคือ วิญญานอาหาร ผัสสาหาร มโนสัญญาเจตนาหาร วิญญานอาหารก็คืออาหารใจที่เกิดจากการที่เราไปได้ยินเสียงเรียกว่า โสตวิญญาน เห็นรูปเรียกว่าจุกขวิญญาน

เรื่องการศึกษาเราก็ลืมนึกว่าการเห็นการฟังการสัมผัสการได้กลิ่น บางครั้งมันไม่ได้เกี่ยวกับการศึกษาเท่าไร ส่วนมากเราจะคิดถึงด้านการศึกษาการเรียนการสอนเป็นหลักแต่ว่ามันรวมถึงวิญญานที่เกิดตามช่องทางต่างๆของร่างกายมีการยืนยันมีผลต่อการศึกษานั้นเรารับเราเห็นสิ่งที่ตึงามรับรู้สิ่งรับฟังสิ่งที่ขาดที่ตึงามที่เป็นสุจริตสัมผัสสิ่งที่ตึงามเหนือสิ่งที่ตึงามมันก็เป็นอาหารใจที่ตึงามสร้างความงอกงามที่จะให้กำลังภักตาทหารก็คือเรื่องของการที่เราได้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมทั้งด้านกายภาพอยู่เยื้องก็เป็นอาหารใจของเราก็คือเรื่องของความมุ่งมั่นเรื่องของความชอบไม่ชอบ หรืออิทธิบาท 4 นั้นแหละหรือจะเรียกว่า มโนสัญญาเจตนาหาร (อาหารคือมโนสัญญาเจตนา) พระพุทธเจ้าตรัสบอกว่าคนที่บำเพ็ญอิทธิบาท 4 นี้มีคุณธรรมที่สูงจะทำให้มีอายุยืนเป็นอาหารใจ อาหารก็แบ่งออกเป็น 2 ส่วนอย่างนี้ กล่าวเฉพาะอาหารหยาบคืออาหารกาย กวฬิงการาหาร ตำราเรื่องนี้บอกอย่างนี้ อาหารที่

เราบริโภคเข้าไปหนึ่งคำจะถูกแบ่งออกเป็น 5 ส่วนแบ่งตอนที่กินเข้าไปหรือกลืนเข้ามาแล้วก็แบ่งเลย
ร่วมแบ่งหลังจากที่ไปย่อยสลายแล้วนะอันนี้ไม่แน่ใจต้องไปดูรายละเอียด 1 คำแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นอาหารของพยาธิก็ไปคิดวิเคราะห์เลยว่าอาหารของพยาธิในที่นี้คือ หนอน
80,000 ตัว ที่อยู่ในร่างกายของเรานั้นแหละ กินเขาไป 1 คำ คนโบราณในท้องถื่น กินไปที่โน่นที่นี้บาง
ละอิดการบตีผอมจึงมีพยาธิเยอะพยาธิมีเท่ากันหมด 80,000 ตัว อ้วนผอมมีเท่ากัน ส่วนที่ 1 เป็น
อาหารของพยาธิ ส่วนที่ 2 กลายเป็นปัสสาวะ ส่วนที่ 3 เป็นอุจจาระ ส่วนที่ 4 เป็นเหงื่อออก เอาแล้ว
ส่วนไหนเป็นอาหารของมนุษย์ที่เรากินเข้าไปแล้วมีประโยชน์ต่อร่างกาย ส่วนที่ 5 เป็นสารอาหารของ
มนุษย์เรียกว่ากินคำใหญ่คำเล็ก ถูกแบ่งที่ 5 ส่วนเหมือนกัน กินเขาไปก็สอดคล้องในการคิดว่า
ข้อความที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาที่บอกว่าร่างกายรูปนี้เป็นรังของโรคและในร่างกายนี้มีหมู่
หนอน 80,000 ตัวซ่อนภัยอาศัยอยู่ อาหารที่กินเข้าไปในแต่ละวันนั้นแบ่งเป็น 5 ส่วน ในทาง
พระพุทธศาสนาที่ต้องรู้ความจริงว่า ร่างกายประกอบด้วยชั้น 5 องค์ประกอบพื้นฐานของชีวิตของ
เราก็คือ ชั้น 5 ในนั้นหมู่หนอนมีเชื้อโรคอยู่ในร่างกายของเรานั้นจะทำให้เราเจ็บป่วยเจ็บไข้ก็ด้วย
องค์ประกอบจากภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอาหารการกิน

เพราะฉะนั้นระดับสมมติสัจจะ ว่าเรื่องของพฤติกรรมการใช้ชีวิตเรื่องของอาหารการขบฉัน
อาหารการกินของมนุษย์ว่าจะทำอะไร จึงจะทำให้เรามีภูมิคุ้มกันสุขภาพดี ก็วิเคราะห์ต่อในส่วนตัว
เกิดจากภายนอกและการตรวจเช็มนั้นจะเป็นอย่างไร เพราะว่าเรากินเขาไป 1 คำ 1 ส่วนก็แบ่งไปเป็น
อาหารของพยาธิถ้าเรากินอาหารที่มันเผ็ดจัดเค็มจัดเต็มพยาธิชอบเผ็ดชอบเค็ม จะไม่ทำอันตรายต่อ
พยาธิมันแสดรต่อพยาธิๆ จะเกิดกบฏก็จะตายเนาอยู่ในร่างกายคนเราทำให้เกิดการเจ็บป่วยออกมา
อย่างนี้ไหม หรือว่าบางทีเรากินอาหารชนิดนี้แต่พยาธิในร่างกายคนเราก็มียั้งตั้งแต่ 80,000 ตัวมัน
ไม่ได้ชอบอาหารเหมือนเดิมเหมือนกันทุกตัวๆนะเรากินแต่ไก่ย่างพยาธิชอบไก่ย่างหรือเปล่า ไม่กิน
อาหารหลากหลายอย่างใดอย่างหนึ่งพยาธิบางตัวมันไม่ได้อาหารมันร่อแล้วร่อเล้ามันยังไม่มนุษย์กิน
อาหารประเภทอาหารนี้อาหารเราแบ่งมาแล้วก็กินไม่ได้ทำอันตรายต่อร่างกายคนเราหรือว่าตายแล้ว
ก็เน่าเสียในร่างกายของเราความเจ็บป่วยออกมามันก็อย่างนี้ก็ได้ก็คิดว่ามันสำคัญกันนะไม่มากก็น้อย

เพราะฉะนั้นในทางพระพุทธศาสนาให้เข้าใจอย่างนี้เรื่องอาหารกับโรคนั้นธรรมเนียมการฉัน
ของเราเราให้พิจารณาก่อนฉัน กำลังฉัน หลังฉันแล้ว นี่ก็คือธรรมเนียมจริงๆของพระ ก่อนฉันก็
ปฐิสงขา โยนิโส ปินทปาโต ปฐิสวามิ ฯ แสดงถึงคุณค่าแท้คุณค่าเทียมของการคบฉันไม่ใช่เอาเผ็ด
เอาร้อนเอาความสะใจเขาว่า ความจริงอาหารมีประโยชน์ไม่มีประโยชน์มันไม่อร่อยไม่อร่อย มันสำคัญ
ระหว่างช่วงลำคอเอาอะไรเข้าไปเหย่มันไม่อร่อยมันก็มีประโยชน์ก็มีประโยชน์นะ เพราะฉะนั้นก็ให้
พิจารณาก่อนฉันกำลังฉันก็ยังต้องพิจารณาตามธรรมเนียมว่า **ยถาปจยัม ปวตตมานัม ธาตุมตตเมเวตติ**
ยทิทัม ปินทปาโต ฯ ของพระฉันเสร็จแล้วต้องพิจารณาว่า **อชช มยา อปจเวกขิตวา โย ปินท**
ปาโต ปริกฺขโต ฯ วัตถุประสงค์ก็เพื่อให้เรารู้คุณค่าแท้คุณค่าเทียมของการบริโภคอาหารให้มีสติในการ
รับประทานอาหาร อันนี้เป็นหลักของพระพุทธศาสนาแท้ๆเลยก็จะเป็นการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บใน
ส่วนที่มันเกิดโรคอยู่แล้วองค์ประกอบของโรคกำเนิดพัฒนาการของโลกมันมีหลากหลาย เพราะฉะนั้น

มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์ของชีวิตก็เหมือนกันกับชาวบ้านเราไม่สามารถควบคุมได้แต่เราสามารถป้องกันในส่วนที่เป็นกรป้องกันโดยการบริหารจัดการชีวิตของเราจะทำให้เราป้องกันโรคภัยไข้เจ็บที่เกิดขึ้นกับชีวิตเราได้โดยง่ายสำคัญอย่างยิ่งหลักพระพุทธศาสนาพูดถึงนิยาม 5 นิยาม 5 เป็นเรื่องที่ว่าด้วยกฎของธรรมชาติอุตุนิยาม พินนิยาม จิตนิยาม กรรมนิยาม และธรรมนิยาม เฉพาะในส่วนอุตุนิยาม กับ พินนิยาม ท่านจะบอกว่ามันก็จะส่งข้อความที่พูดว่า ธรรมชาติทุกอย่างมีวิถีทางเป็นของตัวเอง สัตว์ป่าก็มีวิถีทางมีวิถีชีวิตของสัตว์ป่าเอง มนุษย์ก็มีวิถีทางธรรมชาติมีวิถีชีวิตของมนุษย์เอง สิ่งต่างๆที่มีชีวิตเป็นฤดูเป็นแม่น้ำเป็นภูเขาเป็นต้นไม้เขาก็มีวิถีของเขาเอง

เพราะฉะนั้นให้แต่ละอย่างเรียนรู้วิถีไปตามตัวเอง กับธรรมชาติโดยอัตโนมัติ บางที่โรคภัยไข้เจ็บของมนุษย์เกิดจากการที่เราไปแทรกแซงวิถีธรรมชาติแต่ละอย่างมากเกินไปทำให้ระบบสมดุลมันเสียหายไปมันก็ชัดเจนอยู่แล้วในธรรมิกสูตรว่า โรคภัยไข้เจ็บมันเป็นปลายน้ำและต้นน้ำจริงๆ มันอยู่ที่จิตใจของมนุษย์ มนุษย์ไม่มีธรรมะมันก็ทำให้พวกดวงจันทร์ดวงอาทิตย์หมุนไปไม่สม่ำเสมอไม่ถูกทิศทางมันก็มีพัฒนาการลำดับมาจนกระทั่งว่า เกิดความวิปริตของดินฟ้าอากาศฤดูกาลฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้พืชพันธุ์ธัญญาหารไม่สุกไม่เจริญงอกงามเต็มที่ซึ่งเป็นผลทำให้ต้องไปหาสารเคมีต้องไปหาอย่างโน้นอย่างนี้มาใส่ซึ่งทำให้พืชที่เกิดขึ้นมานั้นมันไม่ได้เกิดจากปุ๋ยธรรมชาติมันก็มีลักษณะแทรกซ้อนเรื่อยมาอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงไม่ไปแทรกแซงธรรมชาติจนเกินไปก็เป็นส่วนหนึ่งที่โรคภัยไข้เจ็บในสังคมมนุษย์น้อยลงที่สำคัญเป็นข้อสังเกตในช่วงท้ายว่าเชื่อมโยงกับจำนวนหมู่นอนที่อยู่ในร่างกายของมนุษย์ เราไปอ่านคัมภีร์พระพุทธศาสนาเป็นตอนเภสัชขันธ์กะนี้แหละ ก็จะพบข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาของหมอชีวกโกมารภัจจ์เป็นหมอที่มีความเชี่ยวชาญในทุกโรคในสมัยพุทธกาล โรคไหนที่หมอคนนั้นหมอคนนี้ว่าเก็บรักษาไม่หายในหมอชีวกรักษาหายหมดสมัยนั้น

ในกรุงราชคฤห์มีเศรษฐีคนหนึ่งเป็นโรคปวดศีรษะอยู่ 7 ปี หมอที่ไหนที่ไหนที่เก่งยังงี้ไม่มีชื่อเสียงเชิญมารักษาหมดไม่หาย ความทราบถึงหมอชีวกโกมารภัจจ์อาสาสามารถรักษาให้หายขาดได้ใน 3 สัปดาห์ โดยวิธีการรักษาของโรคโดยถลกหนังศีรษะเปิดรอยประสานกะโหลกนำสัตว์มีชีวิต 2 ตัวในภาษาบาลีชื่อว่าปาลก ไม่ได้บอกว่าเป็นชื่อสัตว์อะไรความจริงคือสัตว์มีชีวิตนั้นแหละ คัมภีร์พระไตรปิฎกของมจร เราก็แปลออกมาจากคำว่า ปาลก แปลว่าตัดชีวิตสัตว์มีชีวิต 2 ตัวออกมาเป็นสัตว์ใหญ่ 1 ตัว สัตว์เล็ก 1 ตัว ก่อนที่หมอชีวกมารักษามีผู้รู้เป็นหมอหรือไม่เป็นไม่ทราบได้ก็บอกว่าหมอบอกว่าจะตายภายใน 5 วัน 7 วัน ก็ปาฏิหาริย์อะไรบางอย่างก็จะไม่พ้นภายใน 7 วันนี่แหละ หลังจากผ่าตัด 2 ตัวมันอยู่ในสมองตายทั้งตัวเล็กตัวใหญ่เรื่องกินสมองถ้าสัตว์ตัวใหญ่กินก่อนก็จะตายภายใน 5 วัน ถ้าตัวเล็กกินก่อนจะตายภายใน 7 วัน เป็นเรื่องที่น่าสนใจนะสัตว์ที่มีชีวิตอยู่ในกะโหลก 2 ตัวเป็นสัตว์ประเภทใด ผู้พูดก็วิเคราะห์ว่าเป็นมะเร็งสมองหรือเปล่าแล้วก็ไปดูวิธีการรักษาของหมอชีวกออกมาแล้วก็นอนตะแคงผลหายแล้วต่อประสานเข้าไปหมอชีวกใช้เครื่องมืออะไรจึงสามารถมองเห็นสัตว์เล็กๆนั้นมันก็ไปเชื่อมโยงกับนอน 80,000 ตัว นี่แหละที่แปลในคัมภีร์วิสุทธิมรรค นอนที่อาศัยอยู่ในมันสมองเรียกว่าตัวคัมคัลลัมไม่แน่ใจว่าในภาษาบาลีว่าอย่างไรแต่ว่าไปเอามาจาก

ภาษาบาลีโรมัน และคำแปลว่าถ้าเป็นภาษาอังกฤษนี้แหละนี่แหละเดี๋ยวกี้เขียนเป็นภาษาบาลีเป็นตัว
คัมภีร์นั้นในร่างกายของเราจะมีส่วนที่เป็นส่วนประกอบทั้งส่วนที่เป็นอาการ 32 กับส่วนที่มองไม่
เห็นอาการ 32 ก็ถือว่าเป็นรังของโรคโดยธรรมชาติอยู่แล้ว เฉพาะนั้นประเด็นเรื่องโรคไวรัสโควิด 19
เนี่ยเป็นโรคที่มีพัฒนาการได้มากอย่างที่ทางผู้รู้ทางด้านสาธารณสุขเขาได้บอกว่าเป็นไข้หวัด โควิด 19
เป็นไข้หวัดที่ 7 ไข้หวัดปกติมี 4 ชนิดแล้วก็ติดโดยธรรมชาติแบบงายอย่างนี้ มีอยู่ชนิดที่ 1-4
เป็นไข้หวัดทั่วไป ชนิดที่ 5 ไวรัสซาร์ส ชนิดที่ 6 ไวรัสเมอส์ ชนิดที่ 7 ไวรัสโควิด19 เป็นพัฒนาการเป็น
การปรับตัวของเชื้อไข้หวัดธรรมดาแล้วก็มีวิวัฒนาการ บวกกับการที่เรามีพฤติกรรมแปลกๆเรื่องของ
การใช้ชีวิตในเรื่องของการกินเรื่องของการแทรกแซงธรรมชาตินี้ ก็ทำให้เชื้อมันมีพัฒนาการมาแล้ว
ก็แข็งแรงมากยิ่งขึ้น

เพราะฉะนั้นในการดูแลรักษาเราเองก็ทำ 2 ส่วนไปในทางเดียวกันระดับสมมติสัจจะก็อย่างที่
บอกเอาไว้ทางบ้านเมืองมีมาตรการมีวิธีการปฏิบัติอย่างนั้น ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยกันดูแลเรื่อง
พฤติกรรมการใช้ชีวิต การกินยาเป็นอาหารการไปช่วยสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านเรื่องของการแนะนำ
ให้ปลูกพืชผักที่เป็นยาสมุนไพรด้วยเป็นอาหารด้วยเพื่อรับประทานก็จะสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแรง
ให้กับร่างกายของเรานั้นในส่วนที่เป็นระดับสมมติสัจจะ และระดับปรมาตมสัจจะก็ว่าจะแบ่งเป็น 2
ส่วนคือส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาหาความรู้ข้อมูลหาความจริงเกี่ยวกับองค์ประกอบของชีวิตชีวิตคือ
อะไรเป็นอย่างไรเป็นไปอย่างไรก็ต้องมีความเข้าใจโลกเข้าใจชีวิตอย่างนี้ ในส่วนที่ 2 ก็คือเรื่องของการ
สร้างความแข็งแรงให้กับจิตใจของเราเองว่า พยาธิธมโมเมหิ พยาธิ ธมมโต เรามีความเจ็บไข้เป็น
ธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้ มรณธมโมเมหิ มรณ ธมมโต เรามีความตายเป็น
ธรรมดา จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้ เป็นการสร้างความแข็งแรงให้กับร่างกายกับจิตใจของเราจะ
ได้ไม่ได้ตื่นตระหนกวิตกกังวลมากเกินไปซื้อกำหนดนี้กำหนดนั้นเขาทำโน้นทำนี้ก็ได้ไปจะต้อง
ระวังรักษาจนกระทั่งไม่เป็นอันทำมาหากินอะไรเลย มันก็จะตายเพราะอดตายนี้แหละดีที่สุดแล้ว
เพราะฉะนั้นก็ให้ทำหลายๆอย่างไปพร้อมๆกันมันก็เข้ากับสัจจะที่ว่า ยามเข้าป่าเสกคาถากันข้างไร่
ขึ้นต้นไม้ก็ช่วยด้วยคาถา เห็นน้ำแกงจืดหมดรสโอชา เติมน้ำปลาอีกด้วยช่วยน้ำแกง ฯ
ในขณะที่เดียวกันอันนี้เป็นหลักฐานที่จะร่วมด้วยช่วยกันแล้วก็ปัจจุบันนี้

อนุโมทนาบุญกับทุกๆท่านโดยเฉพาะในส่วนของคุณะสังคมศาสตร์ โดยหลักสูตร
บัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โดยท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป รอง
ศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุยะพรหม ท่านผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันภาคีเครือข่ายทั้งหมดที่มาร่วมด้วย
ช่วยกันในการทำให้สำเร็จประโยชน์ 2 อย่างก็คือเรื่องของการวิชาการกำหนดตามที่ทางการกำหนดให้
เป็นการสร้างองค์ความรู้ว่าจะไปเป็นการช่วยด้วยช่วยกันเพื่อให้กับสังคมประเทศชาติแก้ไขปัญหา
อุปสรรคที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อให้สังคมบ้านเราเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

ท้ายที่สุดนี้ขอตั้งจิตอธิฐาน อำนวยอวยชัย รตนะตยานุภาเวนนะ ด้วยอำนาจคุณพระศรี
รัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก ที่ได้บำเพ็ญมาทั้งหมด เป็นตบะเป็นเดชะเป็นผู้มีความสุขความ

เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเจริญอายุวรรณะสุขะพละปฏิจาณธนสารสมบัติ ปรารณาสิ่งใดเป็นไปได้
ในทางที่ชอบประกอบด้วยธรรมขอให้สมปรารณาสิ่งนั้นจงทุกประการเทอญ..

คณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม
(Proceedings) หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
ประจำปีการศึกษา 2562

ห้อง ที่	สาขาวิชา	คณะกรรมการ	
1	หลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต	พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร. ประธานกรรมการ พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร. กรรมการ พระปลัดระพิน พุทธิสาโร, ผศ.ดร. กรรมการ พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร. กรรมการ พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร. กรรมการ พระครูปลัดอูตร ปรีบุญโณ, ดร. กรรมการ พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร. กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชัย ไชยสา กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ธิลา กรรมการ อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ กรรมการ อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว กรรมการ พระมหานิกั ฐานตโร, ดร. กรรมการและเลขานุการ พระสมนึก อีรปโย กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ พระนุชิต นาคเสโน กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ นางสาว พัชรี หา लग กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
2	หลักสูตรพุทธ ศา ส ต ร ม ห า บั ญ ฑิต สาขาวิชาการ จัดการเชิงพุทธ	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ ดร.จันทงค์ อติวัฒนสิทธิ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์ กรรมการ รองศาสตราจารย์อนุภูมิ โชวเกษม กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.พรรษา พถมยางกูร กรรมการ รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล กรรมการ อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง กรรมการ อาจารย์ ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า กรรมการ อาจารย์ ดร.บวร ขมขุนศรี กรรมการ อาจารย์ ดร.สมชาติ นามเวรี กรรมการ	

ห้อง ที่	สาขาวิชา	คณะกรรมการ	
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพธนา ปราณีต	กรรมการและเลขานุการ
		นายพลวัฒน์ สีทา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
		นางสาวกาญจนา บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3	ท ล ก สู ต ร ร ัฐ ศ า ส ต ร มหาบัณฑิต	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานกรรมการ
		ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	กรรมการ
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา หมั่นมี	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	กรรมการ
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	กรรมการ
		อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	กรรมการ
		อาจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	กรรมการ
		อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสนศรีธา	กรรมการ
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	กรรมการและเลขานุการ
		นายสุภัทรชัย สีสะไบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
		นายกรกต ชาบบัณฑิต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
		นางสาวสุมาลี บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สรุปแบบประเมินโครงการ
ในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ประจำปีการศึกษา 2562
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ณ อาคารเรียนรวม โซน B คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ที่	รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	การดำเนินการ			
	1.1 การติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมโครงการ/ประชาสัมพันธ์	4.39	0.778	มาก
	1.2 เอกสารประกอบโครงการ	4.10	0.837	มาก
	1.3 การให้บริการความสะดวกของโครงการ	4.36	0.753	มาก
	1.4 ระยะเวลาของโครงการ	4.40	0.605	มาก
2	รูปแบบและขั้นตอนของโครงการ			
	2.1 พิธีเปิดโครงการ	4.45	0.681	มาก
	2.2 การร่วมกิจกรรมตามโครงการที่กำหนด	4.48	0.636	มาก
	2.3 ความสะดวกสบายในการใช้โปรแกรมประชุมออนไลน์	4.48	0.746	มาก
	2.4 ความคมชัดของเสียงและภาพในการจัดประชุมออนไลน์	4.06	0.833	มาก
3	เนื้อหาวิชาการและประโยชน์ที่ได้รับโครงการ			
	3.1 ได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการนำเสนอบทความจากงานวิจัย	4.50	0.588	มาก
	3.2 ได้ความรู้จากการเข้าฟังบรรยาย เรื่อง “การแก้ไขปัญหาระบาดของไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา” จากผู้ทรงคุณวุฒิ	4.52	0.612	มากที่สุด
	3.3 สารสำคัญจากบทความวิจัย ถูกต้อง และสมบูรณ์ ทำให้สามารถทำวิจัยในลักษณะเดียวกันได้	4.48	0.560	มาก

ที่	รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	3.4 การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักวิชาการเป็นมาตรฐาน มีความเหมาะสมกับผู้อ่าน	4.49	0.612	มาก
	3.5 การเรียงลำดับเนื้อหา ถูกต้องตามหลักการวิจัย มีความสอดคล้อง ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนถึงการสรุป	4.39	0.576	มาก
	3.7 ได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้และต่อยอดได้	4.31	0.604	มาก
	รวม	4.40	0.475	มาก

จากตารางแสดงได้ว่า ผลการประเมินจากแบบสอบถามประเมินผลโครงการดังกล่าว ของนิสิต และผู้เข้าร่วมในโครงการฯ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 3.2 อยู่ในระดับมากที่สุด

4. สิ่งที่ได้รับ/ประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ

- 4.1 เป็นการจัดการร่วมสมัย
- 4.2 ทำให้ได้ความรู้ในการใช้ Zoom โปรแกรม มาประยุกต์ใช้ในการประชุมช่วงยุคไวรัสโควิดระบาด
- 4.3 ได้ทราบการแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ภายในวัดและชุมชน ได้
- 4.4 ได้ความรู้จากการฟังบรรยาย
- 4.5 ทำให้ทราบถึงวิธีป้องกัน และดูแลตัวเอง
- 4.6 ความรู้ในพระไตรปิฎกกับสถานการณ์โรคภัยปัจจุบัน
- 4.7 เป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้จริง
- 4.8 การสนทนาแบบออนไลน์ทำให้ได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้นเพราะได้บันทึกภาพและเสียงได้ ในบางขณะเวลาที่มีกิจจำเป็น ทำให้ไม่ขาดการได้รับความรู้
- 4.9 ได้ประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้จากการฟังบรรยายเรื่อง การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา และได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการนำเสนอบทความจากงานวิจัยสามารถนำไปต่อยอดและนำมาประยุกต์ใช้ได้

4.10 ได้รู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในการสื่อสารยุคปัจจุบัน และทราบถึงแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4.11 สามารถนำไปปรับใช้ในการทำวิจัยในครั้งต่อไปได้

4.12 ได้ข่าวสารความรู้ทางการป้องกันโรคนี้ละทำให้รับมือได้อย่างทุกวิธี

4.13 เรียนรู้ รักษา ดูแล ป้องกัน แนะนำ และควบคุม ของสถานการณ์โควิด19

4.14 มีแนวคิดที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุง และนำไปต่อยอดและพัฒนาในด้านต่างๆได้

4.15 ได้ความรู้จากการทำบทความซึ่งส่งผลที่จะนำไปใช้งานได้ในวันข้างหน้า และยังได้ร่วมมือตามคำสั่งของรัฐบาลในยุคที่โรคระบาด

4.16 เมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงในฐานต่างๆ สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเราก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการต่างๆ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในการสัมมนาครั้งนี้ระโยชน์ที่ได้รับคือรู้วิธีการรับมือกับโรคติดต่อ โควิด 19 โดยการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นตัวช่วย เพื่อพัฒนาจิตใจ และปัญญา

4.17 ทันยุคทันสมัยกับยุคปัจจุบันและได้ความรู้เรื่องการวิจัยเพิ่มขึ้น

4.18 ทำให้ได้รับสาระต่างๆ และแนวคิดของแต่ละท่าน และนำข้อดีไปปรับใช้

4.19 ทำให้ทราบเรื่องปัจจุบันทันเหตุการณ์โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง ทราบหลักการและแนวทางในการทำวิจัยของ มจร

4.20 ได้รับฟังแนวทางการสัมมนาวิจัย การแก้ไขบทความ การปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและรูปแบบที่เพิ่มเติมให้บทความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.21 ได้แนวคิดและหลักการใหม่ๆจากคณาจารย์เกี่ยวกับการเขียนบทความวิจัย ทำให้เกิดการพัฒนางานวิจัยของนิสิตได้ดียิ่งขึ้น

4.22 ได้องค์ความรู้ใหม่ๆกับการแก้ไขปัญหาโควิด 19 ในทางพระพุทธศาสนาและข้อเสนอแนะต่างๆในการปรับแก้บทความวารสารจากคณะกรรมการ

4.23 ได้รับความรู้เพิ่มเติมและรู้ได้รับสิ่งใหม่ในการที่เราไม่เคยได้สัมผัส ถือว่าดีเยี่ยม

5. ข้อเสนอแนะ/ความเห็นเพิ่มเติม

5.1 ต้องปรับปรุงความคมชัดของเสียงและภาพในการจัดประชุมออนไลน์

5.2 ควรมีระยะเวลาในการแก้ไข ก่อนตีพิมพ์

5.3 ในการใช้โปรแกรมซูมวิดีโอเพื่อการประชุมงานที่สำคัญที่สุดคืออินเทอร์เน็ต หากไม่มีความเสถียรย่อมสะดุดและฟังไม่รู้เรื่อง พัฒนาต่อไป

5.4 ควรจัดเจ้าหน้าที่ในการควบคุมไม่ให้มีเสียงแทรกซ้อน

5.5 ทำอย่างไรให้ประชาชนกลุ่มหนึ่งได้นับความเท่าเทียมไม่เลื่อมล้ำทางสังคมจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ปัญหาของ คนตกงาน คนจน คนไร้บ้าน และประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากโควิดเช่น การตรวจหาโรคที่คิดเงินแพงจนไม่ได้ไปตรวจเป็นของการแพร่ระบาด และบุคลากรที่

ขาดแคลนเครื่องมือการป้องกัน เช่นชุด PPE. และหน้ากากอนามัยรวมถึง แอลกอฮอล์ ที่กล่าวมานี้รัฐ
บกพร่องอย่างรุนแรงและขาดจริยธรรมอย่างสูง

5.6 ครั้งต่อไปถ้าประชุมออนไลน์ ควรให้ผู้ควบคุมระบบทดสอบและทำความเข้าใจกับ
โปรแกรมให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะทางด้านระบบการสื่อสารทางเสียง บางช่วงเสียงของอธิการบดีเจิบ
หายไปนานมาก ๆ

5.7 ควรชี้แจงการใช้เครื่องมือแบบอุปกรณ์ก่อนเริ่มโครงการ

5.8 ควรกำหนดรูปแบบของบทความที่ชัดเจน และให้ส่งบทความเพื่อกรรมการหรือ
เจ้าหน้าที่ได้มีเวลาตรวจสอบก่อนนำเข้าสู่กระบวนตีพิมพ์ ขาดการตรวจสอบบทความที่เป็นภาษาอังกฤษ
ให้ตรงกับภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการตรวจสอบบทความก่อนส่งเข้าระบบของวารสาร
ตามลิงค์

5.9 อยากให้ผู้ควบคุมในการถ่ายทอด เพราะยังมีเสียงแทรกเต็ม เช่นไปจ่ายตลาดก็มี คุณกันก็
มี อื่นๆข้อนี้ปรับปรุงได้จะดีมาก

สรุปการประเมินบทความวิจัย (กลุ่มที่ 3)
ในการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อกลุ่มนำเสนอบทความวิจัย : สาขาวิชารัฐศาสตร์
- 1.2 หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
- 1.3 คณะกรรมการวิพากษ์บทความ

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ จันทะนี	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา วัฒนศิริ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมามูร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	กรรมการ
อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนวัต กระสังข์	กรรมการและเลขานุการ
นายสุภัทรชัย สีสะไบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายกรกต ชำบฉัต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวสุมาลี บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพบทความ

(N = 32)

ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นของคณะกรรมการ	
	เหมาะสม	ปรับปรุง
ชื่อเรื่อง ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ	24(75%)	8(25%)
บทคัดย่อ (ภาษาไทย) มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในบทความประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัยวิจารณ์ สรุป (200-250 คำ)	24(75%)	8(25%)
Abstract (บทคัดย่อภาษาอังกฤษ) เขียนให้ตรงกับภาษาไทย	24(75%)	8(25%)
คำสำคัญ/Keywords 3 คำ	26(81.25%)	6(18.75%)
บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่องที่ทำกรวิจัย กล่าวถึงปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาวิจัย สรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่คำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย	27(78.25%)	7(21.75%)
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	32(100%)	0(0%)
วิธีดำเนินการวิจัย รูปแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติ	30(93.75%)	2(6.25%)
ผลการวิจัย ตอบคำถามวิจัย/ปัญหาที่ต้องการทราบ ได้สมเหตุสมผล	22(68.75%)	10(31.25%)
อภิปรายผล มีการอภิปรายผลตามลำดับ	22(68.75%)	10(31.25%)
องค์ความรู้ใหม่ ระบุงค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยหรือ	23(71.75%)	9(28.25%)

ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นของคณะกรรมการ	
	เหมาะสม	ปรับปรุง
สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดล และโมเดลมีที่มาจากฐานคิดของแนวคิดหรือทฤษฎีใดอย่างกระชับ เข้าใจง่าย		
สรุป/ข้อเสนอแนะ มีการสรุปผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	20(62.5%)	12(37.5%)
เอกสารอ้างอิง มีความทันสมัย/ใช้รูปแบบ APA	24(75%)	8(25%)
ความทันสมัย มีความทันสมัย/มีประโยชน์ต่อสังคม	22(68.75%)	10(31.25%)
การใช้ภาษา รูปแบบการเขียนถูกต้องตามข้อกำหนด ในแต่ละย่อหน้ามีความเชื่อมโยง	20(62.5%)	12(37.5%)
คุณค่า/คุณภาพทางวิชาการ ข้อดี ข้อเสีย จุดเด่นของบทความ	28(87.5%)	4(12.5%)
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ควรมีผู้เชี่ยวชาญตรวจบทความภาษาอังกฤษให้ตรงกับภาษาไทย		

จากตารางแสดงว่า ผลการประเมินบทความวิจัยจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำกลุ่ม 3 “สาขาวิชารัฐศาสตร์” ของนิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการนำเสนอและเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่ชัดเจนตามลำดับขั้นตอน ไม่สับสน สามารถทำให้ผู้อ่านติดตามเนื้อหาของผลงานได้โดยสะดวก และมีการใช้ภาษาที่ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษา ตลอดจนมีความเชื่อมโยงของ กระบวนการวิจัยถูกต้องและเหมาะสมทุกขั้นตอน (มีวัตถุประสงค์/ สมมติฐาน/ ขอบเขต/ ขั้นตอนดำเนินงาน/ ทฤษฎีที่ใช้เหมาะสม) ผลการวิจัย ตอบคำถามวิจัย/ปัญหาที่ต้องการทราบ ได้สมเหตุสมผล อภิปรายผล มีการอภิปรายผลตามลำดับองค์ความรู้ใหม่ ระบุองค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยหรือสังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดล และโมเดลมีที่มาจากฐานคิดของแนวคิดหรือทฤษฎีใดอย่างกระชับ เข้าใจง่ายสรุป/ข้อเสนอแนะมีการสรุปผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เอกสารอ้างอิง มีความทันสมัย/ใช้รูปแบบ APA ความทันสมัยมีความทันสมัย/มีประโยชน์ต่อสังคม การใช้ภาษา รูปแบบการเขียนถูกต้องตามข้อกำหนด ในแต่ละย่อหน้ามีความเชื่อมโยงคุณค่า/คุณภาพทางวิชาการ ข้อดี ข้อเสีย

จุดเด่นของบทความ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ควรมีผู้เชี่ยวชาญตรวจบทความภาษาอังกฤษให้ตรงกับภาษาไทย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพงานวิจัย

3.1 ปัญหาวิจัย

- 1) ควรขยายปัญหาวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2) ควรเสนอปัญหาวิจัยให้มีขอบเขตพื้นที่ในการทำวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 3) ควรกำหนดรูปแบบบทความภาษาอังกฤษให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามหลักมาตรฐาน
- 4) สภาพปัญหาที่นำไปสู่ที่เรียกว่า อะไรที่ประชาชนขาดการมีส่วนร่วม จึงนำไปสู่ปัญหาในการวิจัยที่ต้องการคำตอบ หรือสะท้อนภาพคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อนำไปสู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นอย่างไร ตามหลักธรรม
- 5) มีการนำเสนอประเด็นที่มาไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง จึงทำให้แสดงที่มาของปัญหาไม่ชัดเจน ขาดการอ้างอิงที่มาของปัญหาซึ่งอาจจะเป็นความคิดของผู้วิจัย ที่ต้องการทำเรื่องนี้ แต่ไม่มีที่มาที่ชัดเจน อาจจะไม่สู้ข้อโต้แย้งในภายหลังได้
- 6) ผู้วิจัยต้องเข้าใจว่าเรื่องนี้ มีค่าที่สำคัญในประเด็นของชื่อเรื่องที่จะทำวิจัยให้ครบและครอบคลุม
- 7) ผู้วิจัยไม่เสนอปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้ง
- 8) ผู้วิจัยไม่สามารถใช้ภาษาทางวิชาการในการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ การสะท้อนสภาพปัญหาเพื่อนำไปสู่การวิจัย จึงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร
- 9) ผลการวิจัยส่วนใหญ่ไม่แสดงสัญลักษณ์ในเชิงปริมาณ จึงควรปรับปรุงตามรูปแบบของคณะกรรมการ รวมทั้งมีการลำดับความเป็นมาของปัญหาอย่างสมเหตุสมผล ตลอดจนประเด็นการวิจัยมีความกระชับ
- 10) ตัวแปรตามไม่ตอบปัญหาที่ต้องการทราบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 11) การวิจัยเชิงคุณภาพขาดการวิเคราะห์คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ให้เป็นไปในเชิงวิชาการในทางการเมืองเช่น ธรรมชาติไทยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างไร ขาดความเชื่อมโยงในประเด็นปัญหาที่จะทำวิจัย
- 12) การนำเสนอข้อมูลขาดการอ้างอิงเอกสารต้นฉบับและตามหลักวิชาการ
- 13) งานวิจัยอธิบายถึงปัญหาของการมีส่วนร่วม และปัญหาที่ไม่ไปเลือกตั้งจะเกิดอะไรตามมาอธิบายไม่เห็นภาพชัดเจนอันจะก่อให้เกิดการสร้างแนวทางปฏิบัติสำหรับงานนี้
- 14) ผู้วิจัยยังไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงคำถามตามตัวแปรที่ให้ผู้ตอบเข้าใจในประเด็นปัญหาของงานวิจัยที่ต้องการคำตอบในเรื่องนั้นๆ

- 15) ควรปรับกรอบแนวคิดในการวิจัยให้ถูกต้องตามรูปแบบของมหาวิทยาลัย
- 16) ควรบอกว่า พฤติกรรมการในการออกเสียงเลือกตั้ง มีความสำคัญอย่างไร จึงต้องไปใช้สิทธิ์
- 17) ควรแสดงตารางภาพรวมที่มาของค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน โดยนำมาจากผลการวิจัยในบทที่ 4
- 18) ควรเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะให้ปรับเป็นข้อๆ อย่างชัดเจน
- 19) ควรนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมหรือพฤติกรรมการเลือกตั้ง การสื่อสารทางการเมืองหรือ ภาวะผู้นำ ให้ตรงหรือสอดคล้องกับชื่อเรื่องมาประกอบการอภิปรายผลจะได้ตรงตามประเด็นและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ใช้วิธีการวิจัยที่เหมาะสม แต่ควรเพิ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือมีความเข้าใจส่วนได้รับรู้เรื่องนั้นๆ จริง เพื่อแสวงหาคำตอบของงานวิจัยได้อย่างชัดเจน
- 2) วิธีการดำเนินการวิจัย มีความเหมาะสม ควรเพิ่มขอบเขตการวิจัยด้านพื้นที่ให้กว้างขวางอีก
- 3) วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แต่มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งไม่กำหนดจำนวนและทำการสัมภาษณ์หรือไม่
- 4) วิธีดำเนินการวิจัย เหมาะสมตามบริบทที่ทำการศึกษา
- 5) เป็นวิธีการดำเนินการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี เป็นการสนับสนุนการวิจัยซึ่งกันและกัน ทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ มากยิ่งขึ้นแต่ต้องสังเคราะห์ภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับทางวิชาการมากขึ้น
- 6) วิธีดำเนินการวิจัยเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทนี้ต้องการศึกษาแต่ผู้ที่ให้สัมภาษณ์มีอย่างน้อย 8 รูปหรือคน ตามขอบเขตที่ผู้วิจัยต้องการทราบความเห็นจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง และควรเพิ่มให้เหมาะสมกับประเด็นที่มีความหลากหลาย เพราะเกี่ยวกับข้องการกับเมืองและประชาธิปไตย เพื่อหลีกเลี่ยงความคลาดเคลื่อน อีกทั้งควบคุมค่าอคติที่อาจเกิดขึ้น
- 7) ควรปรับปรุงให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดและเหมาะสมกับการตอบวัตถุประสงค์การวิจัย
- 8) การดำเนินการวิจัย มีกระบวนการที่ออกแบบค่อนข้างดี เพราะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพียงแต่ขาดทักษะในการวิเคราะห์ มีประเด็นใดซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับเนื้อหา ต้องเป็นที่น่าสนใจหรือมีทักษะประสบการณ์ในด้านนั้นจริงๆ เช่นนักวิชาการที่ผู้วิจัยเฉพาะด้านในแต่ละเรื่อง
- 9) การวิจัยเชิงคุณภาพควรมุ่งวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยต้องสังเคราะห์เป็นสำคัญเพื่อนำเสนอผลงานในทางวิชาการที่มีคุณภาพ

10) ผู้วิจัยควรนำเสนอเชิงคุณภาพและปริมาณ มาเสริมเพิ่มเติมให้ผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

11) ผู้วิจัยบอกว่า เป็นการศึกษาระดับคุณภาพแต่กระบวนการหรือขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยต้องแจ้งให้ชัดเจนว่า ได้อย่างไร เช่น สัมภาษณ์สด เขียนข้อความบันทึกตามแบบการสัมภาษณ์ บันทึกเทป สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์ ระบุวันเวลาให้มีความน่าเชื่อถือ วันละกี่ท่านที่ไปสัมภาษณ์

12) การดำเนินการวิจัยมีมาตรฐานและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

13) ควรระบุขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยให้ชัดเจน

14) บทความวิจัยค่อนข้างสมบูรณ์ อธิบายเป็นขั้นตอนชัดเจน แต่อธิบายละเอียดเกินไปจนไม่มีพื้นที่สำหรับการอธิบายสาระสำคัญของงานวิจัย

15) อธิบายงานวิจัยได้ละเอียดตามขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัยแต่ควรแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability)

3.3 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1) องค์ความรู้จากการวิจัยในเชิงปริมาณควรนำมาจากตารางผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านนั้นๆ

2) องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในเชิงคุณภาพเน้นการสัมภาษณ์ควรนำปัญหาและข้อเสนอจากคำถามปลายเปิดไปประกอบการสัมภาษณ์ เพื่อที่จะให้ได้คำตอบที่สามารถแก้ปัญหาจากเชิงปริมาณได้ในเวลาเดียวกันซึ่งเป็นแสดงว่ามีการผสมวิธีอย่างแนบแน่น และสามารถนำไปใช้ประยุกต์ในการปฏิบัติการกิจของงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงๆ ยิ่งขึ้น

3) องค์ความรู้จากการวิจัย ต้องสามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนาหรือส่งเสริมให้มีคุณภาพหรือเกิดการมีส่วนร่วมและส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนและนักการเมืองต่อไป

4) สามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัยที่ได้รับจากการวิจัยที่กระชับอ่านแล้วเข้าใจง่าย ไม่ยืดเยื้อต่อผู้ที่ศึกษาค้นคว้าต่อไป

5) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยนั้น เน้นส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการมีส่วนร่วม การเข้าถึงพื้นที่และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

3.4 ประโยชน์/การประยุกต์ใช้/ผลกระทบต่อสังคมของงานวิจัย

1) สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้มีส่วนร่วมและสามัคคีของของสังคม

2) สร้างแนวทางการส่งเสริมความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้แก่ประชาชน

3) สามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

4) ทำให้ทราบว่าหลักพุทธธรรมเป็นแกนหลักในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้มากกว่าที่เคยรับรู้

5) ประโยชน์การประยุกต์ใช้และผลกระทบต่อสังคม ก่อให้เกิดความถูกต้อง ความชอบธรรมตามกฎหมาย วิเคราะห์ด้วยเหตุผลถูกต้อง ไม่ก้าวร้าวเพื่อรักษาความสงบสุข และความชอบธรรมให้ดำรงอยู่ต่อไป ซึ่งเป็นผลทำให้สังคมมีความสงบสุข

6) สามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัย ไปประยุกต์ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทุกหน่วยงาน โดยการคัดกรองและการปฏิบัติของบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

7) เมื่อนำองค์ความรู้ไปใช้ ในองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ย่อมสร้างผลกระทบทางที่ดีต่อสังคม

8) ทำให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและส่งผลดีต่อสังคมและประเทศ

9) ทำให้เข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบธรรมาธิปไตยช่วยการส่งเสริมการปฏิบัติ และการสร้างจิตสำนึก ย่อมส่งผลกระทบต่อสังคม ในการเรียนรู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสงบเรียบร้อยของสังคมและประชาชนต่อไป

10) งานวิจัยใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปในการปรับปรุงปัญหาภาวะผู้นำทางการเมือง

11) สามารถนำผลของการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ของประชาชนได้ต่อไป

12) สามารถนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ทางรัฐศาสตร์ในยุคปี ค.ศ. 2020

13) ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปกครององค์กรคณะสงฆ์ได้เช่นกัน

14) ผลการวิจัยสามารถประยุกต์ใช้ในงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีการอ้างอิงงานวิจัยที่น่าเชื่อถือ

15) ผลการวิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการสื่อสารทางการเมืองตามแนวพุทธธรรมให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพที่ยั่งยืนต่อไป

16) ผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะไปปรับใช้กับการปกครองอันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในทางการเมืองต่อไป

3.5 การต่อยอดองค์ความรู้ของงานวิจัยในอนาคต

1) การต่อยอดองค์ความรู้ควรส่งเสริมให้มีนโยบายและกฎหมายสู่วิธีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

2) ควรนำองค์ความรู้ของการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับงานและองค์การอื่นๆ

3) ควรขยายงานวิจัย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพงานทางการเมืองการปกครองของหน่วยงานอื่นๆ

4) ควรนำองค์ความรู้ของงานวิจัยไปบรรยายในรายวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและต่อยอดผลการวิจัย

5) ควรวิจัยการปฏิบัติตามนโยบายของพรรคการเมืองของประเทศที่ส่งผลต่อประชาชน

- 6) ในอนาคตผู้วิจัยและนักวิจัยสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ขยายผลหรือต่อยอดได้
เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
- 7) นักวิจัยสามารถนำองค์ความรู้ไปขยายผลหรือต่อยอดให้เป็นงานวิจัยที่สมบูรณ์ได้
- 8) ในอนาคตควรกำหนดประเด็นการวิจัยให้ชัดเจน และหัวข้อการวิจัยควรกระชับ
- 9) ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอความคิดต่อยอดในงานวิจัยให้มากกว่านี้
- 10) ควรมีวิจัยในลักษณะเจาะลึกในแต่ละประเด็นทางการเมืองที่เป็นปัญหาควร
นำเสนอแนวทางที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเมืองและประชาชนอย่างแท้จริงตาม
ยุทธศาสตร์ชาติ
- 11) สามารถนำผลการวิจัย และข้อเสนอแนะต่างๆ ไปเจาะลึกในการแก้ปัญหาต่างๆ
ทางการเมืองเพื่อให้เกิดการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชนจน
ก่อให้เกิดแนวทางการปกครองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- 12) ควรใช้หลักธรรมาภิบาลการปกครองเพื่อการวิจัยที่จะได้เกิดองค์ความรู้ที่สร้างเข้าใจ
และสามารถไปปฏิบัติได้อย่างยาวนานและยั่งยืนตลอดไป จากการวิจัย

รับรองตามนี้

(ผศ.ดร.อนูวัต กระสังข์)
กรรมการและเลขานุการกลุ่ม

รับรองตามนี้

(ศ.ดร.บุญทน ดอกเฮสง)
ประธานกรรมการ

รายชื่อการนำเสนอบทความทางวิชาการ
ในการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มที่ 3 รัฐศาสตรมหาบัณฑิต: ฉบับแก้ไขหลังจากการประชุม
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
1	การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาค พลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าหว่ง) จังหวัดเชียงใหม่	พระกฤษฏายูทธ ธมมวโร (เต๋จ๊ะดี)	
2	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ จริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	พระจักรพงษ์ อนุตตโร (วงษ์โพธิ์)	
3	ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	พระชัยยา จิตเมโธ (ตุ่นมี)	

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
4	ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์	พระครูญาณวิจักขณ์ (ชัยวัฒน์ อริยชัยญาณ)	
5	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง	พระนิคม จันทมโม (สุขเจริญ)	
6	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี)	
7	การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	พระสร้อยทอง ปญญาวุธ(ประทุมทอง)	
8	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในตำบลตำผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่	พระสุรเดช สุเมธโส (บุญเรือง)	

(34) การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 3 เมษายน 2563

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
9	จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน	พระเนาวนนท์ ชยาภินนโท (จอมพนัส)	
10	วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์	นายเกรียงไกร พัฒนโชติ	
11	การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นางสาวปิ่นอนงค์ ทองบ่อ	
12	คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี	นายณนทชันทน์กรณ์ ฝ่ายเทศ	
13	พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา	นางสาวณัฐกาญจน์ เข็มนาค	

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
14	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	นายเดช ชวัลลักษณ์	
15	การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี	นายปฐวี ท้ายเมือง	
16	การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง	นางสาวรัตนา สารักษ์	
17	การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี	นายนิทัศน์ ภู่อะเสริฐ	
18	การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์	Ven. Poke Pha	

(36) การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี 2563
 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 3 เมษายน 2563

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
19	การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร	พระมหาณรงค์ ธมฺมเมธี (ศรีพันธุ์)	
20	การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พระมหาณัฐพล กิตติปัญญา (อรรถารส)	
21	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ	พระมหาวิชญ์ จิรวทฺตมเมธี (เจริญพล)	
22	การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	พระมหาศิวพล พลเมธี (ไกล่ชิด)	
23	พัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน	พระมหาสมเกียรติ เขมจาริยาโน (จงเกษ)	

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
24	การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบ ธรรมาธิปไตยของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	พระมหาอภัยยศ มหามงคลโล (ยืนยง)	
25	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในการเลือกตั้งระดับ ท้องถิ่น ตำบลหนองแก อำเภอพระ พุทธบาท จังหวัดสระบุรี	พระปลัดเอกชัย จันทโชโต (คงชีวะ)	

การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่า ดอยสุเทพ (ป่าแห่ว่ง) จังหวัดเชียงใหม่*

CIVIL POLITICAL PARTICIPATION IN SUTEP FOREST RETURNING DEMAND OF CHIANG MAI PROVINCE

พระภคญาณุทธ ธมมวโร (เตจ๊ะดี)

Phra Krisadayooth Dhammavaro (Tejadee)

E-mail: krisadagooth76@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่า ดอยสุเทพ (ป่าแห่ว่ง) จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่าง ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหา อุปสรรค คือ ช่องทางการเข้าร่วมกิจกรรมมีน้อยและการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ควรเพิ่มช่องทางในการเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้นและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเมืองภาคพลเมือง; การทวงคืนป่า

Abstract

This research article was To study the level of people's opinion, to Compare the people's opinions to study and the problems, obstacles in the Civil Political Participation in Doi Suthep Forest (Pa Waeng) Returning Demand of Chiang Mai Province Using mixed methods, finding the level of people's opinion to Civil Political Participation All aspects were at middle level classified by personal factors and Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Recommendation for this problem was that there should add more channels for public relations to give knowledge to people. More channels for opinion expression that were not obstacle to daily activities such as social media should be added

Keywords: Political Participation; Civil Political; Forest Returning

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองและกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนเป็นแนวคิดและหลักการสำคัญของการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนแบบมีส่วนร่วมเป้าหมายของประชาธิปไตยชุมชน คือ การปลูกความตื่นตัวปลูกความตระหนักถึงสิทธิความเป็นประชาชนของคนในชุมชนท้องถิ่นตามสิทธิชุมชนในรัฐธรรมนูญให้คนในชุมชนลุกขึ้นมาปกป้องลุกขึ้นมามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองมีความเสมอภาคมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องของส่วนรวมและเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องของประชาธิปไตยโดยตรง (โกวิท พวงงาม, 2553) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาได้เน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนโดยการฝึกอบรมให้ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกของประชาชนต่อปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งพอจะกล่าวได้ว่าจากการดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ในระดับหนึ่งปัจจุบันประเทศต่าง ๆ (พระครูพิริยกิจโสภณ, 2561)

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดเชียงใหม่ ขาดแคลนและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายลงอย่างมากและรวดเร็ว จนขาดความสมดุล เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ และการแก้ไขปัญหาได้เน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยให้ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกของประชาชนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่าจากการดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ในระดับหนึ่ง (ปรีชญ์ รุจิวนารมย์, 2562)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนวิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ ให้กลับมาเป็นป่าดั้งเดิมเหมือนที่ในอดีตที่ผ่านมา รวมถึงเพื่อให้ทราบถึงข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและอนาคตของประชาชนและประเทศชาติ โดยหวังว่าผลของการศึกษาจะเป็นข้อเสนอแนะแนวทางให้การฟื้นฟูป่าในพื้นที่เขตดอยสุเทพได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 391 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 17,145 (เทศบาลตำบลสุเทพ, 2562, ออนไลน์) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.896 และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 12 รูปหรือคน เก็บข้อมูลด้วยสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ โดย รวม (n=391)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการ ทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่	การมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการตัดสินใจ	2.66	1.30	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติ	2.68	1.32	ปานกลาง
ด้านการรับผลประโยชน์	2.95	1.13	ปานกลาง
ด้านการประเมินผล	2.78	1.33	ปานกลาง
รวม	2.77	1.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.77$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านดังนี้ ด้านรับผลประโยชน์ ด้านประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig	ผลการทดสอบ	
				สมมติฐาน	ยอมรับ
เพศ	-6.74		0.501	/	
อายุ		19.303	0.00*	/	
ระดับการศึกษา		1.59	0.21	/	
รายได้ต่อเดือน		3.176	0.24	/	
สถานภาพในชุมชน		43.33	0.00*	/	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มี อายุ และสถานภาพในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่

การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการตัดสินใจ	ทรัพยากรป่าไม้ของป่าดอยสุเทพลดลง	ควรช่วยกันอนุรักษ์ผืนป่าดอยสุเทพ ไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า
ด้านการปฏิบัติ	การใช้พื้นที่ป่าไม้โดยไม่นึกถึงผลเสียที่จะได้รับ	การใช้พื้นที่ต้องคำนึงให้เกิดผลเสีย น้อยที่สุด
ด้านการรับผลประโยชน์	การไม่รักษาและปกป้องผืนป่าไม้ดอยสุเทพ	ควรอนุรักษ์ให้เป็นแหล่งต้นกำเนิดของพืชพันธุ์สัตว์ป่าและต้นน้ำ
ด้านการประเมินผล	ทำให้เกิดปัญหาภัยธรรมชาติที่ตามมา	ควรปลูกป่าให้มากที่สุดทำให้ภัยธรรมชาติจะไม่รุนแรง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ ในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการตัดสินใจ คือ 1) ไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า 2) รักษาป่าไม้ให้เป็นสมบัติของชาติ 3) ใช้สิทธิของความเป็นพลเมือง

ด้านการปฏิบัติ คือ 1) ช่วยกันปกป้องไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า 2) รักษาไว้ให้อยู่คู่บ้านเมือง 3) สร้างจิตสำนึกให้มีการรักษาป่าไม้

ด้านการรับผลประโยชน์ คือ 1) มีผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ 2) เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าและต้นแม่น้ำ 3) เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ

ด้านการประเมินผล คือ 1) มีผืนป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ของชาติ 2) ช่วยลดปัญหาภัยธรรมชาติ 3) ช่วยเพิ่มออกซิเจนให้บริสุทธิ์มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา ความคาดหวังของประชาชนต่อประชาชนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ โดยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ ต้องไม่มีการตัดไม้ทำลายหรือบุกรุกป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่เป็นที่ตั้งของพระบรมธาตุดอยสุเทพที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมฤตา สารธิวงศ์, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง พ.ศ. 2551” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการปฏิบัติ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ ต้องช่วยกันรักษาและปกป้องไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่าที่เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่คู่ผืนป่าบริเวณป่าดอยสุเทพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวัธ มีบุญธรรม, (2557) ได้วิจัยเรื่อง “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ อยากให้มีผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าเป็นต้นแม่น้ำและเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ประยูรทอง, (2557) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา: กรณีศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC)” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการประเมินผล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ ทำให้ช่วยลดปัญหาภัย

ธรรมชาติเพิ่มออกซิเจนให้บริสุทธิ์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยพร พาณิขัตตรา, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในชนบทต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษา หมู่บ้านหลุก ตำบลเมืองสง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกเพศทุกวัยต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาป่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จวน อรุณ อักษรเสือ, (2549) ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม” พบว่า นิสิตมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีเพศต่างกัน มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาป่ามากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกภพ ลิ้มปวีบูล, (2548) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” พบว่า นิสิตมีส่วนร่วมทางการเมืองที่อายุต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่าง

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาทุกระดับมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาป่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก ปัญญาสิงห์, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกับกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน:กรณีศึกษา ตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น” พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองไม่แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่าประชาชนที่มีรายได้ไม่เหมือนกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาป่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุรักษ์ เก่งเรียน, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การก่อตัวของธรรมาธิปไตยกับการเมืองภาคพลเมืองในสังคมไทย ช่วงปี พ.ศ. 2547-2557” พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการก่อตัวของธรรมาธิปไตยกับการเมืองภาคพลเมืองในสังคมไทยไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีสถานภาพในชุมชนต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่าประชาชนทุกสถานภาพในชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาป่า ซึ่ง

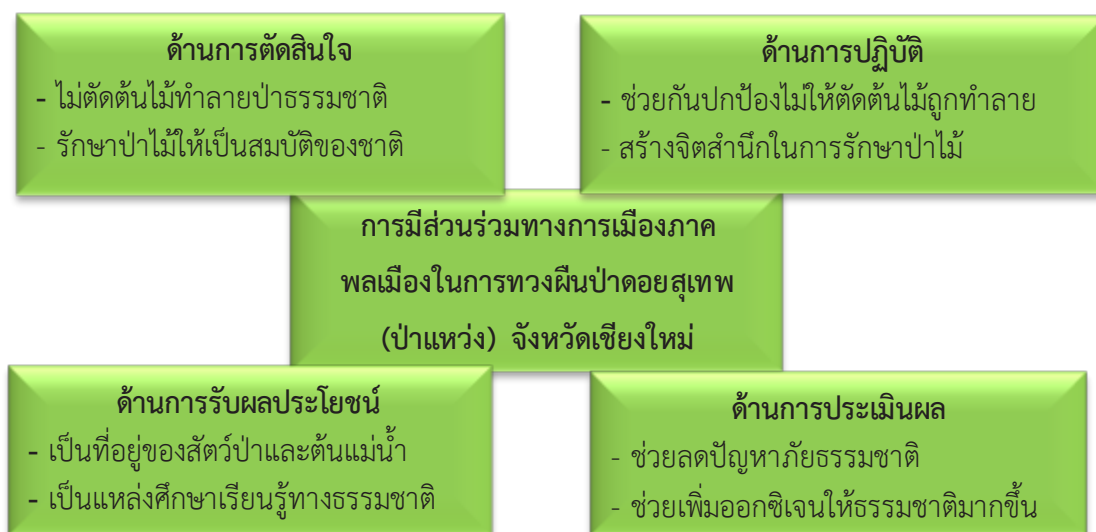

สอดคล้องกับงานวิจัย กฤษณ์ ศรีอินทร์สุทธิ, (2555) ได้ศึกษา “การเมืองภาคพลเมืองกับคุณภาพการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลขุนศรี อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี” พบว่าประชาชนสถานภาพต่างกัน มีการคุณภาพการจัดทำแผนพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจ คือ ประชาชนมีความสำนึกถึงดินแดนบ้านเกิดด้วยพลังรักและศรัทธาในผืนป่าดอยสุเทพซึ่งมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยคุ้มครองชาวเชียงใหม่อยู่และตระหนักถึงสภาพปัญหาทางธรรมชาติที่เกิดภาวะโลกร้อนภัยแล้งน้ำท่วมและป่าไม้ลดลงไปมาก

2. ด้านการปฏิบัติ คือ การที่เราไม่ไปเบียดเบียนทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่น้อยลงเพื่อมาทำประโยชน์ที่น้อยซึ่งไม่คำนึงถึงผลที่ได้กลับมาเช่น ป่าลดลง สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติไม่สมดุลทำให้เกิดมหาวិบัติภัยต่าง ๆ

3. ด้านการรับผลประโยชน์ คือ ทำให้มนุษย์เรียนรู้ที่จะอนุรักษ์และอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างมั่นคงอนุรักษ์ความเป็นบ้านเกิด ประเพณี วัฒนธรรมความเชื่อความศรัทธาให้คงอยู่สู่รุ่นต่อไป

4. ด้านการประเมินผล คือการที่เราออกมาใช้สิทธิในการไม่ให้ใครมาละเมิดสิทธิของประชาชนในพื้นที่ในการใช้พื้นที่ป่าไม้ที่เป็นที่เคารพและศรัทธาทำให้ทราบถึงการตระหนักถึงธรรมชาติที่มนุษย์ต้องการอาศัยอยู่ร่วมกับกับธรรมชาติไม่ให้เกิดที่จะใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวไม่ก่อกวนและเพื่อจะช่วยให้ผืนป่ามีพื้นที่อุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างความสมดุลของธรรมชาติสืบต่อไป

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

- ความสามัคคีของพลเมืองที่ร่วมใจกันจัดกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในการรวมตัวกันรักษาพลเมืองพร้อมใจกันมาแสดงออกซึ่งสิทธิของพลเมืองตามเป้าหมายที่วางไว้
- จิตสำนึกของพลเมืองที่มีพลังความสามัคคีต่อทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมที่เป็นเขตป่าอุทยานแห่งชาติที่มีพระราชบัญญัติคุ้มครองอยู่ไม่ควรลดหรือทำลายลงไป
- พลเมืองรวมใจกันเพื่อรักษาลมหายใจของประชาชนชาวเชียงใหม่ในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าและธรรมชาติที่เป็นทั้งลมหายใจและที่เคารพศรัทธาของประชาชน
- เป็นพลังของพลเมืองช่วยกันป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้ลุอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือองค์กรเพื่อความป็นอยู่ที่ดีของธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านการตัดสินใจ มีนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ

ด้านการปฏิบัติ มีนโยบายให้มีการตรวจสอบการดำเนินการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ

ด้านการรับผลประโยชน์ มีนโยบายให้ความรู้ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการประเมินผล มีนโยบายในการรักษาดูแลผืนป่าท้องถิ่นในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

ด้านการตัดสินใจ จัดทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ

ด้านการปฏิบัติ ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ

ด้านการรับผลประโยชน์ ตั้งศูนย์อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการประเมินผล ตั้งหน่วยงานหรือองค์กรของภาครัฐในการรักษาดูแลผืนป่าระดับท้องถิ่นในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการส่งเสริม หรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจโดยมุ่งให้ประชาชนแสดงบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อที่จะช่วยพัฒนาการเมืองไทย

2) ควรศึกษานโยบายที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบแนวคิดในการอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคพลเมือง

4) ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ ศรีอินทร์สุทธิ. (2555). *การเมืองภาคพลเมืองกับคุณภาพการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลขุนศรี อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). *การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- จวนอรุณ อักษรเสือ. (2549). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑามาศ ประยูรทอง. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา: กรณีศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC)* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยพร พาณิซอตรา. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในชนบทต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษา หมู่บ้านหลุก ตำบลเมืองสง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. (ดุษฎีนิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เทศบาลตำบลสุเทพ. (2562, 10 เมษายน). *รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2561 ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://stat.bora.dopa.go.th>.
- ปรัชญ์ รุจิวนารมย์. (2562, 10 เมษายน). *พื้นที่หมู่บ้านแห่งเชียงใหม่ยังไม่คือเครือข่ายประชาชนเตรียมเคลื่อนไหวต่อเร็วนี้*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php>
- พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะดี). (2562). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าโดยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่* (สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูพัชรกิตติโสภณ. (2561). *แนวทางการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืนเชิงพุทธบูรณาการ* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีนิพนธ์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศุภวัธ มีบุญธรรม. (2557). *การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมนึก ปัญญาสิงห์. (2558). *การพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกับกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน:กรณีศึกษา ตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีคิด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อนรรักษ์ เก่งเรียน. (2557). *การก่อตัวของธรรมาธิปไตยกับการเมืองภาคพลเมืองในสังคมไทยช่วงปี พ.ศ. 2547-2557*. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- อัมฤตา สารธวัช. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง พ.ศ. 2551* (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกภพ ลิ้มปวิบูล. (2548). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์*

PEOPLE'S OPINIONS ON POLITICAL OFFICE HOLDERS' ETHICS
AT VICHIEBURI DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

พระจักรพงษ์ อนุตโร (วงศ์โพธิ์)

Phra Jakkapong AnutTaro (Wongpho)

E-mail: poonvisetsri@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ สังคมปัจจุบันมักแบ่งชนชั้นระหว่างคนจน คนรวย ทำให้มีการเลื่อมล้ำในสังคมมาก ไม่มีความเสมอภาคความเลื่อมล้ำทางฐานะ คนรวยชอบเอาเปรียบคนจน คนมีความรู้เอาเปรียบคนด้อยการศึกษา มีการใช้อำนาจและปิดบังเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือการปิดหูปิดตาประชาชนกฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการทุจริตบางมาตรายังมีช่องโหว่ทำให้เกิดการทะเลาะ แบ่งพรรค แบ่งพวกทำให้ประชาชนเอือมระอา ประชาชนเกิดการเบื่อหน่าย

คำสำคัญ : ; ประชาชน; จริยธรรม; ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for political office holders' ethics at Vichienburi District, Phetchabun Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the People's opinions on political office holders' ethics at Vichienburi District, Phetchabun Province by overall was at high level. Based on different is found to be different accepting the set hypothesis. Problems and obstacles were that the present social problems were division of social status between the poor and the rich causing social inequality. The rich takes advantage of the poor. The learned takes advantage of the less-learned. Political; office holders used authority to conceal or change the data, blindfolding people. The laws of office holders' corruption still have loopholes, causing conflict, desegregation, making People bored.

Keywords: People; ethics; political office holders

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ประเทศไทยปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสมายาวนานกว่า 86 ปี แต่ระบอบประชาธิปไตยของไทยยังไม่มีเสถียรภาพ สภาพการเมืองยังอ่อนแอและเผชิญกับวิกฤติหลายครั้ง ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์และมีเสถียรภาพ ระบอบประชาธิปไตยของไทยยังล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด การเมืองและระบบราชการของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการตอบสนองการพัฒนาประเทศและความต้องการของประชาชน มีการทุจริตคอร์รัปชันในระบบการบริหารราชการแผ่นดินอย่างกว้างขวาง นักการเมืองและข้าราชการยังนิยมการใช้อำนาจและระบบอุปถัมภ์มากกว่าการใช้กฎหมายซึ่งทำให้ระบบการเมืองขาดความชอบธรรม ระบบราชการไม่มีธรรมาภิบาล เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาได้ไม่เต็มศักยภาพ และสังคมมีความอ่อนแอ สาเหตุพื้นฐานของปัญหาเหล่านี้เกิดจากสังคมไทยมีค่านิยมทางวัตถุนิยม การพัฒนาที่ผ่านมาไม่มีคุณลักษณะระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจ ไม่มีการรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามอย่างจริงจัง ระบบการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพในการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนประกอบกับระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมก็ไม่อาจควบคุมแก้ไขพฤติกรรมของบุคคลได้ และที่สำคัญผู้บริหารประเทศก็ไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน สิ่งเหล่านี้ทับถมอยู่ในสังคมไทยมานานจนส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อระบบการบริหารประเทศ

วิกฤติทางการเมืองและความแตกแยกในสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้สะท้อนปัญหาสำคัญหลายประการของประเทศ ทั้งการใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรมของนักการเมือง การทุจริตในวงราชการการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ และความไม่เท่าเทียมของโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ รวมทั้งปัญหาความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงผลอันเกิดจากโครงสร้างทางอำนาจที่ถูกผูกขาดโดยชนชั้นนำ การบริหารเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ และการมีกฎหมายที่ขาดสภาพบังคับเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนในศีลธรรมจริยธรรม และระเบียบวินัยของคนในสังคม และรวมถึงการขาดจิตสำนึกด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อประชาชนของผู้บริหารประเทศทั้งนักการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ (อรทัย ทวีระวงษ์, 2545)

สาเหตุการศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นวิธีการสร้างจริยธรรมให้แก่คนในชาติได้อย่างยั่งยืน โดยจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในบริบทของสังคมไทยสามารถนำหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ประกอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาประเด็นการเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศและประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาความย่อหย่อนด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคมไทย กระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและปรับปรุงการบริหารราชการแผ่นดินให้มีธรรมาภิบาล สร้างมาตรการกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมไทย รวมทั้งร่วมกันแก้ไขปัญหาคาถคุณธรรม จริยธรรมและความไร้ระเบียบวินัยที่สะสมมานานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 69,900 คน (แหล่งข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์, 2561) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 298 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม และรายด้าน (n=398)

จริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		แปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านคุณลักษณะ	3.47	0.80	มาก
ด้านพฤติกรรม	3.68	0.83	มาก
ด้านการตัดสินใจ	4.00	0.83	มาก
รวม	3.71	0.82	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.00$) ด้านพฤติกรรม ($\bar{X}=3.68$) ด้านคุณลักษณะ ($\bar{X}=3.47$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังความคิดเห็นของประชาชนต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-	0.320		✓
อายุ	0.298	0.879		✓
การศึกษา	4.242	0.001*	✓	
อาชีพ	2.444	0.053		✓
รายได้	5.832	0.001*	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกันไป จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

จริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านคุณลักษณะ	ลักษณะที่พบเห็นไม่สามารถบอกจิตสำนึกต่อส่วนรวมได้	ประชาชนต้องศึกษาประวัติก่อนเลือกตั้งครั้งต่อไป
ด้านพฤติกรรม	พฤติกรรมเฉพาะหน้าไม่สามารถสื่อตัวตนได้	ประชาชนต้องช่วยกันตรวจสอบทั้งก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง
ด้านการตัดสินใจ	ไม่ฟังความเห็นจากประชาชนและประชาชนไม่สนใจเข้ามามีส่วนร่วม	ส่งเสริมการทำประชาพิจารณ์และต้องรายงานต่อสาธารณชนก่อนตัดสินใจ

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านคุณลักษณะ คือ ประชาชนต้องศึกษาประวัติก่อนเลือกตั้งครั้งต่อไป

ด้านพฤติกรรม คือ ประชาชนต้องช่วยกันตรวจสอบทั้งก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง

ด้านการตัดสินใจ คือ ส่งเสริมการทำประชาพิจารณ์และต้องรายงานต่อสาธารณชนก่อนตัดสินใจ

อภิปรายผลการวิจัย

ประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายรายด้านดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำทางการเมืองมีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงานร่วมกันทำกิจกรรมกับประชาชนเพื่อประโยชน์ขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญช์ อินทนู (2550) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก

2. ด้านพฤติกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี จิตใจอ่อนโยน ทำให้ประชาชนเคารพศรัทธาข้อบังคับ เพื่อใช้กับสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย โสวีสตกุล (2557) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา” ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำทางการเมืองทำงานโปร่งใส ยอมรับมติเสียงข้างมาก และรับฟังเสียงข้างน้อยเป็นหลักการที่สำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส นาคปฐม (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี” ผลการวิจัย พบว่า การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงต้องการผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามในการปฏิบัติงาน และทำกิจกรรมกับประชาชนเพื่อประโยชน์ของประชาชน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง มีจิตใจอ่อนโยน และมีความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย หมกทอง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย

กรุงเทพฯ” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ ต้องการผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ทุ่มเทความพยายามและเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และทำกิจกรรมกับประชาชน และมีความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเมธ ทองด้วง (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน ให้ความสำคัญกับจริยธรรมทางการเมืองต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย หมกทอง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง รายได้ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพ ต้องการผู้นำทางการเมืองที่มีคุณธรรม จริยธรรม น่าเชื่อถือ โปร่งใสในความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข (2550) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนแต่ละช่วงรายได้ มีความต้องการแตกต่างกัน คนที่มีรายได้มากแสวงหาอำนาจจากนักการเมืองแต่ประชาชนที่รายได้น้อยจะมุ่งหาเลี้ยงชีพมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย หมกทอง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1. **ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล** ตามความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงาน รู้หลักปฏิบัติในการทำงาน คือ ผู้นำทางการเมืองมีลักษณะบุคลิกที่ดีและมีความยุติธรรม

2. **ด้านพฤติกรรม** ตามความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี จิตใจอ่อนโยน ทำให้ประชาชนเคารพกติกาข้อบังคับ เพื่อใช้กับสังคม

3. **ด้านการตัดสินใจ** ตามความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่ทำงานของส่วนราชการทุกหน่วยงานต้องให้มีความโปร่งใสเป็นอันดับแรก

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากงานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์”

บุคลิกดี มีความยุติธรรม คือ คุณลักษณะที่ดีของนักการเมือง ผู้นำทางการเมืองมีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงานร่วมกันทำกิจกรรมกับประชาชนเพื่อประโยชน์ขององค์กร เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงาน รู้หลักปฏิบัติในการทำงาน วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและจะได้นำความรู้ความสามารถมาพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความโปร่งใส นักการเมืองจะต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจ ในโครงการกิจกรรมต่างๆ เป็นผู้มีความยุติธรรม เชื่อถือได้ พูดคำในคำนั้น มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

มีจิตใจอ่อนโยน เพราะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงออกด้วยพฤติกรรมนักการเมือง ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี จิตใจอ่อนโยน

ทำให้ประชาชนเคารพกติกาข้อบังคับ เพื่อใช้กับสังคม ผู้นำทางการเมืองมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตัวเอง และช่วยเหลือประชาชนที่มีความทุกข์ยาก เพื่อให้ประชาชนได้กินดีอยู่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเปิดให้มีการประชาสัมพันธ์ ประชุม เสนอแนะ และ แก้ไขปัญหา โดยให้ทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เข้าใจเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และบอกข้อดีข้อเสียในการเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่มีการตื่นตัวในการให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. นำชุมชนหรือหมู่บ้าน ควรให้ความรู้อย่างใกล้ชิดถึงสิทธิเสรีภาพของตนเองที่พึงมี ไม่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ควรให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิมาก ๆ และให้รับรู้ถึงคุณค่าของสิทธิ หรือความสำคัญ เพราะในการใช้สิทธิแต่ละครั้งจะทำให้เราได้ประโยชน์หรือเสียผลประโยชน์อย่างไร จะทำให้ประชาชนได้รับถึงคุณค่าสิทธิที่ตนเองมี
3. ประชาชนควรติดตามตรวจสอบ หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนไว้วางใจและเชื่อใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่
4. การนำเอาความคิดของประชาชนส่วนมากมาร่วมมือแก้ไขปัญหาก็ประโยชน์มากกว่า ปัจจุบัน นำเอาความผิดพลาดในอดีตมาเป็นบทเรียน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและนำไปแก้ไขอย่างจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- จตุพร ผ่องสุข. (2550). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด*, (วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง). ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2550): 15.
- จุฑามาส นาคปฐม. (2559). *การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล อินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- เปรม ติณสูลานนท์. (2555). *ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ: จริยธรรมของการบริหารภาครัฐ* เมื่อวันที่ 9 ก.ค.2555. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในการจัดงานครบรอบ 57 ปี คณะรัฐศาสตร์.
- พิชัย โสวัจัสตากุล (2557). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์การของ พนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.

- พิศสมัย หมกทอง. (2554). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุรเมธ ทองด้วง. (2556). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด* (สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อรทัย ทวีระวงษ์. (2554). *แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมในส่วนราชการ*. (สำนักงาน ก.พ.).

ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในตำบลหนองสิม อำเภอกhemmarat จังหวัดอุบลราชธานี*

THE DHAMMADHIPATEYYA LEADERSHIP OF LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION AMINISTRATORS IN NONG SIM SUB-DISTRICT, KHEMMARAT
DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

พระชัยยา จิตเมโธ (ต๋นมี)

Phra Chaiya Thitameto (Tunmee)

E-mail: chaiyatunmee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนตลอดถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอกhemmarat จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัจจัยส่วนบุคคลมีความคิดเห็นภาพรวมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคประชาชนส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน สถาบันทางสังคมสังคมตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำในอุดมคติที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม ความเสียสละ และเป็นประชาธิปไตย ผู้นำควรมีการจัดประชุมชี้แจงอธิบายให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ; ผู้บริหาร; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the Dhammatipateyya style Leadership of local administrators at Nongsim Sub-District, Khemarat District, Ubonratani Province, using Mixed Methods. by overall was at the high level all aspect, Findings were the level of people's opinion on Dahhmatipateyya style leadership of local administrators, People with different gender, age, educational level, occupation, incomes to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that local administrators did not participation from people. Community and social institutes were in consumerism situation, looking for self interest more than interests for all. At present, many organizations lack Dhammatipateyya style leaders with ideology vision, ethics, sacrifice and democratic minds.

Keywords: Leadership; Local Administrative; Administrative Organization.

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยนั้น เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2475 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนมาจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในการปกครองทั้ง 2 รูปแบบนี้ มีความเหมือนกันโดยการใช้อำนาจปกครอง ซึ่งเป็นรูปแบบที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาของสังคมในแต่ละยุคสมัย ที่เป็นไปตามภูมิปัญญาของตน หลักการในทางพระพุทธศาสนาพบว่า ธรรมาธิปไตยสามารถนำมาสนับสนุนส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพของหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน พระพุทธองค์กล่าวไว้ว่า ถ้ามีธรรมาธิปไตย ย่อมเจริญรุ่งเรือง เพราะอุปมาประชาธิปไตยเหมือนร่างกายหรือหุ่นยนต์ ส่วนธรรมาธิปไตยเหมือนจิตใจหรือผู้บังคับหุ่นยนต์ กล่าวคือ หุ่นยนต์ดี จะต้องมีคนที่มีปัญญาบังคับ จึงจะสามารถดำเนินไปสู่เป้าหมายโดยปราศจากภัยพิบัติ (ฉันทิพย์ จำเดิมแต้จศีก, 2561) ผู้นำที่ประชาชนทุกกลุ่มในสังคม (ที่แม้จะมีผลประโยชน์ต่างกัน) ต้องการเหมือนกันคือ การยึดถือความถูกต้องและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง การคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน การปราบปรามการทุจริต การกระจายความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจ และการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย สังคมที่เข้มแข็งต้องจริงจังในการตรวจสอบจริยธรรมขั้นพื้นฐานของผู้นำ การปล่อยปละละเลยจะทำให้เกิดวิกฤตจริยธรรมผู้นำและนำไปสู่วิกฤตประเทศอย่างที่เป็นอยู่ เพื่อความสงบสุขร่มเย็นของประเทศ จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานและกระบวนการตรวจสอบจริยธรรมขั้นพื้นฐานของผู้นำให้ชัดเจน มิฉะนั้นแล้วประเทศจะต้องเผชิญกับวิกฤตและเกิดความบอบช้ำเพราะความไร้คุณธรรมจริยธรรมของผู้นำในหลายระดับ จริยธรรมดังกล่าวพระพุทธศาสนาเรียกว่าธรรมาธิปไตย ผู้นำต้องถือธรรมเป็นใหญ่ คือยึดถือหลักการ ความจริง ความถูกต้อง (วิชญ์ เครืองาม, 2551)

ดังนั้นปัญหาข้างต้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาปัญหาของประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานีว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อลักษณะภาวะผู้นำทางปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งนี้ว่าผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการดูแลอย่างไร และควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างไร และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้นำทำอย่างไรหรือมีวิธีการนำอย่างไรจึงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ตามเกิดความผูกพันกับงานแล้วทุ่มเทความสามารถ และพยายามที่จะทำให้งานสำเร็จด้วยความเต็มใจ ด้านประชาสัมพันธ์ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นที่ต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหาและ ข้อเสนอแนะ สำหรับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจโดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน 3,900 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอำเภอยะรัง, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 355 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบสัมภาษณ์ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้าน (n=363)

ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน	3.90	0.54	มาก
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.99	0.52	มาก
ด้านผู้นำจริยธรรม	3.93	0.52	มาก
รวม	3.94	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านผู้นำจริยธรรม และด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐจังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิมอำเภอเขมราฐจังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	ภาวะผู้นำ	6.459	-	0.002	✓	-
2.	อายุ	ภาวะผู้นำ	-	7.695	0.002	✓	-
3.	การศึกษา	ภาวะผู้นำ	-	14.091	0.001	✓	-
4.	อาชีพ	ภาวะผู้นำ	-	12.992	0.000	✓	-
5	รายได้	ภาวะผู้นำ	-	15.707	0.001	✓	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน	
1) ผู้นำที่จะดำรงอยู่ในสังคมต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ใฝ่ดี	1) ผู้นำมีส่วนสำคัญในการกำหนดปัญหาตัดสินใจวางแผนและรับผิดชอบต่อความอยู่รอดหรือการพัฒนาของกลุ่ม
2) สถานที่ราชการของรัฐ ขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการขาดการมีส่วนร่วม	2) ควรมีการอธิบายให้กับประชาชนเข้าใจโดยผู้นำของหมู่บ้านแต่ละบ้านที่
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง	
1) ปัจจุบันองค์กรต่างๆมักจะประสบปัญหา	1) บังคับใช้กฎหมาย ฝ่ายบริหาร ควรมี

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
การขาดแคลนผู้นำในอุดมคติที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรมความเสียสละและเป็นประชาธิปไตย	จริยธรรม คุณธรรม และมีความยุติธรรม
2) ผู้นำ ไม่แสดง ภาวะ ผู้นำ ไม่มีความ ขยันหมั่นเพียร	2) ควรฝึกฝนความสามารถในการใช้อำนาจ และชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหรือการใช้ ความสำเร็จเป็นเป้าหมาย
3) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจถึงเสรีภาพ ของอำนาจของตนเองที่พึงมีในเรื่องต่าง ๆ	3) ผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน ควรมีการประชุม ให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ ทราบถึงเสรีภาพของตนเองที่พึงมี
ด้านผู้นำจริยธรรม	
1) ผู้นำชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่มีมนุษย สัมพันธ์ที่ดีไม่สอดคล้องต่อคุณภาพในการ ปฏิบัติงาน	1) ผู้นำที่ดี ต้องจัดระบบการทำงาน และ มอบหมายอำนาจความรับผิดชอบให้แก่บุคคล ที่เหมาะสม
2) ผู้นำไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเห็นแก่ ประโยชน์สุขส่วนตัวเป็นหลัก	2) ผู้นำควรเน้นการนำเอาหลักธรรมมาใช้ในการ บริหารตนตามหลักพรหมวิหาร 4
3) ผู้นำชุมชนติดตามตรวจสอบการปฏิบัติและ ปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ	3) ผู้นำควรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการการ ประชุมสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน สถาบันทางสังคมตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม เห็นแก่ประโยชน์ตนมากกว่าส่วนรวมปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำในอุดมคติที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม ความเสียสละ และเป็นประชาธิปไตย ข้อเสนอแนะ ผู้นำมีส่วนสำคัญในการกำหนดปัญหา ตัดสินใจ วางแผน และรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนผู้นำควรมีการจัดประชุมชี้แจงอธิบายให้กับประชาชนโดยผู้นำของหมู่บ้านที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดบังคับใช้กฎหมาย ให้ฝ่ายบริหาร มีจริยธรรม คุณธรรม และมีความยุติธรรม ฝึกฝนความสามารถในการใช้อำนาจและชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และผู้นำเน้นการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้นำควรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ การประชุมสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

1. ระดับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในตำบลหนองสิม มีความรู้และเข้าใจหลักการที่สำคัญต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ ผู้นำต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นยอมรับความต้องการของผู้ตามด้วยการให้เหตุผลของมีค่าตามที่ต้องการ แต่มีเงื่อนไขแลกเปลี่ยนให้ผู้ตามต้องทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จตามข้อตกลงอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบศักดิ์ มุลมัย (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศสุตา โภคา นิตย์ และกสิกา หนูยศ (2560) ได้วิจัยเรื่องบทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองคการ บริหารส่วนตำบลนาเสียวอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของนายกองคการ บริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุวัฒน์ เสงี่ยมกุล และคณะ (2559) ได้วิจัยเรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี" ผลการเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชน พบว่า อายุ ระดับการศึกษาของประชาชนที่มีแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวุฒิ วรพินธุ์ และคณะ (2557) ได้วิจัยเรื่อง "คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง" ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง

คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของปลัดเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยคุณลักษณะภาวะผู้นำด้านความรับผิดชอบต่อความฉลาดทางอารมณ์การสร้างเครือข่ายการจัดการความสัมพันธ์และทักษะการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของปลัดเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงมีความแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหามานะ พุทธิวิริโย (นาม นนท์) (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ หนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทุกด้านตามลำดับ คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการบริหาร และด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนแตกต่างกันตามอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาทิตริ คำควร (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซำสูงจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และอาชีพส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซำสูง จังหวัดกาฬสินธุ์รายรูปแบบอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซำสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยดังนี้

ภาพที่1 สรุปลองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 ประชาชน มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน** ประชาชนคิดว่าผู้นำต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำยอมรับความต้องการของผู้ตามด้วยการให้เหตุผลสิ่งของมีค่าตามที่ต้องการแต่มีเงื่อนไขแลกเปลี่ยนให้ผู้ตามต้องทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จตามข้อตกลง ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์สร้างสัมพันธภาพแก่ประชาชนและมีมิตรไมตรีต่อผู้อื่น

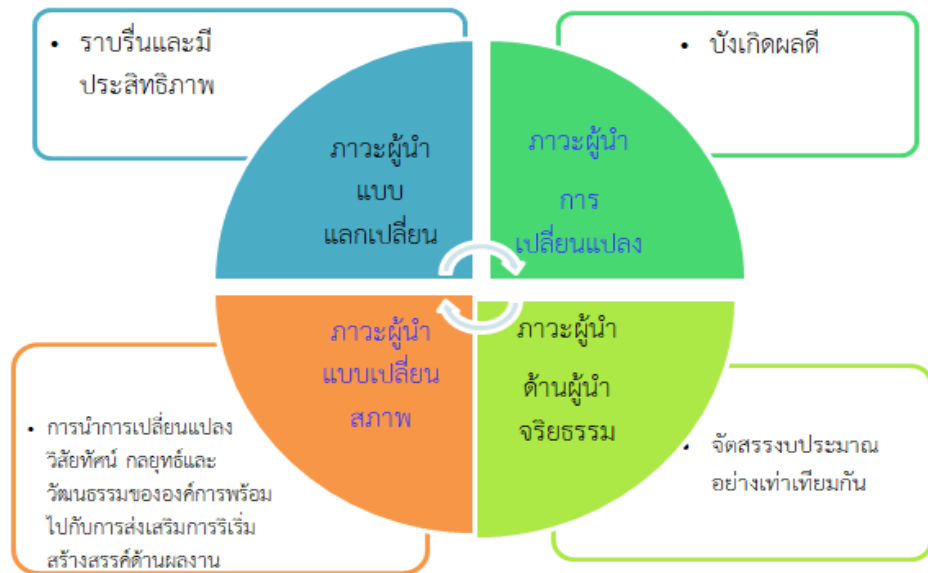
2) **ด้านผู้นำเปลี่ยนแปลง** ประชาชนคิดว่าผู้นำมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและประกอบอาชีพที่สุจริตตรงลงมาคือผู้นำมีการส่งเสริมให้ประชาชนพัฒนาไปพร้อมกันกับหลักคุณธรรมและระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือผู้นำต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเที่ยงธรรมคุณธรรม

3) **ด้านผู้นำจริยธรรม** ประชาชนคิดว่าผู้นำเป็นผู้ที่สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชุมชนในกระบวนการยุติธรรมต้องกระทำอย่างเท่าเทียมกันตรงลงมาคือข้อที่ว่าผู้นำเป็นผู้ที่

สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชุมชนและระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือผู้นำเป็นผู้ที่ทำงานของส่วนราชการทุกหน่วยงานต้องให้โปร่งใส

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า ความสัมพันธ์ของผู้นำทั้งสี่แบบดังกล่าวขึ้นอยู่กับสมมุติฐานความเชื่อว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จนั้น ต้องวัดจากควมมีประสิทธิภาพ (efficiency) และควมมีประสิทธิภาพ (effective) แล้ว ผู้นำก็จำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมทั้งการบริหารจัดการ (managing) ควบคู่ไปกับการนำ (leading) นั่นก็หมายความว่า จำเป็นต้องมีทั้งความเป็นผู้นำแบบแลกเปลี่ยนพร้อมกับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงสถานการณ์นั้น ๆ เป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งทักษะการสื่อสารที่ดีของผู้นำ
- 1.2) ภาครัฐควรให้บุคลากรยึดหลักคุณธรรม ความสุจริต ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
- 1.3) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมการจัดสถานที่ให้บริการแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) ภาครัฐควรส่งเสริมผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่ดี คือ มีร่างกายที่ดูสะอาด มีสุขภาพแข็งแรง

2.2) ภาครัฐควรส่งเสริมผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม

2.3) ภาครัฐควรส่งเสริมผู้นำที่รู้จัก ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรศึกษาภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของหน่วยงานภาครัฐ

3.2) ควรมีศึกษาการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3) ควรเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของภาครัฐและภาคเอกชน

เอกสารอ้างอิง:

กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เกศสุตา โภคานิตย์ และกึกา หนูยศ. (2560). บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 5(พิเศษ).

ฉันทิพย์ จำเดิมเผด็จศึก. วรรณชนพล หิรัญบุรณะ (2561). การส่งเสริมประชาธิปไตยด้วยหลักธรรมาธิปไตย. วารสารรัชต์ภาคย์, 12(26).

ชัยวุฒิ วรพินธุ์ และคณะ. คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง. วารสาร สมาคมนักวิจัย, 19(1).

พระมหามานะ พุทธิวิริโย (นามนันท) (2555). ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภาณุวัฒน์ สังสกูล และคณะ (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 16(1).

วิชญ์ เครื่องงาม และกลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ (2551). “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สาวิตรี คำควร (2555). ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยชัยจังหวัดกาฬสินธุ์.

สำนักทะเบียนอำเภอเขมราฐ. (2562). ข้อมูลจำนวนครัวเรือน. สืบค้น 25 ธันวาคม 2562, จาก <https://www.bora.go.th>

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York .Harper and Row Publications.

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์*

POLITICAL UNDERSTANDING IN THE DEMOCRACY OF PEOPLE IN THE AREA
OF THA KHANTHO MUNICIPALITY SUB-DISTRICT, KALASIN PROVINCE

พระครูญาณวิจักขณ์ (ชัยวัฒน์ อริยชัยนาโณ)

Phrakhryanawichak (Chaiwat Ariñjayaño)

E-mail: fa-chaiwat@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ และเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะ คือ รัฐควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย และสร้างความเข้มแข็งในชุมชนให้ประชาชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง; การมีส่วนร่วม; ประชาธิปไตย

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, Political Understanding the compare of their is opinion and to study the problems, obstacles and Political Understanding in Democracy in the Municipal Area of Tha Khantho Sub-District, Kalasin Province. This research was mixed methods research. Findings were: the people's Political understanding in Democracy of the Municipal Area is a high level. Based on the factors different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Recommendations were. That the government should issue a policy to instill democratic ideology into public, strengthen the community, and encourage the people to exchange knowledge with each other

Keywords: Political Understanding; Democracy; People

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ปัจจุบันประชาชนยังสับสนว่าการเมืองในระบบประชาธิปไตยคืออะไร มีวิธีการดำเนินชีวิตแบบอิสระเสรีอย่างไร ดังนั้นความเข้าใจของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองของระบอบประชาธิปไตย และลักษณะสังคมในประเทศที่ได้สะสมมาอย่างยาวนาน โดยสังคมดั้งเดิมของคนไทยคุ้นชินกับระบบการปกครองเดิม ๆ เช่น ระบบเผด็จการ ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบบเจ้าผู้ครองนคร เป็นต้น ระบบนี้เราใช้การแก้ปัญหาโดยอาศัยผู้นำ เดินตามผู้นำอย่างเดียว แต่เมื่อเข้าสู่กระบวนการประชาธิปไตยผู้คนที่ยังยึดติดกับอำนาจเดิม ระบบเดิมยากที่จะผลัดออกไปได้การแก้ไขปัญหาจึงมักวนกลับไปสู่ระบบเดิม ๆ (ปรีชา เรืองจันทร์, 2560) ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงควรให้ความรู้ที่ถูกต้องโดยใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น (พระขรรค์ชัย สุวทูโธ (เจริญศิลป์), 2559) และประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มพลังการเมืองที่สำคัญแต่ร้อยละ 80 ยังไม่เข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองเหตุผลสำคัญสำหรับปัญหาเรื่องการขยายความรู้ความเข้าใจทางการเมืองดังกล่าวมาจากปัญหาในเรื่องของระดับการศึกษาซึ่งเป็นที่มาของการขาดโอกาสในการได้รับความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องตามแบบอย่างประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2556) ปัญหาที่กระทบต่อภาพรวมของประเทศ สมควรที่จะต้องมีการศึกษาถึงต้นเหตุของปัญหา เพื่อจะนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบหากปล่อยไว้นานวันเข้าจะทำให้ประเทศชาติไม่ก้าวหน้าไปข้างหน้า แต่จะเป็นการถอยหลังลงคลอง ปัญหาหลักในการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนไว้เป็นสำคัญว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองตามรูปแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับใด และการพัฒนารูปแบบระบบการเมืองการปกครองของไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 7,265 คน (งานทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลท่าคันโท, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม (n=379)

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	ระดับความรู้ความเข้าใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านอำนาจอธิปไตย	3.88	0.831	มาก
ด้านสิทธิและเสรีภาพ	3.85	0.828	มาก
ด้านความเสมอภาค	3.89	0.817	มาก
ด้านภราดรภาพ	3.88	0.847	มาก
โดยรวม	3.88	0.831	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$, S.D.= 0.831) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านความเสมอภาค ลำดับต่อมา คือ ด้านอำนาจอธิปไตย ด้านภราดรภาพ และด้านสิทธิและเสรีภาพ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.768	-	0.443	-	✓
อายุ	-	3.570*	0.014	✓	-
การศึกษา	-	6.624	0.000	✓	-
อาชีพ	-	26.870	0.000	✓	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

แนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านอำนาจอธิปไตย	ประชาธิปไตยขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน	รัฐบาลควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย และให้ประชาชนส่วนร่วมทางการเมือง
ด้านสิทธิและเสรีภาพ	ประชาชนยึดติดกับบุคคลในการตัดสินใจ และยังมีความขัดแย้งทางการเมืองของคนบางกลุ่ม	ควรทำให้ประชาชนได้เข้าถึงภาครัฐ และออกกฎหมายต้องให้ตรงต่อความต้องการของประชาชน
ด้านความเสมอภาค	นักการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อน และขาดการเปิดโอกาส	จัดให้ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการ

แนวทางการพัฒนา ความรู้ความเข้าใจ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านภราดรภาพ	ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น การกล่าวโทษของนักการเมือง ขาดแหล่งการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ ง่าย และใกล้ชิดกับประชาชน	แบ่งแยก ควรส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตามข้อเสนอแนะดังนี้

1. **ด้านอำนาจอธิปไตย** รัฐบาลควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ให้แก่ประชาชนได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างๆ ทั้งโดยตรง และทางอ้อม

2. **ด้านสิทธิและเสรีภาพ** รัฐควรจัดให้ประชาชนได้เข้าถึงการทำงานของภาครัฐ และการออกกฎหมายต้องให้ตรงต่อเจตนารมณ์ หรือความต้องการของประชาชน มีสถานที่ในการแสดงออกทางการเมืองซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

3. **ด้านความเสมอภาค** รัฐควรจัดการให้ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยก

4. **ด้านภราดรภาพ** รัฐควรมีมาตรการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง ในชุมชน ด้วยการตั้งศูนย์การเรียนรู้ให้ทำงานภายในชุมชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับแรก คือ ด้านความเสมอภาค ลำดับต่อมา คือ ด้านอำนาจอธิปไตย ด้านภราดรภาพ และด้านสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิทธิ์ วงศ์รัตน์ ศิลป์ (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการความรู้ความเข้าใจ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน จึงได้ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านอำนาจอธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในด้านอำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นหัวใจที่สำคัญของการปกครองประเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร วัฒนารณเกียรติ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติการปกครองระบอบประชาธิปไตยประชาชนตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ด้านสิทธิและเสรีภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านสิทธิและเสรีภาพ โดยในระบอบประชาธิปไตยได้กำหนดสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิจิรัมย์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านความเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านในระบอบประชาธิปไตย ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านความเสมอภาค โดยประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีการยอมรับมติเสียงข้างมาก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกิตติ ทิพย์โส (เล่าผิวพันธ์) (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ความเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีความเข้าใจต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน คือ ความเสมอภาค ด้านสิทธิและเสรีภาพ และด้านรูปแบบการปกครองรัฐประชาธิปไตย อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. ด้านภราดรภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ในระบอบประชาธิปไตย ตามความคิดเห็นของประชาชนด้านภราดรภาพ เพราะประชาชนทุกคนในประเทศมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในตัวเอง ย่อมได้รับความคุ้มครอง เท่าเทียมกัน และการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างยุติธรรมเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร วัฒนารณเกียรติ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติการปกครองระบอบประชาธิปไตยประชาชนตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

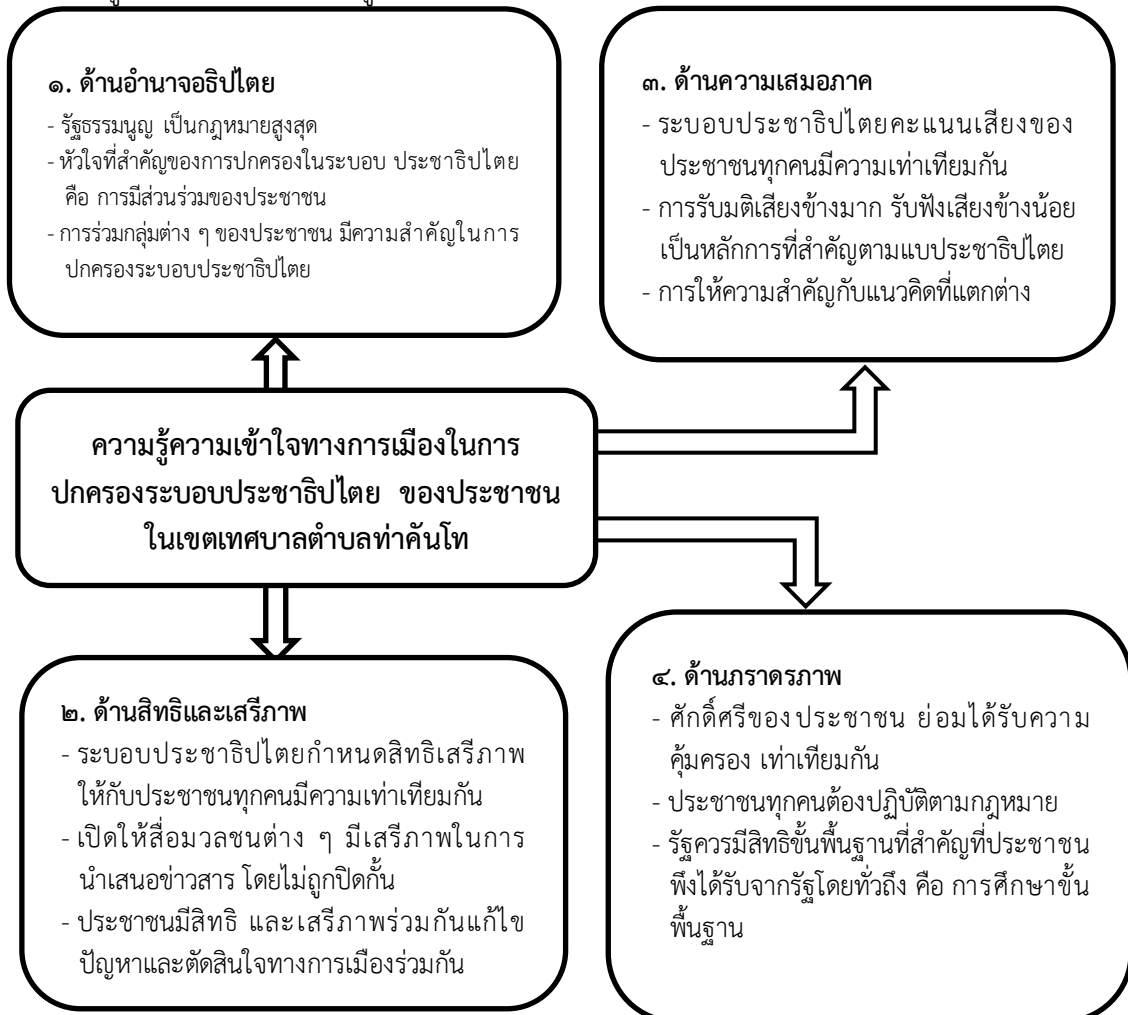

2. การเปรียบเทียบการรับรู้ความเข้าใจ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระยรรค์ชัย สุวุฒโฒ (เจริญศิลป์) (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” พบว่า ประชาชนในเขตทวิวัฒนา กรุงเทพฯ ที่มีเพศ มีทัศนคติต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

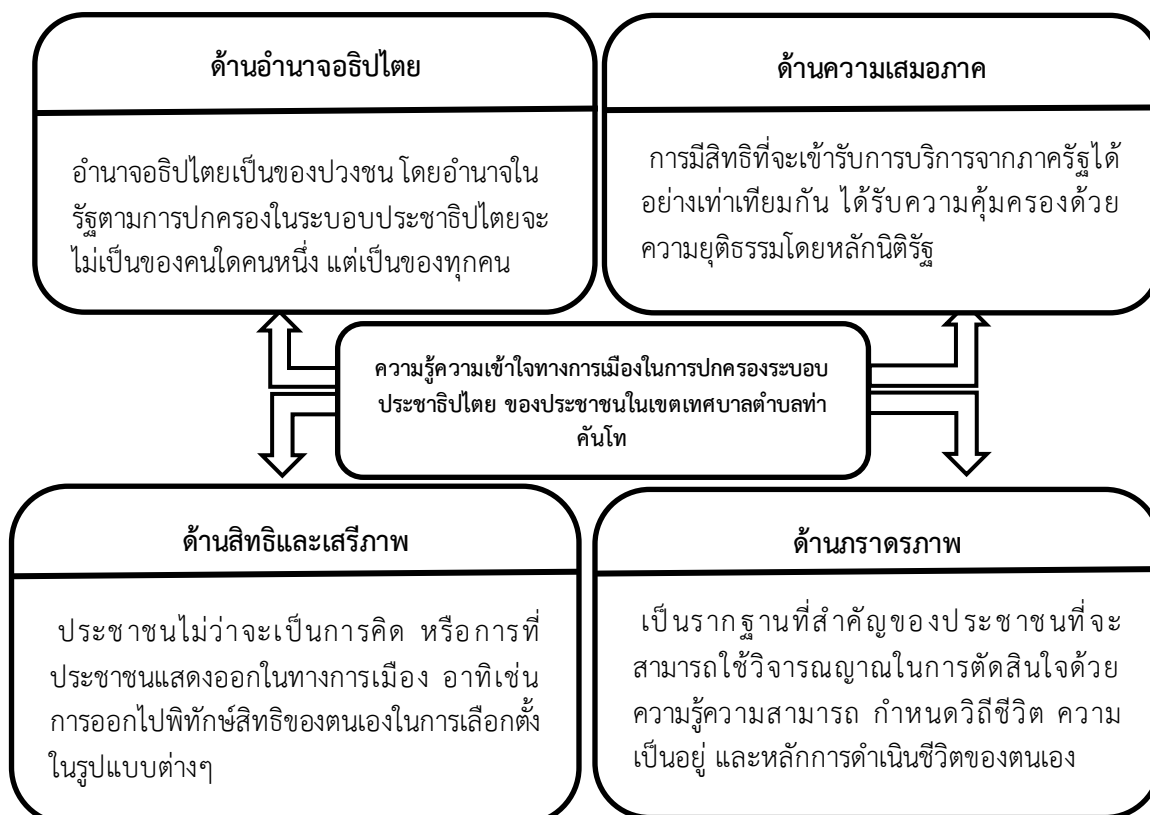

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

1. **ด้านอำนาจอธิปไตย** รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยมีหัวใจที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคน
2. **ด้านสิทธิและเสรีภาพ** ในระบอบประชาธิปไตยกำหนดสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน โดยให้สื่อมวลชนต่าง ๆ มีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร โดยไม่ถูกปิดกั้น
3. **ด้านความเสมอภาค** ในระบอบประชาธิปไตยคะแนนเสียงของประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน และยอมรับมติเสียงข้างมาก รับฟังเสียงข้างน้อยเป็นหลักการที่สำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย
4. **ด้านภราดรภาพ** ศักดิ์ศรีของประชาชน ย่อมได้รับความคุ้มครอง เท่าเทียมกัน ประชาชนทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมายอันเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย

2) องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

องค์ความรู้ที่ค้นพบจากการสังเคราะห์ คือ ความรู้ความเข้าใจในทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านอำนาจอธิปไตย ที่เป็นอำนาจของปวงชน อำนาจในรัฐตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะไม่ใช่ของใครคนใดคนหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นอำนาจของทุกคนในประเทศ 2) ด้านสิทธิและเสรีภาพ ประชาชนไม่ว่าจะเป็นการคิด หรือการที่ประชาชนแสดงออกทางการเมือง อาทิเช่น การออกไปพิทักษ์สิทธิของตนเองในการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ 3) ด้านความเสมอภาค การมีสิทธิที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐได้อย่างเท่าเทียมกัน ได้รับความคุ้มครองด้วยกฎหมายโดยหลักนิติรัฐ 4) ด้านภราดรภาพ เป็นรากฐานที่สำคัญของประชาชนที่จะสามารถใช้วิจารณ์ด้วยความรู้ความสามารถ กำหนดวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และหลักการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยปราศจากการชักจูงจากผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) รัฐบาลควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ให้ประชาชนได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย
- 2) รัฐควรมีนโยบายสามารถที่เข้าถึงประชาชนเพื่อเป็นการแสดงความต้องการของประชาชน มีสถานที่ในการแสดงออกทางการเมืองซึ่ง เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
- 3) รัฐควรมีแนวทางในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้เข้มแข็งในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

- 1) โดยจัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ด้วยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีการเรียนรู้และยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย
- 2) โดยจัดสร้างศูนย์ประสานงานให้ประชาชนได้แสดงออกทางการเมืองซึ่ง เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
- 3) มีตั้งศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในสังคมไทย
2. ควรศึกษาปัจจัยการใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชนในการแสดงออกและถอดถอนผู้นำทางการเมือง
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กรณีการร่วมชุมนุมทางการเมืองในสังคมไทย
4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนจากภาครัฐ
5. ควรศึกษาบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมการบริหารราชการของรัฐ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาตพรวา.
- คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม* (รายงานการวิจัย). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2554). *สถิติเบื้องต้นและการวิจัย: Basic Statistics and Research*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชุดิเดช สุวรรณมณี. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). คณะสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ปรีชา เรืองจันทร์. (2560). *การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Politics, Economy and Society*, พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระกิตติ ทีปวิไล (เล่าผิวพันธ์). (2555). *ความเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระขรรค์ชัย สุสุทโธ (เจริญศิลป์). (2559). *การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามทัศนคติของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). คณะสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์. (2558). *การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี*. JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE. 9(2):
- พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์. (2560). *ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี*. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์. 7(1):
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2556). *ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยศึกษาเปรียบเทียบเขตเมืองกับเขตชนบท*, (รายงานการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานเทศบาลตำบลท่าคันโท. (2562). *งานทะเบียนราษฎร์*. เดือนกันยายน พ.ศ.2562.
- สุจิตรา บุญรัตน์พันธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับประศาสนศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สุภาพร วัฒนธนเกียรติ. (2558). *ทัศนคติของประชาชนตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครอง
ตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง *

PEOPLE PARTICIPATION IN *DHAMMĀDHIPATEYYA* POLITICAL DEVELOPMENT
IN RAYONG MUNICIPALITY, RAYONG PROVINCE

พระนิคม จันทธมโม (สุขเจริญ)

Phra Nikom Chanthadhammo (Sukcharoen)

E-mail: nikom2497suk@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความ คิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ สมรสต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะคือ ประชาชนควรสร้างความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยเข้าไปมีส่วนร่วมตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยในการตัดสินใจ

ความสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การพัฒนาการเมือง; ธรรมาธิปไตย

Abstract

This research article was to study the level of people participation, to compare the people participation and the problems, obstacles and suggestion for people participation in *Dhammādhipeyya* political development using the mixed research methods. Findings were that people's opinions on the people participation, by overall, was at high level. People with different ages, education, marital status did not have different opinions, rejecting the set hypothesis. The people with different occupations and incomes had different participation, accepting the set hypothesis. Problems, obstacles were found that people lacked of knowledge to join the political activities and not giving importance to political participation development, people considered it not their duties, it was the duty of the management.

Keywords: Participation; Political Development; *Dhammādhipeyya*

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

เทศบาลนครระยองมีชุมชนถึง 29 ชุมชน (สำนักงานเทศบาลนครระยอง, (2562) ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว การเมืองการปกครอง จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันส่งผลกระทบในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนและชุมชนในเขตเทศบาลนครระยอง ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม และสภาพปัญหาในชุมชน จากด้านต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบในการดำรงชีวิตของคนในชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครระยองทั้งสิ้น

จากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่ารูปแบบการพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศไทย ยังคงจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มคนบางกลุ่ม ซึ่งขัดกับหลักการที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตย คือการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ยังไม่มีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นของเทศบาลนครระยองเท่าที่ควร การที่ประชาชนจะเข้าถึงการมีส่วนร่วมในทางพัฒนาการเมืองและปกครองเป็นไปได้ไม่มากนัก และยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งทางภาครัฐ (รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, 2552) ที่ผ่านมามีพบว่า อุปสรรคและปัญหาของการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนในเทศบาลนครระยอง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองเท่าที่ควร

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมุ่งเป้าประสงค์การวิจัยเชิงพื้นที่ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง เป็นสำคัญว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองในเขตเทศบาลนครระยอง อยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ทราบความเป็นไปอย่างชัดเจน ถึงการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่หลาย ๆ ประเทศ (ทินพันธ์ นาคะตะ, 2517) เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาระบอบการเมืองการปกครอง ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดถึงระบอบการปกครองได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ระดับใด จะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับองค์การบริหารเทศบาลนครระยอง ว่าจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง ทั้งนี้เพื่อนำผลวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการปกครองในเขตเทศบาลนครระยองให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตาม แนว
ธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตาม แนว
ธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
การเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการ
วิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง จำนวน 43,116 คน (สำนักงาน
เทศบาลนครระยอง, งานทะเบียนราษฎร, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรว์
ยามาเน่ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396
คน ใช้วิธีเก็บข้อมูลการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูล
สำคัญจำนวน 12 รูปหรือคน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาเชิง
พรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครอง
ตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัด
ระยอง โดยรวม

(n = 396)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง การปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	X	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.07	0.61	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	3.89	0.67	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล	3.92	0.68	มาก
ด้านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	4.07	0.61	มาก
รวม	3.99	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนว
 ธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$,
 $S.D.=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการ
 ปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนว
 ธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วน
 บุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	5.497	-	0.130		✓
อายุ	-	1.687	0.152		✓
การศึกษา	-	1.684	0.153		✓
อาชีพ	-	2.480	0.023	✓	
สถานภาพสมรส	-	0.782	0.504		✓
รายได้ต่อเดือน	-	2.439	0.047	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา
 และสถานภาพสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธ
 สมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง
 การปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
 การเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

การมีส่วนร่วมของประชาชน		
ในการพัฒนาการเมืองการ ปกครอง	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	ประชาชนไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นและแสดงออก	ควรรับฟังเสียงของประชาชนส่วนมาก
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในตัดสินใจกับหน่วยงานส่วนท้องถิ่น	ควรให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจในการพัฒนา
ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและ	ประชาชนขาดการติดตามผล	ควรแสดงผลการดำเนินงานให้

การมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการพัฒนาการเมืองการ

ปัญหา อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ

ปกครอง

ประเมินผล	ตามที่ภาครัฐได้เสนอโครงการ	ประชาชนได้รับทราบ
ด้านการมีส่วนร่วมรับ	ประชาชนเข้าไม่ทราบในการรับ	ควรแจ้งข่าวให้ประชาชนใน
ผลประโยชน์	ผลประโยชน์จากรัฐมากนัก	ชุมชนได้รับรู้เป็นประจำ

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

1. ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชน ควรการเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นและแสดงออกความต้องการของประชาชน 2) ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมาก ประชาชนไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม ติดงานหรือภารกิจส่วนตัว 3) ควรการนำความคิดเห็นมาใช้ในการแก้ปัญหา

2. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องใด ๆ จะปล่อยให้ป็นหน้าที่ของผู้บริหารของหน่วยงานข้าราชการในการตัดสินใจ 2) หากประชาชนได้เข้าร่วมตัดสินใจในเรื่องการพัฒนาการเมืองมาก ๆ ก็จะเป็นผลดีและถูกต้องโปร่งใส

3. ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมที่เทศบาลได้ดำเนินการอยู่จึงไม่สามารถประเมินผลได้ 2) ไม่มีการเปิดโอกาสให้ได้ประเมินผลของการปฏิบัติงาน และ 3) ควรเปิดเผยข้อมูลทุกด้านให้โปร่งใสให้ตรวจสอบได้

4. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงการรับผลประโยชน์ของรัฐมากนัก 2) การบังคับใช้กฎหมายยังไม่ดีพอ รู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3) ควรนำเสนอให้ประชาชนในชุมชนได้รับรู้ และรับในผลประโยชน์ที่ทุกคนจะได้รับว่าเป็นอย่างไร เพื่อให้ประชาชนได้มองเห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตามหลักอภิปรายนิยธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก เทศบาลนครระยองให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและผู้นำทางการเมืองมีนโยบายในการดูแลปกป้องประชาชนผู้ที่กระทำความดีเพื่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช ต้นอูด (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชน

เข้มแข็งเมืองนาอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) **ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ตามหลักการบริหารนิยธรรม** พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เทศบาลนครระยอง ให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและ ให้ผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในสถานที่เคารพที่สำคัญของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการมีส่วนร่วมของ ญัฐชยา หลักชัย (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองระนอง จังหวัดระนอง” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3) **ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ตามหลักการบริหารนิยธรรม** พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เทศบาลนครระยอง ให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และประชาชนควรที่จะเลือกพรรคการเมืองที่มีนโยบายตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัฐชนก ศรีประภัสสร (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณีเขตหลักสี่ กรุงเทพฯ” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4) **ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามหลักการบริหารนิยธรรม** พบว่า อยู่ในระดับมาก พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เทศบาลนครระยอง ให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การให้ความเคารพต่อผู้นำทางการเมืองที่มีสัจจะ พูดจริง ทำจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ หวันหยี (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำชุมชน การมีผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการยอมรับโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาภิบาล ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ศิริกาญจนวงศ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีความแตกต่าง ในเรื่อง เพศ มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลโดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศักดา กิตติญาโณ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กริชกมล เหล่าอรรคะ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลห้วยขวาง ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลในการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า อาชีพของประชาชนที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศักดา กิตติญาโณ (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระยุทธ สุดเสมอใจ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัยจังหวัดสุโขทัย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส โดยภาพรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

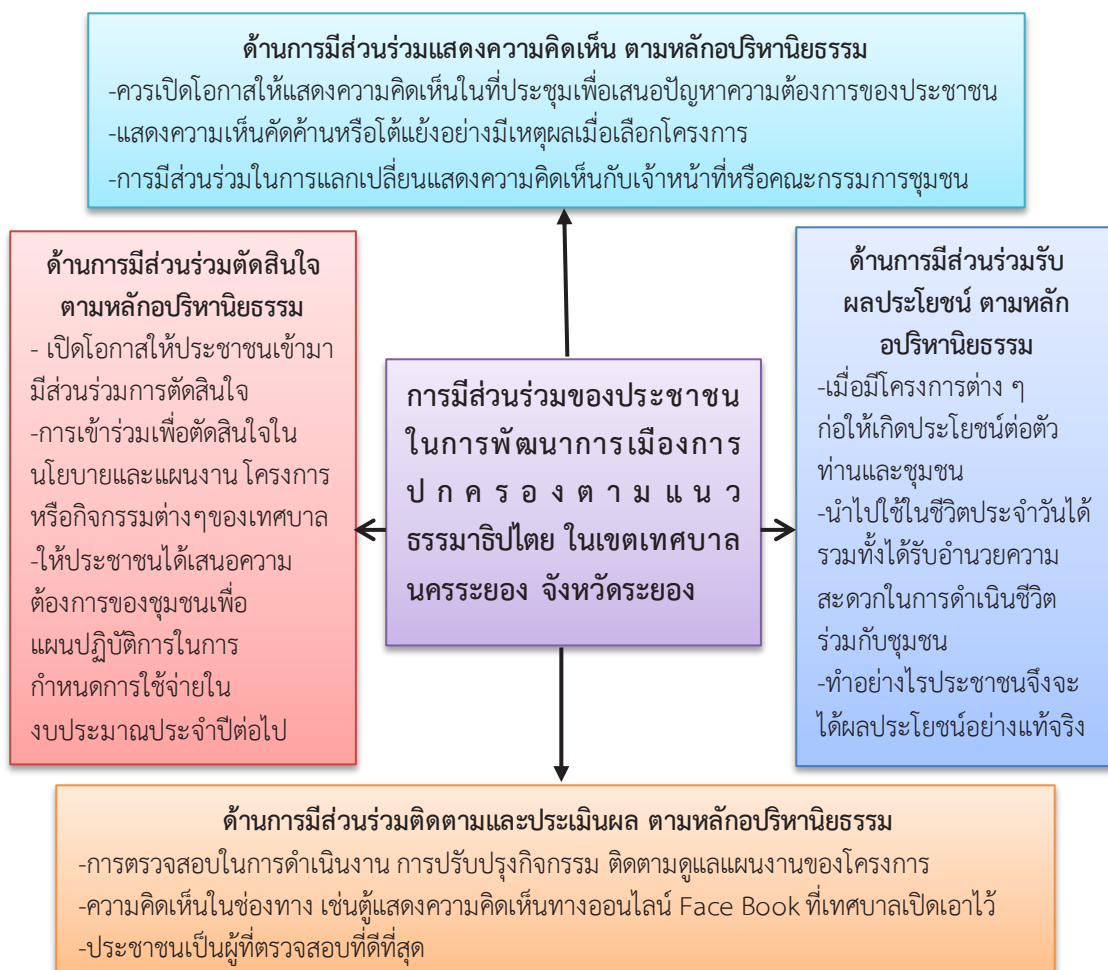
6) ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนที่ได้รับต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา กลยานพันธ์ (2549) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรีอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง” ดังนี้

- 1) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตามหลักอภิธานิธรรม ควรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของประชาชน
- 2) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ตามหลักอภิธานิธรรม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการตัดสินใจในนโยบายและแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมทางการเมือง
- 3) ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ตามหลักอภิธานิธรรม การตรวจสอบในการดำเนินงานการปรับปรุงกิจกรรม ติดตามโครงการ ความคิดเห็นในหลายช่องทาง

4) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามหลักอภิธานิธรรม เมื่อมีโครงการต่าง ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่านและชุมชน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ผู้วิจัย สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยดังภาพที่ 2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง” ทำให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันคือ 1) ต้องนัดประชุมกันเนืองนิตย์ 2) มีจิตเข้าประชุม 3) ไม่ละทิ้งกฎระเบียบที่เคยปฏิบัติ 4) มีความเคารพต่อที่ประชุม 5) คุ้มครองสตรีเพศ 6) ให้เกียรติสถานที่สำคัญ 7) และมุ่งมั่นศรัทธาต่อผู้ทรงศีล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวทางธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรนำผลของการวิจัยนี้ ไปพัฒนาการศึกษาของเทศบาลอื่น ๆ โดยการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่อื่น ๆ

2) ควรนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาล และรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน

3) ควรมีแนวทางของโครงการในการปรับปรุงการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลให้ประชาชนได้เข้าใจ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ในการตัดสินใจก่อนและหลังการดำเนินงานตามนโยบายแผนพัฒนาในโครงการต่าง ๆ การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผลงานที่เทศบาลได้จัดทำ

2) ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชน เพื่อจะได้เข้าใจการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครระยอง

3) นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ควรมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองของท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป

2) ควรศึกษาประสิทธิผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตย

3) ควรศึกษาการพัฒนาการเมืองการปกครองตามหลักพุทธธรรม

เอกสารอ้างอิง:

- กริชกมล เหล่าอรรคะ. (2550). *บทบาทของเทศบาลตำบลหัวขวางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2554). *สถิติเบื้องต้นและการวิจัย: Basic Statistics and Research*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จินตนา กัลป์ยานพันธ์. (2549). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.
- ณัฐชา หลักชัย. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองระนอง จังหวัดระนอง*. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2517). *ประชาธิปไตย: ความหมายปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ*. กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์.
- ธัชชนก ศรีประภัสสร. (2540). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธีระยุทธ สุดเสมอใจ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ.
- พระศักดา กิตติญาโณ. (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพรัช ดันอุด. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองน่าน้อย: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนูญ หวันหยี. (2550). *บทบาทผู้นำชุมชนการมีผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการยอมรับโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2552). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพฯ (รายงานผลการวิจัย)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สำนักงานเทศบาลนครระยอง. (2562). *งานทะเบียนราษฎร์*. เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562.

อมรรัตน์ ศิริกาญจนวงศ์. (2551). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

POLITICAL LEADERS' DESIRABLE CHARACTERISTICS OF LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS, SANABTUEB SUB-DISTRICT, WANGNOI DISTRICT,
AYUTTHAYA PROVINCE

พระประเสริฐ เตชโก (ชาวกักดี)

Phra Prasert Tejago (Chapukdee)

E-mail: Prasert20886@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน และศึกษาข้อเสนอแนะที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมอยู่ระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะ คือ ต้องใจซื่อมือสะอาด ปราศจากประพฤติดีมีขอบในหน้าที่ราชการ มีความรู้รอบกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ มีคุณธรรมในการบริหารให้ประชาชนเชื่อและศรัทธาตลอดการทุจริต

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้นำทางการเมือง, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and recommendations for the for Political leaders' desirable characteristics of Local Administrative Organization, Sanabtueb Sub-District, Wangnoi District, Ayutthaya Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the Political leaders' desirable characterizes of Local Administrative Organization Sanabtueb Sub-District by overall were at high level. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Recommendations for the people wanted to see local leaders had clean hands without corruptions of any kinds, who had visions to create careers for people, to have all around knowledge of laws, politics, economics. Communicational Capacity, have virtuous ethics, without corruption or corruptions.

Keywords: Desirable Characteristics; Political Leaders; Local Administrative Organizations

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ปัจจุบันกล่าวได้ว่าสังคมไทยเข้าขั้นวิกฤต อาทิ ความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างกลุ่ม ที่มีความเห็นทางการเมืองต่างกัน วิกฤติเศรษฐกิจ วิกฤติภัยธรรมชาติ เป็นต้น มีทั้งผู้นำระดับประเทศ หรือนายกรัฐมนตรี และผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นได้มีส่วนนำพาประเทศชาติผ่านพ้นวิกฤตมาได้ (อาชุตตา เทพยากุล, 2552) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พบว่า มีการร้องเรียนและตรวจพบการทุจริตคอร์รัปชันหลายรูปแบบใน องค์การบริหารส่วนตำบลด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเหตุให้การบริหารงานหย่อนประสิทธิภาพไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นส่งผลให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงใจในกระบวนการกระจายอำนาจ (จตุพร ผ่องสุข, 2550)

ดังนั้น ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นผู้ที่นำการเปลี่ยนแปลงด้วยต้องปฏิบัติตนก่อน ผู้นำที่เหมาะสมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะส่วนตัวของผู้บริหาร รวมทั้งการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ จึงมีบทบาทต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมในการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่นและมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้น ความประพฤติและการปฏิบัติตนของผู้นำในท้องถิ่นจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชนสามารถตัดสินใจเลือกผู้นำที่ต้องการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3,771 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้

โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม

(n=362)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.14	0.51	มาก
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.20	0.51	มาก
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.17	0.53	มาก
4. ด้านความสามารถในการสื่อสาร	4.22	0.58	มาก
5. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	4.16	0.57	มาก
6. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.16	0.60	มาก
7. ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร	4.27	0.60	มาก
ภาพรวม	4.19	0.48	มาก

จากตารางที่ 1. พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) การมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร 2) การมีความสามารถในการสื่อสาร 3) การมีวิสัยทัศน์การมีความรู้ การมีมนุษยสัมพันธ์ การมีคุณธรรมจริยธรรม และ 7) การมีบุคลิกภาพ ตามลำดับ

2. ผลการผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	.308	-	.758	-	✓
อายุ	-	.100	.960	-	✓
การศึกษา	-	.243	.784	-	✓
อาชีพ	-	.673	.611	-	✓
รายได้	-	.184	.907	-	✓

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ข้อเสนอแนะ
ด้านบุคลิกภาพ	ผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สุขุมรอบคอบ น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
ด้านวิสัยทัศน์	เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล สามารถเชิญชวน สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม สร้างอาชีพให้ประชาชนได้
ด้านความรู้ความสามารถ	มีความรู้รอบด้านทั้งกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
ด้านความสามารถในการสื่อสาร	ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพูดคุย กับ ประชาชนรู้เรื่อง และเจรจาต่อรองกับกลุ่มต่างๆ ได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเข้ากับทุกๆ กลุ่ม ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ประชาชน เป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง ยอมรับความแตกต่าง ทางความคิด
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	มีคุณธรรมในการบริหารให้ประชาชนเชื่อและศรัทธา ใจซื่อมือสะอาด บริหารโดยปราศจากคอร์รัปชัน
ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร	นำพาหน่วยงานปลอดการทุจริต ปราศจากการทำผิด วินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดจรรยาบรรณ ปลอดจากคอร์รัปชันหรือมีคอร์รัปชันน้อยลง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอดงบัง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีคุณลักษณะ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสุขุมรอบคอบ น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านวิสัยทัศน์ คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มองการณ์ไกล สามารถเชิญชวนและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม สร้างอาชีพให้ประชาชนได้

ด้านความรู้ความสามารถ คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้รอบด้านทั้งกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

ด้านความสามารถในการสื่อสาร คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถพูดคุย กับประชาชนรู้เรื่อง และเจรจาต่อรองกับกลุ่มต่างๆ ได้

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ากับทุกๆ กลุ่ม ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ประชาชน เป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง ยอมรับความแตกต่างทางความคิด

ด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีคุณธรรมในการบริหารให้ประชาชนเชื่อและศรัทธา ใจซื่อมือสะอาด บริหารโดยปราศจากคอร์รัปชัน

ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำพาหน่วยงานปลอดการทุจริต ปราศจากการทำผิดวินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดจรรยาบรรณ ปลอดจากคอร์รัปชันหรือมีคอร์รัปชันน้อยลง

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) **ด้านบุคลิกภาพ** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนพึงพอใจต่อลักษณะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำบลสนับทึบ มีความสุขุมรอบคอบ มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความเป็นผู้นำ การแสดงอารมณ์สามารถควบคุมได้อยู่ในลักษณะและมีขอบเขตที่เหมาะสมตามกาลเทศะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ผงอ้วน (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอฟองน้ำ จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก

2) **ด้านการมีวิสัยทัศน์** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำจะต้องเป็นผู้แนะนำ เจริญต่อรอง ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้นำจะต้องเป็นผู้แนะนำ เจริญต่อรอง ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถเชิญชวนให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วม ให้เกิดความเข้าใจและบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ภูระหงษ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางเมือง อำเภอบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีที่มีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก

3) **ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนต้องการผู้นำทางการเมืองที่มีลักษณะเสมอต้นเสมอปลาย ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ประชาชน เป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง ยอมรับความแตกต่างทางความคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร น้ำฟ้า (2556) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทัศนะของบุคลากรเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ด้านคุณธรรม และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

4) **ด้านความรู้ความสามารถ** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าผู้นำที่สามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีประกอบการตัดสินใจ มีความคิดเชิงรุกในการทำงาน สามารถนำความรู้ที่มีมาแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่นได้จริงในทางปฏิบัติได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัทธิดา วิสัย (2550) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลบ้านประกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะ ด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5) **ด้านคุณธรรมจริยธรรม** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า สามารถควบคุมให้คนรอบข้างตัวมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่และต่อประชาชน มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย ยึดระเบียบในการปกครองและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย ชุมเงิน (2553) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาตูน ตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลนาตูน อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก

6) **ด้านความสามารถในการสื่อสาร** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำเป็นผู้ปลุกกระแสความคิดใหม่ ค่านิยมใหม่ และจิตสำนึกใหม่ โดยการโน้มน้าวประชาชน และยังสร้างแนวทางปฏิบัติใหม่และประเพณีตนเป็นแบบอย่างให้กับผู้ตามมีความสามารถ และรู้จักใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งสารถึงประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ บุญเลี้ยง (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ลักษณะภาวะของผู้นำที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” จากการวิจัยพบว่า ลักษณะภาวะผู้นำที่ดีจะต้อง ประกอบไปด้วย ความสามารถในการสื่อสาร

7) **ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า บริหารโดยยึดหลักความคุ้มค่า คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ ยึดหลักความรับผิดชอบต่อองค์กรและประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ บุญเลี้ยง (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ลักษณะภาวะของผู้นำที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” จากการศึกษาพบว่า ลักษณะภาวะผู้นำที่ดีจะต้อง ประกอบไปด้วย คุณธรรมจริยธรรม ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทั้งหญิงและชายต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทนสถานการณ์แก้ปัญหาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหามานะ พุทธิวิริโย (นามนันท) (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกช่วงอายุในตำบลสนับทึบต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ ปกครองและบริหารท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล คือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร ศรีเพ็ญไทย (2560) ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” ผลการ

เปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของ สมาชิกสภาเทศบาลไม่แตกต่างกัน

3) ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษาต่างก็มีความต้องการผู้นำที่มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ในการปกครองท้องถิ่น มีความรอบรู้และสามารถในการประสานงานด้วยบุคลิกภาพที่น่าศรัทธาและความน่าเชื่อถือด้วยการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และสามารถในการสื่อสารกับประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ผงอ้วน (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอนาคู จังหวัดนครราชสีมา” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ไม่แตกต่างกัน

4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพต้องการผู้นำที่ดีโดยเฉพาะในสภาวะที่บ้านเมือง ประเทศชาติเป็นแบบนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินาทร พูลดาวทอง (2549) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิเศษ ตามทัศนะของประชาชนเมืองพัทยา” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน

5) ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกคนต้องการผู้นำที่ดีที่มีความสามารถในการระดมทุนท้องถิ่นของตนเอง ไปสู่ความมีกัลยาณธรรมต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ผงอ้วน (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอนาคู จังหวัดนครราชสีมา” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความเห็นร่วมกันว่าต้องการผู้นำของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้นำมีลักษณะผู้นำจะต้องมีความสุขรอบคอบ น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ควบคุมอารมณ์ได้ บุคลิกภาพที่สง่าผ่าเผย ยิ้มแย้มแจ่มใส สุขภาพแข็งแรงและสามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี

ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้นำมีลักษณะผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่สามารถประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีนโยบายใหม่ๆ มองการณ์ไกล ฉลาด มีไหวพริบ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ ทันท่วงทีทันเหตุการณ์ ทันสังคม มีมุมมองที่ใหม่ๆ

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้นำมีลักษณะเสมอต้นเสมอปลาย ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ประชาชน เป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง ยอมรับความแตกต่างทางความคิด และต้องพยายามประสานความแตกต่างนั้นให้เกิดประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ เป็นนักประชาธิปไตย

ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ผู้นำมีลักษณะมีความรอบรู้และมีข้อมูลที่ทันสมัยมีความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีประกอบการตัดสินใจ มีความคิดเชิงรุกในการทำงาน

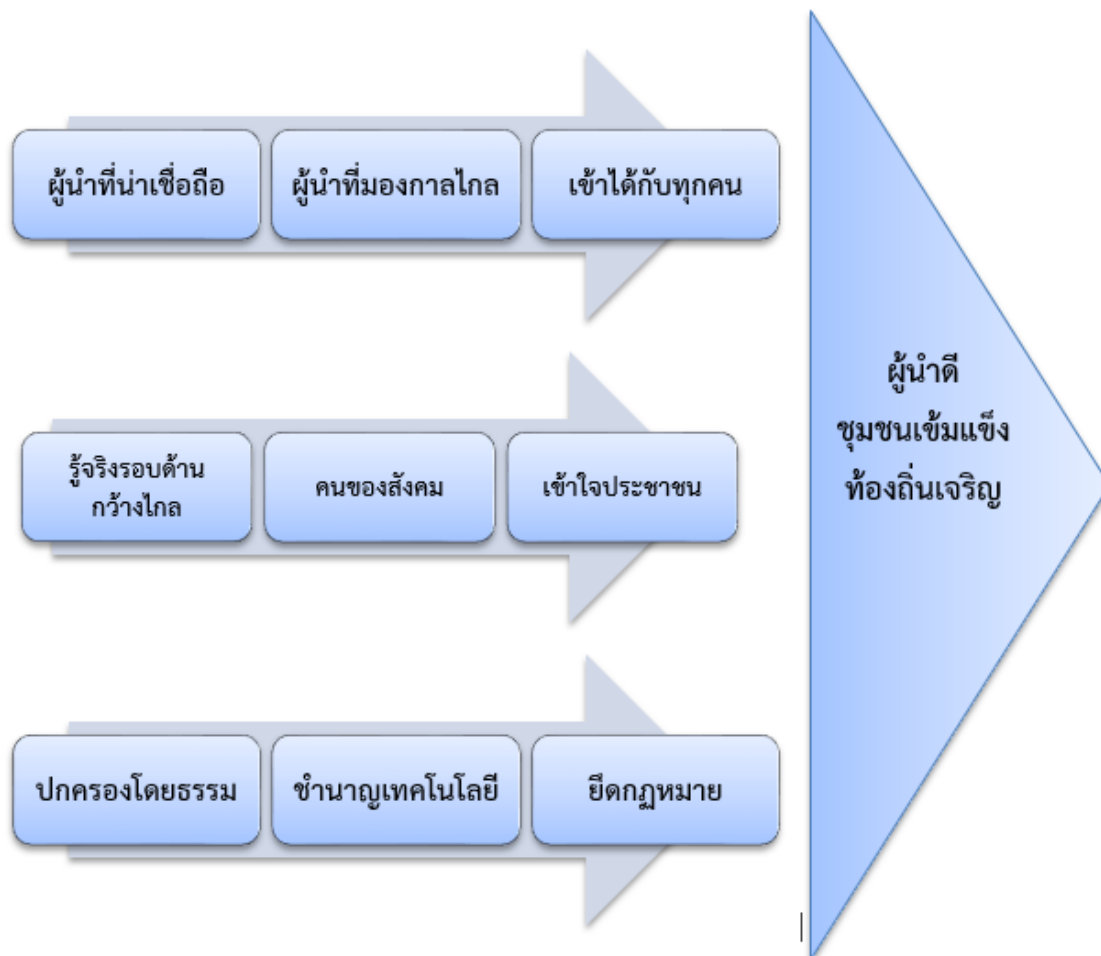
ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้นำมีลักษณะสามารถควบคุมให้คนรอบข้างตัวมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่และต่อประชาชน มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย ยึดระเบียบในการปกครองและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก

ด้านความสามารถในการสื่อสาร พบว่า ผู้นำมีลักษณะเป็นนักประชาสัมพันธ์ ปลุกกระแสความคิดใหม่ ค่านิยมใหม่ และจิตสำนึกใหม่ มีความสามารถในการสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจและเข้าถึงนโยบายได้

ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร พบว่า ผู้นำมีลักษณะบริหารโดยยึดหลักความคุ้มค่า คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ มีความรับผิดชอบต่อประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมพร้อมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

สรุป

ประชาชนมีความเห็นร่วมกันว่าต้องการผู้นำของผู้นำทางการเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สร้างความน่าเชื่อถือประชาชนศรัทธา มองกาลไกลประชาชนไว้วางใจให้ความร่วมมือ สามารถเข้าได้กับทุกกลุ่ม ทุกวัย รู้จริงรอบด้าน สังคมเจริญ เป็นคนดีของสังคม เข้าอกเข้าใจประชาชน ปกครองทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียม ยึดกฎหมายเป็นบรรทัดฐาน ใช้สื่อร่วมสมัยเข้าใจสังคม ได้รับความร่วมมือและสังคมมีส่วนร่วม ชุมชนเข้มแข็ง ทำให้ท้องถิ่นเจริญ ถ้ามีผู้นำตามที่ประชาชนพึงประสงค์

เอกสารอ้างอิง

- จตุพร ผ่องสุข. (2520). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด*. (การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราพร น้ำฟ้า. (2556). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในพรรคของบุคลากรเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรนนท์ สุวรรณห้อย. (2549). *คุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงปรารถนาของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตินารถ พูลดาวทอง. (2549). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาในฐานะองค์กรปกครองท้องถิ่นพิเศษตามทัศนะของประชาชนเมืองพัทยา* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธวัชชัย ผงอ้วน. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย*. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระมหามานะ พุทธิวิริโย (นามนันท), (2555). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนองก่ จังหวัดบุรีรัมย์*, (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ), (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พิชัย ขุมเงิน. (2553). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาตูนตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลนาตูน อำเภอนาตูนจังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มัตติกา วิลัย. (2550). *คุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระ ภูระหงษ์. (2550). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางเมือง อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาพร ศรีเพ็ญไวย. (2560). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว*. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 1(2), 11-12.
- สมบัติ บุญเลี้ยง. (2555). *ลักษณะภาวะของผู้นำที่ดีในการบริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น*. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 29(2), 98-99.

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเมืองเตา
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม*

Political Participation Development of People at Muangtao Sub-District,
Payakkapumpisai District, Mahasarakam Province

พระสร้อยทอง ปญญาวุธ(ประทุมทอง)

PhraSoitongPañkāvudho (Pratumtong)

E-mail: soitong2520@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนที่มีการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนภาพรวมอยู่ระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ปัญหาอุปสรรค พบว่า ประชาชนส่วนมากได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ไม่มีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จะมีการจัดกิจกรรมหรือรณรงค์ประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ควรรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขต่อไป

คำสำคัญ : การพัฒนา; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ประชาชน

Abstract

This research article was to study, compare the problems, obstacles and recommendations for Political participation development of people at at Muangtao Sub District, Payakkapumpisai District, Mahasarakam Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on political participation development of people at at Muangtao Sub District, by overall was at high level. Based on different was found to be different accepting the set research hypothesis. Problems and obstacles were that there should be campaigning activities to give people news and information through public relations media so that people could be informed regularly. Election candidates should use bigger billboards so that people could see policies clearly. People should have more right to know news and information about political activities widely. People should have opportunities to participate in political activities regularly so that they could propose local problems and solutions.

Keywords: Development; Political Participation; People

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ในปัจจุบันสภาพการณ์ปัญหาของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 5 เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐส่วนที่ 10 เรื่องแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับโครงสร้างการบริหารโดยใช้หลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี และการจัดบริการสาธารณะไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างคล่องตัวมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น (ไพศาล โชติวรรณพฤษย์, 2552)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในส่วนที่ 10 ว่าด้วยแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 พอสรุปได้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นการตัดสินใจการวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการทางเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนา การเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรม สาธารณะของชุมชนรวมทั้งสนับสนุนการ ดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่การส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร , 2560)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นการนำศักยภาพและขีดความสามารถตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ของประชาชนทุกคน ให้มีบทบาทในทุกระดับและทุกขั้นตอนของการพัฒนาจึงเป็นทั้งวิธีทาง และเป้าหมายของการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิธีทางที่จะทำให้ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองร่วมกัน และจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป(นิมิต ไชยรัตน์, 2551)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธี แบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7,989 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเตา, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุรพล สุยะพรหม, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัยจังหวัด มหาสารคาม โดยภาพรวม

(n=380)

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.75	0.65	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	3.68	0.73	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	3.60	0.68	มาก
ด้านการประชาติและประชาพิจารณา	3.59	0.77	มาก
รวม	3.66	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.66$ S.D.=0.65) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และด้านการประชาชาติและประชาพิจารณ์ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.342	-	0.180	-	/
อายุ	-	2.885	0.036	/	-
การศึกษา	-	4.220	0.015	/	-
อาชีพ	-	2.005	0.113	-	/
รายได้	-	7.141	0.001	/	-

จากตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบพบว่าประชาชนที่มี อายุ การศึกษา และรายได้ มีการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ อาชีพ มีการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	ประชาชนส่วนมากได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร	ควรจัดกิจกรรมหรือณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	การเลือกตั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง	ประชาชนสัมพันธ์การเลือกตั้งที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
ด้านการประชาสัมพันธ์และประชาพิจารณ์	ผู้นำในการแสดงความคิดเห็นและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายเพื่อแก้ไขต่อไป

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอปัญหา-อุปสรรคและข้อเสนอแนะการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา ดังนี้

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ประชาชนส่วนมากได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ประชาชนไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับหมู่บ้าน การหาเสียงยังไม่ค่อยรู้เรื่องเพราะรถเปิดเสียงเบาเกินไป ดังนั้น ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ ควรจะมีการจัดกิจกรรมหรือณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร อยากให้ผู้เลือกตั้งทำป้ายหาเสียงให้ตัวหนังสือใหญ่ๆ จะได้เห็นนโยบายชัดเจน

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ประชาชนไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง ดังนั้น ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง

ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง นักการเมืองไม่ค่อยให้ความสำคัญกับประชาชนหลังจากการได้รับเลือกตั้งทำให้การบริหารเกิดปัญหา และขาดการตรวจสอบจากประชาชน การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง ประชาชนไม่ตระหนัก และใช้ความสำคัญในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้น ควรจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านแสดงออกตามความถูกต้องซึ่งมันอาจจะมีประโยชน์และสามารถ ช่วยพัฒนาชุมชนได้ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เป็นกลาง โปร่งใส และเชื่อได้ว่าทำหน้าที่ด้วยความสุจริต ควรประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ ผู้มีอำนาจยึดติดความคิดของตัวเองเป็นที่ตั้งความคิดเห็นที่ประชาชนที่เสนอให้ไม่นำไปปฏิบัติ ประชาชนขาดผู้นำในการแสดงความคิดเห็นและไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวผิดกฎหมาย ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของ การบริหาร ตำบลและ อบต. มากน้อย เนื่องจาก ตำบลและ อบต. ได้ทำการประชาพิจารณ์น้อยในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้น ตำบลและ อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานในโครงการต่างๆ เพื่อเสนอปัญหาและการสำรวจปัญหาของคนในพื้นที่ที่ประชาชนต้องการเพื่อเสนอทางออกร่วมกันและเสนอต่อ อบต. ให้จัดสรรงบประมาณลงไปแก้ไขปัญหาเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน และการบริหารเพื่อความโปร่งใส ควรจัดให้มีเวทีเสวนาทางการเมืองให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์โดยส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอ พัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ได้มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและหลากหลายมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์ มนัสเสวี (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่” อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีการจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายของพรรคและการทำหน้าที่ของนักการเมือง สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการเลือกบุคคลเข้าไปทำหน้าที่แทนตัวเอง ผลเหล่านี้จึงแรงผลักดันให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิและหน้าที่อันชอบธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ (2552, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน :กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนในเขต เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์” ผลการวิจัย พบว่า ในระดับปานกลาง

3. ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และคิดว่าการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งนั้นก็เพื่อเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดีมีคุณธรรม เข้ามาบริหารบ้านเมือง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ สาวิเศษ (2551,

บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี” โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการแสดงประชนาติและประชนาพิจารณา พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ได้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่ไม่ครอบคลุมประเด็นเท่าที่ควร และเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อเสนอปัญหาหรืออุปสรรคของชุมชนให้ได้พิจารณา เพื่อหาแนวทางแก้ไขซึ่งส่วนนี้เป็นการพึ่งพาและเห็นความสำคัญที่ต้องเข้าร่วมของการพัฒนาตั้งแต่เริ่มคิดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในโครงการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสมศักดิ์ สติสมปนโน (2556, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอจังหวัดอุดรธานี” โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

1. ประชาชนที่มี อายุ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า อายุ แตกต่างกับ เพศและอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพงษ์ อารีเอื้อ, (2550) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนาราง อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ” พบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน อยู่ในระดับมาก

2. ประชาชนที่มี การศึกษา มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า การศึกษา แตกต่างกับ เพศและอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รามิล พัฒนมงคลเชษฐ, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” พบว่า อาชีพระดับการศึกษา แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมาก

3. ประชาชนที่มี รายได้ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า รายได้ แตกต่างกับ เพศและอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ถนอมสุข, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬาคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน” พบว่า เพศ ชั้นปี รายได้ของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และการกล่อมเกลางานการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต แตกต่างกัน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ประชาชนที่มี เพศ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า เพศ แตกต่างกับ อายุ การศึกษาและรายได้ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร แสงศรี,

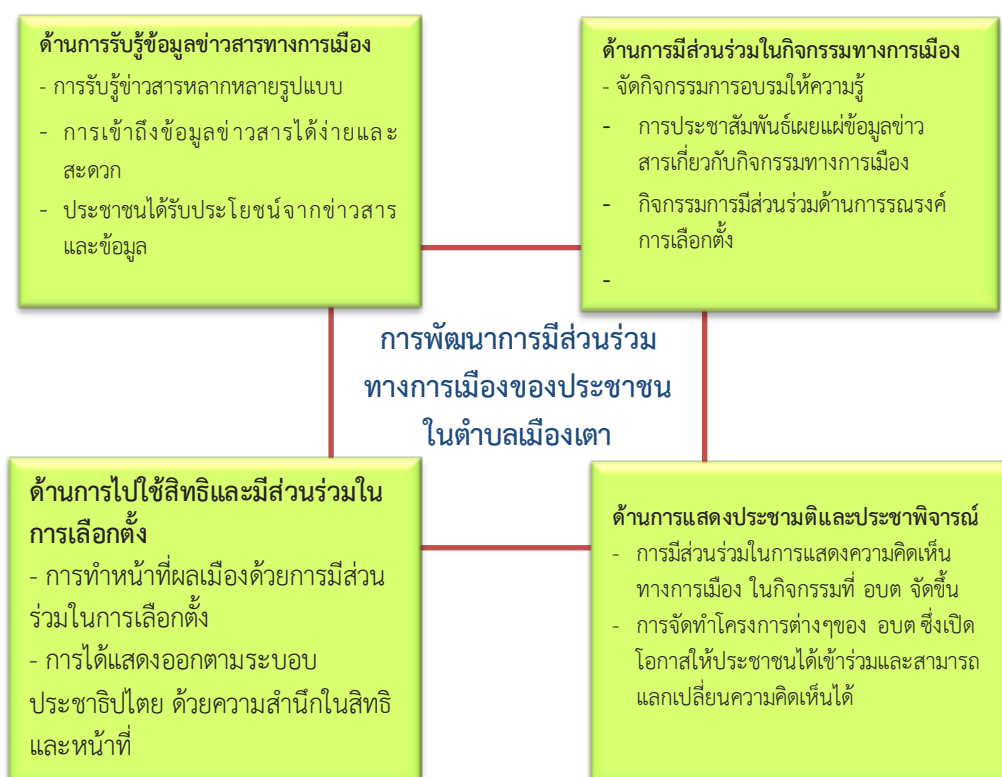
(2553) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยี อำเภอเมือง จังหวัดพังงา” พบว่า ประชาชนที่มีเพศอายุและอาชีพ ต่างกัน การศึกษาและรายได้ต่างกัน อยู่ในระดับมาก

5. ประชาชนที่มี อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า อาชีพ แตกต่างกับ อายุ การศึกษาและรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ ตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศักดา กิตติญาโน, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ ต่างกัน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1.องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำวิจัย

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง คือ เพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ ทีวี อินเตอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลและรับทราบข้อมูลทุกระดับและทุกชนชั้น เข้าถึงข้อมูลรับรู้ถึงวันเวลาและสถานที่หรือการเตรียมตัว

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง คือ อบต มีการจัดอบรมให้ความรู้ให้กับประชาชนและให้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ มีการจัดกิจกรรมทางการเมืองเข้าไปในชุมชน มีการเปิดเวทีสาธารณะหรือการเดินรณรงค์ในการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้และกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง คือ การที่ประชาชนไปใช้สิทธิและทำหน้าที่ของตนเองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และเคารพต่อกฎหมายเลือกตั้ง หรือสถานที่เลือกตั้ง เพื่อที่จะคัดสรรหรือเลือกตัวแทนในการไปทำหน้าที่แทนตนเองโดยผ่านระบบรัฐสภา

ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ คือ ควรจัดให้มีเวทีเสวนาทางการเมืองให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์โดยรวม ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของ การบริหาร ตำบลและ อบต

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ทำให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันคือ 1) ต้องนัดประชุมกันเนืองนิตย์ 2) มีจิตเข้าประชุม 3) ไม่ละทิ้งกฎระเบียบที่เคยปฏิบัติ 4) มีความเคารพต่อที่ประชุม 5) คุ้มครองสตรีเพศ 6) ให้เกียรติสถานที่สำคัญ 7) และมุ่งมั่นศรัทธาต่อผู้ทรงศีล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนะนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และควรเสนอแนะนโยบายที่มีการนำหลักธรรมที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไปประยุกต์ใช้ในการจัดตั้งเป็นนโยบายพรรคของนักการเมือง

1.2) ประชาชนควรมีหน่วยงานติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของนักการเมืองเพื่อจะได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและสะดวกในการติดตามผลงานของนักการเมือง ที่เคยให้ไว้ตามนโยบาย และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นควรอยู่ในชุมชน เพื่อความสะดวกของประชาชนในชุมชนในการมาติดต่อหรือประสานงานในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

1.3) นักการเมืองควรจัดตั้งสำนักงานในชุมชนเพื่อมอบความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมืองแก่ประชาชน อีกทั้งยังสามารถจัดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง โดยจัดเป็นวิทยุการเมืองเพื่อชุมชน มีป้ายประกาศเรื่องการเมืองประจำชุมชน มีรถขยายเสียงแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ให้ประชาชนในท้องถิ่นรับทราบ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1) การจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีการเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่จะทำประชาชนได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย

2.2) สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการเมืองให้กับประชาชน

2.3) ควรจะมีการจัดกิจกรรมหรือรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กรณี สิทธิและเสรีภาพในสังคมไทย”

3.2) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม”

3.3) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับนักการเมือง”

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร แสงศรี. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะป็นหยี อำเภอเมืองจังหวัดพังงา* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นิมิตไชยรัตน์. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางคูรัดอำเภอบางบัวทองจังหวัดนนทบุรี* (สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ประสงค์ สาวเสม. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมืองอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ. (2558). *การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์* (การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พระมหาสมศักดิ์ สติสมปโน. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระศักดา กิตติญาโณ. (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิพัฒน์ มั่นเสวี. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่* (การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพศาล โชติวรรณพุกษ์. (2552). *แนวทางการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวแก้ว อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง* (รายงานการค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา). สำนักงานบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- มยุรี ธนอมสุข. (2554). *การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน* (รายงานการวิจัย). คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- รามิต พัฒนมงคลเชษฐ. (2545). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลปาก*

แพรงอำเภอมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต).

บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคาแหง.

วรพงษ์ อารีเอื้อ. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สุรพล สุยะพรหม. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
ทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในตำบลตำผามอก อำเภอทอง จังหวัดแพร่^{*}
PEOPLE'S OPINIONS ON VOTING DECISION MAKING IN GENERAL ELECTION
OF MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES AT TAPAMOK SUB-DISTRICT,
LONG DISTRICT, PHRAE PROVINCE

พระสุรเดช สุเมธโส (บุญเรือง)

Phra Suradet Sumedhaso (Boonrueng)

E-mail: Suradetboon1122@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในตำบลตำผามอก อำเภอทอง จังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อุปสรรค คือ การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงในทุกพื้นที่ ดังนั้น ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ : การตัดสินใจ; การเลือกตั้ง; สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

Abstract

This research article was to study Characteristics, to Compare the people's opinions, to Study problem, obstacles and suggestions on Voting Decision Making in General Election of Members of the House of Representatives at Tapamok Sub-District, Long District, Phrae Province. Methodology was the Mixed Methods, finding the level of people's opinions were at high level, Only the people with different genders had different opinions at the statistical significant level at 0.05, accepting the set hypothesis. personal factor with different age, status, educational level, occupations and income per month did not have different opinions on voting in general election. Problems, obstacles was Public relations is not thorough in all areas, should add more channels for public relation to give knowledge to people.

Keywords : Decision; Election; Members of the House of Representatives;

^{*} Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราช มาสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย เมื่อ พ.ศ. 2475 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการปกครองระบบประชาธิปไตย ที่ต้องการการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการเลือกตั้งของประเทศไทย เป็นกระบวนการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครอง

ประเทศไทย มีการเลือกตั้งเกิดขึ้นการเลือกตั้งครั้งแรกในประเทศไทยจึงเกิดขึ้นเมื่อ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2476 เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในประเทศไทย (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2560) การเลือกตั้งจึงตั้งเป็นการแสดงออกของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัดค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ “ดูจำนวนผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง”

การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนมีผลกระทบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการเมืองเพราะสามารถกำหนดผู้ที่จะเข้าหรือออกจากการดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมืองได้ ประเทศที่พัฒนา เช่น อังกฤษ อเมริกา การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะการออกเสียงเลือกตั้ง มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งต่างกับประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายที่อัตราการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีอัตราที่ต่ำและมีแนวโน้มไม่แน่นอน การตัดสินใจการไปออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองที่สะท้อนความเป็นประชาธิปไตยจากระดับพื้นฐานมากที่สุด (วันนิภา ศิลปกุล, 2550)

ปัญหาการเลือกตั้งที่เคยเกิดขึ้นในอดีต หลายครั้งที่มีข่าวเรื่องความไม่โปร่งใส ความไม่ยุติธรรม การซื้อสิทธิ การขายเสียง (พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, 2562) ซึ่งหากเราต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการนำ "ธรรมาธิปไตย" คือถือธรรมเป็นใหญ่ คือ ถือหลักการ ความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม เหตุผลเป็นใหญ่ ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มุ่งคิดพิจารณาด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตามหลักโดยทั่วไป ได้แก่ การรู้จักเคารพหลักการ กฎ ระเบียบ กติกา และข้อบังคับทางสังคม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2549) ดังนั้นหากเราต้องการถือเอาความถูกต้องเป็นใหญ่ จะต้องยึดหลักธรรมาธิปไตย โดยมีได้ถือตนหรือถือโลกเป็นใหญ่ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ซึ่งจะประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางและกระบวนการการเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ในอนาคตข้างหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขที่มีต่อการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป ในเขตตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดตัวอย่าง จำนวน 362 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ (สุรพล สุยะพรหม, 2553) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,829 คน (สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง จังหวัดแพร่, 2562, อัดสำเนา) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.848 และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีที่ผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพมีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 รูปหรือคน เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม (n = 362)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	4.32	0.46	มาก
2. ด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง	3.47	0.25	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.31	0.36	มาก
4. ด้านการตัดสินใจก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	4.64	0.34	มากที่สุด
โดยรวม	4.19	0.30	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลท่าผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจสุดท้ายว่าจะลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้ง และ ด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลท่าผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	3.74	-	0.00*	✓	
อายุ	-	2.07	0.08	-	✓
สถานภาพ	-	0.21	0.98	-	✓
ระดับการศึกษา	-	1.00	0.41	-	✓
อาชีพ	-	1.01	0.42	-	✓
รายได้	-	0.96	0.44	-	✓

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค การตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

การตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	การประชาสัมพันธ์อาจจะยังไม่ทั่วถึงในทุกพื้นที่	หน่วยงานภาครัฐต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์
2. ด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง	ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง	หน่วยงานภาครัฐให้ความรู้สร้างความเข้าใจแก่ประชาชน
3. ด้านการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ประชาชนส่วนใหญ่ยึดติดบุคคลมากกว่าผลงาน	ควรให้ความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการประเมินและการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง
4. ด้านการตัดสินใจก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	การตัดสินใจที่มาจากความรู้สึกนำ	ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผลของการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม การตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง คือ หน่วยงานภาครัฐต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์

ด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง คือ หน่วยงานภาครัฐให้ความรู้สร้างความเข้าใจแก่ประชาชน

ด้านการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ ควรให้ความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการประเมินและการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง

ด้านการตัดสินใจก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผลของการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง

อภิปรายผลการวิจัย

การตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายรายด้านได้ดังนี้

1. **ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง** พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ก่อนไปใช้สิทธิประชาชนได้มีการติดตามข่าวสารการเลือก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุกุล ชื่นพัก และคณะ (2561, 1741-1753) ได้ศึกษาเรื่อง "พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา" พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการลงคะแนนเสียง และระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย

2. **ด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ** พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่าประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง อาศัยความสะดวกและคุ้นเคย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (2559) ได้วิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา

3. **ด้านการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้ง** พบว่าอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีการประเมินคุณสมบัติผู้สมัครก่อนไปลงคะแนน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559" พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. **ด้านการตัดสินใจก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง** พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่า ภาครัฐมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นส่วนช่องทางการสื่อสารต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ แนวปฏิบัติกฎระเบียบในการเลือกตั้งและประชาธิปไตยในการเลือกตั้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2559" พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปิยะพงศ์ ปิยวิโส (ทองคำ) (2555) ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางไทร อำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี" พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยรวม ส่วนประชาชนที่มีเพศ รายได้ต่อเดือน โดยรวมไม่ต่างกัน

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนเพศชายให้ความสนใจการเมืองมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปิยะพงศ์ ปิยวิโส (ทองคำ) (2555) ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน

ตำบลบางไทร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี" พบว่า ประชาชนที่มีเพศ รายได้ต่อเดือน โดยรวมไม่ต่างกัน

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ค้นพบจากการสังเคราะห์งานวิจัย คือการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามหลักธรรมาธิปไตย คือการรับรู้ทางการเมืองโดยการถือหลักการความจริง ความถูกต้องความดีงาม ถือเหตุผลเป็นใหญ่กระทำการคำนึงถึงสิ่งที่ได้ศึกษาได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักพิจารณาอย่างถ่องแท้ตามกำลังสติปัญญา และมุ่งคิดพิจารณาด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นไปโดยชอบธรรม และเพื่อความดีงามตามหลักโดยทั่วไปได้แก่ การรู้จักเคารพหลักการ กฎ ระเบียบ กติกา และข้อบังคับทางสังคมหรือองค์กรนั้นๆ ดังนั้นหากเราต้องการถือเอาความถูกต้องเป็นใหญ่จะต้องยึดหลักของธรรมาธิปไตย โดย

มิได้ถือตนหรือถือโลกเป็นใหญ่ ซึ่งผู้วิจัยนำหลักธรรมนี้มาเพื่อใช้สนับสนุนการเลือกตั้งทั่วไปในอนาคต ซึ่งในอนาคตสามารถนำหลักการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับการเลือกตั้งท้องถิ่นได้นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) มีนโยบายให้ความรู้ความเข้าใจด้านการเลือกตั้งกับประชาชน
- 1.2) มีนโยบายจัดกิจกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในการเลือกตั้งแก่ประชาชน
- 1.3) มีนโยบายให้ประชาชนร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความไม่โปร่งใสในการ

เลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) จัดทำโครงการให้ความรู้ความเข้าใจด้านการเลือกตั้งกับประชาชน
- 2.2) จัดทำจัดกิจกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในการเลือกตั้งแก่ประชาชน
- 2.3) จัดทำโครงการประชาชนอาสาร่วมพัฒนาการเลือกตั้งเป็นหูเป็นตา และแจ้ง

ข่าวสารความไม่โปร่งใสในการเลือกตั้ง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปในจังหวัดแพร่
- 3.2) ความพึงพอใจของประชาชนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560
- 3.3) คุณลักษณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงประสงค์ในจังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2560). *ประวัติศาสตร์การเมืองไทย 2475-2500*. มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- นุกูล ชื่นพัก และคณะ. (2561). พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา. (2561. 20-21 กรกฎาคม). *บทความงานวิจัย*. การประชุมใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่: หน้า 1741-1753.
- ปิยะรัตน์ สนแจ้ง. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพฯ ปี พ.ศ. 2562* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารการเมือง). วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- พระปิยะพงศ์ ปิยวิโส (ทองดำ). (2555). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางไทร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี* (วิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2549). *ธรรมาธิปไตยไม่มาจึงหาประชาธิปไตยไม่เจอ*
(จุดบรรจบ : รัฐศาสตร์กับนิติศาสตร์). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม

พันธุ์ทิพา อัครธีรน้อย. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*
จังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2559 (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
สื่อสารการเมือง). วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. (2562). *ความสุจริตขั้นสูง และสมบูรณ์แบบของการเลือกตั้ง* (Electoral
Integrity). สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/article/news_1431643.

วันนิภา ศิลปกุล. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง*
สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณี การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. (ปัญหาพิเศษ มหาบัณฑิต).

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดแพร่. (2562). *การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน*
ราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดแพร่.แพร่: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.

สุรพล สุยะพรหม. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ*
ราชวิทยาลัย.

จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน^{*}
POLITICAL CONSCIOUSNESS IN DEMOCRATIC DEVELOPMENT OF PEOPLE
AT TONTONG SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, MUANG DISTRICT
OF LAMPHUN PROVINCE

พระเนาวนนท์ ชยาภินันโท (จอมพนัส)
Phra Nawanon Jayābhinando (Jompanat)
E-mail: Dota_koy@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชน การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคคือ ความสามารถในการประเมินสถานะต่าง ๆ ไม่มาก ดังนั้นควรเพิ่มช่องทางการอธิบายข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาวิเคราะห์เพื่อผลลัพธ์จะออกมาดีที่สุด

คำสำคัญ : จิตสำนึก; การเมือง; ระบอบประชาธิปไตย

Abstract

This research article were to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and establishing political consciousness in the democratic development of the people. The research was Mixed Methods. Research findings were the people's opinion on Found that people with political consciousness in the democratic development Was at the medium level. People with different personal factors had not different opinion, rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that People did not have much ability to assess the various issues.to add channels to describe various data analyzed. The results are out for the best.

Keywords: Consciousness; Politics; Democracy

^{*} Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

เนื่องจากสังคมในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบทางการเมืองการปกครองของประเทศ ซึ่งมีหลายปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาทางการเมืองดำเนินไปในทิศทางของประชาธิปไตย แต่สังคมไทยได้ขาดปัจจัยเหล่านั้น เพราะไม่เคยมีประสบการณ์ที่สันตะเทือนจิตสำนึกของประชาชนอย่างรุนแรง (สมชัย ภัทรนันทน์, 2552) ทำให้ไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ไม่มีจิตสำนึกของความเป็นชาติ การพัฒนาการเมืองจิตสำนึกทางการเมืองไทยอย่างเพียงพอ และเกิดขึ้นอย่างล่าช้า เพราะขาดสื่อที่จะเผยแพร่ และในวงจำกัดของผู้มีการศึกษา (ลิขิต อีริเวคิน, 2557) ปัญหาการพัฒนาประเทศ และปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศก็มีความเกี่ยวพันโดยตรงกับการพัฒนาทางการเมืองตั้งแต่เหตุการณ์ปฏิวัติ เป็นต้นมา

การสร้างจิตสำนึกทางการเมืองซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อนประวัติศาสตร์การเมืองไทยในวงกว้าง และในระยะเวลาที่ยาวต่อเนื่อง การปลูกจิตสำนึกทางการเมืองนี้เป็นการดำเนินการเมืองแบบตัวแทนและดำเนินการฉ้อฉล การใช้อำนาจรัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง มีการสื่อสารครบวงจร มีกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความเห็นทางการเมืองอย่างเป็นระบบ (พัฒนา กิตติอาษา, 2555) จึงไม่น่าแปลกใจว่า ช่องว่างทางการเมืองด้านจิตสำนึกทางการเมืองได้รับการเติมเต็ม โดยประเด็นที่ทำให้เกิดจิตสำนึกร่วมกัน คือ การรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ และการรักษาดินแดนของชาติ ณ วันนี้นการเมืองไทยจึงเปลี่ยนไป โดยเฉพาะในด้านจิตสำนึกของประชาชนที่ไม่เคยมีการปลูกสร้างมาก่อน (รัฐพล ประดับเวทย์, 2558) และการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ถือเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงและยั่งยืน เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ทำให้ประชาชนได้รับการขัดเกลาความนึกคิด และมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง รู้จักใช้เหตุและผลในการตัดสินใจเลือกตัวแทนของตน ประชาชนสามารถถกเถียงวิจารณ์การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ กล้าแสดงความเห็นต่างกับนโยบายหรือสิ่งที่ตัวเองคิดว่าไม่ถูกต้อง และยังได้เปิดใจรับฟังข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มากขึ้นทำให้เกิดการแสดงออกทางการเมืองค่อนข้างมากในสถานการณ์ปัจจุบัน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เพื่อให้ทราบว่า จิตสำนึกทางการเมือง ที่จะทดแทนด้วยระดับของทัศนคติทางการเมืองของประชาชน โดยประเด็นสำคัญที่จะอธิบายให้เห็นถึงระดับจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลต้นธง มีความสำคัญต่อประชาชนมากน้อยเท่าใด ซึ่งจะมีการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้น จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในเรื่องจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวน 10,132 คน (เทศบาลตำบลตันธง, 2562, ออนไลน์) จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 11 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
- ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยรวม

(n = 385)

จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนา ระบอบประชาธิปไตย	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านทักษะบุคคล	3.59	0.40	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	3.36	0.44	ปานกลาง
3. ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบ ประชาธิปไตย	3.31	0.53	ปานกลาง
รวม	3.42	0.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านดังนี้ ด้านทักษะบุคคล ($\bar{X}=3.57$) การมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=3.36$) ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.42$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการมีจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ 1- 4

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.50		0.22		/
อายุ	1.36		0.25		/
การประกอบอาชีพ	0.35		0.79		/
ระดับการศึกษา	0.35		0.79		/

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านทักษะบุคคล	ความสามารถในการประเมินสถานะต่าง ๆ ไม่มาก	ให้มีการอบรมอธิบายให้ความรู้ในการประเมิน
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	ขาดความสามัคคี	สร้างกระบวนการความสามัคคีให้กับประชาชน
ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย	ประชาชนคิดว่าสิทธิตัวเองมีสิทธิไม่มากในทางการเมือง	สร้างความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยให้มากขึ้น

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามได้ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ดังนี้

ด้านทักษะบุคคล พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะปัญหา คือ ตรงกับงานประจำ โดยเสนอแนะแนวทางดังนี้ จัดช่วงวันหยุด

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะปัญหา คือ ขาดความสามัคคี โดยเสนอแนะแนวทางดังนี้ สร้างกระบวนการความสามัคคีให้กับประชาชน โดยเสนอแนะแนวทางดังนี้ ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย

ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะปัญหา คือ ประชาชนคิดว่าสิทธิตัวเองมีสิทธิไม่เกี่ยวข้องทางการเมือง โดยเสนอแนะแนวทางดังนี้ สร้างความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยให้มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านทักษะบุคคล การมีส่วนร่วมของประชาชน และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ งามลักษณ์, (2554) พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การแสดงความคิดเห็นถึงจิตสำนึกทางการเมืองการชุมนุมทางการเมืองหรือการชุมนุมเรียกร้องต่าง ๆ ย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองระบบประชาธิปไตย และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองระบบประชาธิปไตยแสดงบทบาทจิตสำนึกทางการเมืองจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายของรัฐและการพัฒนาระบบประชาธิปไตยเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนในสังคมโดยรวม

2) ผลการเปรียบเทียบจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “พัฒนาการจิตสำนึกและปฏิบัติการทางการเมืองของขบวนการเสื้อแดง ในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ขบวนการเสื้อแดงในเชียงใหม่ประกอบไปด้วยกลุ่มคนหลายสาขา หลายอาชีพ ทั้งภาคธุรกิจเอกชน ราชการ สื่อมวลชน และประชาชนรากหญ้าไม่ได้เป็นแค่ชนชั้นเดียวเหมือนที่เคยถูกกล่าวอ้างไม่ได้มี

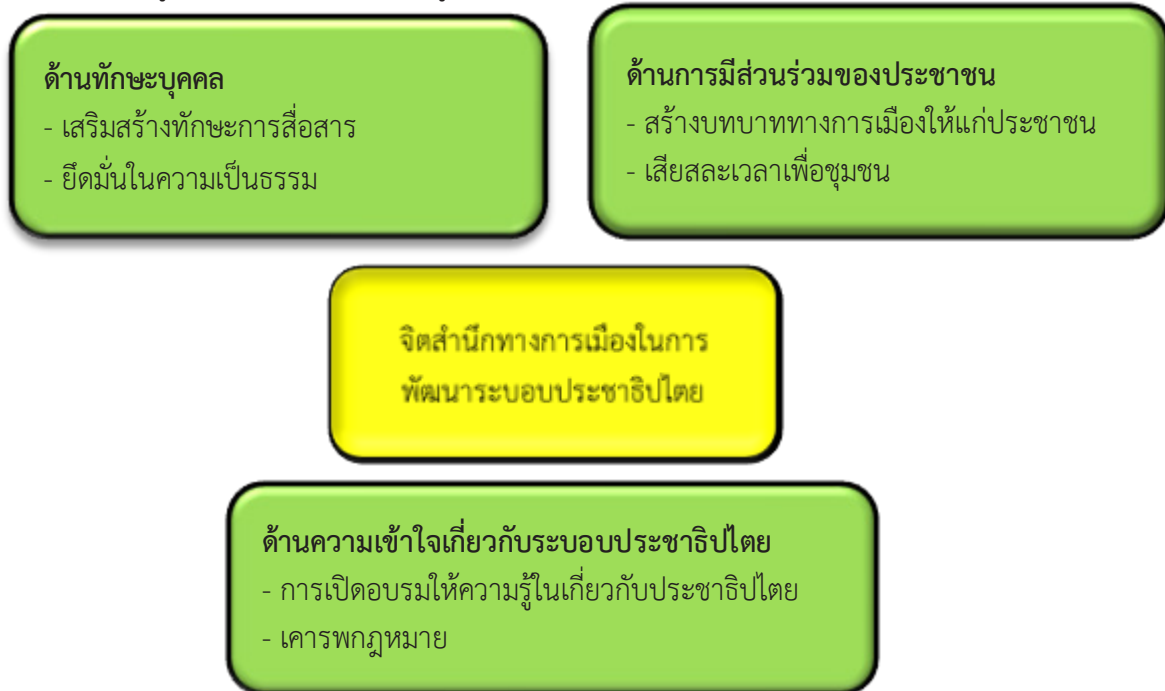

คำสั่งจากภายนอกให้เกิดการรวมตัวกัน บางกลุ่มรวมตัวกันเพราะเหตุผลทางการเมืองหรืออุดมการณ์ บางกลุ่มเป็นเหตุผลทางเศรษฐกิจ

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 : องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ในการมีจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ดังนี้

ด้านทักษะบุคคล พบว่า จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่ประชาชนนั้น สามารถปลูกฝังได้ด้วยการผ่านการฝึกตนยึดมั่นในความเป็นธรรม การใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหามากกว่าการใช้กำลัง

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่ประชาชน มีการทุ่มเทเสียสละเวลาร่วมทำกิจกรรมในชุมชนและกิจกรรมที่ภาครัฐจัดขึ้น เพื่อแสดงพลังแห่งสามัคคี และได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และผลประโยชน์ส่วนร่วมโดยทั่วไปตามหลักการสิทธิและเสรีภาพในระบบประชาธิปไตย

ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย พบว่า จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่ประชาชนนั้น ได้มีการปฏิบัติตนเคารพกฎหมาย ไม่ฝ่าฝืนกฎหมายเพียง

เพราะสาเหตุเล็กๆ น้อยๆ กระบวนการเหล่านี้จะทำให้ประชาชนตระหนักถึงการดำเนินชีวิตประจำวัน ในวิถีประชาธิปไตยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จะก่อให้เกิดการมีจิตสำนึกอันชอบธรรมตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากแผนภาพอธิบายได้ว่า จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย จะมีอยู่ 4 องค์ประกอบได้แก่

1. จิตสำนึกทางการเมืองที่ประชาชนได้รับการปลูกฝังมาด้วยดี จะทำให้ประชาชนตระหนักถึงการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ได้แก่ การมีจิตสำนึกอันชอบธรรมตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. จุดมุ่งหมายของอุดมการณ์ทางการเมืองคือ การสร้างระเบียบการปกครองอันเป็นที่ต้องการของประชาชน โดยจะต้องปลูกฝังให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกและรู้คุณค่าของอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเพื่อให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจในอุดมการณ์นี้และนำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3. การดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักการแห่งประชาธิปไตย มีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนได้เคารพสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของผู้อื่นโดยไม่แบ่งแยกชนชั้นวรรณะ ทำให้เกิดภราดรภาพ คือ ความรู้สึกเป็นพี่น้องกัน ความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งความสามัคคีและความผูกพันที่ดีในสังคม

4. กิจกรรมพัฒนา เมื่อประชาชนยังไม่เข้าใจถึงหลักการการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ผู้ที่มีอำนาจจึงควรร่วมมือกับผู้เป็นนักปราชญ์จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนา ระบอบประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจและเข้าใจถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันจะส่งผลต่อจิตสำนึกทางการเมืองที่จะเข้มแข็งยิ่งขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ควรมีนโยบายเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาจิตสำนึกทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2) ควรมีนโยบายสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีในวิถีชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย

1.3) ควรมีนโยบายให้ประชาชนได้ศึกษาการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดจิตสำนึกทางการเมืองที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

1) ภาครัฐควรส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ในทักษะด้านต่าง ๆ ทำให้มีทักษะส่วนตัวหลาย ๆ ด้านเพื่อสามารถนำไปต่อยอดในการดำเนินชีวิต และยังไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่ยังไม่มีทักษะที่ดีให้มีการพัฒนาต่อไป

2) ภาครัฐควรส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อให้มีการแก้ไขและทำให้ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบ เห็นถึงเสียงที่ประชาชนมีการร่วมมือกันในการเสนอปัญหาที่อยากแก้ไข

3) ภาครัฐควรส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสำคัญในเรื่องความเป็นธรรม ต้องแยกแยะความยุติธรรม ไม่ยุติธรรม มีความยุติธรรมเสมอภาคในเรื่องต่าง ๆ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดลำพูน ในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2) ควรมีการศึกษาจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในประเทศไทย

3) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบจิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันตง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน กับพื้นที่อื่นที่น่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

- เทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน. (2562). *ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.Tontong.go.th/index.Php?mod=ZGl5&type=Mw>, [6 กันยายน 2562].
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2554). *พัฒนาการจิตสำนึกและปฏิบัติการทางการเมืองของขบวนการเสื้อแดง ในจังหวัดเชียงใหม่*. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 34.
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. (2547). *อุดมการณ์กับการเมือง: องค์ประกอบและการทำงาน*. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา อุดมการณ์การเมืองประเทศกำลังพัฒนา ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐพล ประดับเวทย์. (2558). *การเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาจิตสำนึกทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนระดับอุดมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์, วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. ปีที่ 10 ฉบับที่ 3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 14 กันยายน, 29-32.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2557). *การรัฐประหารรัฐประหาร*, กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สมชัย ภัทรธนานันท์. (2552). *จิตวิทยาทางการเมือง*, กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีที่ดี*, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา *

CULTURE OF POLITICAL PARTICIPATION OF THE PEOPLE IN WANG NOI DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE

เกรียงไกร พัฒนาโชติ

Kriangkrai Phatthanachot

E-mail: tummcu550@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนภาพรวม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างมีความคิดเห็นภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนยังไม่เข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง การขาดจริยธรรมของนักการเมือง การไม่มีเวลาในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากประชาชนประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ขาดการติดตามผลงานทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น และส่วนหนึ่งมีความรู้สึกเบื่อหน่ายจากการเมือง ดังนั้นผู้นำท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้นประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่และประชาชนในเขตพื้นที่นั้นๆ ให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าไปใช้สิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การติดตามการฟังข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ : วัฒนธรรม, วัฒนธรรมทางการเมือง, การมีส่วนร่วมทางการเมือง

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the culture of political participation of people at Wangnoi District, Ayutthaya Province, using Mixed Methods. by overall was at high level, Findings were the level of people's opinion on the effectiveness of the implementation of the culture of political Participation of people. Due to the based not found to consequently different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were found that general people did not understand the political participation, Local administrative organizations did not have the effective process for the political communication election process consisted of many steps causing confuse and wasting of time local politicians lacked political ethics. People did not have time to participate in political activities. Because people had different occupations.

Keywords: Culture; Political Culture; Political Participation

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

วัฒนธรรมการเมืองเริ่มต้นจากการอบรมกล่อมเกลாதองสังคม ซึ่งเป็นทั้งระดับครอบครัว นอกครอบครัว และสังคมไทยเป็นสังคมที่เน้นความเป็นอิสระ จากอดีตถึงปัจจุบันที่พบว่า ลักษณะการปกครองของไทยในอดีตล้วนปลูกฝังและหล่อหลอมให้คนไทยส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบจารีตประเพณี ตั้งแต่ที่เน้นอำนาจนิยม ประชาชนส่วนใหญ่มิได้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยไม่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (นุชาวดี อิศรางกูร, 2545) ระดับเศรษฐกิจและระดับการศึกษามีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทางการเมืองของคนในชุมชน ทั้งนี้เพราะประชาชนมีการศึกษาน้อย การเปลี่ยนแปลงสังคมอาจจะล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ๆ โดยเฉพาะในทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลต่อการขยายตัวของการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งทราบว่าจะมีการเลือกตั้ง แต่ก็ยังไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะรู้สึกสับสนไม่รู้ว่าเลือกใคร วัฒนธรรมการเมืองของไทยมีการใช้เงินซื้อเสียงมาอย่างต่อเนื่อง และรุนแรงจนถึงช่วงโค้งสุดท้าย ประชาชนไม่ให้ความสนใจและไม่มีความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะคิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองไม่สามารถเป็นหลักประกันได้ว่าจะทำให้ระบบการเมืองตอบสนองต่อตนเอง สามารถลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างแท้จริง ประชาชนยังถูกรอบำทางแนวคิดหรือการปลูกฝังทางความคิดและให้ความเข้าใจในระบบอุปถัมภ์ และศักดินาอยู่ (พิศาล พันธุเสนีย์, 2553)

ดังนั้นปัญหาข้างต้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาปัญหาของประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาเกี่ยวกับ “วัฒนธรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” จะอย่างไรจึงจะทำให้คนในสังคมมีความเชื่อมั่นเชิงทางการเมืองในลักษณะที่ยอมรับอำนาจอธิปไตยเชื่อฟังปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งเป็นผลของการตัดสินใจทางการเมืองอย่างเดียว มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองโดยทั่ว ๆ ไปมีความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาทางการเมืองและไม่มีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในฐานะที่มีความหมายมีอิทธิพลต่อการเมืองโดยมีทัศนคติว่าตนเองกับการเมืองเกี่ยวข้องกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ วัฒนธรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการดำเนินงานวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีจำนวน 54,853 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอำเภอวังน้อย, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1972) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และรายด้าน

(n=397)

ที่	วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง	4.00	0.80	มาก
2	ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	4.15	0.83	มาก
3	ด้านการมีส่วนร่วมทางเมือง	3.93	0.79	มาก
4	ด้านติดตามและสอดส่องดูแล	3.92	0.78	มาก
รวม		4.00	0.80	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มากทุกด้าน คือด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางเมือง และด้านติดตามและสอดส่องดูแล

2. ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=397)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t / F	Sig.	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	การสื่อสารทางการเมืองฯ	5.609	- 0.091	-	✓
2.	อายุ	การสื่อสารทางการเมืองฯ	-0.795	- 0.111	-	✓
3.	การศึกษา	การสื่อสารทางการเมืองฯ	-0.871	- 0.079	-	✓
4.	อาชีพ	การสื่อสารทางการเมืองฯ	-0.552	- 0.165	-	✓
5.	รายได้	การสื่อสารทางการเมืองฯ	-0.107	-0.159	-	✓

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
การนำเสนอข่าวสารทางการเมืองของสื่อในบางครั้งบิดเบือนความจริง	รัฐควรสนับสนุนให้สื่อมีความอิสระในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนได้ข่าวสารข้อมูลทางการเมืองที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมและสนใจการเมืองมากขึ้น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีกระบวนการในการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการเมือง การปกครองท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพ	ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำระบบและรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง
มีความเบื่อหน่ายในการเมืองไทย	หน่วยงานของรัฐควรรณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายของ

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
การเมืองไทยแบ่งพรรค แบ่งพวก คนดีไม่ค่อยมี โอกาสเข้าไปทำหน้าที่ในสภา	รัฐบาล และพยายามชักจูงให้ประชาชนมีความสนใจเกี่ยวกับการเมือง เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองให้ดีขึ้น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความซื่อสัตย์ สุจริต ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน	ควรเลือกพรรคการเมืองหรือนักการเมืองที่มีอุดมการณ์ และนโยบายที่มีความชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
	ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยว่า การนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะการแก้ไข ปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ปัญหาการคอร์รัปชัน และปัญหาทางด้านศีลธรรมของนักการเมือง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาชนยังไม่ได้มีความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง และมีความเห็นว่า การเมืองท้องถิ่นยังมีปัญหาในการแบ่งพรรคแบ่งพวก การขาดจริยธรรมของนักการเมืองการไม่มีเวลาในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากประชาชนประกอบอาชีพที่แตกต่างกันส่วนใหญ่จะมาเลือกตั้งตามวาระและขาดการติดตามผลงานทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น ส่วนหนึ่งมีความรู้สึกเบื่อหน่ายจากการเมือง ข้อเสนอแนะผู้นำท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้นประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่และประชาชนในเขตพื้นที่นั้นๆ ให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าไปใช้สิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การติดตามการฟังข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และสนองต่อความต้องการของประชาชน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ระดับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อภิปรายได้ว่า มีความรู้และเข้าใจในหลักการที่สำคัญต่อวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติธร กล้าคุ้ม และเชียวชาญ อาศุวัฒนกุล (2561) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาเขตศาลายา” ผลการวิจัยพบว่า “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและพฤติกรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูงและไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองและพฤติกรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา นอกจากนี้ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การอบรมกล่อมเกลางานการเมือง และสาขาวิชาที่ศึกษา ด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

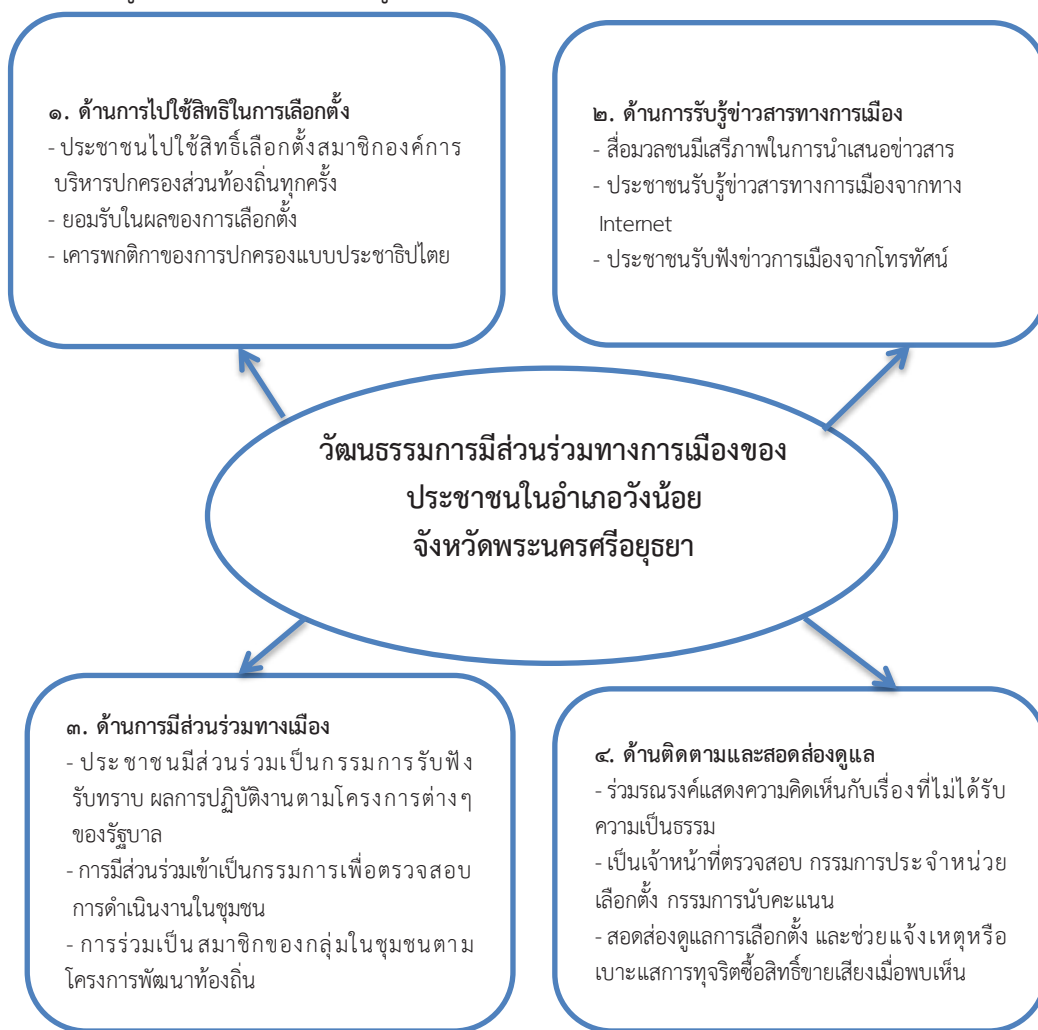
ผลการวิจัย ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายศรายุทธ นกใหญ่ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก” ผลการวิจัยพบว่า “1) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงที่สุดคือ ด้านการมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจต่อเพื่อนมนุษย์ 2) การเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยพบว่า อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง มีผลทำให้ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความแตกต่างกัน ความแตกต่าง

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 ประชาชน มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นทุกครั้ง ประชาชนยอมรับในผลของการเลือกตั้ง แม้ฝ่ายตนพ่ายแพ้ก็ไม่มีการประท้วงเพื่อล้มเลิกการเลือกตั้งนั้นแต่อย่างใด และประชาชนเคารพกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตยยอมรับเสียงข้างมาก

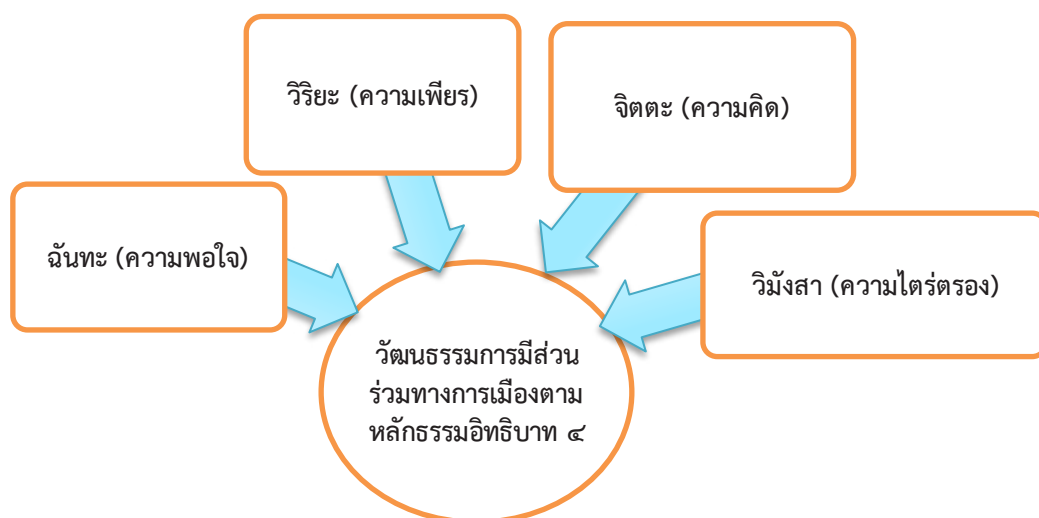

2. **ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง** สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร และประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยไม่ถูกปิดกั้นจากรัฐบาล ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากทาง Internet และ ประชาชนชมรับฟังข่าวการเมืองจากโทรทัศน์

3. **ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง** ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นกรรมการรับฟัง รับทราบ ผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆของรัฐบาล ประชาชนมีส่วนร่วมเข้าเป็นกรรมการเพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน มีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานในชุมชน และประชาชนมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มในชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น

4. **ด้านติดตามและสอดส่องดูแล** ประชาชนได้ร่วมรณรงค์แสดงความคิดเห็นกับเรื่องที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านตรวจสอบ ติดตามโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่าถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์ เคยเป็นเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนน กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และประชาชนสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง และช่วยแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิ์ขายเสียงเมื่อพบเห็น หรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามหลักธรรมอริยบท 4 ได้แก่ 1) ฉันทะ (ความพอใจ) ผู้ปฏิบัติงานต้องชอบหรือศรัทธางานที่ทำอยู่ และมีความสุขกับงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกิจกรรม ร่วมชุมชน ด้วยการช่วยเหลือกิจธุระต่างๆ โดยเต็มใจ โดยการประพฤติชอบทางกาย 2) วิริยะ (ความเพียร) ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้ง

หมั่นฝึกตนเองเข้าร่วมประชุมในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) จิตตะ (ความคิด) ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีจิตใจหรือสมาธิจดจ่อกับงานที่ทำ รวมถึงมีความรอบคอบและความรับผิดชอบในงานที่ทำอย่างเต็มสติกำลัง แบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อยก็แจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกันทั้งชุมชน 4) วิมังสา (ความไตร่ตรอง) หมั่นไตร่ตรองพิจารณาหาเหตุผลในงานที่ทำ ทำงานด้วยปัญญา ด้วยสมองคิด ปรับความเห็นเข้ากันได้ คือ เคารพรับฟังความคิดเห็นกัน มีความเห็นชอบร่วมกัน ยึดถืออุดมคติ หลักแห่งความดีงามหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง
- 1.2) ภาครัฐควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำระบบและรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูล

ข่าวสาร

- 1.3) ภาครัฐควรสนับสนุนให้สื่อมีความอิสระในการนำเสนอข้อมูลข่าว สารทางการเมือง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) ควรจัดการประชุมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ และบทบาทตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- 2.2) ควรมีการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีการติดตามข่าวสารผ่านสื่อ
- 2.3) ควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมรณรงค์การเลือกตั้งให้มากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

3.2) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “แรงจูงใจในวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

3.3) ควรวิจัยเรื่อง “ข่าวสารทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้ประชาชน”

เอกสารอ้างอิง

นิติธร กล้าคุ้ม และเชียวชาญ อาศุวัฒนกุล (2561). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา .กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.*

นุชาดี อิศรางกูร (2545). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความคิดประชาธิปไตย:กรณีศึกษาพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด มหาชน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*

พิศาล พันธเสนีย์ (2553). *กลยุทธ์ในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ในการเลือกตั้งวันที่ 4 ตุลาคม 2552. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

ศรายุทธ นกใหญ่ (2558). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยกาญจนา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยาข้อมูลพื้นฐาน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2562. สืบค้นจาก: <http://www.ayutthaya.go.th> [ธันวาคม 2562].

สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีที่ดี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York .Harper and Row Publications.

การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา^{*}
PROMOTION OF POLITICAL UNDERSTANDING IN THE DEMOCRACY OF THE
PEOPLE AT PHRA-INTHARAJA SUB-DISTRICT MUNICIPALITY,
BANG PA-IN DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE

ปิ่นอนงค์ ทองบ่อ

Pinanong Thongbo

E-mail: pinanong_994@windowslive.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหา อุปสรรค คือ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ดังนั้น ควรแนะนำให้ออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

คำสำคัญ : การเสริมสร้าง; ความเข้าใจการเมืองการปกครอง; ระบอบประชาธิปไตย

Abstract

This research article was to study the opinions level for compare people's opinions and To study problems and suggestions of promotion of political understanding in the Democracy of the people at Phra-Intharaja Sub-District Municipality, bang pa-in District, Ayutthaya Province. Using mixed methods, finding the level of promotion of the political understanding in the Democracy of the people at Phra-Intharaja Sub-District Municipality, bang pa-in District, Ayutthaya Province were at high level. Based on different is not found to be different no aspect the research hypothesis. Problems and obstacles were that for the cooperation in going out to exercise the right to vote. The proposal should go out to exercise the right to vote.

Keywords: Promotion; Political Understanding; Democracy

^{*} Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ 2 ลักษณะคือ รัฐธรรมนูญ มุ่งจะใช้บังคับเป็นการถาวรโดยที่มีการยกเว้นอย่างเป็นระบบ กับรัฐธรรมนูญที่มุ่งจะใช้บังคับเป็นการชั่วคราวซึ่งมักเรียกรัฐธรรมนูญการปกครอง ปัจจุบัน พบว่ามีความพยายามในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดว่ารัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงินและงบประมาณ และให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยกำหนดไว้ในหมวดที่ 14 การปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่มาตรา 281 ถึงมาตรา 290 รวม 10 มาตรา (อุทัย หิรัญโต, 2530) จากหลักการกระจายอำนาจ และการปกครองตนเองโดยระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ก่อให้เกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ โดยนับแต่ที่ได้ดำเนินการบริหารงาน และพัฒนาเทศบาลในหลายปีติดต่อกันมา ประชาชนยังไม่ได้ได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ให้ตรงกับความต้องการเท่าที่ควร และยังเป็นที่ยากที่จะทำให้ประชาชนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติงานสิทธิเสรีภาพทุกประการ ทั้งนี้เพราะวิสัยของมนุษย์มีความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมจึงมีการกระทบกระทั่ง และละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นได้ เพราะประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจความคิดเห็นที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย และการมีอุดมคติทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย พระพรรคชัย สุจุฑาโฒ (เจริญศิลป์), (2559)

การตัดสินใจใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนหม่มาก ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งผู้แทนของประชาชนเข้าสู่ระบบการเมือง การตัดสินใจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายตุลาการย่อมต้องถือเอาเสียงข้างมากที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ (วิทยากร เชียงกุล, 2550) ความสำคัญของประชาธิปไตยท้องถิ่น เริ่มเป็นสิ่งที่ถูกละเลย และถูกลดความสำคัญลงไปมากขึ้นเรื่อย ๆ การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นภายหลังการกระจายอำนาจกลับไม่ได้ทำให้ประชาธิปไตยท้องถิ่นที่เกิดขึ้นเป็นไปตามหลักการปกครองตนเองอย่างแท้จริง เพราะให้ความสำคัญกับการใช้ประชาธิปไตยผ่านตัวแทนเช่นเดียวกับประชาธิปไตยระดับชาติโดยมีการเลือกผู้แทนสำหรับทำหน้าที่การบริหาร และหน้าที่นิติบัญญัติในสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละระดับทำให้ประชาธิปไตยท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมีปัญหาไม่ต่างจากประชาธิปไตยระดับชาติ (สถาบันพระปกเกล้า, 2562)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า ควรศึกษา การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระบอบประชาธิปไตย เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างความเข้าใจในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,002 คน (เทศบาลตำบลพระอินทราชา, 2562, ออนไลน์) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลัก 8 คน เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม (n=286)

การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน	3.57	0.49	มาก
หลักเสรีภาพ	3.42	0.49	มาก
หลักความเสมอภาค	3.49	0.53	มาก
หลักการปกครองโดยกฎหมาย	3.42	0.53	มาก
หลักเสียงข้างมาก	3.42	0.55	มาก
โดยรวม	3.46	0.35	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักเสรีภาพ ด้านหลักการปกครองโดยกฎหมาย และ ด้านหลักเสียงข้างมาก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับผลการเปรียบเทียบการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig	ผลการทดสอบ	
				สมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.380		0.701		/
อายุ		1.943	.023*	/	
ระดับการศึกษา		7.256	.000*	/	
รายได้ต่อเดือน		1.587	.193		/

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มี อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
หลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน	ประชาชนไม่รู้ถึงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย	ควรส่งเสริมการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย
หลักเสรีภาพ	การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองถูกจำกัด	ไม่ควรตั้งเงื่อนไขในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองมากเกินไป
หลักความเสมอภาค	การถูกกีดกันการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพราะเงื่อนไขส่วนบุคคล	สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยไม่ถูกกีดกันเพราะเงื่อนไขส่วนบุคคล
หลักการปกครองโดยกฎหมาย	ประชาชนไม่เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	ให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน
หลักเสียงข้างมาก	การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองภายใต้อิทธิพลของคนส่วนน้อย	ควรสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนเสียงข้างมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอแนะการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนี้

ด้านหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน คือ ควรส่งเสริมการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย

ด้านหลักเสรีภาพ คือ ไม่ควรตั้งเงื่อนไขในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองมากเกินไป

ด้านหลักความเสมอภาค คือ สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยไม่ถูกกีดกันเพราะเงื่อนไขส่วนบุคคล

ด้านหลักการปกครองโดยกฎหมาย คือ ให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

ด้านหลักเสียงข้างมาก คือ ควรสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนเสียงข้างมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนต้องส่งเสริมการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรภิรมณ์ ศรีทองคำ, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี” พบว่า ด้านหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน อยู่ในระดับมาก

2. ด้านหลักเสรีภาพ พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ไม่ควรตั้งเงื่อนไขในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์, (2015) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี” พบว่า ด้านหลักเสรีภาพ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านหลักความเสมอภาค พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนต้องการสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยไม่ถูกกีดกันเพราะเงื่อนไขส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์, (2015) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี” พบว่า ด้านหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมาก

4. ด้านหลักการปกครองโดยกฎหมาย พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษงา ทาระพันธ์, (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ความเข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโยธินวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2549” พบว่า ด้านหลักการปกครองโดยกฎหมาย อยู่ในระดับมาก

5. ด้านหลักเสียงข้างมาก พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ควรสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนเสียงข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา แตนนาเลิศ, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มคนอีสานในตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” พบว่า ด้านหลักเสียงข้างมาก อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่าประชาชนทุกเพศทุกวัยมีความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พระขรรค์ชัย สุวฑฺฒโน (เจริญศิลป์), (2559) ได้ศึกษา “การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามทัศนคติของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ” พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์, (2551) ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี” พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติในทางทิศทางเดียวกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ 0.05

3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชุตติเดช สุวรรณมณี, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอยะผดุมณฑล จังหวัดนครปฐม” พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติในทางทิศทางเดียวกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ 0.05

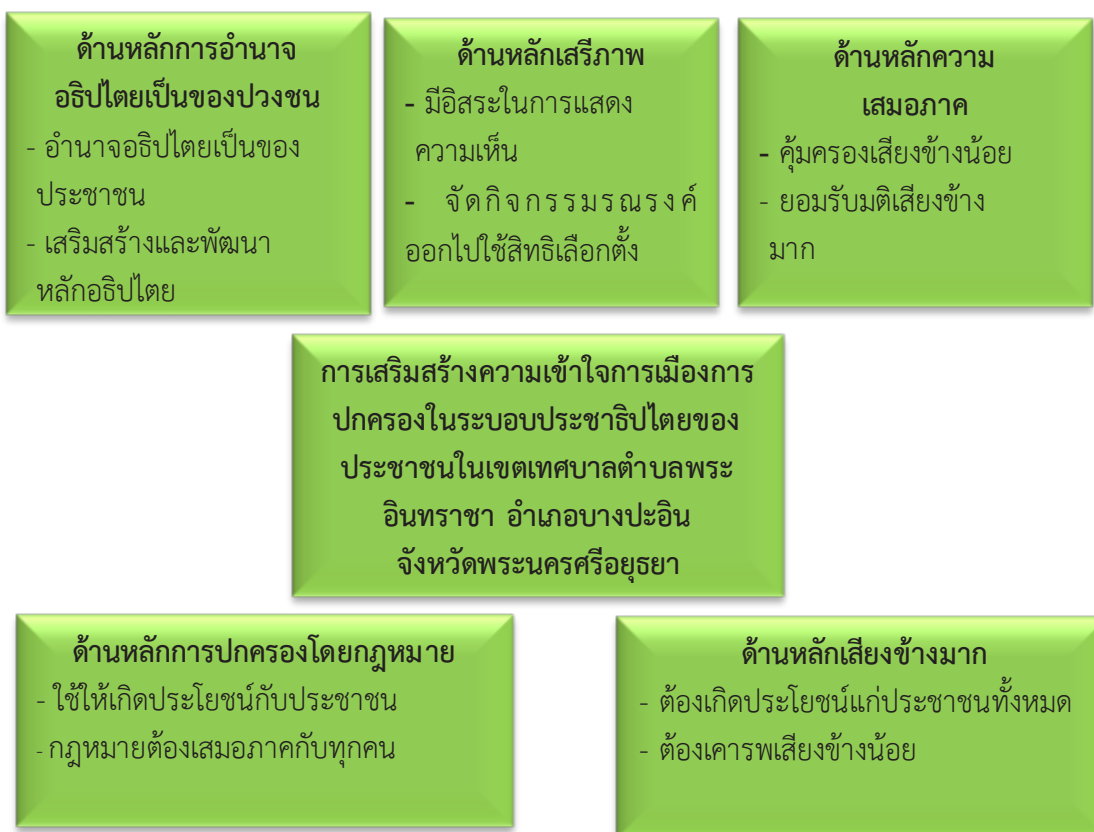
4. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมีความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พระขรรค์ชัย สุวฑฺฒโน (เจริญศิลป์), (2559) ได้ศึกษา “การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามทัศนคติของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ” พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ในการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระอินทราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ด้านหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน พบว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เกี่ยวกับอำนาจ ความรู้และความเข้าใจการอยู่ในสังคม

ด้านหลักเสรีภาพ พบว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนยอมรับการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกคนมีเสรีภาพเท่าเทียมกันในการแสดงออก

ด้านหลักความเสมอภาค พบว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันและการบังคับใช้ ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

ด้านหลักการปกครองโดยกฎหมายหรือหลักนิติธรรม พบว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ต้องการเคารพเสียงส่วนน้อย โดยการใช้หลักกฎหมายต้องใช้ให้เกิดความเป็นธรรม

ด้านหลักเสียงข้างมาก พบว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้และเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ การให้ความรู้ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ ให้ประชาชนรู้และเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เคารพเสียงส่วนน้อย โดยการใช้หลักกฎหมายต้องใช้ให้เกิดความเป็นธรรม และทุกคนมีเสรีภาพเท่าเทียมกันในการแสดงออก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) มีนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

2) มีนโยบายจัดตั้งหน่วยงานการเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

3) มีนโยบายให้ความรู้ในการเมืองการปกครอง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

1) จัดทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

2) ตั้งหน่วยงานดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

3) ตั้งศูนย์อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัย การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในระดับประเทศไทย

3) ควรมีการศึกษาวิจัย การเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนบูรณาการกับหลักธรรมพระพุทธศาสนา

4) ควรมีการศึกษาวิจัย นโยบายที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

จรูญ แตนนาเลิศ. (2554). พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มคนอีสานในตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. (การค้นคว้าแบบอิสระ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชุตีเดช สุวรรณณัฏฐ์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

เทศบาลตำบลพระอินทราชา. (2562, 31 ตุลาคม). รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2561 ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://stat.bora.dopa.go.th>.

บุหงา ทาระพันธ์. (2550). ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโยธินวิทยาตาม อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2549 (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- พรภิรมณ์ ศรีทองคำ. (2558). ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 2(2), 32-44.
- พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนคร สุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี* (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระบรรค์ชัย สุสุโข โฉม เจริญศิลป์. (2559). *การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามทัศนคติของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์. (2015). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี. *JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE*, 9(2), 50-56
- วิทยากร เชียงกุล. (255031 ตุลาคม). *หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// www. Witayakorndub.wordpress.com/2007/06/.com](http://www.Witayakorndub.wordpress.com/2007/06/.com).
- สถาบันพระปกเกล้า. (2562, 31 ตุลาคม). *ประสบการณ์ด้านประชาธิปไตยท้องถิ่นในต่างประเทศ*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://wiki.kpi.ac.th/index.phpสถาบันพระปกเกล้า>.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีสัด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อุทัย หิรัญโต. (2553). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี*

DESIRABLE LOCAL POLITICAL LEADERS CHARACTERISTICS LOCAL POLITICIANS' IN
LINE WITH SAPPURISADHAMMA OF PEOPLE AT MUANGSAENSUK MUNICIPALITY,
CHONBURI PROVINCE

นนท์ชนันท์กรณ์ ฝ่ายเทศ

Nontchanankorn Faithet

E-mail: phithak25@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น เปรียบเทียบความคิดเห็น และศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม เป็นการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหา อุปสรรค คือ บุคลิกภาพของผู้นำเข้าถึงได้ยาก ไม่สื่อสารปัญหาโดยตรงไปตรงมา และขาดการประสานงานกับชุมชน ดังนั้น ควรปรับปรุงบุคลิกภาพของผู้นำทางการเมืองให้เข้าถึงได้ง่ายสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : คุณลักษณะผู้นำ; การเมืองท้องถิ่น; สัปปุริสธรรม

Abstract

This research article was to study local political leaders characteristics, to Compare the people's opinions, to Study problem, obstacles and suggestions for the Local Politicians' Desirable Leadership Characteristics in line with Sappurisdhamma Methodology was the mixed methods: Findings were as follows People's opinions Desirable local political leaders characteristics Local Politicians' was at high level. Compare Personal factors finding were different opinions at statistically significant, Problems obstacles were that don't set the goals and operation guideline in the same direction, Local Politicians' Leadership personality is hard to communicate with, Don't communicate problems directly and clearly and lack of communities coordination. Recommendations and operation guideline in the same direction, Improvement Local Politicians' Leadership personality to communicate with easier, improvement for communicate problems directly and clearly and make official contact easier, must plan for activities to promote harmony in communities.

Keywords: Leadership Characteristics; Local Politics; Sappurisdhamma

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นคือการปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบบประชาธิปไตย (วุฒิสภา ต้นไชย, 2548) การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการฝึกฝนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกิจการบ้านเมืองที่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศชาติได้ (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2552) อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการฝึกฝนความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยเพราะการเมืองท้องถิ่นนั้นมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ มีทั้งที่อยู่ในภาคการเมืองคือผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือพนักงานและหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมเช่นผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่ได้รับการเคารพยกย่องจากสมาชิกชุมชน (อุดม ทุมโฆษิต, 2539)

ส่วนที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ ผู้นำทางการเมือง ซึ่งทำหน้าที่บริหารงานในส่วนงานท้องถิ่นต่าง ๆ (ประทาน คงฤทธิศึกษากร, 2535) เพราะถือเป็นผู้ที่ขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ให้ดำเนินต่อไปได้ โดยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นผู้นำท้องถิ่นควรจะต้องมีคุณสมบัติ คุณลักษณะ และภาวะผู้นำที่ดีที่พึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ด้วยปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาในส่วนของคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์เป็นสำคัญ เพื่อศึกษาว่าผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่ดีที่เหมาะสมควรจะต้องประกอบไปด้วยหลักข้อใดบ้างมีความสามารถทางใดบ้าง เมื่อพิจารณาหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในหัวข้อที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ จึงเลือกสัปปริสธรรม คือ ธรรมของสัตบุรุษ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของคนดี หรือธรรมของผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนว่ามีความต้องการผู้นำท้องถิ่นที่มีคุณลักษณะด้านใดบ้าง เพื่อเป็นตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่สอดคล้องกับหลักสัปปริสธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2554) เนื่องด้วยผู้นำที่มีคุณธรรมประจำใจ คือผู้นำที่เหมาะสมแก่การมอบอำนาจในการบริหารกิจการบ้านเมืองแทนประชาชนทั้งหลาย ซึ่งเป็นไปตามหลักประชาธิปไตยอันทรงมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข เพื่อประโยชน์ในการค้ำคองผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในอนาคตภายภาคหน้าต่อไป (สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (อุฎฺธายี), 2509)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการวิจัยเชิงสำรวจ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 36,230 คน (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (อ้างใน สุรพล สุยะพรหม, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 รูปหรือคน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม (n = 396)

โดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการบริหารงาน	4.29	0.32	มาก
2. ด้านบุคลิกภาพ	4.16	0.35	มาก
3. ด้านการสื่อสาร	4.08	0.40	มาก
4. ด้านการประสานงานชุมชน	4.01	0.42	มาก
ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	4.13	0.30	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการสื่อสาร และด้านการประสานงานชุมชน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-2.30	-	0.77	-	✓
อายุ	-	9.29	0.00*	✓	-
ระดับการศึกษา	-	7.84	0.00*	✓	-
อาชีพ	-	5.64	0.00*	✓	-
รายได้ต่อเดือน	-	3.57	0.00*	✓	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ตามหลักสัปปุริสธรรมในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ตามหลักสัปปุริสธรรม ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้าน มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชน

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชน

คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการบริหารงาน	การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	ต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความยืดหยุ่น
ด้านบุคลิกภาพ	คลิกรภาพของผู้นำทางการเมืองเข้าถึงได้ยาก ไม่ค่อยกระตือรือร้นกับการทำงาน	ปรับปรุงบุคลิกภาพให้เป็นผู้เข้าถึงง่าย และเป็นมิตรต่อประชาชน เป็นคนตื่นตัวอยู่เสมอ
ด้านการสื่อสาร	ไม่สื่อสารปัญหาอย่างตรงไปตรงมา มีการสื่อสารทางเดียว ขาดการมีส่วนร่วม	ต้องสื่อสารปัญหาอย่างตรงไปตรงมา และพัฒนาการสื่อสารให้มีการปฏิสัมพันธ์กันในทุกๆ ด้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกัน
ด้านการประสานงานชุมชน	ขาดการประสานงานกับชุมชนเพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริง	ควรปรับปรุงนโยบายและรับทราบข้อมูลปัญหาที่แท้จริงของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียกร้องสิ่งที่ต้องการ

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามต้องการผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่มีคุณลักษณะ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการบริหารงาน คือ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องเป็นผู้สามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ทั้งองค์กร และชุมชน มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน

ด้านบุคลิกภาพ คือ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องเป็นผู้เข้าถึงง่าย เป็นมิตรต่อประชาชน และเป็นคนที่ตื่นตัวอยู่เสมอพร้อมทำงานเพื่อประชาชน

ด้านการสื่อสาร คือ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องสื่อสารปัญหาอย่างตรงไปตรงมา และพัฒนาการสื่อสารให้มีการปฏิสัมพันธ์กันในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านองค์กร ด้านประชาชน เพื่อให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกันกับทางภาครัฐด้วย

ด้านการประสานงานชุมชน คือ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องเป็นผู้สามารถปรับปรุงนโยบายและรับทราบข้อมูลปัญหาที่แท้จริงของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียกร้องสิ่งที่ต้องการ เพื่อวางแผนทางในการแก้ไขปัญหา และทราบว่าการติดต่อประสานงานควรเข้าหาและเข้าถึงผู้ใดในชุมชนนั้นๆ

อภิปรายผลการวิจัย

คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการประสานงานชุมชน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติบุญเลี้ยง และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง "ลักษณะภาวะของผู้นำที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำที่ดี จะต้องประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ 2) ต้องมีบุคลิกภาพที่ดี 3) มีความมุ่งมั่นในการทำงานและอดทน 4) มีคุณธรรมจริยธรรม 5) มีส่วนร่วมในการบริหารงาน 6) มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดี 7) มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลง 8) มีความสามารถในการสื่อสาร 9) ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา 10) มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ และ 11) ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิโรจน์โสภณ (2559) ได้วิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช" พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำโดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการบริหาร และด้านมนุษยสัมพันธ์

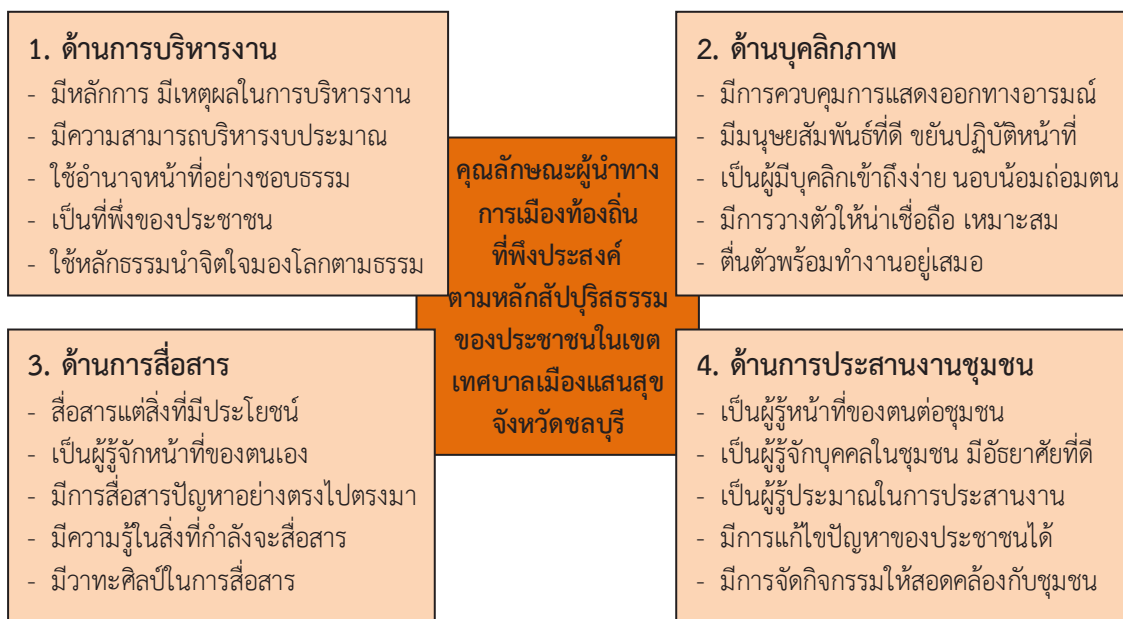
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรมของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินดาภา งามตระกูลชล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง "ภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเมืองพัทยา : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ" พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อามาลีนา มะสาเมา (2558) ได้ศึกษาเรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา" พบว่า ประชาชนที่มีอายุ

ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปริสธรรมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี มีดังนี้

ด้านการบริหารงาน ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ต้องเป็นผู้ที่มีหลักการ มีเหตุผลในการบริหารงาน มีความสามารถบริหารงบประมาณ ใช้อำนาจหน้าที่อย่างชอบธรรม เป็นที่พึ่งของประชาชน และใช้หลักธรรมาภิบาลนำจิตใจมองโลกตามธรรมชาติ

ด้านบุคลิกภาพ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ต้องเป็นผู้ที่มีการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขยันปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ที่มีบุคลิกเข้าถึงง่าย นอบน้อมถ่อมตน มีการวางตัวให้น่าเชื่อถือ เหมาะสม และตั้งตัวพร้อมทำงานอยู่เสมอ

ด้านการสื่อสาร ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ต้องเป็นผู้ที่สื่อสารแต่สิ่งที่มีประโยชน์ รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีการสื่อสารปัญหาอย่างตรงไปตรงมา มีความรู้ในสิ่งที่กำลังจะสื่อสาร และต้องมีวาทีศิลป์ในการสื่อสาร

ด้านการประสานงานชุมชน ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ต้องเป็นผู้รู้หน้าที่ของตนต่อชุมชน รู้จักบุคคลในชุมชน มีอัธยาศัยที่ดีต่อชุมชน รู้ประมาณในการประสานงาน มีการแก้ไข

ปัญหาของประชาชนได้ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับชุมชนตามประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น คือ เป็นผู้นำทางการเมืองที่มีคุณลักษณะตามหลักสัปปุริสธรรม ได้แก่ เป็นผู้ที่มีเหตุผล เป็นผู้รู้ผลที่จะเกิดขึ้น เป็นผู้รู้จักตนเองและหน้าที่ รู้จักการบริหารงบประมาณ รู้จักกาลเทศะ รู้จักบุคคลในชุมชน และรู้จักการประสานงานชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรมีนโยบายเพิ่มศักยภาพและฝึกอบรมผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

2) ควรมีนโยบายจัดโครงการปฏิบัติธรรมประจำปีเพื่อเพิ่มศักยภาพทางจิตใจและอารมณ์

ควบคู่ศักยภาพการบริหารงาน

3) ควรมีนโยบายให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทำงานร่วมกันกับผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเพื่อ

ช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ควรจัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพและฝึกอบรมผู้นำทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ควรจัดทำโครงการปฏิบัติธรรมประจำปีเพื่อเพิ่มศักยภาพทางจิตใจและอารมณ์ ควบคู่ศักยภาพการบริหารงาน
- 3) ควรจัดทำโครงการบูรณาการร่วมกันระหว่างประชาชนในท้องถิ่นและผู้นำทางการเมืองเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น และชุมชน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะนักรการเมืองที่ประสบความสำเร็จในราชอาณาจักรไทย
- 2) ควรทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชน ในการสนับสนุนโครงการ "หมู่บ้านศีล 5" ในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในราชอาณาจักรไทย
- 3) ควรทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตยในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- Greenberg, Jerald and Baron, Robert A, (2003). *Behavior in Organizations: Under Standing and Managing the Human Side of Work*, 8thed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- ชนิตาภา งามตระกูลชล. (2558). *ภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเมืองพัทยา : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ*. สารนิพนธ์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เทศบาลเมืองแสนสุข. (2562, 16 เมษายน). สถิติประชากร. สืบค้นจาก <https://saensukcity.go.th/news/population-statistics.html>.
- นันทวัน แสนบัวคำ. (2558). *คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระกรวด อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิ ท ย า นิ พ น ธ์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหวิทยาสน.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2535). *การปกครองท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระครูวิโรจกิจโสภณ. (2559). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2554). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์*. พิมพ์ครั้งที่ 16.ชำระเพิ่มเติม ช่วงที่ 1/ยุติ. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

- พระไพศาล ปิยธมโม (ช่วยทุกข์). (2556). *ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระไพศาล อากสุสโร (หมายเหตุจารีต). (2556). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาททางการเมืองการปกครองของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยรอ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภาณุวัฒน์ เส็งสกุล และคณะ. (2559). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอกลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย หั ก ชี ณ .* 16(1): 14-23.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2548). *การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.
- สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (อุทฺธฺย). (2509). *“สัปปุริสธรรม” หนังสืออนุสรณ์เนื่องในโอกาสงานฌาปนกิจศพ นายชัย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท..
- สมบัติ บุญเลี้ยง และคณะ. (2555). *ลักษณะภาวะของผู้นำที่ดีในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 29(2): 23-27.
- สุรพล สุธะพรหม. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย.
- อามาลีนา มะสาเมา. (2558). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อุดม ทุมโฆสิต. (2550). *การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศพัฒนาแล้ว*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2552). *แปรถิ่น เปลี่ยนฐาน : สร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ใน
ตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา*

POLITICAL BEHAVIOR IN VOTING IN THE 2019 GENERAL ELECTION
AT TACHANG SUB-DISTRICT, CHALERM PHRAGRIAT DISTRICT,
NAKHON RACHASIMA PROVINCE

ณัฐกาญจน์ เข็มนาค

Natthakan Khemnakh

E-mail: nattakan9777@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนและเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหา อุปสรรค คือ ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ในการเลือกตั้ง ขาดทางการเมืองทำให้เกิดความเครียด คนส่วนใหญ่จะไม่เข้าสมาชิกกลุ่มพรรคการเมือง ดังนั้น ควรให้ความรู้แก่ประชาชนถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง และการติดตามข่าว ก่อนตัดสินใจหรือเผยแพร่ออกไปต่อๆ กัน

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางการเมือง; การออกเสียง; การลงคะแนนเลือกตั้ง

Abstract

This research article was to study the level of people's Political Behavior in Voting in the 2019 General Election, to compare their Political Behavior, classified by personal data and to study problems and recommendations for development of Political Behavior. Using mixed research method, finding were as the follow the level of people's Political Behavior in Voting in the 2019 General Election was at high level. Different were not found to be related of different rejecting the Political Behavior research hypothesis. Problems and obstacles were that some legitimate voters did not get interest in general election, election does not improve their conditions of living. They voted just for the sake of voting.

Keywords: Political Behavior; Voting; General Election

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การเลือกตั้ง ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต้องการเปลี่ยนการเมืองของนักการเมืองให้เป็นของพลเมือง โดยการเพิ่มสิทธิเสรีภาพให้พลเมืองและปรับประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนให้เป็นประชาธิปไตยโดยมีส่วนร่วมของพลเมือง โดยการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรมจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถ กำหนดรูปแบบของรัฐบาล และทิศทางนโยบายในอนาคตของรัฐบาล การยึดถือเสียงข้างมากเป็น เกณฑ์ในการเลือกตั้ง เป็นวิธีการในการจัดตั้งรัฐบาล และเป็นหลักในการตัดสินใจ ประเด็นสาธารณะต่างๆ แต่ไม่ใช่เป็นเหตุผลของการกีดกันเสียงข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็นเพราะชาติพันธุ์ ความเชื่อทางศาสนา ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ระดับ รายได้ รัฐบาลหรือเสียงส่วนใหญ่ ที่มาจากการเลือกตั้งหรือการแต่งตั้ง ก็ตามไม่สามารถลิดรอนสิทธิดังกล่าวได้ (จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์, 2547)

จากปัญหาคนไทยส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การเมืองไทยก็จะยังเป็นไปแบบเดิม ๆ การพัฒนาการเมืองไทยมีข้อถกเถียงกันมาตลอดระหว่างระบบ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญกับคน จากทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเน้นที่ปฏิกิริยาของความสำนึก ตรึงตรองของผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีต่อนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ (สยามรัฐออนไลน์, [ออนไลน์])

ดังนั้น จากปัญหาพฤติกรรมการใช้สิทธิออกเสียง และจากความสำคัญของการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกคนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมออกเสียงเลือกตั้ง เพื่อแก้ปัญหาให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ประชาชนในในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3,198 คน (งานทะเบียนราษฎรตำบลท่าช้าง, 2562) โดยมีได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2560, น. 181) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจาก

แบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. จากการวิจัยพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม

(n=356)

พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562	ระดับพฤติกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	3.49	0.87	ปานกลาง
2. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.59	0.57	มาก
3. ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง	3.78	0.49	มาก
4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง	3.79	0.52	มาก
5. ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง	2.49	0.79	น้อย
โดยรวม	3.43	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-1.557	-	.120	-	✓
อายุ	-	6.112	.230	-	✓
การศึกษา	-	4.099	.170	-	✓
อาชีพ	-	0.991	.423	-	✓
รายได้	-	0.401	.752	-	✓

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	ข่าวทางการเมืองทำให้เกิดความเครียด มีแต่ความขัดแย้งกันของคนในสังคม	สื่อต่างๆ ควรให้ข่าวสารเป็นกลางและเป็นข้อเท็จจริง
ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ในการเลือกตั้ง	สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิที่พึงมีตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์การทางการเมือง	คนส่วนใหญ่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มพรรคการเมือง	ให้ข้อมูลที่ประชาชนเห็นประโยชน์ของการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคมทางการเมือง
ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง	ไม่ยอมรับความแตกต่างทำให้เกิดความแตกแยก	สร้างความเข้าใจความแตกต่างทางความคิด
ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง	ส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนพรรคการเมือง	ให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม มีพฤติกรรมการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง คือ สื่อต่างๆ ควรให้ข่าวสารเป็นกลางและเป็นข้อเท็จจริง

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิที่พึงมีตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์การทางการเมือง คือ ให้ข้อมูลที่ประชาชนเห็นประโยชน์ของการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคมทางการเมือง

ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง คือ สร้างความเข้าใจความแตกต่างทางความคิด

ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2562 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งหลังเกิดการทำรัฐประหารโดยทหาร ซึ่งประชาชนต้องการเลือกตั้งที่ ประชาชนอยากเลือกตั้ง แต่ความขัดแย้งทางการเมืองที่ผ่านมาทำให้ประชาชนเกิดเบื่อหน่ายข่าวการเมืองมีแต่สร้างความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย อินทร์บุญ (2555) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554” ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมเลือกตั้งของประชาชน ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับมาก

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนสนใจการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความตื่นตัวการได้ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครเลือกตั้ง ระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อประกอบการตัดสินใจ เลือกผู้สมัคร โดยดูผลการทำงาน การเตรียมพร้อมเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ เข้มเมือง (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชน

ในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก

ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง พบว่า พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจและติดตามนักการเมืองมากขึ้น ทำให้เห็นว่าประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมือง และเข้าร่วมในการแสดงประชามติแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในการเปิดเวทีสาธารณะ มีการประเมินข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2555) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองในการออกเสียงประชามติและพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2550 : จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ความเคลื่อนไหวของประชาชน มีความสนใจในการไปใช้สิทธิ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีการเคลื่อนไหวแบบกระจายไปตามพื้นที่เขตเลือกตั้ง สวนใหญ่เป็นการเข้าร่วมเวทีที่หน่วยงานต่างๆ และพรรคการเมืองจัดขึ้น

ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย อภิปรายได้ว่า การสนับสนุนพรรคการเมืองเป็นเรื่องใหม่ๆ สำหรับบุคคลทั่วไป ได้แต่ติดตามและไปฟังการหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น ติดตามและไปฟังการหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น การได้รับรู้ข้อมูลจากการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองใน โอกาสต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ เข้มเมือง (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการติดตามและสนับสนุน อยู่ในระดับน้อย

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมาโดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ปัจจุบันเพศหญิงให้ความสนใจการเมือง ทั้งช่วงก่อนเลือกตั้งและช่วงเลือกตั้ง จะเห็นว่าในปัจจุบันการร่วมประท้วงหรือเรียกร้องทางการเมืองทั้งเพศหญิงเข้าร่วมทางการเมืองเช่นเดียวกับเพศชายต่างก็เข้าร่วมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญฤทธิ์ โชคอุดมพร (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอมือง จังหวัดตราด” ผลการเปรียบเทียบพบว่า เพศเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมาโดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ทั้งพฤติกรรมก่อนเลือกตั้ง ช่วงเลือกตั้ง และหลังเลือกตั้ง ผู้ที่อายุช่วง 18-40 ปี จะ

สนใจการเมืองระดับปานกลาง แต่ประชาชนที่ช่วงอายุ 41-50 ปี อาจจะมีความสนใจการเมืองมากขึ้น ซึ่งคล้องกับงานวิจัยของ เอมวดี กาฬภักดี (2556) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล หนองกระทุ่ม อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับ การศึกษา รายได้ ไม่มีผลต่อการเลือกตั้ง

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของทุกคน และเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของการเป็นประชาธิปไตยแบบตัวแทน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย การศึกษาจึงไม่ส่งผลจะเห็นว่าทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมร่วมในการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมวดี กาฬภักดี (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล หนองกระทุ่ม อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อการเลือกตั้ง

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง จากสถิติการเลือกตั้งจะเห็นว่าประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้น ทุกอาชีพก็หวังว่าเมื่อมีการเลือกตั้งทุกอย่างก็ดีขึ้น ประเทศไทยก็จะมีทางออกทางการเมืองเร็วขึ้น และหวังให้นักการเมืองแก้ปัญหาเรื่อง เศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร เหล่าพงศ์เจริญ (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู ศึกษากรณีโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ” พบว่า ระดับการศึกษา และการมีความรู้ความเข้าใจ ในทางการเมืองที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง ประชาชนคาดหวังกับการเลือกตั้ง ที่ต้องการนักการเมืองที่ดี ทำงานโปร่งใส บริหารงบประมาณตรวจสอบได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญฤทธิ์ โชคอุดมพร (2556) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอมือง จังหวัดตราด ” ผลการวิจัยพบว่า รายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา การเลือกตั้งเป็นการปกครองโดยประชาธิปไตย เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องไปเลือกตั้ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองประเทศโดยการเลือกผู้แทน ที่ต้องอยู่ในขอบเขตการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงและถูกต้องไม่บิดเบือน ประชาธิปไตยที่แท้จริง ต้องสนับสนุนความถูกต้องและชอบธรรมของสังคม โดยการออกเสียงประชามติเมื่อมีปัญหาหรือข้อถกเถียง

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง
- 2) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรชี้แจงหรือรณรงค์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ถึงสิทธิประโยชน์ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 3) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์การทางการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ การเป็นสมาชิกพรรคหรือองค์กรทางการเมืองให้ประชาชนเข้าใจ
- 4) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดโอกาสและให้ความคุ้มครองให้ประชาชนได้ร่วมวิพากษ์การดำเนินงานของพรรคการเมือง
- 5) ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดโอกาส และ ประชาสัมพันธ์และให้สิทธิในการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยมีเงื่อนไขและขอบเขตการสนับสนุนพรรคการเมือง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรณรงค์ทำความเข้าใจกับประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เช่น การเลือกตั้งล่วงหน้า การตรวจสอบบัญชีรายชื่อก่อนการเลือกตั้ง

2) ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรณรงค์ทำความเข้าใจกับการไปใช้สิทธิ์ วิธีการปฏิบัติและพฤติกรรมที่ควรในการเลือกตั้ง

3) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์การทางการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์การทางการเมือง เพื่อป้องกันการแตกแยกทางการเมือง

4) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เปิดเวที และให้โอกาสในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองโดยหน่วยงานรัฐเป็นเจ้าภาพในการจัดเวทีวิพากษ์

5) ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง รัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้สนับสนุนพรรคการเมือง แต่ต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “นโยบายพรรคการเมืองที่ส่งผลต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง”

2) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ความเป็นกลางทางการเมืองของเจ้าหน้าที่รัฐ”

3) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ทัศนคติต่อการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย”

4) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน”

5) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “นโยบายทางการเมืองในขณะการเลือกตั้งตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย”

เอกสารอ้างอิง

จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์. (2547). การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอบางขัน จังหวัดนครราชสีมาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชไมพร เหล่าพงศ์เจริญ. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู: ศึกษากรณีโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ (วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- บุญญฤทธิ์ โชคอุดมพร. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปัญหาการเมืองไทย. (2562). *ระบบ หรือ คน*. สยามรัฐออนไลน์. สืบค้น 21 กันยายน 2562. จาก: <https://siamrath.co.th/n/29958>.
- มานพ เข้มเมือง, การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแขง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์* ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2556): 108.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2555). *การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองในการออกเสียงประชามติ และพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2550 : จังหวัดขอนแก่น*. (รายงานการวิจัย). โดยการสนับสนุนของสถาบันพระปกเกล้า, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สิทธิชัย อินทร์บุญ. (2555). *พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ต่อการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอมวดี กาฬภักดี. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557*. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน: 117-122.
- V.O. Key. (1966). *The Responsible Electorate; Rationality in Presidential Voting 1939-1960*. Cambridge: Belcamp of Harvard University Press.

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย
ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*

PROMOTION OF POLITICAL PARTICIPATION IN THE DEMOCRACY SYSTEM
OF LOCAL ADMINISTRATION DEPARTMENT OFFICER

ธเดช ชวัลลักษณ์

Thadeth Chawanlak

E-mail: Tmgame1234@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นการวิจัยแบบผสานวิธีพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ การแสดงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่มีน้อย ควรส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสิทธิและเสรีภาพ ควรให้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออย่างทั่วถึง

คำสำคัญ : การส่งเสริม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ระบอบประชาธิปไตย

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the Promotion of Political Participation in the Democracy System of Local Administration Department Officer, using Mixed Methods. Findings were level of people's opinion on the Promotion of Political Participation in the Democracy System, The overall picture is in the middle level in every aspect. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that the sovereignty of the people. The government should encourage people to get involved and participate in various activities of the society regarding the principle of rights and freedom. Dissemination through media, etc.

Keywords: Promotion, Political Participation, Democracy

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น โดยก่อนการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยพัฒนามาจากรูปแบบการปกครองมาจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2436 จนกระทั่ง พ.ศ. 2475 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยจนถึงปัจจุบัน ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ซึ่งนับว่าเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี การเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองจะมากหรือน้อยนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำว่ายังขาดความรู้ทางการเมืองมากน้อยเพียงใด บางทีมีการผูกติดการเมืองกับวัตถุนิยมเข้ามามีบทบาทบ้างเพื่อที่นำมาแลกเปลี่ยนประโยชน์ของประชาชนทั้งชาติอยู่ จะเห็นได้อย่างชัดเจน คือก่อนการเลือกตั้งจะมีการซื้อเสียงจนทำให้เกิดเป็นค่านิยมที่ผิดเพี้ยนไปแล้ว ซึ่งจะมีคำที่ฮิตติดปากคือ “เงินมากก็ทำให้” ซึ่งมันเกิดขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จนสิ่งเหล่านี้เป็นบทสรุปของประชาธิปไตยแบบไทย แต่ไม่มีมาคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ การศึกษาของผู้นำก็เป็นตัวแสดงให้เห็นว่าผู้นำสามารถทำได้โดยที่ไม่ต้องมาพึ่งปัจจัยทางด้านเงิน(ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2543)การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงถือเป็นบทบาทที่สำคัญในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันทรงมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสูงสุดและยังเป็นการที่จะสะท้อนถึงอำนาจอธิปไตยที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง และรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2550 ได้มีการกำหนดบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2548)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นสำคัญ เพราะอยากทราบว่าเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เฉพาะส่วนกลาง ซึ่งเป็นแกนนำให้กับหน่วยงานส่วนท้องถิ่น และเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ในการเข้ามามีบทบาททางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยที่เริ่มจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ เป็นต้นแบบในการปฏิบัติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, 2546) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 256 คน จากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 707 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยรวม

(n=256)

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามระบอบประชาธิปไตย	ระดับการส่งเสริม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ	3.22	0.74	ปานกลาง
2. ด้านช่องทางการมีส่วนร่วม	3.22	0.72	ปานกลาง
3. ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม	3.25	0.67	ปานกลาง
4. ด้านช่องทางการสื่อสาร	3.23	0.72	ปานกลาง
โดยรวม	3.23	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม ด้านช่องทางการสื่อสาร ด้านช่องทางการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ ตามลำดับ

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	.847		.398		✓
อายุ		4.203	.006*	✓	-
การศึกษา		8.086	.000*	✓	-
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		5.674	.004*	✓	-

ตารางที่ 2 พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ	การแสดงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่มีน้อย	ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปแสดงความคิดเห็นมากขึ้น
ด้านช่องทางการมีส่วนร่วม	ติดภารกิจด้วยภาระประจำวันทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้	ควรเพิ่มช่องทางให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม	ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การรณรงค์ทางการเมือง	ควรเพิ่มกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สิทธิ เสรีภาพที่พึงมีทั้งในหน่วยงานและประชาชนทั่วไป
ด้านช่องทางการสื่อสาร	การรณรงค์เชิญชวน	ควรเพิ่มช่องทางในการ

การส่งเสริม การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
	เลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ หรือการแสดงความคิดเห็น ต่างๆ มีน้อย	ประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม มากขึ้นและอย่างทั่วถึง

จากตารางที่ 3 พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ดังนี้

ด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ คือ ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

ด้านช่องทางการมีส่วนร่วม คือ ควรเพิ่มช่องทางให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม คือ ควรเพิ่มกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สิทธิ เสรีภาพที่พึงมีทั้งในหน่วยงานและประชาชนทั่วไป

ด้านช่องทางการสื่อสาร คือ ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมมากขึ้นและอย่างทั่วถึง

อภิปรายผลการวิจัย

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และได้รับความรู้เกี่ยวกับการเมืองตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒน์ ผาสุโก, (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัด สุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

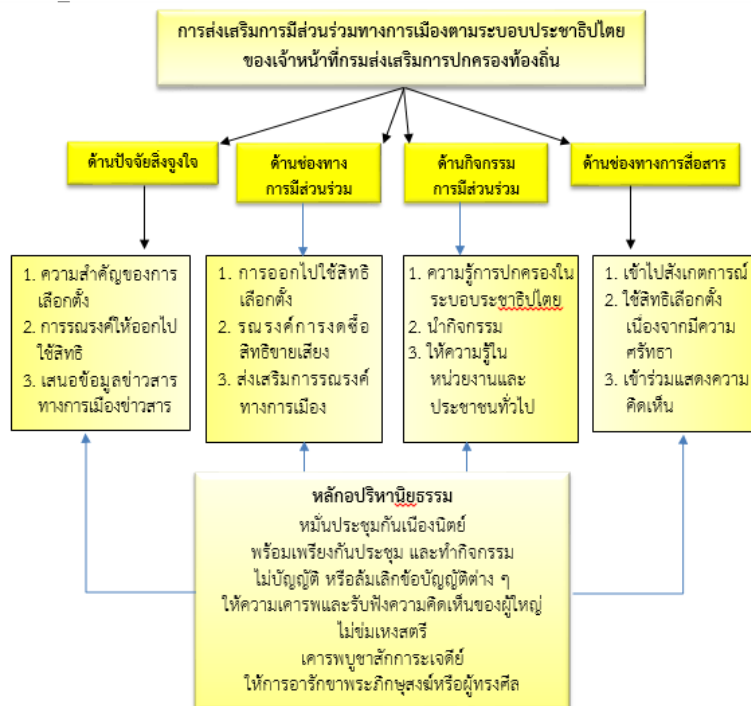
2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่มีอายุ การศึกษา ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกัน ส่วนเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรณ์ แพนพา, (2544) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลพนม

ไพร อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า อาชีพของประชาชน การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมของประชาชนในระดับปานกลาง ภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ มีปัญหาคือการแสดงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่มีน้อย จึงอภิปรายได้ว่า ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปแสดงความคิดเห็นมากขึ้น การกิจประจำวันทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ ควรเพิ่มช่องทางให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ควรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรม ควรเพิ่มช่องทางให้มีกิจกรรมส่งเสริมทางการเมืองเลือกตั้งมากขึ้น การรณรงค์เชิญชวนเลือกตั้ง ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมมากขึ้นและอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒ ฝาสุโก, (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัด สุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงการเข้ามาเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ในการรณรงค์ให้เข้ามามีบทบาททางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยและทำให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความสามัคคีในการออกมาร่วมกันรณรงค์โดยตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 ได้มีการกำหนดบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญบัญญัติ

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยประชาธิปไตยในอุดมคตินั้นมีหลายช่องทาง เช่น การใช้สิทธิผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้ทราบทางการเมือง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองจะทำให้สามารถเข้าร่วม

กิจกรรมทางการเมืองได้ เรียนรู้ผ่านสื่อยุคใหม่โดยผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต ข่าวสารได้รวดเร็ว รับรู้สิทธิและหน้าที่ของระบอบประชาธิปไตยอย่างเสรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ ควรมีการส่งเสริมการเลือกตั้งให้มีความสำคัญตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- 2) ด้านช่องทางการมีส่วนร่วม ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยความเต็มใจ
- 3) ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม ควรมีการส่งเสริมการได้รับความรู้เกี่ยวกับการเมืองตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- 4) ด้านช่องทางการสื่อสาร ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเข้าไปสังเกตการณ์ทางการเมือง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

- 1) ด้านปัจจัยสิ่งจูงใจ ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมรณรงค์การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 2) ด้านช่องทางการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งขององค์กร
- 3) ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) ด้านช่องทางการสื่อสาร ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินงานและสภาพ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 2) ควรศึกษาการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งขององค์กร
- 3) ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

เอกสารอ้างอิง

- คงฤทธิ กุลวงษ์. (2544). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2543). *การเมืองการบริหารไทย ภาวะของชาติ*. กรุงเทพมหานคร: สหยาบไล้ และการพิมพ์.
- บรรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- ปิ่นไพร ขาววัง. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิบูรณ์ แพนพา. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลพนมไพร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับประศาสนศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สุพัฒ ฝาสุโก. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์* (สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

**การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยตามความคิดเห็น
ของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี***
**POLITICS AND GOVERNMENT IN DEMOCRATIC SYSTEM FROM
THE PRISONERS' OPINIONS AT PATHUMTHANI PROVINCE PRISON**

ปฐวี ท้ายเมือง

Pattawee Taymueng

E-mail: Topman4444@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาด ศึกษาข้อเสนอแนะที่มีต่อทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ความคิดเห็นต่อทางการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก นักโทษที่มีเพศและอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนนักโทษที่มีการศึกษาและระดับชั้นของนักโทษต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะ ภาครัฐ จักรวรรดิเสริมสร้างความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยโดยการจัดกิจกรรมอบรม เผยแพร่ความรู้ในสื่อหลักและสื่อรอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ประชาชน ได้รับความเสมอภาคทางสังคม และใช้หลักเหตุผลในการแก้ไขปัญหา

คำสำคัญ : การเมือง; การปกครอง; ระบบประชาธิปไตย

Abstract

This article was to study the level of prisoners' opinions, to compare the prisoners' opinion and recommendations for the effectiveness of politics and government in democratic system from the prisoners' opinions at Pathumthani Province prison, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on politics and government of the prisoners at Pathumthani Province prison, by overall, were at high level the prisoners' opinions Based on different is found to be different accepting the research hypothesis. Problems and obstacles were that creating an understanding of politics and democratic governance by organizing activities to disseminate knowledge in primary and secondary media. Government sector should let people know the social equality without segregations. People should use reason to solve problems.

Keywords: Political; Dominance; Democracy

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การปกครองระบอบแบบประชาธิปไตย เป็นระบอบที่เน้นหนักให้ความสำคัญกับประชาชนมากที่สุดเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยยึดหลักการว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ (จรรยา สุภาพ, 2522) หลังจากที่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีความพยายามในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการเมืองมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม (อุทัย หิรัญโต, 2530) แต่เนื่องจากในมาตรา 96 (3) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ระบุว่า บุคคลที่ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีสิทธิในการเลือกตั้งซึ่งบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวก็มีความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน และเมื่อบุคคลดังกล่าวมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถใช้สิทธิในการเลือกตั้งตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ได้เช่นเดียวกันกับประชาชนโดยทั่วไป และเนื่องจากกรมราชทัณฑ์ได้พยายามจัดให้มีระบบการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง โดยให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม การทำงานการฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรมอันดีงาม กิจกรรมสันทนาการ กีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาสได้รับการติดต่อกับครอบครัว ญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มีภารกิจเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และรับรู้ถึงข่าวสาร และความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2560 ซึ่งเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาอบรม และพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดภายในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี ตามหลักการสำคัญในระบอบประชาธิปไตย 4 ประการ คือ (1) หลักการว่าด้วยอำนาจอธิปไตยของปวงชน (2) หลักการว่าด้วยหลักสิทธิเสรีภาพ (3) หลักการว่าด้วยความเสมอภาค และ (4) หลักการว่าด้วยภราดรภาพ ว่านักโทษเด็ดขาดภายในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างไร หลังจากได้รับการศึกษาและพัฒนาพฤตินิสัยขณะถูกคุมขังภายในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี ก่อนที่กรมราชทัณฑ์จะคืนตัวกลับสู่สังคม โดยสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคม และปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานีต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาด

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากประชาชนในเขต เรือนจำจังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,906 คน (เรือนจำจังหวัดปทุมธานี, ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ, 2563) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวม

(n=331)

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน	3.77	0.76	มาก
ด้านหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ	4.12	0.74	มาก
ด้านหลักว่าด้วยความเสมอภาค	3.52	0.57	มาก
ด้านหลักว่าด้วยภารดรภาพ	4.19	0.76	มาก
โดยรวม	3.90	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักว่าด้วยภาพารตราพ ด้านหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน และด้านหลักว่าด้วยความเสมอภาค ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปรต้น	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.569	-	0.118	-	✓
อายุ	-	0.716	0.543	-	✓
การศึกษา	-	3.492	0.035	✓	-
ระดับชั้นของนักโทษเด็ดขาด	-	6.61	0.000	✓	-

จากตารางที่ 2 พบว่า นักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานีที่มีการศึกษา และระดับชั้นของนักโทษเด็ดขาดที่ต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนนักโทษเด็ดขาดที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาด	ข้อเสนอแนะ
1) ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน	ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลายของสังคม
2) ด้านหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ	ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิในการเป็นราษฎรของรัฐผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ผ่านสื่อหลักและสื่อรอง เป็นต้น
3) ด้านหลักว่าด้วยความเสมอภาค	ภาครัฐควรสนับสนุนให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสมอภาคทางสังคมโดยไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก
4) ด้านหลักว่าด้วยภารดรภาพ	ประชาชนควรใช้หลักเหตุผลในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ใช้กำลังในการแก้ไขปัญหา

จากตารางที่ 3 นักโทษเด็ดขาดผู้ตอบคำถาม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนี้

ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน คือ ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลายของสังคม

ด้านหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ คือ ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิในการเป็นราษฎรของรัฐผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ผ่านสื่อหลักและสื่อรอง เป็นต้น

ด้านหลักว่าด้วยความเสมอภาค คือ ภาครัฐควรสนับสนุนให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสมอภาคทางสังคมโดยไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก

ด้านหลักว่าด้วยภารดรภาพ คือ ประชาชนควรใช้หลักเหตุผลในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ใช้กำลังในการแก้ไขปัญหา

อภิปรายผลการวิจัย

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1) ความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ทางภาครัฐได้ส่งเสริมให้นักโทษได้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลายของสังคม และได้ส่งเสริมให้ได้รับรู้สิทธิและตระหนักในหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง พรหมสวัสดิ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วง พ.ศ. 2551-2553” พบว่า พฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไปรวมกลุ่มหรือเป็นแนวร่วมกับองค์กรทางการเมือง และการสนับสนุนพรรคการเมืองของชนชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก

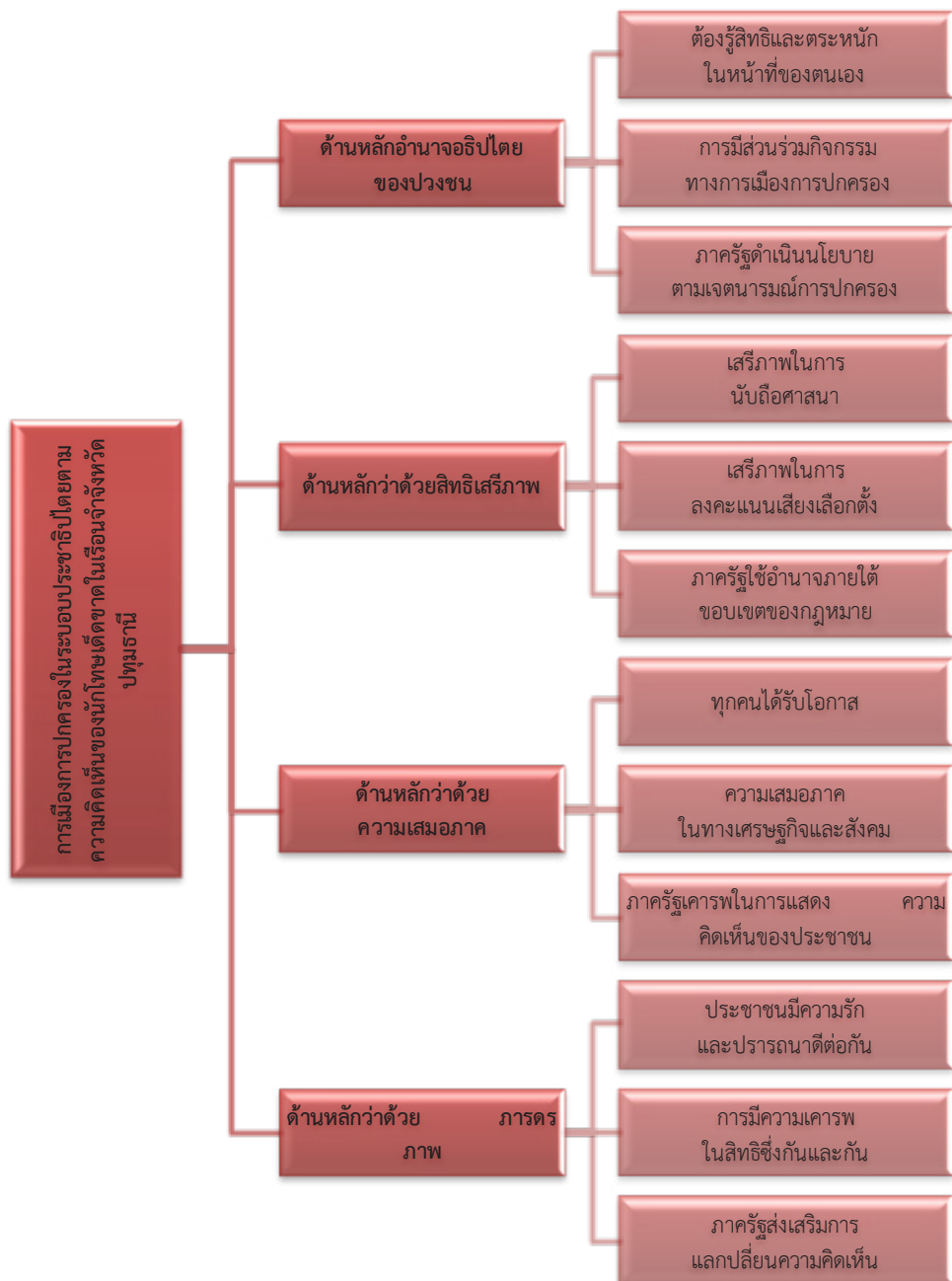
2) นักโทษเด็ดขาดที่มีเพศ อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กรุณา ชันทอง (2551) ได้วิจัยเรื่อง “ความรู้เรื่องประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท รอยัลอินดัสตรีส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มหาชน” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท รอยัลอินดัสตรีส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มหาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือน และภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความรู้เรื่องประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

3) นักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานีที่มีการศึกษาและระดับชั้นของโทษเด็ดขาดต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า การศึกษา ได้ส่งผลต่อความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลสุราษฎร์ธานีที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ พนักงานเทศบาลสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน พบว่า ประชาชนรู้ในสิทธิและตระหนักในหน้าที่ของตนเอง มีการแสดงออกในกิจกรรมทางการเมืองและสังคม และให้โอกาสประชาชนดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมภายใต้กรอบของกฎหมาย

ด้านหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ พบว่า ประชาชนมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา และมีเสรีภาพในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ตามสิทธิในการเป็นราษฎร และภาครัฐควรเคารพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน

ด้านหลักว่าด้วยความเสมอภาค พบว่า ประชาชนมีความเสมอภาคทางโอกาสในด้านเศรษฐกิจ และสังคมภายใต้รัฐธรรมนูญ ให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในความเสมอภาคทางกฎหมาย โดยภาครัฐต้องใช้กฎหมายด้วยความธรรม และเสมอภาคกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ด้านมีหลักว่าด้วยการตรวจตรา พบว่า ประชาชนและภาครัฐควรให้ความเคารพในสิทธิและเสรีภาพของสังคม โดยยึดหลักเหตุผลในการแก้ไขปัญหาต่างๆของสังคม ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ

1. การปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง คือ ประชาชนต้องรู้สิทธิและตระหนัก ในหน้าที่ของตนเอง เพื่อที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงตามวัตถุประสงค์ของประชาธิปไตย
2. มีความปรารถนาดีต่อกัน คือ ประชาชนต้องไม่ทำร้าย เบียดเบียน ชิงกันและกันทั้งด้านกาย วาจา ใจ ต้องช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ในด้านต่างๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ
3. การเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ประชาชนต้องมีการแบ่งปัน เคารพ และไม่ดูหมิ่น หรือเอาเปรียบซึ่งกันและกัน อันจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันด้วยความผาสุก
4. ความเสมอภาคทางสังคม เศรษฐกิจ และกฎหมาย ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพ รวมทั้งไม่แบ่งแยกฐานะทางสังคม หรือเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมให้นักโทษเด็ดขาดได้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริม ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย เช่น การจัดอบรมด้านกฎหมาย การอบรมเรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเรือน เป็นต้น
- 1.2) ภาครัฐควรออกกฎระเบียบ กำหนดเกณฑ์ให้นักโทษเด็ดขาดได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่ภาครัฐกำหนดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยก่อนพ้นโทษจำคุก
- 1.3) ภาครัฐควรดำเนินนโยบายตามเจตนารมณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนส่วนน้อย

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) กรมราชทัณฑ์ควรจัดโครงการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย
- 2.2) หน่วยงานภาครัฐควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้าน การรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 2.3) หน่วยงานภาครัฐควรสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีความสามัคคีกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้ความเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองระบบประชาธิปไตย

3.2) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง อิทธิพลของการให้ความร่วมมือรณรงค์ให้ออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

3.3) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้สิทธิและตระหนักในหน้าที่ของประชาชน ตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

เอกสารอ้างอิง

กรุณา ชันทอง, (2551). *ความรู้เรื่องประชาธิปไตยของพนักงาน บริษัท รอยัลอินดัสตรีส์ (ไทย แลนด์) จำกัดมหาชน* (สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

จรรยา สุภาพ. (2522). *การพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จำลอง พรหมสวัสดิ์. (2554). *พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลช่วงพุทธศักราช 2551 – 2553..* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขารัฐศาสตร์ สาขาวิชาสื่อสารการเมือง). วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.

พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี* (สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย..

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2560. (2560, 18 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 134 ตอนที่ 21 ก.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 143 ตอนที่ 40 ก.

สุนันต์ ธรรมชาติ, (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีคิด*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

อุทัย หิรัญโต. (2530). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, (2530).

การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง *

PROMOTION OF THE POLITICAL CULTURE OF THE PEOPLE IN
NIKHOMPHATTHANA DISTRICT, RAYONG PROVINCE

รัตนา สารักษ์

Rattana Sarak,

E-mail: Sunday.gartoon@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยองเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ยังมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนทางการเมืองประชาชนเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มเท่านั้น และเข้าใจการเมืองในลักษณะการยอมรับในอำนาจ คงมีความเชื่อว่าอำนาจการตัดสินใจเด็ดขาด เป็นอำนาจของรัฐบาลไม่ใช่ประชาชน

คำสำคัญ : การส่งเสริม; วัฒนธรรมทางการเมือง; ประชาชน

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for, People's political culture promotion at Nikomphatthana District, Rayong Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the People's political culture promotion, by overall was at high level. Based on different is found to be different accepting the set hypothesis. Problems and obstacles were that parochial political culture still prevailed. People lacked political participation. People still see politics as the interest of individual groups. People understood politics as the acceptance. People still believed that the power of decision making belong to government, not people.

Keywords: Promotion; Political Culture; People

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

วัฒนธรรมการเมืองเป็นสื่อความคิดประการหนึ่งของการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองและ เป็นสิ่งที่มีลักษณะซับซ้อนอยู่ในระบบสังคมการเมือง การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบสังคม การเมืองหนึ่งๆ จัดว่าเป็นสาระสำคัญในการบ่งชี้ถึงความโน้มเอียงหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อระบบ การเมืองการปกครอง และส่วนต่าง ๆ ของระบบดังกล่าว การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ยังมีน้อยโดยสาเหตุของปัญหาดังกล่าวอาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้นำหรือกลุ่มคนที่มีอำนาจเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในประเทศอีกด้วย เพราะการปกครองในระบบ ประชาธิปไตย ระบบการเมืองจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้นั้นประชาชนในประเทศส่วนใหญ่จะต้องมีความ สนใจ มีความกระตือรือร้น มีความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุก ๆ ด้าน (วุฒิสักดิ์ บุตนะ, 2550) วัฒนธรรมทางการเมืองจึงเป็นอีกเรื่องที่มีความสำคัญในการพัฒนาระบบการเมืองของ ประเทศไทยเพราะระบบการเมืองของประเทศไทยจะพัฒนาขึ้นได้นั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนวิจัยเห็นว่า การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัด ระยอง เพื่อให้ทราบวัฒนธรรมทางการเมือง และมีแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของ ประชาชน คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเมือง จึงทำให้ ผู้วิจัยสนใจที่จะสำรวจและศึกษาถึงทัศนคติ ความรู้สึก ค่านิยม วัฒนธรรมทางการเมืองซึ่งข้อมูล ดังกล่าว สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานการจัตุยศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยใน พื้นที่ ให้สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมทางการเมืองที่แท้จริงของประชาชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองของ ประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบวัฒนธรรม การเมืองของประชาชนใน อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองของประชาชนใน อำเภอนิคม พัฒนา จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัย เชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ประชาชน 12,236 คน (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง, 2561) คำนวนขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน เก็บ ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของ
ประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง โดยรวม

(n=387)

ที่	ภาวะผู้นำแบบธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ	4.10	0.65	มาก
2	ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.64	0.53	มาก
3	ด้านผู้นำจริยธรรม	3.68	0.59	มาก
รวม		3.81	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, $SD=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม และด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพโรฟ้า ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปรต้น	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-	6.46	0.002	✓	-
อายุ	-	7.70	0.002	✓	-
การศึกษา	-	14.09	0.001	✓	-
อาชีพ	-	12.99	0.000	✓	-
รายได้	-	15.71	0.001	✓	-

พัฒนา จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ	
1) ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนทางการเมือง ประชาชนเข้าใจว่าการเมืองเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มเท่านั้น	1) หน่วยงานของรัฐต้องเข้ามาดูแลและให้ความรู้กับประชาชนอย่างใกล้ชิด ลงพื้นที่ตรวจสอบ ประเมินอย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้วัฒนธรรมทางการเมือง
2) ประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนาส่วนใหญ่ขาดความเสียสละทางด้านการเมือง ถ้าไม่มีผลประโยชน์กับตนเองส่วนมากจะไม่ค่อยให้ความร่วมมือไม่สนใจทางการเมือง	2) ควรส่งเสริมการฟื้นคืนประชาธิปไตย คำนึงอำนาจให้ประชาชนในการตัดสินใจอนาคตของตัวเอง กองทัพของทหารกลับกรมกองไปทำหน้าที่ป้องกันประเทศ

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า	
1) ความสัมพันธ์ส่วนตัวเปิดโอกาสเฉพาะกลุ่มของตัวเอง และพวกพ้อง	1) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแยกแยะเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวมออกจากกัน
2) ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง	2) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยอมรับการตัดสินใจของส่วนใหญ่พร้อมทั้งยอมรับเสียงส่วนน้อยด้วย
ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม	
1) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของบุคคลเหล่านั้นด้วย	1) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องส่งเสริมวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน
2) ประชาชนขาดการให้ความร่วมมือจากสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน	2) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้อง สร้างค่านิยมที่รู้จักประโยชน์จากการอยู่ร่วมกันในสังคม

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ยังมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำเค้นเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนทางการเมืองประชาชนยังเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ประชาชนสนใจและเข้าใจการเมืองในลักษณะการยอมรับในอำนาจของผู้บริหารที่ระดับท้องถิ่นและระดับชาติประชาชนยังคงมีความเชื่อว่าอำนาจการตัดสินใจเด็ดขาดเป็นอำนาจของรัฐบาลไม่ใช่ประชาชน ประชาชนมอบอำนาจให้นักการเมืองโดยการเลือกตั้งแล้วไม่มีสิทธิทวงอำนาจคืน จนกว่าจะครบวาระเลือกตั้งใหม่

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้

1. ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน

ประชาชนทั่วไปที่อยู่ในเขตอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง มีความคิดเห็นและความเข้าใจเรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของตนเอง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองของ Gabriel A. Almond and Sidney Verba มากำหนดคำถามวัดการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามรวม 3 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำเค้น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง เกี่ยวกับเรื่องนโยบายทางการเมืองที่มาจากส่วนกลางเป็นนโยบายที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายศรายุทธ นกใหญ่,

(2558) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก” ผลการวิจัยพบว่า 1) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงที่สุด

2) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไฟฟ้า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง เกี่ยวกับเรื่องการพูดคุยกับคนที่มีความเห็นต่างจะทำให้เกิดทะเลาะกันจึงไม่ควรจะกระทำการสนทนา ประชาชนต้องเชื่อฟังผู้นำทุกระดับทั้งท้องถิ่นและระดับประเทศ อย่างไม่มีข้อโต้แย้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายอิสมาแอล เบญอิบรอฮีม และธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน (2561) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กับ การพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของไทย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนต่อการสร้าง กระบวนการทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาความมั่นคงเพื่อความสงบสุข และสันติในพื้นที่ได้

3) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในอำเภอ นิคมพัฒนา จังหวัดระยอง มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง เกี่ยวกับเรื่อง เชื้อมั่น ศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดแต่ถ้าไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองปัจจุบันก็ ควรได้รับการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ ไ้วเจริญ และวัชรินทร์ ชาญศิลป์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ นักเรียน โรงเรียนศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียน อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดในการยื่นคำร้องถึงเสียงข้างมากเป็นหลัก แต่กัต้องคำนึงถึงเสียงข้างน้อยด้วย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยน้อยที่สุดกับประเด็นท่านคิดว่าท่านมีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่าง กระตือรือร้นสำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้ของครอบครัวที่ต่างกัน มีผลต่อระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน

แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 3 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นายศรายุทธ นกใหญ่** ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยี

ทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก” ผลการวิจัยพบว่า “การเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยพบว่า เพศ แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ทั้ง 3 ด้าน พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นายศรายุทธ นกใหญ่** ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก” ผลการวิจัยพบว่า “การเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยพบว่า อายุ แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ทั้ง 3 ด้าน พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นายศรายุทธ นกใหญ่** ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก” ผลการวิจัยพบว่า “การเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยพบว่า ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ทั้ง 3 ด้าน พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ ไ้วเจริญ และวัชรินทร์ ชาญศิลป์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียน โรงเรียนศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียน อยู่ในระดับมาก พบว่าอาชีพที่ต่างกัน มีผลต่อระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ ไ้วเจริญ และวัชรินทร์ ชาญศิลป์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียน โรงเรียนศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียน อยู่ในระดับมาก พบว่ารายได้ของครอบครัวที่ต่างกัน มีผลต่อระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 ประชาชน มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำค้ำ อธิบายได้ว่า ประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ยังมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำค้ำเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนทางการเมืองประชาชนยังเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ประชาชนสนใจและเข้าใจการเมืองในลักษณะการยอมรับในอำนาจของผู้บริหารทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ผู้นำรัฐบาลเป็นใครก็ได้ไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้ง ไม่สนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ผู้ปกครองว่าอย่างไรก็เอาอย่างนั้น การเลือกตั้งไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ การเมืองเป็นเรื่องของนักการเมืองเท่านั้น

ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม

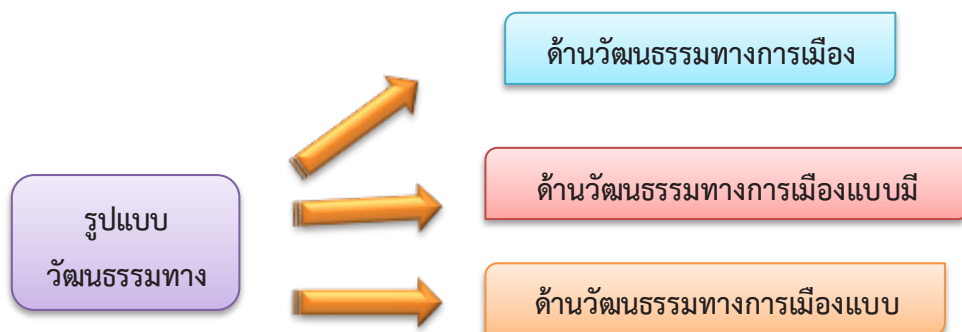
พบว่าประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ยังคงมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมบ้าง ประชาชนบางยังเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย มีการวิพากษ์วิจารณ์รูปแบบประชาธิปไตยอย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ประชาชนยังมีการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการแสดงถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่บ้างแต่เพียงเล็กน้อย ประชาชนยังเชื่อว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดแต่ถ้าไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง

ปัจจุบัน ควรได้รับการแก้ไข ผู้นำชุมชนประพัตินให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น การมีส่วนร่วมช่วยประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องช่วยจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรักทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก

ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า

พบว่าประชาชนในอำเภอนิคมนพัฒนา จังหวัดระยอง ยังคงมีความเชื่อว่าประชาชนต้องเชื่อฟังผู้นำทุกระดับทั้งท้องถิ่นและระดับประเทศ อย่างไม่มีข้อโต้แย้งอำนาจการตัดสินใจเด็ดขาดเป็นอำนาจของรัฐบาลไม่ใช่ประชาชน ประชาชนมอบอำนาจให้นักการเมืองโดยการเลือกตั้งแล้วไม่มีสิทธิทวงอำนาจคืน จนกว่าจะครบวาระเลือกตั้งใหม่ ทหารหรือกลุ่มบุคคลที่ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาล โดยอ้างว่ารัฐบาลและนักการเมืองคอร์รัปชัน ไม่ซื่อสัตย์ การพูดคุยกับคนที่มีความเห็นต่างจะทำให้เกิดทะเลาะกันจึงไม่ควรจะกระทำการสนทนา ความเสมอภาคทางการเมืองระหว่างบุคคลเป็นเพียงแนวคิดเท่านั้นเพราะทุกคนมีความรู้ความสามารถไม่เท่ากัน และไม่สนใจที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในตลอดทุกระบวนการ และไม่มีความรู้สึกว่าตนเองมีความหมายหรืออิทธิพลต่อระบบการเมือง

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า 1 สังเคราะห์จากงานวิจัยประชาชนในอำเภอนิคมนพัฒนา จังหวัดระยอง ดังนี้

ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนทางการเมืองประชาชนยังเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

ประชาชนยังเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย มีการวิพากษ์วิจารณ์รูปแบบประชาธิปไตยอย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

ประชาชนยังคงมีความเชื่อว่าประชาชนต้องเชื่อฟังผู้นำทุกระดับทั้งท้องถิ่นและระดับประเทศ อย่างไม่มีข้อโต้แย้งอำนาจการตัดสินใจเด็ดขาดเป็นอำนาจของรัฐบาลไม่ใช่ประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำคืบ รัฐบาลควรดำเนินนโยบายรัฐสร้างเมือง คนสร้างชาติวัฒนธรรมทางการเมืองต้องพัฒนาคน

1.2) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ควรจัดกิจกรรมทางการเมืองที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนหมู่บ้านให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

1.3) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในตลอดทุกกระบวนการ และไม่มีความรู้สึกว่าตนเองมีความหมายหรืออิทธิพลต่อระบบการเมือง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

2.1) ควรปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ตระหนักว่าการเมืองเป็นหน้าที่โดยตรงของประชาชนทุกคน

2.2) ภาครัฐควรมีการกระจายผลประโยชน์ทางทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเสมอภาค

2.3) ควรใช้เวทีสาธารณะเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มการเมืองเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น

3.2) ควรวิจัยเรื่อง “การเมืองก้าวหน้าเพราะประชาชนร่วมใจ”

3.3) ควรวิจัยเรื่อง “ประชาชนเข้าใจ ระบอบประชาธิปไตยก้าวหน้า ประชาชนเป็นสุข”

เอกสารอ้างอิง

เลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2561, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER35/DRAWER050/GENERAL/DATA0000/00000162.PDF> [14 ธันวาคม 2562]

ธนาภรณ์ ไ้วเจริญ และวัชรินทร์ ชาญศิลป์. (2560). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี. (วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์). ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2560).

วุฒิสักดิ์ บุตน์. (2550). วัฒนธรรมทางการเมืองของชาวบ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีชาวบ้านหมู่บ้านห้วยหลิม (หมู่ที่ 3, 6, 9 และ 10) ตำบลมะบ้า กิ่งอำเภอกู่ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศรายุทธ นกใหญ่. (2558). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการ

อิสมาแอล เบญอিবรอฮีม และธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน. (2561). วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของไทย. (วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Yamane, T. (1973). Statistics: an Introductory Analysis, 3rdEd, New York Harper and
Row Publications.

การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี*

POLITICAL COMMUNICATION OF PRISON STAFF TOWARD PRISONERS INMATES OF PATHUM THANI PROVINCE PRISONERS

นิทัศน์ ภูประเสริฐ

Nitat Phuprasert

E-mail: Nitatj@hotmai.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขัง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ เจ้าหน้าที่เรือนจำควรมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องข่าวสารการเมืองทั่วไป เป็นประจำ ข้อเสนอ เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่มีเวลาในการหาความรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ ข่าวสารทางการเมืองทั่วไปเนื้อหาข้อความ ควรมีความชัดเจน เจ้าหน้าที่เรือนจำมีการถ่ายทอดในลักษณะปกติทั่วไป ควรศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าวสารที่ได้รับ

คำสำคัญ : การสื่อสาร; การเมือง; เจ้าหน้าที่เรือนจำ ; ผู้ต้องขัง

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for Political communication of prison staff towards prisoners, Pathum Thani Province prisoners, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on Political communication of prison staff towards prisoners, the overall picture is in the high level in every aspect. Based on different is found to be different accepting the set research hypothesis. Problems and obstacles were that should have time to provide information on a regular basis and now the problem is general political news. Clarity and understanding of the proposal should find the content that is clear and correct. The proposal should study for more information. To check the facts of the news received.

Keywords: Communication; politics; Prison staff; Inmates

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การสื่อสารทางการเมืองกับผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ถูกปิดกั้นโดยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ มิให้ได้รับรู้ข่าวสารทางโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ซึ่งข่าวสารนั้นอาจมีความสำคัญหรืออาจเป็นความรู้พื้นฐานต่อผู้ต้องขังที่กำลังจะกลับสู่สังคม ใช้ชีวิตอย่างปกติเหมือนคนทั่วไป และมีสิทธิเท่าเทียมเหมือนคนทั่วไป เช่น สิทธิในการเลือกตั้ง ซึ่งควรจะรับรู้ ข่าวสาร การเมือง เพื่อรับรู้เป็นพื้นฐาน ในการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เพื่อไม่ให้ผู้นำหรือผู้แทนซื้อสิทธิขายเสียง ในการหวังผลประโยชน์จากคะแนนเสียงของบุคคลเหล่านี้ จึงต้องมีการนำข้อมูลข่าวสาร การเมืองทั่วไปที่เป็นปัจจุบันไปประชาสัมพันธ์ (อุทัย หิรัญโต, 2553) หรือบอกกล่าว เป็นวิธีการสื่อสารทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งบุคคลที่จะนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองทั่วไป ประชาสัมพันธ์ หรือบอกกล่าวให้ผู้ต้องขังรับทราบได้ คือ ผู้คุม ซึ่งผู้คุมจะสามารถประชาสัมพันธ์และส่งข่าวสาร การเมืองให้กับผู้ต้องขังได้ การส่งข่าวสาร การเมืองทั่วไปนั้น เปรียบเสมือน การสื่อสารทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองของผู้คุม(วิทยากร เชียงกูล, 2550) ดังนั้น การสื่อสารทางการเมืองให้ประสบความสำเร็จจึงต้องเลือกช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาร และบริบททางการเมืองด้วยเช่นกัน อันจะนำไปสู่การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนวิจัยเห็นว่า ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารทางการเมืองให้กับผู้ต้องขังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดปทุมธานีกับผู้ต้องขัง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากจากผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,900 คน (เรือนจำจังหวัดปทุมธานี ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ งานทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง วันที่ 12 เมษายน 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลของระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน (n=331)

การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านผู้ส่งสาร	3.94	0.55	มาก
ด้านข่าวสาร	3.90	0.58	มาก
ด้านช่องทางการสื่อสาร	2.80	0.43	ปานกลาง
ด้านผู้รับสาร	2.83	0.43	ปานกลาง
โดยรวม	3.37	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.43) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.55) อยู่ในระดับมาก ด้านข่าวสาร ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.58) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผู้รับสาร ($\bar{X}=2.83$, S.D.=0.43) และด้านช่องทางการข่าวสาร ($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.43) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
อายุ		56.67	0.001*	✓	
การศึกษา		6.361	.002*	✓	
ระยะเวลาต้องโทษ		166.776	.000*	✓	
ระดับชั้น		64.759	.000*	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ผู้ต้องขังที่มีอายุ การศึกษา ระยะเวลาการต้องโทษ และระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อ

ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

การสื่อสารทางการเมือง ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านผู้ส่งสาร	เจ้าหน้าที่ ขาดความรู้ ให้ ข้อมูลไม่เป็นกลาง	ควรมีการให้ความรู้ข้อมูลเป็นกลาง ไม่เอนเอียงพรรคใดๆ
ด้านสาร	ข้อมูลไม่ชัดเจน ขาดความ น่าเชื่อถือ	ข่าวสารควรมีความชัดเจน มีความ เชื่อถือได้ของการสื่อสาร
ด้านช่องทาง	มีช่องทางรับรู้ข่าวสารน้อย ไม่ทันต่อเหตุการณ์	ควรมีการถ่ายทอดในลักษณะปกติ ทั่วไป ไม่มีการให้ดูข่าวการเมือง
ด้านผู้รับสาร	ขาดการไตร่ตรองข้อมูลที่ ได้รับ ไม่สอบถามให้ชัดเจน	ควรมีการนำข่าวสารที่ได้รับมา ไป พูดคุยเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ต้องขังตอบแบบสอบถาม เพื่อต้องการการสื่อสารทางการเมืองกับเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี ตามข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านผู้ส่งสาร ปัญหาคือ เจ้าหน้าที่เรือนจำควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องข่าวสารการเมืองทั่วไป เป็นประจำ ควรให้เจ้าหน้าที่เรือนจำควรมีการหาเวลาในการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นประจำและปัจจุบัน

2. ด้านข่าวสาร ปัญหาคือ ข่าวสารทางการเมืองทั่วไปเนื้อหาข้อความควรมีความชัดเจน และมีความเข้าใจ ควรหาเนื้อหา ข่าวสารที่มีความชัดเจนถูกต้อง

3. ด้านช่องทางข่าวสาร การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำมีการถ่ายทอดในลักษณะปกติทั่วไป ควรมีการถ่ายทอดในลักษณะทั่วไป

4. ด้านผู้รับสาร คือ ผู้รับสารมีการนำข่าวสารที่ได้รับมา ไปพูดคุยเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ควรศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าวสารที่ได้รับ

อภิปรายผลการวิจัย

การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลของระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการสื่อสารทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านผู้ส่งสาร ด้านข่าวสาร ด้านผู้รับสาร และด้านช่องทาง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา** ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม” พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่มีอายุ อายุราชการ และประสบการณ์การทำงานภายในเรือนจำที่ต่างกัน จะมีความสัมพันธ์กับทัศนะต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขัง พบว่า ผู้ต้องขังที่มีอายุ การศึกษา ระยะเวลาการต้องโทษ และระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำกับผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิชาญ จำปาขาว** ซึ่งได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย: ศึกษากรณีการชุมนุมประท้วงหลักการเลือกตั้ง 23 ธันวาคม 2550” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีความแตกต่างกัน คือ แขนงนำมีความรู้ ประสบการณ์และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี ประกอบกับการมีเครือข่ายที่กว้างขวางทำให้การสื่อสารของกลุ่มได้รับความสนใจและสามารถดึงดูดโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความคล้อยตามได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นิตินัย นิยมวัน และ พิศมัย จารุจิตติพันธ์** ซึ่งได้วิจัยเรื่อง “การจัดการภาวะวิกฤติของการควบคุมผู้ต้องขังในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการควบคุมผู้ต้องขังในประเทศไทย กลุ่มเรือนจำประเภทเรือนจำจังหวัดมีดัชนีความวิกฤตโดยเฉลี่ยสูงที่สุด กลุ่มเรือนจำประเภททัณฑสถาน พบว่าเขตการบริหารที่มีดัชนีความวิกฤตน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่าประเทศไทยมีดัชนีความวิกฤตในเกณฑ์วิกฤตน้อย รองจากประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี” สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำกับผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

ด้านผู้ส่งสาร	ด้านข่าวสาร	ด้านช่องทางข่าวสาร	ด้านผู้รับสาร
- การใช้ถ้อยคำที่น่าสนใจ ฟัง - สามารถสอบถามเรื่องเกี่ยวกับการเมือง - การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลาง - ศึกษาข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน - มีความรู้ ความควรไม่ควรในการให้ข้อมูล	- ข่าวสารทางการเมืองทั่วไปไม่มีการบิดเบือน - ความเหมาะสม รายละเอียดของข่าวที่สื่อ - ข่าวสารมีความเชื่อถือได้ - รู้เท่าทันเหตุการณ์ - เนื้อหาข่าวสารควรศึกษาและถกแถลง	- การสื่อสารทางการเมืองของเจ้าหน้าที่เรือนจำ - ข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ - มีการถ่ายทอดในลักษณะพูดคุย - สื่อสิ่งพิมพ์ เสียงตามสาย - เพิ่มช่องทางและเปิดโอกาส	- ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ชักถาม - มีความรู้ความเข้าใจในข่าวสาร - นำข่าวสารที่ได้รับไปพูดคุยหาข้อมูลเพิ่มเติม - นำความรู้ไปใช้หลังพ้นโทษ - ปรับทัศนคติเมื่อพ้นโทษ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ด้านผู้ส่งสาร พบว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำมีการใช้ถ้อยคำในการสื่อสารทางการเมืองมีถ้อยคำที่น่าสนใจ ฟัง สามารถสอบถามเรื่องการเมืองทั่วไปที่ถ่ายทอดสิ้นสุดและเปิดโอกาสให้ซักถามในเรื่องการเมืองที่ไม่เข้าใจ ในการถ่ายทอด และถ่ายทอดออกมาในลักษณะที่มีเนื้อความข่าวสารที่เป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ด้านตัวข่าวสาร พบว่า ข่าวสารทางการเมืองที่เจ้าหน้าที่นำไปถ่ายทอดให้กับผู้ต้องขัง ตัวข่าวสารไม่มีการบิดเบือน เนื่องจากได้นำมาเปรียบเทียบกับเจ้าหน้าที่คนอื่น เนื้อความข่าวสารส่วนสำคัญจะตรงกันกับทุกคนที่ได้ถ่ายทอดออกไป ตัวข่าวสารที่ถ่ายทอดออกไปมีรายละเอียด ความเหมาะสม ช่วงเวลา ที่พอดีและเนื้อหาข่าวสารสามารถเชื่อถือได้

ด้านช่องทางข่าวสาร พบว่า ช่องทางที่เจ้าหน้าที่เรือนจำได้สื่อสารกับผู้ต้องขัง มีหลากหลายช่องทาง เช่น พูดคุยส่วนตัว พูดคุยหน้าแถว พูดผ่านเสียงตามสาย สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ทำให้ผู้ต้องขังสามารถได้รับข่าวสารด้านการเมืองทั่วไป ได้หลายวิธี ช่องทาง และสามารถสืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจได้ตลอดเวลา

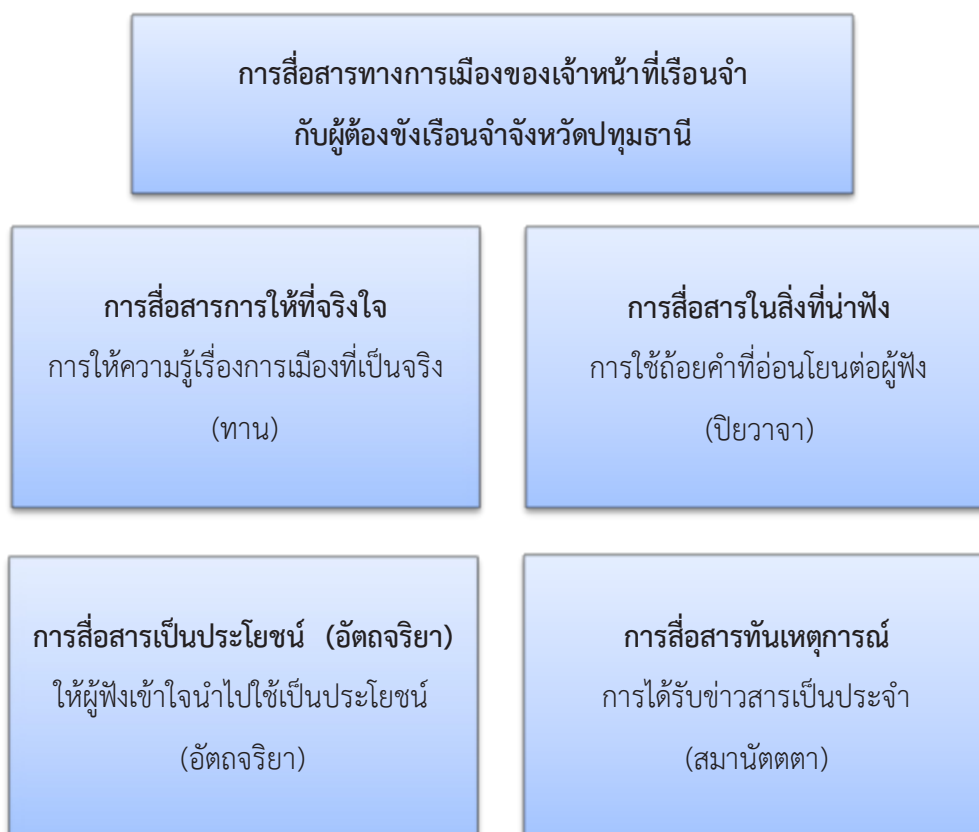
ด้านผู้รับสาร พบว่า ผู้ต้องขังที่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากการสื่อสารของเจ้าหน้าที่สามารถแสดงความคิดเห็น และซักถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจกับสถานการณ์นั้นๆ ได้ตลอดเวลา และ

สามารถนำความรู้เรื่องการเมืองที่ได้รับนำไปเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการพูดคุย เสนอในเรื่องของการเมืองทั่วไปกับผู้อื่นได้

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากงานวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยดังนี้ คือ เจ้าหน้าที่เรือนจำเป็นผู้สื่อสารด้วยความโอปอ้อมอารี มีวจีที่ไพเราะ สงเคราะห์ผู้ต้องขัง และให้ข้อมูลที่เป็นจริงกับทุกคนตลอดเวลาทุกสถานการณ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านผู้ส่งสาร เรือนจำควรมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่เรือนจำส่งเสริมการให้ความรู้ในหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนแก่ผู้ต้องขัง

1.2 ด้านข่าวสาร เรือนจำควรมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่เรือนจำมีนโยบายส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันกับผู้ต้องขัง

1.3 ด้านช่องทางข่าวสาร เรือนจำควรมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ สร้างความเข้าใจต่อการทำให้ข้อมูลข่าวสารคลาดเคลื่อนตามสถานการณ์จริง

1.4 ด้านผู้รับสาร เรือนจำควรมีนโยบายให้ผู้ต้องขังได้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อออกไปใช้ชีวิตสังคมภายนอกได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ด้านผู้ส่งสาร เรือนจำควรให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ ส่งเสริมการให้ความรู้และปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนแก่ผู้ต้องขังตามความเหมาะสม

2.2 ด้านข่าวสาร เรือนจำควรให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันกับผู้ต้องขัง เป็นระยะ

2.3 ด้านช่องทางข่าวสาร เจ้าหน้าที่เรือนจำ ควรสร้างความเข้าใจต่อการทำให้ข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์จริง และทันต่อเหตุการณ์

2.4 ด้านผู้รับสาร ผู้ต้องขังควรได้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อหลังจากออกไปใช้ชีวิตในสังคมภายนอกได้

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรวิจัยเรื่อง “การให้ความรู้และข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อผู้ต้องขังเพื่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต”

3.2 ควรวิจัยเรื่อง “การรับรู้ความเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของผู้ต้องขัง”

3.3 ควรวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของการให้ความร่วมมือการรับรู้ข่าวสารบ้านเมือง”

3.4 ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “อิทธิพลของความเข้าใจการเมืองต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยของผู้ต้องขัง”

เอกสารอ้างอิง

- ธีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา. (2559). *ทัศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นิตินัย นิยมวัน และ พิศมัย จารุจิตติพันธ์. (2558). *การจัดการภาวะวิกฤติของการควบคุมผู้ต้องขังในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วิชาญ จำปาขาว. (2551). *การสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย: ศึกษากรณีการประชุมประท้วงหลักการเลือกตั้ง 23 ธันวาคม 2550* (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2550). *หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// www. Witayakorndub.wordpress.com/ 2007/06/democratic](http://www.Witayakorndub.wordpress.com/2007/06/democratic).
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีคิด*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อุทัย หิรัญโต. (2553). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์*

THE POLITICAL COMMUNICATION OF THE MON MONKS IN THE MON STATE, MYANMAR

Ven. Poke Pha

E-mail: shin94243@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารและกระบวนการปัญหาและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ คือ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ได้นี้เนื่องจากว่าญาติโยมบางคนและพระสงฆ์ผู้ใหญ่บางรูปเห็นไม่สมควรแก่สมณเพศ พระสงฆ์ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวและคลุกคลีอยู่กับวงการทางการเมือง ไม่สะดวกในการเดินทางไปมาหาหรือการประชุมต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งติดกับหนำที่การงานทางศาสนาและสังคม

คำสำคัญ: การสื่อสาร; การเมือง; พระสงฆ์มอญ

Abstract

This article was to study the opinions, concern with the political context affecting the political communication of the Mon monks in the Mon state, the process of political communication of the Mon monks in the Mon State, Myanmar. Problems and suggestions for the political communication of the Mon Monks in the Mon State, Myanmar. Regarding political communication of the Mon Monks in the Mon State, Myanmar were that the Mon monks had political communication problems, because they could not freely and fully express their political thoughts, since some elders and high ranking monks saw it inappropriate for the monkhood. Monks must not involve with the politics. Travelling for dialogues and meetings were not convenient due to religious and social duties

Keywords; Communication; Politics; the Mon Monks

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ในการใช้ชีวิตประจำวันในสังคมในการถ่ายทอดความคิด ความต้องการ ความรู้สึก และเรื่องราวของตนไปสู่บุคคลอื่น การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นใยประสาทของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องสื่อสารด้วยกันระหว่างบุคคลตั้งแต่เกิดมาจนตาย ดังคำที่ได้กล่าวไว้ว่า “การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นใยประสาทของมนุษย์ และการสื่อสารทางการเมืองก็เป็นดั่งเส้นใยสมองของรัฐบาล หากปราศจากซึ่งการสื่อสาร รัฐบาลก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ การเมืองจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกออกจากการสื่อสารได้เลย” (Deutsch, Karl W., 1966) การสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นเครื่องมือในการสื่อสารไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่หวังไว้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ตามที่ปรารถนา

ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พระสงฆ์มอญได้พยายามสื่อสารกับประชาชนชาวมอญอยู่เสมอเพื่อโน้มน้าวกลุ่มเกลาคิดผิดสำนึกในการรักษาดินมอญและความเป็นพระพุทธรศาสนา มอญได้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงถาวร พระสงฆ์เชื้อชาติมอญที่อาศัยอยู่ในประเทศเมียนมาร์ ในปัจจุบันมีสามนิกาย (เอกสารหนังสือเข้าพรรษาประจำปีของพระสงฆ์มอญ, 2561) และถูกอบรมกลุ่มเกลามาจากพระสงฆ์มอญชั้นผู้ใหญ่ในการรักษาไว้ซึ่งชนชาติมอญ ซึ่งจะต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งภาษามอญหรือหนังสือมอญเท่านั้น เพราะเหตุนี้ พระสงฆ์มอญจึงเปิดสำนักสอนบาลีภาษามอญแก่ภิกษุสามเณรที่เป็นคนมอญและสอนภาษามอญภาคฤดูร้อนให้แก่ประชาชนชาวมอญ (หนังสือพิมพ์ภาษามอญ, 6 มีนาคม 2562) พระสงฆ์มอญจึงเป็นทั้งผู้นำทางศาสนาและผู้นำทางสังคมที่มีบทบาททางการเมืองในวงการทางการเมืองระดับชนชาติและระดับประเทศสูงมาก พระสงฆ์มอญถือว่าเป็นรากเหง้าของชนชาติมอญและเป็นลมหายใจของชนชาติมอญในด้านต่างๆ

นอกจากนั้น พระสงฆ์มอญมีบทบาทในวงการทางการเมืองสูง คือการปลุกฝังให้ชาวมอญทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่มีจิตสำนึกในการรักษาดินมอญ การจัดกลุ่มพระสงฆ์มอญรุ่นใหม่เพื่อเป็นพลังในการรณรงค์เคลื่อนไหวทางการเมือง และการระดมกำลังจากเยาวชนมอญรุ่นใหม่ได้ดิน ซึ่งพระสงฆ์รุ่นใหม่ก็มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองในรูปแบบได้ดินเช่นเดียวกัน (หนังสือนิตยสาร, “คณะสงฆ์มอญการก้าวแห่งบรรพบุรุษ”, 2544)

จากบทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญข้างต้น กล่าวได้ว่าพระสงฆ์มอญเป็นพระสงฆ์ที่มีความสามารถในการสื่อสารทางการเมืองอย่างโดดเด่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ระหว่าง พ.ศ. 2550 ถึง 2560 เพื่อศึกษาบริบททางการเมืองที่เกิดขึ้น กระบวนการสื่อสารทางการเมือง และอุปสรรคปัญหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ความรู้จากการวิจัยจะนำไปบูรณาการและพัฒนาศาสตร์สื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในการแสดงออกบทบาทและความเป็นผู้นำทางศาสนาและทางสังคมการเมืองให้สัมฤทธิ์ผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงบริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร ตำรา และการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 22 รูปหรือคน และวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาเชิงพรรณนา ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาลเผด็จการทหาร พลเอกอวูโส ต้านเซว (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2553) ในช่วงนี้พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าได้สื่อสารด้วยการเรียนการสอนบาลีภาษาอมอญ การเทศนาสั่งสอนให้ญาติโยมละเว้นการกระทำความชั่ว และให้ตั้งอยู่ในความสันติภาพอย่างสงบสุข นอกจากนั้น ยังเกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองใต้ดิน คือการอบรมเรียนรู้วิชาทางการเมืองจากพรรครัฐมอญที่ทำให้มีการเปิดสอน และการอบรมทางวิชาความเป็นผู้นำทางสังคม การรณรงค์ยกระดับการพิทักษ์สัญลักษณ์ความเป็นมอญ ช่วงที่ 2 บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาล พลเอก เต็งเส่ง (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558) หลังการเลือกตั้งในวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2553 พรรคประชาธิปไตยแห่งชาติมอญ (MNDF) ได้คว้าบาตรในการเลือกตั้ง ผู้ที่มีความคิดเห็นต่างจากพรรคการเมืองมอญเดิม จึงได้จัดตั้งพรรคประชาธิปไตยแห่งชาติมอญ (AMDP) ขึ้นใหม่ ทำให้พรรคการเมืองมอญเกิดเป็น 2 พรรค ประชาชนและพระสงฆ์มอญเกิดความเป็นห่วงว่าอาจจะแพ้การเลือกตั้งในครั้งต่อไป พระสงฆ์จึงต้องจัดตั้ง “คณะกรรมการปรองดองพรรคการเมืองมอญ” เพื่อทำการปรองดองพรรคการเมืองมอญให้เป็นพรรคเดียว ซึ่งได้รับการสนับสนุนและยอมรับนับถือจากประชาชนมอญ กลุ่มภาคประชาชนมอญ พระสงฆ์มอญและพรรคการเมืองมอญเป็นอย่างสูง และช่วงที่ 3 บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาล นาง ออง ซาน ซู จี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2560) รัฐบาลกลางมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน ทำให้มีอำนาจมาก จนกระทั่งไม่ยอมกระจายอำนาจให้กับรัฐบาลในรัฐต่าง ๆ ส่งผลให้รัฐบาลท้องถิ่นค่อนข้างมีอำนาจจำกัดมาก พระสงฆ์จึงได้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองโดยตรง และมีบทบาทเป็นผู้นำทางสังคม

2. กระบวนการในการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) สิ่งที่พระสงฆ์มอญได้รับการยอมรับเชื่อถือ คือเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถ มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ชัดเจน เป็นนักต่อสู้ป้องกันวัฒนธรรมประเพณี ความเป็นมอญ ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาภาษามอญในระดับแนวหน้าของชาวมอญ เป็นผู้มีความสามารถทางการเมือง และการดำเนินการช่วยแก้ไขปัญหาให้ประชาชนผู้เดือดร้อนเท่าที่มีความรู้ความสามารถไม่เคยทอดทิ้ง ด้านสาร (Message) เนื้อหาที่พระสงฆ์มอญได้ใช้ในการสื่อสารทางการเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2560 นั้น มีเนื้อหาตามบทบาททางการเมือง พระสงฆ์มอญมีการสื่อสารทางการเมืองหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel) พระสงฆ์มอญใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมือง ตามยุคตามสมัยมาโดยตลอด สมัยก่อนใช้ช่องทางส่วนบุคคลซึ่งเทศนาสั่งสอนญาติโยมโดยตรงเป็นหลัก ต่อมาในสมัยหลังการใช้ช่องทางการสอนภาษามอญภาคฤดูร้อน ใช้เวทีในงานประจำปีเป็นช่องทางการปราศรัย และการออกหนังสือนิตยสาร วารสารต่าง ๆ ที่มีแจกขาย ต่อมามีการใช้ ซีดี ดีวีดี พัฒนาขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ ในปี พ.ศ. 2553 เมื่อประเทศพม่ามีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ สมัยรัฐบาล พลเอกเต็งเส่ง เป็นต้นมา ซึ่งเปิดโอกาสให้การใช้โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต และการใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียอย่างแพร่หลาย ปัจจุบัน พระสงฆ์มอญได้ใช้ช่องทางการสื่อสารหลากหลายช่องทาง และด้านผู้รับสาร (Receiver) การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวมอญและสังคมอย่างยิ่ง พระสงฆ์ได้ออกมาป้องกันและยืนอยู่ฝ่ายประชาชนโดยตลอดมา จึงเป็นที่เคารพศรัทธาและเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างแท้จริง แม้กระทั่งได้เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรัฐมอญก็เนื่องจากการสนับสนุนแรงกระตุ้นจากพระสงฆ์มอญชักจูงให้ญาติโยมลงคะแนนเสียงให้

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นที่ได้อีกประการหนึ่ง พระสงฆ์มอญมีอุปสรรคไม่สะดวกในการเดินทางไปมาหาหรือการประชุมต่าง ๆ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากให้พระสงฆ์มอญแนะนำญาติโยมให้เข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างทั่วถึง ด้านสาร (Message) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ สารที่พระสงฆ์มอญสื่อสารส่งไปยังประชาชนญาติโยมชาวมอญนั้น ได้สื่อสารไปทางการเมืองมากเกินไปจนเกินไป ทำให้ญาติโยมบางคนและนักการเมืองบางคนเห็นไม่เหมาะสมกับพระสงฆ์ว่าไม่ใช่กิจวัตรที่พระสงฆ์จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องได้ และพระสงฆ์มอญบางรูปมีการศึกษาน้อยและไม่ค่อยมีประสบการณ์มากนัก เมื่อสื่อสารกับญาติโยมใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมกับสมณเพศและการสื่อสารไปในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นประโยชน์ต่อญาติโยม มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ให้พระสงฆ์มอญปรับปรุงการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนญาติโยมชาวมอญ และให้เป็นสารที่ถูกต้องน่าเชื่อถือได้มากที่สุดและให้เป็นประโยชน์แก่ญาติโยมมากที่สุด ด้านช่องทาง (Channel) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2553 ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ อยู่ภายใต้การปกครองรัฐบาลเผด็จการทหาร ประชาชนและทั้งพระสงฆ์อยู่ในท่ามกลางสถานการณ์ทางการเมือง

ที่ต้องมีการหวาดกลัวรัฐบาลตลอดเวลา ซึ่งต้องใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมือง เฉพาะการเทศนา การปราศรัยในเวทีงานประจำปีต่าง ๆ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการใช้ช่องทางที่ทันสมัย หลังจาก ประเทศเมียนมาร์มีการเปลี่ยนแปลง ในปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา รัฐบาลเปิดให้ใช้เทคโนโลยีอย่าง แพร่หลาย พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และสำหรับ พระสงฆ์มอญรุ่นใหม่บางรูปใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียในทางที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคม และ ใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่ถูกต้องตามกาลเวลา มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากรให้พระสงฆ์ รุ่นเก่าพยายามให้เข้าใจการใช้ช่องทางในการสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งให้เป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา และสังคมบ้านเมืองและได้ใช้ในทางที่ถูกต้องตามกาลเทศะ ส่วนพระสงฆ์รุ่นใหม่ถึงแม้ว่าเข้าใจการใช้ ช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองที่ทันสมัย แต่ต้องระวังในการใช้โซเชียลมีเดียให้เหมาะสมกับ กาลเทศะและสมณสาธูปแก่พระสงฆ์ เพื่อไม่ให้เสียภาพลักษณ์และชื่อเสียงของพระสงฆ์มอญที่ดำรงไว้ มาเป็นเวลายาวนาน และด้านผู้รับสาร (Receiver) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ส่วนใหญ่พระสงฆ์มอญรุ่น เก่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ยึดติดอยู่กับสิ่งเดิม ๆ มากเกินไปไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตามความ เจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ จะต้องปรับปรุงทัศนคติทางความคิดที่แตกต่างกัน ระหว่างพระสงฆ์มอญรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่ ซึ่งต้องใช้แนวทางการประนีประนอมความแตกต่างทัศนคติ แนวความคิด จนถึงทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น เพื่อศาสนา ชาติ บ้านเมืองจะได้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า ต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐ มอญ ประเทศเมียนมาร์ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ผลการวิจัยพบว่า บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของ พระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วง รัฐบาล นาง อองซาน ซู จี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2560) ซึ่งพระสงฆ์มอญมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชน ตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ประกอบกับแนวคิดทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนมีความสามัคคี มีความรัก ชาตินิยมมอญให้เกิดความเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา ประเสริฐ, (2559) ได้วิจัย เรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2557- 2559” พบว่า รูปแบบรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีการสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ ความ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้แก่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ เนื้อหา หรือ สารที่สื่อสารออกมาจากรายการสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การขับเคลื่อน การกิจทางการเมือง ได้แก่ การระบุปัญหาของประเทศ การชี้แจงเจตนารมณ์ทาง การเมือง การให้ ภาพการปกครองในอุดมคติ การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ การปฏิรูปประเทศ ด้านต่าง ๆ และ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดอุปสรรคทางการเมือง ได้แก่ การจัดการด้านสื่อมวลชน การจัดการด้าน

การชุมนุมต่อต้าน และ การจัดการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากนั้น กลวิธีโน้มน้าวใจที่พบในรายการมีลักษณะผสมผสานระหว่างการประชุมสัมพันธของรัฐบาล

2. กระบวนการในการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) พระสงฆ์มอญมีภูมิหลังที่มีผลต่อการสื่อสารทางการเมือง และมีความสำเร็จได้การยอมรับเชื่อถือบนเส้นทางสังคมการเมืองในรัฐมอญมาเป็นเวลายาวนาน ด้านสาร (Message) เนื้อหาที่พระสงฆ์มอญได้ใช้ในการสื่อสารทางการเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2560 นั้น มีเนื้อหาตามบทบาททางการเมือง ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel) พระสงฆ์มอญใช้ช่องทางในการสื่อสารทางการเมือง ตามยุคตามสมัยมาโดยตลอด สมัยก่อนใช้ช่องทางส่วนบุคคลซึ่งเทศนาสั่งสอนญาติโยมโดยตรงเป็นหลัก เมื่อประเทศพม่ามีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ได้เปิดโอกาสให้การใช้โทรศัพท์ และการใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียอย่างแพร่หลาย ปัจจุบัน พระสงฆ์มอญได้ใช้ช่องทางการสื่อสารหลากหลายช่องทาง ด้านผู้รับสาร (Receiver) การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวมอญและสังคมอย่างยิ่งทั้งแม้กระทั่งได้เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรัฐมอญก็เนื่องจากการสนับสนุนแรงกระตุ้นจากพระสงฆ์มอญชักจูงให้ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณูช หาญชนะ, (2555) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของ ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552” พบว่า ดร. ทักษิณ ได้เลือกใช้กลยุทธ์โดยคำนึงถึงสถานการณ์ทางการเมืองและผลประโยชน์ที่จะได้รับ กล่าวคือ ภายหลังรัฐประหาร 19 กันยายน ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ใช้กลยุทธ์ทางการเมือง การโน้มน้าวใจ ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทางการเมือง นอกจากนี้ ยังได้ใช้กลยุทธ์การสื่อสารตามหลักการชี้ชวนให้เชื่อของเกิบเบิลส์ เช่น เพิกเฉยหรือปิดกั้นเนื้อหาข่าวสารจากฝ่ายตรงข้าม การตอบโต้กลับด้วยการใช้คำถามหรือกล่าวหาเพื่อชิงความได้เปรียบ เน้นความสำคัญของผู้นำ ดังนั้น การสื่อสารทางการเมืองของ ดร.ทักษิณ จึงทำหน้าที่สร้างความชอบธรรมให้ผู้พูด ตัดสินเชิงคุณค่า ตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม และให้คำอธิบายแก่สถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ใด เนื่องจากว่าญาติโยมบางคนและพระสงฆ์ผู้ใหญ่บางรูปเห็นไม่สมควรแก่สมณเพศ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากให้พระสงฆ์มอญแนะนำญาติโยมให้เข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างทั่วถึง ด้านสาร (Message) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ สารที่พระสงฆ์มอญสื่อสารส่งไปยังประชาชนญาติโยมชาวมอญนั้น ได้สื่อสารไปทางการเมืองมากเกินไปจนเกินขอบเขต ทำให้ญาติโยมบางคนและนักการเมืองบางคนเห็นไม่เหมาะสมกับพระสงฆ์ว่าไม่ใช่กิจวัตรที่พระสงฆ์จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องได้ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ สารที่พระสงฆ์มอญสื่อสารอยู่ในปัจจุบันนั้น อยากให้พระสงฆ์มอญปรับปรุงการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนญาติโยมชาวมอญ ด้านช่องทาง (Channel) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2553 ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ อยู่ภายใต้การปกครองรัฐบาลเผด็จการทหาร

ประชาชนและทั้งพระสงฆ์อยู่ในท่ามกลางสถานการณ์ทางการเมืองที่ต้องมีการหวาดกลัวรัฐบาลตลอดเวลา ซึ่งต้องใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมือง เฉพาะการเทศนา การปราศรัยในเวทีงานประจำปีต่าง ๆ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการใช้ช่องทางที่ทันสมัย มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากรให้พระสงฆ์รุ่นเก่าพยายามให้เข้าใจการใช้ช่องทางในการสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งให้เป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา และสังคมบ้านเมืองและได้ใช้ในทางที่ถูกต้องตามกาลเทศะ ด้านผู้รับสาร (Receiver) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ส่วนใหญ่พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ยึดติดอยู่กับสิ่งเดิม ๆ มากเกินไปไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตามความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง เมื่อต้องปรึกษาหารือกันในเรื่องที่มีความจำเป็นต่อการแก้ไขความลาหลังทางศาสนา ชาดิบ้านเมือง มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ การใช้แนวทางการประนีประนอมความแตกต่างทัศนคติแนวความคิด จนถึงทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น เพื่อศาสนา ชาดิ บ้านเมืองจะได้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา นันทวโรภาส, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองในภาวะวิกฤต” ผลการวิจัยพบว่า ทุกกลุ่มการเมืองต่างก็มีเป้าหมายทางการเมืองของตนเองและต่างก็มุ่งหวังที่จะใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจประชาชนให้คล้อยตามฝ่ายตนเอง ซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเมืองของแต่ละกลุ่มส่งผลให้เกิดการสื่อสารในลักษณะอัดฉีดข้อมูลเพียงด้านเดียวไปสู่ผู้รับสาร แต่อย่างไรก็ตามการกระทำดังกล่าวก็ถูกท้าทายจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

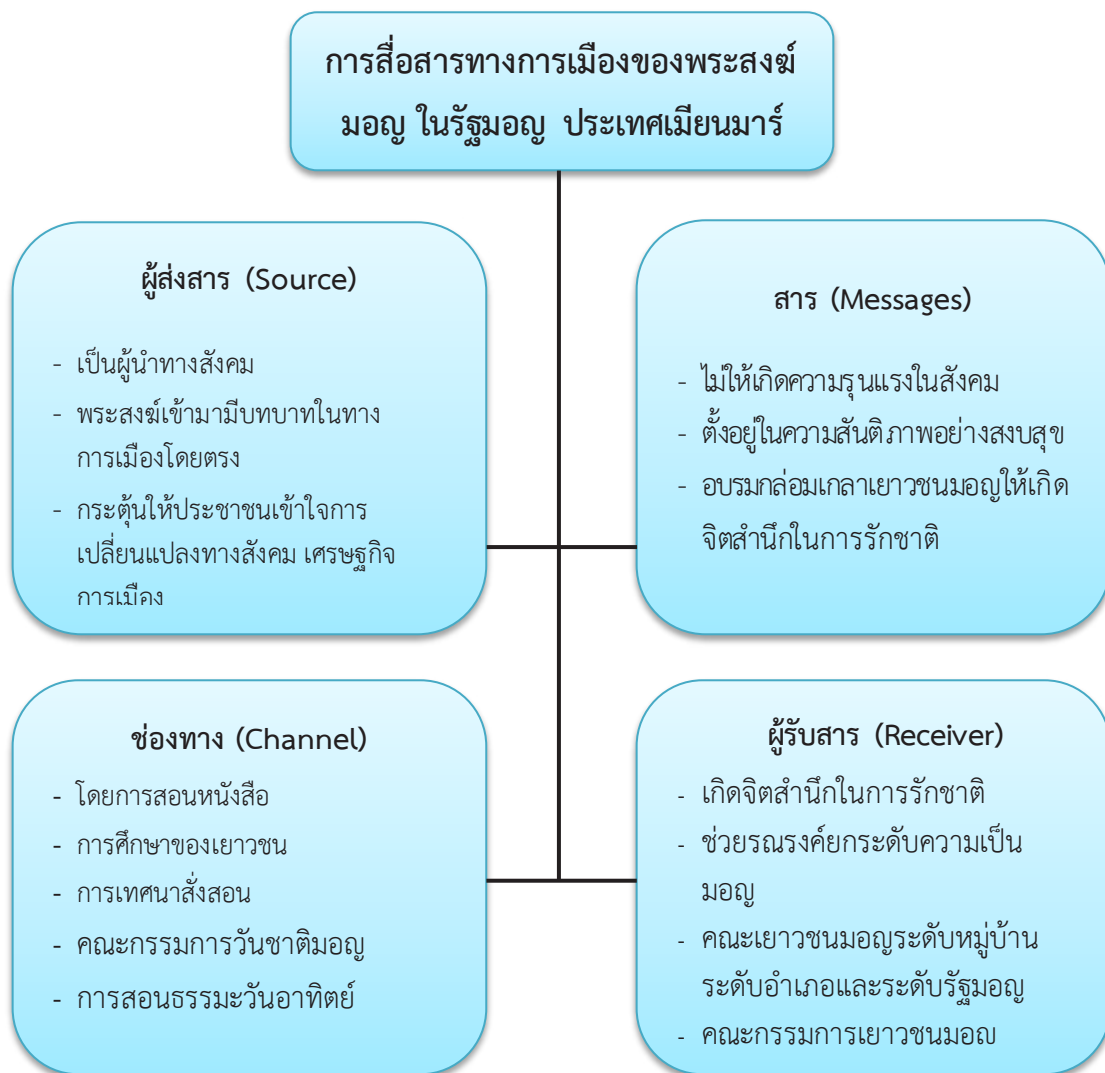
องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์” สามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์จริง

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

พระสงฆ์ผู้ส่งสาร พบว่า คณะสงฆ์ศึกษาพระวินัยและในด้านนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ เพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์

สาร พบว่า พระสงฆ์มอญมีการสื่อสารทางการเมืองหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรง คือ พระสงฆ์มอญสื่อสารในการเรียนการสอนภาษาบาลี การสื่อสารทางการเมืองเทศนาสั่งสอน

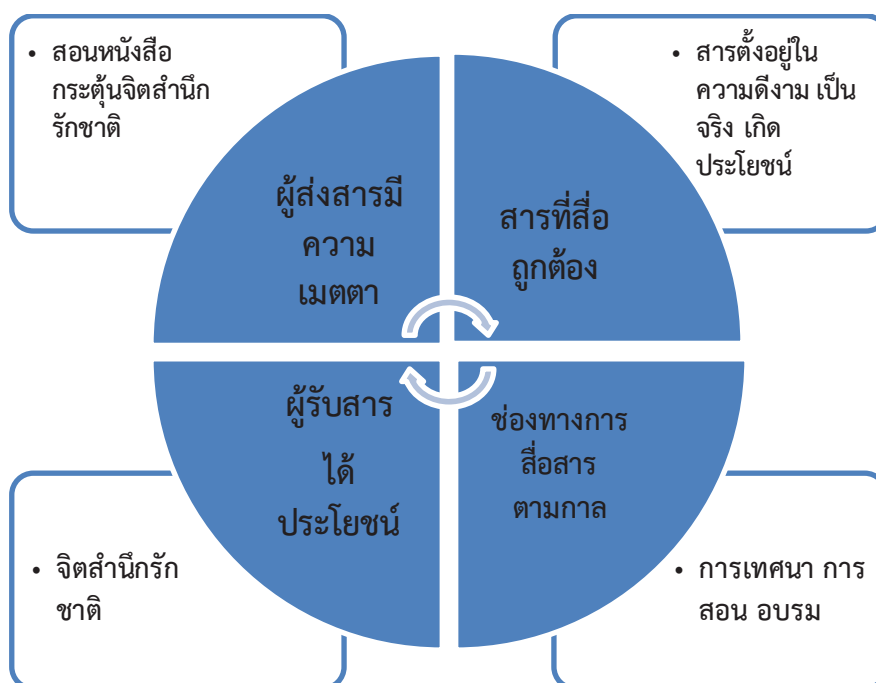

แนะแนวให้ญาติโยมตั้งอยู่ในความดีงาม ในทางอ้อม พระสงฆ์มอญได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและมีบทบาทในการเป็นผู้นำของเยาวชนมอญที่อาศัยอยู่ในรัฐมอญ ทั้งการประสานความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนมอญจากอำเภอต่าง ๆ และระหว่าง พรรคการเมืองมอญด้วยกัน หรือพรรคการเมืองกับประชาชนซึ่งมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันทางการเมือง

ช่องทางในการสื่อสาร พบว่า พระสงฆ์มอญใช้ช่องทางในการสื่อสารทางการเมือง ตามยุคตามสมัยมาโดยตลอด ซึ่งเทศนาสั่งสอนญาติโยมโดยตรงเป็นหลัก ต่อมาใช้ช่องทางการสอนภาษามอญภาคฤดูร้อน ใช้เวทีในงานประจำปี เป็นช่องทางการปราศรัย และการออกหนังสือนิตยสารวารสารต่าง ๆ เพื่อให้ชาวมอญได้อ่านได้เข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มอญ ประวัติทางศาสนา มอญ ปัจจุบัน พระสงฆ์มอญได้ใช้ช่องทางการสื่อสารหลากหลายช่องทาง

ผู้รับสาร พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวมอญและสังคมอย่างยิ่ง ทั้ง เช่น การกระทำของพระสงฆ์มอญในเรื่องการปรองดองพรรคการเมืองมอญให้นักการเมืองมอญมีความสมัครใจในวงการทางการเมือง และการช่วยเหลือประชาชนในรัฐมอญ

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ การสื่อสารทางการเมืองที่ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสาร ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่เหมาะสม 4 ประการ ได้แก่ ความเมตตา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของเวลา และการได้รับประโยชน์ นำมาพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ส่งผลให้การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเกิดประสิทธิภาพในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านผู้ส่งสารได้กระตุ้นจิตสำนึกให้รักชาติ ด้านสารได้ตั้งให้อยู่ในความดีงาม เป็นจริง และเกิดประโยชน์ ด้านช่องทางการสื่อสารเน้นการเทศนา การอบรมสั่งสอนเรื่องราวธรรมะกับการเมือง และด้านผู้รับสารได้เกิดจิตสำนึกรักชาติ ซึ่งส่งผลให้รัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ เกิดการพัฒนาและประสบความสำเร็จในทางการเมืองในประเทศในปัจจุบันและอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) พัฒนาการสื่อสารทางการเมืองของคณะสงฆ์
- 1.2) ภาครัฐไทยควรมีนโยบายให้พระสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น
- 1.3.) ภาครัฐไทยควรมีนโยบายให้ประชาชนศึกษากระบวนการการสื่อสารทางการเมือง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) คณะสงฆ์ควรส่งเสริมการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองให้แก่พระสงฆ์ เพื่อให้เข้าใจกระบวนการการสื่อสารทางการเมืองได้ถูกต้อง
- 2.2) ควรส่งเสริมให้พระสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองให้มากขึ้น
- 2.3) ควรส่งเสริมการศึกษากระบวนการการสื่อสารทางการเมืองในสถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1) ควรวิจัยเรื่องการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- 3.2) ควรวิจัยเรื่องปัญหาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์ไทย
- 3.3) ควรวิจัยเปรียบเทียบเรื่องการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ กับคณะสงฆ์ไทย

เอกสารอ้างอิง

Deutsch, Karl W. (1966). *The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control*. New York: The Free Press.

นันทนา นันทวโรภาพ. (2558). *สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมสมีเดีย.

ปวีณช หาญชนะ. (2555). *การสื่อสารทางการเมืองของ ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน). ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรัญญา ประเสริฐ. (2559). *การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2559* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง). คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หนังสือนิตยสาร. (2544). *คณะสงฆ์มอญการก้าวแห่งบรรพบุรุษ*.

หนังสือพิมพ์ภาษามอญ. [6 มีนาคม 2562]. สืบค้นจาก. <http://burmese.monnews.org/>.

เอกสารหนังสือเข้าพรรษาประจำปี. (2561). *พระสงฆ์มอญ งามัญญะนิกาย ชเวจินนิกาย และ ธรรมยุตนิกาย*.

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไป
ของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร^{*}
PEOPLE'S PARTICIPATION IN GENERAL ELECTION
OF TATIEN COMMUNITY, BANGKOK

พระมหาณรงค์ ธรรมเมธี (ศรีพันลม)

Phramaha Narong Dhammamedhī (Sriphunlom)

E-mail: mahanarong2536@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็น ศึกษาปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร เป็นวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหา คือ ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต่อเนื่อง ใช้รูปแบบการเมืองเดิมจึงเกิดความเบื่อหน่ายไม่ยอมออกไปใช้สิทธิ แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ควรปลูกฝังความรู้ทางการเมืองที่ถูกต้อง ให้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การเลือกตั้งทั่วไป; ชุมชนท่าเตียน

Abstract

This research article was to study the opinions level to compare people's opinions and to study problems and suggestions of solutions for promoting the participation on general election of Tatiens population, Bangkok. The Results of study was found at a high level for people's opinions on participation, Based on different was found to be no different by hypothesis denied. The problems was a discontinuously-informative consumption, the people doesn't know about the political understanding there use of the old political model led to the boredom on election. The suggestions of solutions was correctly-political cultivation for the recognition of constitutional duty and responsibility.

Keywords: Participation; General Election; Tatiens Community

^{*} Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยให้ไปสู่แก่นแท้ของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน อย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้มากขึ้นและง่ายขึ้นโดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้าง ทางการเมืองเริ่มตั้งแต่กระบวนการการเลือกตั้ง (พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปญโญ, 2561) โดยทั่วไปการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คือ การเข้าร่วมโดยตรงหรือการมีส่วนร่วมระดับสูง ได้แก่การเข้าร่วมในกระบวนการทางการเมืองอย่างจริงจัง เช่นการสมัครรับเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่าง ๆ การเข้าร่วมระดับกลาง ได้แก่การเข้าไปมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่นการรวมกลุ่มเพื่อผลักดันนโยบายต่าง ๆ การรวมตัวกันประท้วงหรือการเรียกร้องทางการเมือง และการเข้าร่วมในระดับต่ำ ได้แก่กลุ่มที่ไม่ค่อยสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง คือกลุ่มที่เข้าร่วมลงคะแนนเลือกตั้งเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย รวมถึงผู้ไม่สนใจติดตามเรื่องราวทางการเมืองด้วย (ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, 2549)

จากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่ารูปแบบการเมืองการปกครองของไทยประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองถูกจำกัดอยู่เฉพาะคนบางกลุ่ม ซึ่งขัดกับหลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตยคือการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอังไม่มีส่วนร่วมในทางการเมืองเท่าที่ควร มีส่วนร่วมแค่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น แต่การเลือกตั้งในอดีตที่ผ่านมาประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีประชาชนบางกลุ่มที่ไม่เห็นถึงความสำคัญของสิทธิหรือหน้าที่และเปื้อนภัยกับรูปแบบการเมืองเดิมๆ นักการเมืองเดิมๆ การซื้อสิทธิขายเสียง ซึ่งดูเหมือนจะเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยไปแล้ว (พนิดา เกษมมงคล, 2540) เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้ประชาชนไม่อยากจะออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการพัฒนารูปแบบประชาธิปไตย

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไป และศึกษาปัญหา พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร ความรู้จากการวิจัยจะนำไปบูรณาการการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งให้แก่ประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในชุมชนท่าเตียนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปมีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ จำนวน 645 คน (สำนักงานเขตพระนคร ฝ่ายทะเบียน, 2562) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 247 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุรพล สุษะพรหม, 2553) โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.939 และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ ผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูปหรือคน ได้แก่พระภิกษุ จำนวน 2 รูป และ ผู้บริหารผู้นำชุมชนและตัวแทนประชาชนจำนวน 6 คน เก็บข้อมูลด้วยบทสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร โดยรวม

(n=247)

	การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้ง ทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	4.21	.95	มากที่สุด
2	ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.57	.70	มากที่สุด
3	ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง	4.08	1.15	มาก
	โดยรวม	4.29	.83	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.83) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับความคิดเห็น

ของประชาชนได้ดังนี้ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีระดับมากที่สุด ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งมีระดับมากที่สุด ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งอยู่ในลำดับมาก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐาน 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 2 สรุปผลทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	.539	-	.591	-	✓
อายุ	-	3.527	.016*	✓	-
การศึกษา	-	6.203	.000*	✓	-
อาชีพ	-	6.203	.000*	✓	-
รายได้	-	8.321	.000*	✓	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐาน 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร

การมีส่วนร่วม	ปัญหา	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	ประชาชนขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต่อเนื่อง	ควรสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการเมืองเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น
ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	ประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเลือกตั้ง	ควรให้ความรู้ความเข้าใจถึงผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม	ปัญหา	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ด้านการติดตาม	บ่อยครั้งทำให้ประชาชนเบื่อหน่าย	เปิดโอกาสเปิดพื้นที่ให้ประชาชนหรือ
ตรวจสอบการ	ประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมในการเข้า	ผู้นำชุมชนได้มีส่วนร่วมเมื่อมีกิจกรรม
เลือกตั้ง	มา ตรวจสอบ และติดตาม การ	ทางการเมือง
	ดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เท่าที่ควร	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า มีประชาชนยังขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง การรับรู้ข่าวสารที่ไม่ต่อเนื่อง การให้ข้อมูลข่าวสารที่ล่าช้า ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ภาครัฐนั้นมีการจัดประชุมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน การให้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องและไม่ถูกจำกัด

การใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า การไปใช้สิทธิของประชาชนแต่ละครั้งมีขั้นตอนยุ่งยากใช้เวลานาน การเลือกตั้งบ่อยครั้งทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย เมื่อไปใช้สิทธิเลือกผู้สมัครแล้วรูปแบบการเมืองก็ไม่เปลี่ยนแปลง การเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์หรืออำนาจยังมีให้เห็น แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้นักการเมืองคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและของประชาชนให้มาก จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้ไม่เกิดปัญหาทางการเมือง

ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง พบว่า การทำหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่ที่มีความผิดพลาด ทำให้ประชาชนสงสัยถึงความโปร่งใสต่อการปฏิบัติหน้าที่ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม โดยการเปิดรับสมัครประชาชนที่มีความสนใจเข้าไปสังเกตการณ์ ติดตาม หรือตรวจสอบการทำงานที่ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองว่าเป็นไปตามนโยบายที่หาเสียงไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการติดตามและรับรู้ข่าวสารในการเลือกตั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ ป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต และได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ หรือเชิญชวนให้ประชาชนรับรู้ถึงความสำคัญในการไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจินตนา โสภาเวช (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมือง

ท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการตื่นตัวทางการเมือง ซึ่งมีผลมาจากการทำหน้าที่ของนักการเมือง หรือนโยบายของพรรคการเมือง สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการเลือกบุคคลที่จะไปใช้อำนาจแทนตนเองในการบริหาร หรือนิติบัญญัติ ผลเหล่านี้จึงเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ เข้มเมือง (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ในระดับมาก

3. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐมากยิ่งขึ้น มีการเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงานและตรวจสอบของหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่เริ่มต้น การร่วมตรวจสอบคุณสมบัติของนักการเมือง ผลพวงเหล่านี้เป็นเหตุให้ประชาชนมีการตื่นตัวในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการทำหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สารศรี (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์” อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไป

1. ประชาชนที่มี อายุ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า อายุแตกต่างกับเพศ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดมุกดาหาร” พบว่า เหตุผลในการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชน อยู่ในระดับมาก

2. ประชาชนที่มี การศึกษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า การศึกษา แตกต่างกับเพศ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐาน 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนัดดา นราศร, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านหนองใหญ่ ตำบลแก้งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับมาก

3. ประชาชนที่มี อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า อาชีพต่างกันแตกต่างกับเพศ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารณนา ไวมงคุณ, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ประชาชนที่มี รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า รายได้ต่างกัน แตกต่างกับเพศ อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานการวิจัย 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ สุจินตนา โสภาเวทย์, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงอยู่ในระดับมาก

5. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งทั่วไปของ ประชาชนชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน พบว่า เพศต่างกันแตกต่างกับอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ไม่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพิศ สุขแสน, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง อุดรดิตต์” พบว่า ปัจจัยความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิ่งเ้าทางการเมือง สิ่งแวดล้อมทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ ความพอใจในนโยบายและการบริหารงานส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตต์อยู่ในระดับปานกลาง

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำวิจัย

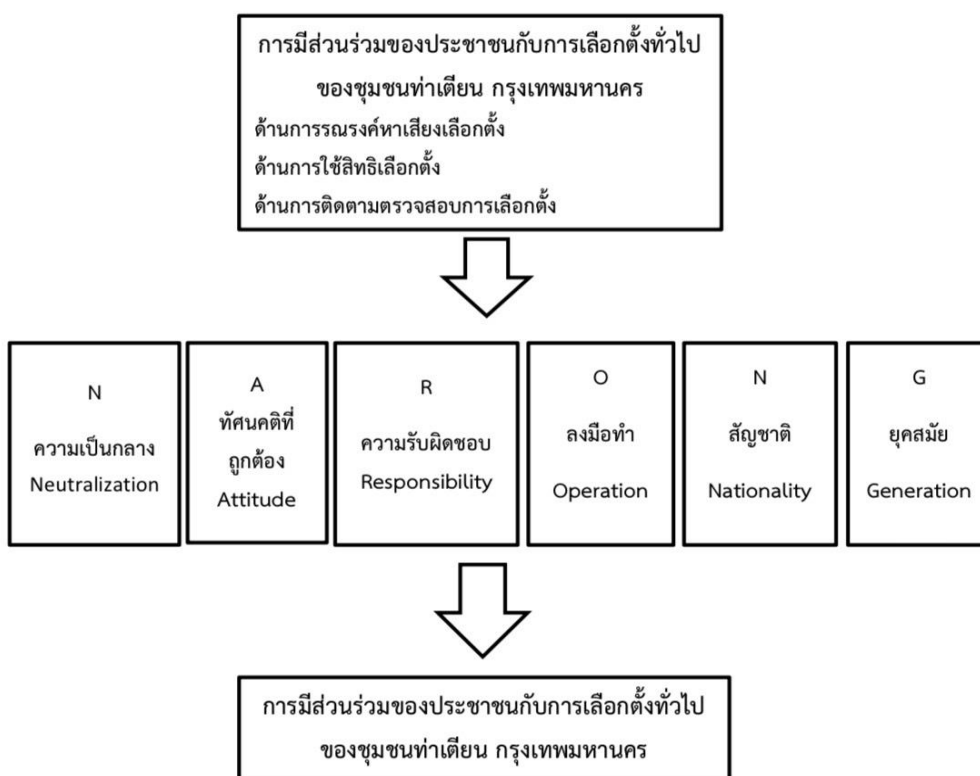

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง คือ การประชาสัมพันธ์หรือชักชวนประชาชนโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ใบปลิว และสื่อออนไลน์ เป็นต้น เป็นการเชิญชวนที่มีทางเลือกหลากหลาย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและรับทราบข้อมูลทุกระดับและทุกชนชั้น ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลรับรู้ถึงวันเวลาและสถานที่หรือการเตรียมตัว

ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ การที่ประชาชนไปใช้สิทธิและทำหน้าที่ของตนเองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และเคารพต่อกฎหมายเลือกตั้ง หรือสถานที่เลือกตั้ง เพื่อที่จะคัดสรรหรือเลือกตัวแทนในการไปทำหน้าที่แทนตนเองโดยผ่านระบบรัฐสภา

ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง คือ ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีการทำงานเป็นกลาง สุจริตหรือเที่ยงธรรม การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการนับคะแนน

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย
ที่มา : พระมหาดรณรงค์ ธมมเมธี (2562)

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้จากการสรุปเนื้อหาของงานวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งนำสรุปมาเป็น “NARONG” Model โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

N = อุเบกขา ความเป็นกลาง (Neutralization) ได้แก่ ความเป็นกลางในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ที่จะเลือกผู้นำของชุมชนที่มีทัศนคติที่จะช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยไม่มีอคติความลำเอียง ไม่เห็นแก่วัตถุนิยมที่เขาเสนอให้เพียงเพื่อเป็นแรงจูงใจในการใช้สิทธิเลือกตั้ง หากแต่มองนโยบายและภาวะผู้นำของบุคคลนั้นๆ เป็นหลัก

A = สัมมาทิฐิ ทัศนคติความเห็นที่ถูกต้อง (Attitude) หมายถึง บุคคลผู้ใช้สิทธิจำเป็นต้องมีความเห็น ความคิด ความอ่านต่อการเลือกตั้งที่ถูกต้อง มีความเป็นกลาง ไม่มองในทางลบหรือทางบวก แต่มองให้เห็นประโยชน์ที่แท้จริงของการเลือกตั้งต่อชุมชนและสังคม

R = ความรับผิดชอบ (Responsibility) ชี้ให้เห็นถึงความร่วมมือ ร่วมใจและความรับผิดชอบต่อ การเลือกตั้ง ในเวลาที่มีการเลือกผู้นำก็ไปใช้สิทธิทุกครั้ง ไม่ละเลยหน้าที่ในฐานะประชาชนคนหนึ่งที่มีสิทธิในการออกเสียง การเลือกผู้นำนั้นเป็นการยอมรับทิศทางที่จะขับเคลื่อนชุมชนโดยมองนโยบายเป็นหลัก

O = ลงมือทำ (Operation) การที่ประชาชนในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ มีการตื่นตัวออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเลือกผู้นำมาบริหารชุมชนอันเป็นส่วนหนึ่งที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารชุมชนผ่านการลงคะแนนเสียง

N = สัญชาติ (Nationality) ในฐานะพลเมืองคนไทยคนหนึ่ง การลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง เป็นกระบวนการเพื่อการรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของประชาชนที่จะพึงได้ตามที่กฎหมายกำหนด ขณะเดียวกันส่งเสริมให้เกิดการรณรงค์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกโดยผ่านการเลือกตั้ง

G = ยุคสมัย (Generation) การเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนตามชุมชนที่มีวัฒนธรรมที่เจริญแล้ว ซึ่งเป็นกระบวนการส่งต่อไปถึงรุ่นสู่รุ่น โดยเป็นแบบอย่างให้กับคนรุ่นหลังในการเลือกผู้นำมาบริหารชุมชนสังคมและประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรมีนโยบายในการส่งเสริมกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเลือกตั้ง จัดเวทีเปิดโอกาสให้นักการเมืองแสดงวิสัยทัศน์ทางการเมือง
- 2) ควรมีนโยบายส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจและวิถีปฏิบัติของประชาชนก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง
- 3) ควรมีนโยบายการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

- 1) ควรจัดให้มีเวทีแสดงความคิดเห็น หรือการแลกเปลี่ยนนโยบายในการหาเสียงของพรรคการเมือง
- 2) ควรจัดอบรมปลูกฝังอุดมการณ์ สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการเมืองให้กับประชาชน
- 3) ควรตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ อย่างสม่ำเสมอ มีการอัปเดตข้อมูลอยู่ตลอดเวลาให้รู้ทันต่อเหตุการณ์

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมภาครัฐและประชาชน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปเลือกตั้ง”
- 2) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร”
- 3) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพรรคการเมืองและประชาชน”

เอกสารอ้างอิง

- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2562). *วัดระดับการบริหารจัดการที่ดี*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า.
- ประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดมุกดาหาร* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปรารธนา ไวมงคุณ. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พนิดา เกษมมงคล. (2540). *การหาเสียงเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดฉะเชิงเทรา เขตเลือกตั้งที่ 1* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญญา. (2561). *ประชาธิปไตยกับกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคม*. วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).
- พระมหาณรงค์ ธมมเมธี (ศรีพันลม). (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- มัลลิก กาฉิมพลี. (2554). *การมีส่วนร่วมการเลือกทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลลุ่มเหล็ก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. สืบค้น 6 เมษายน 2560, จาก https://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1038&file_name=index
- สมพิศ สุขแสน. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สำนักงานเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. (2562). *ฝ่ายทะเบียน*. สืบค้น 20 กันยายน 2562, จาก <http://bangkok.go.th/pranakorn>
- สุจินตนา โสภาเวทย์. (2552). *การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนัดดา นราศร. (2553). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านหนองใหญ่ ตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรพล สุษะพรหม. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์

อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION AT MAHAPHRAM MUNICIPALITY,
BANGBAN DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE

พระมหาณัฐพล กิตติปณฺโณ (อรรถรส)

Phramaha Natthaphon Kittipanno (Attharos)

E-mail: natt76@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีอาชีพ การศึกษา และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่เพศ อายุ สถานภาพการสมรสต่างกันมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหา คือ การแบ่งพรรคแบ่งพวก เป็นการสร้างความกดดันทางการเมือง ทำให้เกิดความแตกแยก ควรจัดเวทีให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งได้เสนอตนและความสามารถให้ประชาชนได้พิจารณา เจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องวางตัวเป็นกลาง ส่งเสริม สนับสนุนประชาชน ให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเมืองการปกครอง,

Abstract

This research article was to study the level of people's participation, to compare the people's participation and the problems and recommendations for the people's political participation. using Mixed Methods. Findings were the level of people's participation on People's political participation at Mahaphram Municipality, Bangban District, Ayutthaya Province, by overall, were at middle level. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that segmentation creating political pressure. Normally the political dialogue brings about disagreement. The political election candidates to present themselves express their wits and ability for people to support citizens educate the public about joining a political party

Keywords: Government and Politics; political participation

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นพื้นฐานของประชาธิปไตยระดับชาติ เพราะการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยระดับชาติจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยพัฒนาการของการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่นก่อน โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชนว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเขา นอกจากนี้การปกครองท้องถิ่นยังเปรียบเสมือนสถาบันฝึกอบรมประชาชนให้เข้าใจกระบวนการและกลไกทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะช่วยให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในระบบการเมืองมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หากประชาชนไม่เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและจริงจังแล้ว คงหวังจะเห็นการพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับชาติได้ยาก (โกวิทย์ พวงงาม, 2553) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติไว้ชัดเจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนมีสิทธิอำนาจในการควบคุมกำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ (พระครูพัชรกิตติโสภณ, 2561)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนวิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8,494 (รายงานสถิติประชากรตำบลมหาพราหมณ์, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม (n=382)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.17	0.75	มาก
2. ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง	2.98	0.77	ปานกลาง
3. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	2.15	0.90	น้อย
4. ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง	1.87	0.87	น้อย
โดยรวม	2.79	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 1. พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ส่วนด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	.322		.747	-	/
อายุ		.329	.804	-	/
การศึกษา		8.358	.000*	/	-
อาชีพ		5.036	.000*	/	-
รายได้		13.381	.000*	/	-
สถานภาพการสมรส		1.474	.221	-	/

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มี การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพการสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1) ด้านการเลือกตั้ง	การเลือกตั้ง ยังแบ่งพรรคแบ่งพวก	การเปิดใจกว้างยอมรับความต่างร่วมกัน
2) ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง	ทำให้เกิดความแตกแยก ขาดการเปิดใจยอมรับ	จัดเวทีให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งได้เสนอตน ให้ประชาชนได้พิจารณา
3) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	เจ้าหน้าที่บางคนทำตัวขึ้นนำ	เจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องวางตัวเป็นกลาง
4) ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง	ประชาชนโดยทั่วไปจะไม่ทราบเกี่ยวกับว่าการเข้าร่วมพรรคการเมือง	ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ดังนี้

ด้านการเลือกตั้ง คือ การเปิดใจกว้างยอมรับความต่างร่วมกัน

ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง คือ จัดเวทีให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งได้เสนอตน ให้ประชาชนได้พิจารณา

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง คือ เจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องวางตัวเป็นกลาง

ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง คือ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเลือกตั้ง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2562 ซึ่งเป็นช่วงหลังเกิดรัฐบาลที่มาจากการทำรัฐประหารโดยทหาร ประชาชนต้องใช้เวลาหลายปีในการได้ไปเลือกตั้ง ทำให้ประชาชนสนใจและรอการเลือกตั้งหรือรอลุ้นว่าใครจะได้ร่วมรัฐบาลบ้าง หรือความขัดแย้งทางการเมืองที่ผ่านมาทำให้ประชาชนเกิดการตื่นตัว ทำให้ประชาชนสนใจติดตามและเมื่อมีการเลือกตั้งก็ปฏิบัติตามกฎ กติกา การเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา นนทิต (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านของการเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่นและการกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับสูง

ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนยอมรับนักการเมืองตามนโยบาย ความรู้ ความสามารถ โดยไม่มีการแบ่งเพศยอมรับว่านักการเมืองโกงได้แต่ต้องไม่ทำให้ประชาชนและประเทศชาติเสียหาย เข้าใจในกระบวนการทางการเมืองการปกครองเหมือนบุคคลอื่นๆ ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมประชาพิจารณ์ หรือโต้เถียงทางการเมือง (ติเบต) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร เหล่าพงศ์เจริญ (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู ศึกษากรณีโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนทนาและการสนับสนุนในทางการเมือง การติดตามการหาเสียงของนักการเมืองมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย อภิปรายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเป็นธรรมชาติของนักการเมืองระบอบการเมืองการปกครองของโดยปกติของคนที่ต้องการลงสมัครจะต้องแนะนำตนเอง ผลงานให้ประชาชนรับรู้รับทราบ แต่การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พรรคการเมืองใดที่มีนโยบายพูดจริง ทำจริงหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับองค์รวมในการจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่ระดับการศึกษาสูงหรือสนใจการเมืองก็จะแสดงออกทางการเมืองภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ในการสมัครเป็นสมาชิกพรรค ส่วนประชาชนคนระดับล่างที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศก็จะไม่สนใจการเมืองเป็นสมาชิกพรรคและร่วมระดมทุน เพื่อสนับสนุนพรรคการเมือง การสนับสนุนพรรคการเมืองจะเป็นกลุ่มผู้มีธุรกิจหรือมีผลประโยชน์จากการเลือกตั้งหรือ

พรรคที่จะจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑู ขำเจริญ (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการและครอบครัวกองบิน 41 กองพลบินที่ 3 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ” ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองโดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์สนใจและร่วมในการเลือกตั้งเหมือนกัน ประชาชนส่วนใหญ่รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองเมื่อถึงเวลาเลือกตั้งก็ไปใช้สิทธิ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาการเปรียบเทียบพบว่า เพศมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ทุกวัยสนใจและร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเหมือนกัน เพราะเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องร่วมในการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร เหล่าพงศ์เจริญ (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู ศึกษากรณีโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า อายุต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแตกต่างกับประชาชนที่การศึกษาปริญญาตรี และประชาชนที่การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยประชาชนที่การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสนใจทางการเมืองมากกว่าการศึกษาระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งเรื่องเลือกตั้ง การสนทนาทางการเมือง และการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพงษ์ อารีเอื้อ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนคร อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาชีพต่างกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่รายได้ต่างกันยอมรับการเลือกตั้ง การสนทนาเรื่องการเมือง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งประชาชนที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป ให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท โดยประชาชนที่มีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง ร่วมสนทนาทางการเมือง มากกว่าช่วงรายได้อื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร เหล่าพงศ์เจริญ (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู ศึกษากรณีโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่อเดือนต่างกัน การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดและการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนครูในคณะกรรมการต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6. ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกสถานภาพ เช่น สถานภาพสมรส โสด หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ สนใจและร่วมในกิจกรรมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน เพราะการเลือกตั้งเป็นสิทธิที่ทุกคนต้องปฏิบัติไม่มีข้อยกเว้น ส่วนการร่วมรณรงค์และการสนับสนุนพรรคการเมือง รัฐธรรมนูญการปกครองให้เสรีภาพในการเข้าร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ สายวงศ์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจในกองปราบปราม ที่สถานภาพสมรสต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์จริง

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ด้านการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนเคารพกฎ กติกา ในการเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตาม วัน เวลา และสถานที่ที่มีสิทธิ ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยยอมรับและปฏิบัติตามกติกา

ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง พบว่า ประชาชนยอมรับนักการเมืองตามนโยบาย ความรู้ความสามารถ โดยไม่มีข้อจำกัดว่าจะเป็นนักการเมืองหญิงหรือนักการเมืองชาย รับทราบและเข้าใจใน

กระบวนการทางการเมืองการปกครองเหมือนบุคคลอื่นๆ เปิดใจกว้างในการสนทนาเรื่องการเมืองกับบุคคลอื่น

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนแสดงออกทางการเมืองโดยการร่วมติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์อื่น เพื่อแสดงการสนับสนุนการเลือกตั้ง และช่วยพรรคการเมืองรณรงค์ออกเสียงเลือกตั้งในพรรคการเมืองที่นโยบายพูดจริง ทำจริง

ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง พบว่า ประชาชนแสดงออกทางการเมืองภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับกฎและกติกาการเป็นสมาชิกกลุ่มพรรคการเมือง สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิก เพราะรับรู้เกี่ยวกับกฎและกติกาการเป็นสมาชิกกลุ่มพรรคการเมืองพรรคการเมือง

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์

แผนภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากแผนภาพที่ 2 จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้จากงานวิจัย สรุปได้ว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สิทธิที่ประชาชนควรรู้ หน้าที่ที่พึงมี ประชาชนก็จะให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน เพื่อไปใช้ประโยชน์และเห็นผลได้จริง ทุกคนต้องไปใช้สิทธิและร่วมกันตรวจสอบนักการเมือง ก็สามารถแก้ปัญหาการคอร์รัปชันได้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านการเลือกตั้ง หน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรปฏิบัติตามกติกากฎ ในการเลือกตั้ง อย่างเคร่งครัด

ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง หน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดเวที ให้มีการสนทนา ถกเถียงเรื่องการเมือง การแก้ไขปัญหาในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจทางการเมืองการปกครองที่ควรเป็น

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีลงคะแนนและทำตามกฎระเบียบ กติกา ตามที่ กกต. เป็นผู้กำหนด

ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง หน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเข้าร่วมจัดตั้งพรรคการเมือง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ด้านการเลือกตั้ง รัฐและหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการ เลือกตั้ง มีการรณรงค์การเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นในระดับหน่วยงาน โรงเรียนตั้งอยู่ จัดกิจกรรมจำลอง สถานการณ์การเลือกตั้งให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทั้งกระบวนการและขั้นตอนในการเลือกตั้ง

ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง การสนทนาเรื่องการเมือง การแก้ไขปัญหาในระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน และท้องถิ่น เพื่อเป็นทิศทางให้นักการเมืองท้องถิ่นบริหารงาน

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเลือกตั้งแต่ละครั้งก็มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธี ลงคะแนนและทำตามกฎระเบียบ กติกา ตามที่ กกต. เป็นผู้กำหนด

ด้านการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง การเป็นสมาชิกพรรคประชาชนสมัคร พรรคการเมืองบ้างแต่ไม่มาก ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจการเมืองท้องถิ่นมากกว่าการเมือง ระดับประเทศ ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มการเมือง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “พฤติกรรมการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ส่งผลต่อ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน”

2) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การส่งเสริมค่านิยมการเลือกตั้งเพื่อผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง”

3) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “กลยุทธ์การร่วมตรวจสอบหลังการเลือกตั้ง”

เอกสารอ้างอิง

- วัฒนา นนทชิต. (2559). การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย). ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม): 163.
- ชไมพร เหล่าพงศ์เจริญ. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู: ศึกษากรณีโรงเรียน ก้นทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขา พัฒนาสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุศรา โพธิ์สุข. (2548). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบล ช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่.
- วรพงษ์ อารีเอื้อ. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วน ตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนคร อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. (สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วิฐู ชำเจริญ. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการและครอบครัวกองบิน 41 กองพลบิน ที่ 3 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรพงษ์ สายวงศ์. (2551). ทิศนิตทางการเมืองแบบประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองปราบปราม. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). (บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ^{*}
DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE 1ST PRECINCT MEMBERS
OF THE PARLIAMENT, CHAIYAPUM PROVINCE

พระมหาวิษณุ จีรวทนต์เมธี (เจริญพล)

Phramaha Vissanu Jiravattanamethi (Jareompon)

E-mail: Nulove1964@Hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่การศึกษาและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกัน ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ และอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ ผู้แทนราษฎร ต้องเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ ฉลาด มีไหวพริบ เป็นผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เห็นแก่ประโยชน์พรรคพวก มีความจริงใจ มองการณ์ไกล มองกว้าง มีความจริงใจ และรู้จักการใช้อำนาจ

คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์; สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: เขตเลือกตั้งที่ 1

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the Desirable Characteristics of the 1st Precinct Members of the Parliament, Chaiyapum Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the People's expectations of Desirable Characteristics of the 1st Precinct Members of the Parliament, by overall, was at high level. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that Recommendations for desirable characteristics of the 1st Precinct Members of the Parliament were as: smart, knowledge and wisdom to be good leaders, have good behaviors, polite and humble as the general Buddhists, have far and wide eye sight and timely. Have create, must be polite and humble before and after election as the habit, even the opportunities arise.

Keywords Desirable Characteristics; Members of the Parliament; the 1st Precinct

^{*} Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ประเทศไทยเริ่มมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2476 ซึ่งกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ถูกต้องเหมาะสมควรจะเป็นตามหลักสากล นิยมของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแต่ในปัจจุบันการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่าในการไปทำหน้าที่เลือกตั้งของประชาชนยังมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการไปทำหน้าที่เลือกตั้งของประชาชน การสัญญาว่าจะให้เมื่อได้รับการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่ากลวิธีที่ผู้สมัครนำมาใช้ ล้วนเป็นการชักจูงให้ประชาชนหลงเชื่อและเข้าไปลงคะแนนเสียงให้กับตนเอง โดยมีความเชื่อว่าใคร สมองใสมากันคนนั้นคือผู้ชนะ ถึงจะชนะเพราะใช้วิชาการโง่งมทางการเมืองก็เป็นที่น่าพอใจ (สิริรัตน์ เรืองวงษ์วาร, 2539)

“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย โดยไม่อยู่ใน ความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใดๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์” (ราช กิจานุกเบกษา, 2560) จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนวิจัยเห็นว่า ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำอำนาจหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาเป็น กรอบในการศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดความเป็นตัวแทนขึ้น โดยหวังว่าตัวชี้วัดความเป็นตัวแทนที่ผู้ ศึกษาได้พัฒนาขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการนำตัวชี้วัดดังกล่าวไปประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัด ชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยตามส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการ วิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 53,563 คน (จังหวัด ชัยภูมิ, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวม

(n=397)

คุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านความรู้ความสามารถ	4.37	0.30	มาก
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.34	0.29	มาก
ด้านวิสัยทัศน์	4.43	0.26	มาก
ด้านบุคลิกภาพ	4.30	0.43	มาก
โดยรวม	4.36	0.24	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, $S.D.=0.24$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังที่มีต่อ คุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-0.996		0.320		✓
อายุ		0.298	0.879		✓
การศึกษา		4.242	0.001*	✓	
อาชีพ		2.444	0.053		✓
รายได้		5.832	0.001*	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ ต่างกัน มีความ

คาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ

คุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านความรู้ความสามารถ	ผู้แทนราษฎร ขาดความรู้ความสามารถ	ผู้แทนราษฎร ต้องมีการศึกษาที่สูงกว่าประชาชน พัฒนาตนเองเสมอ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ผู้แทนไม่มีความจริงใจ ไม่เอาใจใส่หลังการเลือกตั้ง	ควรมีความจริงใจ และเอาใจใส่ตามที่ได้หาเสียงไว้
ด้านวิสัยทัศน์	ผู้แทนราษฎรขาดวิสัยทัศน์ ไม่ทันต่อเหตุการณ์	ควรมองการณ์ไกล แก้ปัญหาให้ทันต่อเหตุการณ์ไม่ควรรอภาครัฐ
ด้านบุคลิกภาพ	ผู้แทนราษฎรขาดความเป็นมิตรหลังการเลือกตั้ง	ควรมีความเป็นมิตร ไม่อวดแบ่งต่อผู้อื่น

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ ที่มีคุณลักษณะ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถ คือ 1) ผู้แทนราษฎร ต้องเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ 2) ผู้แทนต้องเก่ง ดี ฉลาด มีไหวพริบ 3) ผู้แทนต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำ

ด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ 1) ต้องการผู้แทนที่มีความประพฤติดีไม่ต่างพร้อย ไม่เห็นแก่ประโยชน์พรรคพวกญาติพี่น้อง 2) ต้องการผู้แทนที่มีความจริงใจ มารยาทงาม อ่อนน้อมถ่อมตนแบบคนพุทธ เห็นใจคนแก่ เอาใจใส่เด็ก 3) สามารถควบคุมตนเองได้

ด้านวิสัยทัศน์ คือ 1) ผู้แทนต้องมองการณ์ไกล มองกว้าง ทันต่อเหตุการณ์ สร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ 2) ผู้แทนต้องไม่รอภาครัฐดำเนินการ 3) ผู้แทนต้องเป็นนักวางนโยบายที่ดี

ด้านบุคลิกภาพ คือ 1) ผู้แทนต้องอ่อนน้อมทั้งก่อนและหลังเลือกตั้ง ให้เป็นนิสัย 2) ผู้แทนมีบุคลิกภาพที่มีความจริงใจ และ 3) ผู้แทนรู้จักการใช้อำนาจ ไม่อวดแบ่งต่อผู้อื่น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ มีคุณลักษณะยินดีรับฟังความคิดเห็น มีความรู้ กล้าหาญ กล้าตัดสินใจ ในสิ่งที่เกิดประโยชน์กับท้องถิ่น แก้ปัญหาเก่ง เข้าได้กับทุกคน เป็นผู้นำที่จริงจังไม่เบียดเบียนใคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล (2557) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ในจังหวัดนครพนม ตามทัศนะของราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้นำท้องถิ่น” ผลการวิจัย พบว่า ด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ มีคุณลักษณะมีความซื่อสัตย์สุจริตน่าเชื่อถือ รักษาคำพูด ซื่อสัตย์ ขยันทำงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีคุณธรรมและรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นประเทศชาติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย ชุมเงิน (2557) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาคูน ตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลนาคูน อำเภอนาคูน จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัย พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ มีคุณลักษณะความประพฤติที่ดีงาม เป็นแบบอย่าง และส่งเสริมให้ทำความดี ยึดมั่นความถูกต้อง รักษาคำพูดและสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ภูระหงษ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางเมือง อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัย พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านบุคลิกภาพ พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 ยินดีรับฟังความคิดเห็น และใส่ใจข้อเรียกร้องของประชาชน มีความรู้ กล้าหาญ กล้าต่อสู้ กล้าตัดสินใจ ในสิ่งที่เกิดประโยชน์กับท้องถิ่น มีความสุขุมรอบคอบ มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความเป็นผู้นำ การแสดงอารมณ์สามารถควบคุมได้อยู่ในลักษณะและมีขอบเขตที่เหมาะสมตามกาลเทศะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ กล้าตลุมบอน (2557) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะนักการเมืองท้องถิ่นในความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกเพศทุกวัยต้องการผู้แทนที่เป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า พระมหามานะ พุทธิวิริโย

(นามนนท์) (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ ต้องการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นคนดี เชื่อได้ ไฟแรงกล้าคิดกล้าตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหามานะ พุทธิวิโร (นามนนท์) (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่อายุต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อผู้แทนของตนเอง เพราะเชื่อในความรู้ ความสามารถ จึงตัดสินใจเลือกให้เป็นตัวแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ กล้าตลุมบอน (2557) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะนักการเมืองท้องถิ่นในความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพต้องการให้ผู้แทนของตนเอง มีความซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนและพวกพ้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ กล้าตลุมบอน (2557) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะนักการเมืองท้องถิ่นในความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า นโยบายของนักการเมืองส่งผลต่อการประกอบอาชีพ และเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน คนที่มีรายได้ได้น้อยก็คาดหวังว่านโยบายของนักการเมือง ช่วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร น้ำฟ้า (2556) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทรศนะของบุคลากรเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่รายได้ต่างกัน มีความพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย คุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ ที่พึงประสงค์ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องเป็นผู้ที่ยินดีรับฟังความคิดเห็น และใส่ใจข้อเรียกร้องของประชาชน มีความรู้ กล้าหาญ กล้าต่อสู้ กล้าตัดสินใจ ในสิ่งที่เกิดประโยชน์ กับท้องถิ่น นำความรู้ ความสามารถ และศักยภาพที่มีไปปฏิบัติต่อประชาชน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีความประพฤติที่ดีงาม เป็นแบบอย่าง และส่งเสริมให้ทำความดี ยึดมั่นความถูกต้อง รักษาคำพูดและสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริตน่าเชื่อถือ สุจริตไม่คดโกง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน

ด้านวิสัยทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มองกาลไกล ทันท่องสถานการณ์ ส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นและจังหวัด และทำงานอย่างเป็นรูปธรรม มีเป้าหมายมีนโยบายในการทำงาน และยึดมั่นในอุดมการณ์ มีความคิดริเริ่มในการทำงาน

ด้านบุคลิกภาพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ที่มีความคิดที่ทันสมัย มีลักษณะความเป็นสากลพร้อมๆ กับลักษณะของความเป็นไทย บุคลิกเปิดเผย การมีทัศนคติที่ดีและมีมนุษยสัมพันธ์ ไม่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมาย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า คุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงประสงค์ คือเป็นผู้แทนที่มีคุณลักษณะตามหลักพุทธธรรม ได้แก่ เป็นผู้ที่มีเหตุผล เข้าใจตนเอง พอประมาณ รู้จักกาลเทศะ เข้าใจประชาชน และเข้าถึงชุมชน
ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านความรู้ความสามารถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำควรมีความรู้และมีความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีประกอบการตัดสินใจ อยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้องในการทำงาน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรเป็นแบบอย่างในการมีความประพฤติที่ดีงามเป็นแบบอย่าง

ด้านการมีวิสัยทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำจะต้องเป็นผู้แนะนำ เจรจาต่อรอง ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีเป้าหมาย และคาดการณ์ได้อย่างแม่นยำ

ด้านบุคลิกภาพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำควรมีความสุ่มรอบคอบ น่าเชื่อถือ เชื่อมมั่นในตนเอง และมีความเป็นผู้นำ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ด้านความรู้ความสามารถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรมีความรู้และมีข้อมูลที่ทันสมัย อยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้องในการทำงาน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรเป็นนักประสาน ความเข้าใจของทุกฝ่าย สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กรได้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องเป็นผู้แนะนำ เจรจาต่อรอง ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีเป้าหมาย และคาดการณ์ได้อย่างแม่นยำ

ด้านบุคลิกภาพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำควรมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุ่มรอบคอบ มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีขอบเขตที่เหมาะสมตามกาลเทศะ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ของความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อการได้รับการเลือกตั้ง”

2) ควรวิจัยเรื่อง “นโยบายที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

3) ควรวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพในการสื่อสารของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อประชาชน”

4) ควรวิจัยเรื่อง “จริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง”

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ กล้าตุ้มบอน. (2557). *คุณลักษณะนักรการเมืองท้องถิ่นในความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิราพร น้ำฟ้า. (2556). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในพรรคของบุคลากรเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อำเภอลี้ดหีบ จังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล. (2557). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ในจังหวัด นครพนม*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระมหามานะ พุทธิวิริโย (นามนันท). (2555). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชัย ชุมเงิน. (2553). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาโดนตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลนาโดน อำเภอนาโดน จังหวัด มหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา.
- วีระ ภูระหงษ์. (2550). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริรัตน์ เรืองวงษ์วาร. (2539). *ประวัติศาสตร์การเมืองไทย ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีดี*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย.

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี*
POLITICAL COMMUNICATION OF LOCAL POLITICIANS AND PEOPLE
IN BUENG YITHO MUNICIPALITY, THANYABURI DISTRICT,
PATHUM THANI PROVINCE

พระมหาศิวพล พลเมธี (ใกล้ชิด)

Phramaha Siwaphon Balamedhī (Klaichid)

E-mail: poonvisetsri@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง และมีความเห็นว่าข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นยังคงมีปัญหาในการแบ่งพรรคแบ่งพวก การขาดจริยธรรมของนักการเมือง ส่วนหนึ่งมีความรู้สึกเบื่อหน่ายการเมือง ควรมีการรณรงค์ให้มีการติดตามข่าวสารผ่านสื่อ และศึกษาภูมิหลังของนักการเมืองท้องถิ่นก่อนการเลือกตั้ง

คำสำคัญ : การสื่อสารทางการเมือง; นักการเมืองท้องถิ่น; เทศบาล

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for Political Communication of Local Politicians and People in Bueng Yeetho Municipality, Thanyaburi District, Pathum Thani Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the People's opinions on Political Communication of Local Politicians and People, were at high level. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that the Political Communication of Local Politicians, they voted just for the sake of voting. There were guidelines to solve these problems. The local administrative organization should campaign with public relations for people to see the importance of the general election by looking at the politicians' background.

Keywords: Political Communication; Local Politicians; Municipality

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นใยประสาทของมนุษย์ เช่นเดียวกับการสื่อสารทางการเมืองก็เป็นดังเส้นใยสมองของนักการเมืองหากปราศจาก ซึ่งการสื่อสารรัฐบาลก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ การเมืองจึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจแยกออกจากการสื่อสารได้เลย (วรัญญา ประเสริฐ, 2559) การสื่อสารกับการเมืองมีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด การสื่อสารเป็นพื้นฐานของศาสตร์สาขาต่าง ๆ ส่วนการเมืองเป็นเรื่องของการใช้และการควบคุมอำนาจแนวคิดทางการเมืองผูกพันอยู่กับการสื่อสารจนแยกกันไม่ออก บุคคล สถาบัน หรือประเทศหนึ่งไม่สามารถมีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือบุคคล สถาบัน หรือประเทศอื่นได้ถ้าไม่ใช้การสื่อสาร การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การกระทำทางการเมือง กล่าวคือ ชีวิตและสังคมจะเป็นไปอย่างไรขึ้นอยู่กับความสามารถของประชาชนในการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การสื่อสารเป็นเครื่องมือสนับสนุนหรือเรียกร่องทางการเมืองนั่นเอง (วัฒนา นนทิต, 2558) ปัญหาการสื่อสารถือว่าเป็นศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะทางการเมืองที่จำเป็นต้องใช้การสื่อสารเป็นสื่อในการถ่ายทอดนโยบายจากรัฐไปสู่ประชาชน และผู้นำพรรคการเมืองทำหน้าที่แสดงผลประโยชน์และรวมผลประโยชน์ของตนโดยการสื่อสารความต้องการและข้อเสนอแนะด้านนโยบาย นักการเมืองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม เศรษฐกิจ อาชีพ สาธารณสุข และการเมือง การสื่อสารของนักการเมืองที่เข้าถึงและสามารถส่งสารไปยังประชาชนได้ทำให้กับประชาชนเข้าใจ (ชูศักดิ์ ชูช่วย, 2553)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนวิจัยเห็นว่า การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชน เนื่องจากนักการเมืองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประชาชน และเป็นกระบอกเสียงแทนประชาชน ถ้าสามารถสื่อสารกันเข้าใจนักการเมืองก็จะได้รับการเลือกตั้งประชาชนก็ได้รับการแก้ไขปัญหาดังที่ท้องถิ่นต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี จำนวน

394 คน จากประชากร จำนวน 24,221 คน (เทศบาลเมืองบึงยี่โถ, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม และรายด้าน

(n=394)

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. ด้านผู้ส่งสาร (Sender)	3.91	0.78	มาก
2. ด้านสาร (Message)	3.99	0.60	มาก
3. ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel)	3.93	0.52	มาก
4. ด้านผู้รับสาร (Receiver)	3.92	0.78	มาก
โดยรวม	3.90	0.78	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านสาร (Message) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) ด้านช่องทางการสื่อสาร ($\bar{X}=3.93$) ด้านผู้รับสาร ($\bar{X}=3.92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ($\bar{X}=3.91$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	5.559	-	0.051	-	✓
อายุ	-	0.795	0.083	-	✓
การศึกษา	-	0.001	0.079	-	✓
อาชีพ	-	-0.552	0.165	-	✓
รายได้	-	1.107	0.0๕๙	-	✓

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

การสื่อสารทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านผู้ส่งสาร	นักการเมืองมักมีพฤติกรรมที่ทำให้ตนเองได้เปรียบคู่ต่อสู้	นักการเมืองควรเปลี่ยนวิธีคิดและปฏิบัติตนให้เป็นกลาง ให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง
ด้านสาร	สารที่นักการเมืองส่ง มักมีเนื้อหา มุ่งจับผิดกัน	ให้ข้อมูลที่เป็นกลาง ให้ประชาชนสามารถตัดสินใจได้เอง
ด้านช่องทางการสื่อสาร	นักการเมืองใช้หวัคะแนนและแผ่นป้ายในการหาเสียง	นักการเมืองต้องหมั่นเข้าหาประชาชนเมื่อมีโอกาส
ด้านผู้รับสาร	ประชาชนผู้รับสารยึดตนเองและพรรคพวกเป็นที่ตั้ง	ประชาชนผู้รับสารต้องติดตามสถานการณ์ ควรพิจารณาอย่าเห็นแก่เงินทอง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ดังนี้

ด้านผู้ส่งสาร คือ นักการเมืองควรเปลี่ยนวิธีคิดและปฏิบัติตนให้เป็นกลาง ให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง

ด้านสาร คือ การให้ข้อมูลที่เป็นกลาง ให้ประชาชนสามารถตัดสินใจได้เอง

ด้านช่องทางการสื่อสาร คือ นักการเมืองต้องหมั่นเข้าหาประชาชนเมื่อมีโอกาส

ด้านผู้รับสาร คือ ประชาชนผู้รับสารต้องติดตามสถานการณ์ ควรพิจารณาอย่าเห็นแก่เงินทอง

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. **ด้านผู้ส่งสาร** พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นมีความชำนาญในการพูดโน้มน้าวใจ เพราะเข้าถึงและเข้าใจขนบธรรมเนียมของสังคมนั้นๆ ทำให้สามารถสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภ วิบูลย์กุล (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การรับรู้ข่าวสารและพฤติกรรมทางการเมืองของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัย 1) ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก

2. **ด้านสาร** พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นสามารถจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่สำคัญก่อนหลังได้น่าสนใจ นำเสนอเนื้อหาสาระของสารที่เข้าใจได้ง่าย ธัญญา ไยทอง (2550) ได้วิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองของสาขาพรรคประชาธิปัตย์” ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การวางแผนการสื่อสารทางการเมืองของสาขาพรรคประชาธิปัตย์ ผู้ส่งสาร คือ มีทักษะ ความชำนาญ และเชี่ยวชาญ มีอุดมการณ์ทางการเมืองสูง

3. **ด้านช่องทางการสื่อสาร** พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นักการเมืองใช้ห้วคະแนนในการพบปะแบบซึ่งหน้า ในการนำเสนอนโยบายและการแนะนำตัว และการเข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน สัมฤทธิ์ผล (2550) ได้วิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารของนักการเมืองรุ่นใหม่ในการหาเสียงสมัครการเมือง” ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ใช้ช่องทางการสื่อสารจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองระดับท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมการเมืองกับนักการเมือง และการสื่อสารกับแกนนำพรรคการเมือง

4. **ด้านผู้รับสาร** อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นสามารถสื่อสารและรับรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้ตามต้องการและตามความจำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุม เกสรสิทธิ์ (2552) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของพนักงานภาคเอกชน : ศึกษากรณีเฉพาะพนักงาน บริษัท เนชั่นพิบลิชชิง กรุ๊ป จำกัด” พบว่า พนักงานส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์เป็นประจำโดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

**ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของ
นักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
สามารถอภิปรายได้ ดังนี้**

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง
ท้องถิ่นกับประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกเพศทุกวัยต้องการ
นักการเมืองที่สามารถคุยกับประชาชนรู้เรื่อง เข้าถึงประชาชน มีความเป็นผู้นำให้กับท้องถิ่นได้ ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหามานะ พุทธิวิธโย (นามนันท) (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ
ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง
ท้องถิ่นกับประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกวัยต้องการนักการเมืองที่
เข้าถึงและเข้าใจประชาชน เป็นผู้ที่พบบ่าย รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของประชาชน ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ กานต์ กล้าตลุมบอน (2557) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะนักการเมืองท้องถิ่นในความ
คาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า
ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง
ท้องถิ่นกับประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชน
ทุกระดับการศึกษาคาดหวังกับนักการเมืองท้องถิ่นมาก เพราะเป็นตัวแทนเป็นกระบอกเสียง จึงควรมี
ความรู้ความสามารถในการสื่อสาร ประชาชนจึงให้ความร่วมมือในการไปลงคะแนนเสียงให้ ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมวดี กาฬภักดี (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล หอนงระทุม อำเภอดงเมืองนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี: ศึกษา
เฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557” ผลการวิจัยพบว่า เลือกตั้ง เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา รายได้ ไม่มีผลต่อการเลือกตั้ง

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง
ท้องถิ่นกับประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพต้องการนักการเมือง
เข้าถึงทุกคน มีวิสัยทัศน์ในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินารถ พูลดาวทอง (2549) ได้
วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิเศษ
ตามทัศนะของประชาชนเมืองพัทยา” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะ
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง
ท้องถิ่นกับประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อภิปรายได้ว่า ประชาชน
ทุกคนต้องการให้นักการเมืองสื่อสารในสิ่งที่ประชาชนกับท้องถิ่น มีความจริงใจกับประชาชน ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมวดี กาฬภักดี (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง

นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล หนองกระทุ่ม อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557” ผลการวิจัยพบว่า เลือกตั้ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ไม่มีผลต่อการเลือกตั้ง

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1. **ด้านผู้ส่งสาร (Sender)** พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ด้านผู้ส่งสาร (Sender) นักการเมืองท้องถิ่นมีความชำนาญในการพูดโน้มน้าวใจ รองลงมา คือ ประชาชน

เข้าร่วมอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองตามสถานที่ต่าง ๆ ของชุมชนจัดขึ้น และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ นักการเมืองท้องถิ่นเข้าใจระบบสังคม

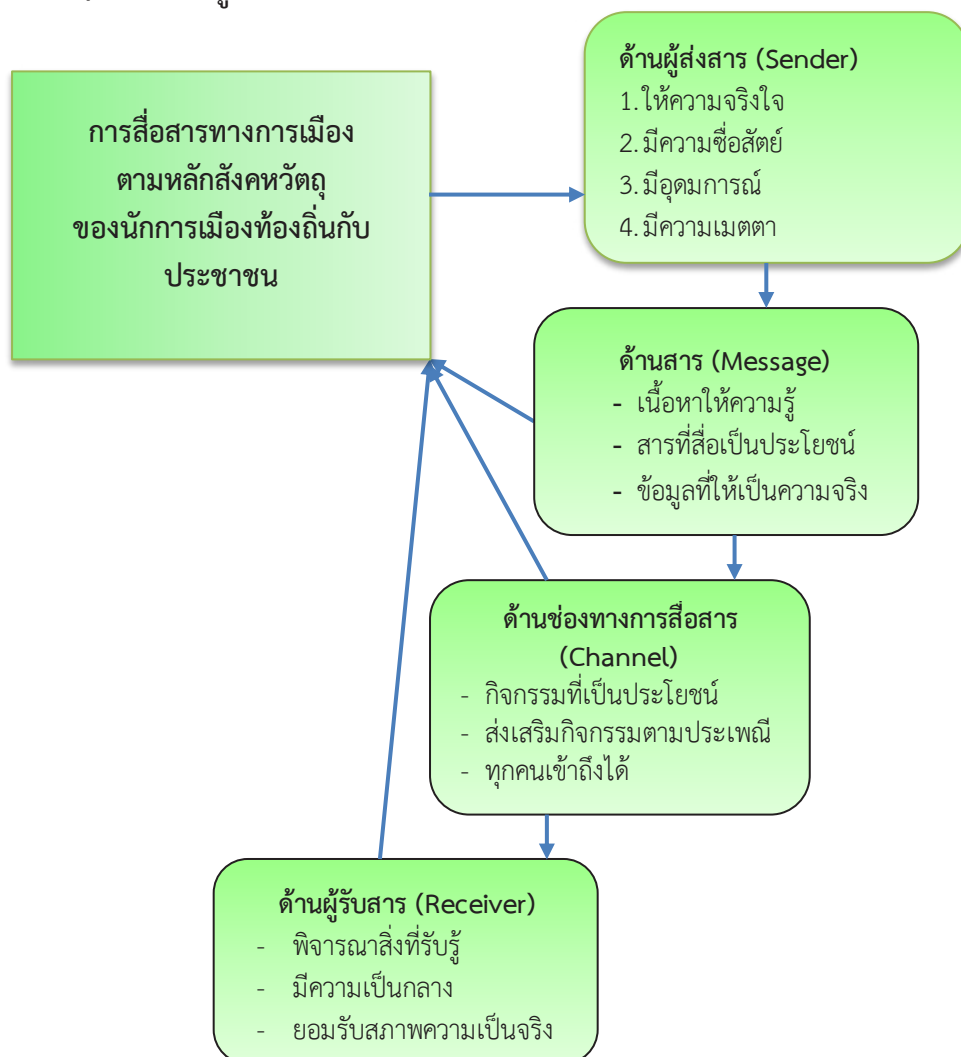
2. ด้านสาร (Message) พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ด้านสาร (Message) นักการเมืองท้องถิ่นสามารถจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่สำคัญก่อนหลังให้ประชาชนได้รับทราบ รองลงมา คือนักการเมืองท้องถิ่นนำเสนอเนื้อหาสาระของสารที่เข้าใจได้ง่าย และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ นักการเมืองท้องถิ่นสามารถส่งสารให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจง่าย

3. ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel) พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel) นักการเมืองท้องถิ่นใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านการเห็น/โทรทัศน์ ประชาชนได้นำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองผ่านสื่อ วิทยุ สิ่ง พิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต รองลงมา คือนักการเมืองท้องถิ่นใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ เช่น Line Facebook อยู่ในระดับมาก และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือนักการเมืองท้องถิ่นใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านการได้ยิน/วิทยุ

4. ด้านผู้รับสาร (Receiver) พบว่า การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ด้านผู้รับสาร (Receiver) นักการเมืองท้องถิ่นพูดแล้วประชาชนเกิดความพึงพอใจ เป็นที่รักของประชาชน รองลงมา คือนักการเมืองท้องถิ่นให้สิ่งที่ประชาชนต้องการตามความจำเป็น และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือประชาชนต้องได้รับประโยชน์จากนักการเมืองอย่างต่อเนื่อง

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือ และช่องทางที่สำคัญในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมทางด้านการเมือง จะเห็นได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองถือว่าเป็นพลังหลักในการพัฒนาการเมือง และจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเมืองในภาพรวมต่อไป ดังนั้นการสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้รับรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ นับได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ผู้นำควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น โดยหาวิธีการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่และประชากรในเขตพื้นที่

1.2) ควรมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์สื่อสารให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมิ่งควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านนี้

1.3) ควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมรณรงค์การเลือกตั้งให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมภายในท้องถิ่นสื่อสารให้ประชาชนออกไปรณรงค์ในเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

2.1) ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ และบทบาทหน้าที่ของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

2.2) ควรมีการรณรงค์ให้มีการติดตามข่าวสารผ่านสื่อดังกล่าวให้มากขึ้น โดยเริ่มจากสื่อวิทยุชุมชน ซึ่งอยู่ใกล้กับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุดและช่วยในการประชาสัมพันธ์ เช่น แจกใบปลิว และชักชวนญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2.3) ควรมีแนวเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี”

3.2) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “แรงจูงใจในการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี”

3.3) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัญหาและอุปสรรคการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี”

เอกสารอ้างอิง

- จุฑารัตน์ สัมฤทธิ์ผล. (2550). *กระบวนการสื่อสารของนักการเมืองรุ่นใหม่ในการเข้าสู่อาชีพนักการเมือง*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง). คณะนิเทศศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุตินารถ พูลดาวทอง. (2549). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาในฐานะองค์กรปกครองท้องถิ่นพิเศษตามทัศนะของประชาชนเมืองพัทยา*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญญา ไยทอง. (2550). *กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองของสาขาพรรคประชาธิปัตย์*, (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระมหามานะ พุทธิวิริโย (นามนนท์). (2555). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ). (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- วรัญญา ประเสริฐ (2559). *การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติวิทยานิพนธ์* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง). (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วัฒนา นนทชิต (2558). *การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น*. (วารสารนวัตกรรมการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน). ปีที่ 3 ฉบับที่ 1.
- วัลลภ วิบูลย์กุล. (2554). *การรับรู้ข่าวสารและพฤติกรรมทางการเมืองของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554).
- สมหมาย บัวจันทร์ (2551). *การวิเคราะห์และยกระดับความพึงพอใจในการให้บริการ ประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุขุม เกษรสิทธิ์ (2552). *พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของพนักงานภาคเอกชน: ศึกษากรณีเฉพาะพนักงานบริษัท เนชั่นพับลิชชิ่งกรุ๊ป จำกัด*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีคิด*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เอมวดี กาฬภักดี. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอดงเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2557*, (วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1, (มกราคม – มิถุนายน 2560): 117-122.

พัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน *

THE SANGHA ADMINISTRATIVE DEVELOPMENT SINCE KING RAMA V TO PRESENT

พระมหาสมเกียรติ เขมจารีภาโณ (จงเกษี)

Phramaha Somkeart Khemacāriṇaṇo (chongkesee)

E-mail: somkiat3465@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีเพื่อศึกษาระบบ โครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวการปรับปรุงการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ พบว่า รูปแบบการปกครองในอดีตมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ปกครอง และกระจายอำนาจออกเป็นส่วน ๆ ตามที่รับผิดชอบ บทบาทอำนาจหน้าที่การปกครองคณะสงฆ์ไทย ร.ศ. 121 มีความเป็นระเบียบที่ชัดเจนขึ้นใน พ.ศ. 2484 มีการตั้งสังฆสภา สังฆมนตรี และคณะวินัยธร และกลับมาใช้มหาเถรสมาคมตามเดิม และมีการแก้ไขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค พระราชบัญญัติเขียนไว้ให้ตีความในลักษณะกว้างๆ จึงตีความไม่ตรงจุดปัญหา ควร มีการแก้ไขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์บางมาตราที่บัญญัติไว้ไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ควรที่จะต้องแก้ไขให้เหมาะสมกับปัจจุบัน

คำสำคัญ : พัฒนาการ; การปกครอง; คณะสงฆ์ไทย

ABSTRACT

This research article was to study the structure, role, authority problems and suggestions for improvement sangha administrative since king rama v to present. It was a qualitative research. Finding were the form of government with the King as the former governor and decentralization into sections the responsibility role and authority of Thai sangha administrative R.E. 121. There is a mess to clear up B.E. 2484 with the sangha council and the sanghamandarin and winaitr and re-used by The Sangha Supreme Council of Thailand. The amendments to the Sangha Act, the ecclesiastical hierarchy today obstacles and suggestions for improvement was Sangha Act. Some provisions of Section unclear caused problems in practice. It Should be modified to appropriate the present.

Keywords : Development; administrative; Thai Sangha

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การปกครองคณะสงฆ์ได้มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลโดยมีพระพุทธเจ้าเป็นผู้ประมุขปกครองคณะสงฆ์สูงสุด โดยได้มีการบัญญัติพระวินัยขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการปกครองคณะสงฆ์ และเปรียบเสมือนเป็นแม่บทของพระผู้มีพระภาคเจ้า ดังในคราวก่อนที่พระพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพานได้ตรัสปัจฉิมโอวาทว่า “ธรรมและวินัยที่เราแสดงแล้ว บัญญัติแล้วแก่เธอทั้งหลาย หลังจากเราล่วงลับไป ก็จะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย” (ที.ม. (ไทย) 10/216/164) เมื่อพิจารณาจากข้อความในส่วนนี้จะเห็นว่า พระพุทธองค์ทรงวางพระธรรมวินัยให้เป็นใหญ่เป็นหลักในการปกครองโดยไม่ได้อบอวนำการปกครองคณะสงฆ์ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นการเฉพาะ การปกครองคณะสงฆ์ในระยะหลังพุทธกาลต่อมาจึงมีพระเถระผู้อาวุโสเป็นผู้ดูแลปกครองและเคารพนับถือกันตามพรocha แต่ภายหลังจากที่พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้ามาสู่ประเทศต่างๆ โดยเกิดจากการสังคายนาคั้งที่ 3 ในประเทศอินเดียราวพุทธศตวรรษที่ 3 พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่ไปยังประเทศต่างๆ อย่างกว้างขวาง การปกครองคณะสงฆ์ในแต่ละประเทศที่รับพระพุทธศาสนาไปประดิษฐานอยู่นั้นจึงขึ้นอยู่กับการปกครองคณะสงฆ์ในปัจจุบันแบ่งเป็นหลัก 3 ประการที่เข้ามาเสริมความสำคัญ คือ พระธรรมวินัย จาริตประเพณี และกฎหมายบ้านเมืองกฎหมายของประเทศนั้นๆ (ข้าเลื่อง วุฒิจันทร์, 2526)

พระพุทธศาสนาเข้ามาเผยแผ่ในดินแดนสุวรรณภูมินั้น การปกครองสงฆ์ในสมัยนั้นก็ยังยึดหลักตามพุทธบัญญัติที่พระองค์ทรงแสดงไว้เป็นหลักต่อมาพระภิกษุมากขึ้นและต้องมีความสัมพันธ์กับทางฝ่ายบ้านเมืองโดยอาศัยพระราชามหากษัตริย์เป็นฝ่ายอุปถัมภ์ดูแลให้การสนับสนุน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจึงเกิดมีบทบัญญัติต่างๆ ที่เพิ่มเติมมาจากพระธรรมวินัยที่พระสงฆ์ต้องเว้นข้อที่พระองค์ทรงห้ามและทำตามข้อที่พระองค์อนุญาตอยู่แล้ว เช่น พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ เป็นต้น ที่ต้องอาศัยฝ่ายราชอาณาจักรในการอุปถัมภ์ดูแล การจะนำกฎหมายไปบังคับใช้ในกรณีความขัดแย้งในวงการของศาสนานั้น จะต้องกระทำด้วยความรอบคอบและรัดกุมที่สุดเพื่อพิทักษ์ความบริสุทธิ์ของพระธรรมวินัยจาริตประเพณีอันดีงามของสังคม ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศไว้ให้ได้ (แสงอุดมศรี, 2533)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่องพัฒนาการการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน เพราะเห็นว่าควรจะได้แก้ไขปรับปรุงโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ที่มีปัญหาที่พบมากมาอย่างยาวนาน งานวิจัยชิ้นนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของการสะท้อนให้เห็นการใช้ความพยายามในการคลี่คลายปัญหาด้วยการแสวงหาทางออก หรืออาจหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหการปกครองของคณะสงฆ์ เพื่อดำรงมั่นไว้ซึ่งพระสัทธรรมอันไพบุลย์ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาบทบาท อำนาจหน้าที่การปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบัน

3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปกครองสงฆ์คณะสงฆ์ไทยให้สอดคล้องกับปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ คือการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์โดยเฉพาะด้านกฎหมาย ปกครองคณะสงฆ์เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 รูป/คน คือ 1. พระสังฆาธิการ 2. นักวิชาการทางกฎหมาย 3. นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา 4. ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครองสงฆ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) การเก็บข้อมูลจากเอกสาร (Document Data) ซึ่งเป็นข้อมูลจากหนังสือเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบและโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ตามแนวคิดการปกครองต่าง ๆ ศึกษาข้อมูลจากกฎหมายพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. 121 กฎหมายพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2484 กฎหมายพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 กฎหมายพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 กฎหมายพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 กฎหมายแพ่งและอาญาและกฎระเบียบต่างๆ ตลอดจนถึงการบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองสงฆ์ในสังคมไทย มีรายละเอียดการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้

- 1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ
- 2) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)
- 4) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

ผลการวิจัย

1. ศึกษาและโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน พบว่า

ปกครองอย่างสูงสุด แบ่งการปกครองออกเป็น 2 ระดับ คือ การปกครองส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การปกครองแบบ 4 ประการดังกล่าวที่ต้องคำนึงมีดังต่อไปนี้

- 1) พระธรรมวินัย

- 2) ความซับซ้อนของสภาพสังคม
- 3) การปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- 4) ความเข้มแข็งของพุทธบริษัท

2. ศึกษาบทบาท อำนาจหน้าที่การปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน พบว่า

การปกครองคณะสงฆ์ในส่วนกลาง หมายถึงเป็นศูนย์กลางการบัญชาการการปกครองคณะสงฆ์ไทยทั่วประเทศ หน้าที่ในการดูแลกิจการของคณะสงฆ์ส่วนกลาง พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับนี้ (พ.ศ. 2505) เป็นการแบ่งแยกองค์กรสงฆ์ออกเป็นสองคณะอย่างเป็นทางการ คือ คณะมหานิกาย และคณะธรรมยุติกนิกาย

3. ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวการปรับปรุงการปกครองสงฆ์คณะสงฆ์ไทยให้สอดคล้องกับปัจจุบัน พบว่า

อุบาสกอุบาสิกาไม่เข้าใจในการปกครองของคณะสงฆ์ จะต้องเปิดโอกาสให้พุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา และแม่ชี ที่มีความรู้ในพระธรรมวินัยและวิทยาการสมัยใหม่

อภิปรายผลการวิจัย

1. ศึกษาาระบบและโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการองค์กรการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบันนั้น ลักษณะขององค์กรการปกครองของคณะสงฆ์ เมื่อเทียบกับองค์กรและการปกครองของประเทศ มีรูปแบบการจัดองค์กรและระบบการปกครองเหมือนกัน โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสูงสุด และกระจายอำนาจออกเป็นส่วน ๆ ตามหน้าที่รับผิดชอบ และแบ่งเขตการปกครองออกไปตามพื้นที่ เช่นเดียวกับการบริหารประเทศ และมีการลดหลั่นกันทางฐานะเช่นกัน เพื่อที่จะสอดคล้องกับพระธรรมวินัย ความซับซ้อนทางสังคม การปกครองในระบอบประชาธิปไตย และความเข้มแข็งของพุทธบริษัทด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร ฦ รัชชี ได้วิจัยเรื่อง “การปกครองคณะสงฆ์อดีต ปัจจุบันอนาคต” ผลการวิจัยพบว่า พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2484 ใช้เวลา 21 ปีเศษที่ใช้ในการปกครองคณะสงฆ์ และการประกาศใช้ของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2484 ที่รัฐบาลสมัยนั้นคาดหวังจะรวม 2 นิกายเข้าด้วยกันเพื่อความสามัคคี

2. ศึกษาบทบาท อำนาจหน้าที่การปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการใช้อำนาจหน้าที่การปกครองคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. 121 (พ.ศ. 2445) นับเป็นครั้งแรกของคณะสงฆ์ไทยที่มีพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ที่กำหนดรูปแบบองค์กรการปกครองไว้อย่างเป็นระบบระเบียบและชัดเจนที่สุด บทบาทของผู้ใช้อำนาจในการปกครองคณะสงฆ์ใช้เฉพาะพระสังฆาธิการในการปฏิบัติให้ตามพระธรรมวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายธาร อินทวดี ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของมหาเถรสมาคมในการแก้ไขปัญหา คณะสงฆ์ไทย (พ.ศ. 2445 – 2530)” ผลการวิจัยพบว่า บทบาท

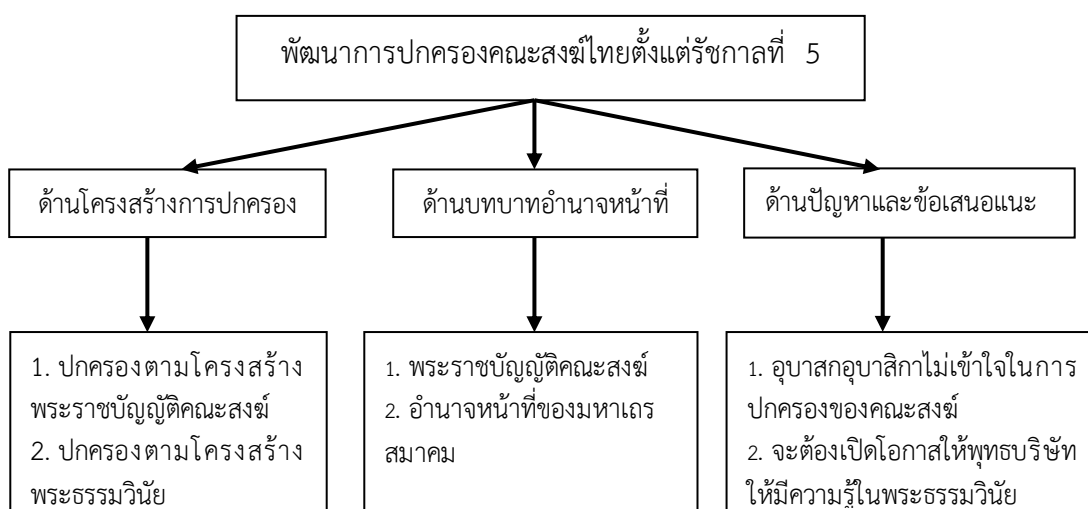

ของมหาเถรสมาคมในการแก้ไขปัญหาคณะสงฆ์ไทยเท่าที่ผ่านมาถูกวิพากษ์วิจารณ์จากนักวิชาการ สื่อมวลชน และพุทธศาสนิกชนว่าเป็นองค์กรที่อ่อนแอ เฉื่อยชา ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน

3. ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวการปรับปรุงการปกครองสงฆ์คณะสงฆ์ไทยให้สอดคล้องกับปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางมาตราไม่ชัดเจน ไม่เหมาะสมไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ในบางกรณีได้บัญญัติไว้ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ จึงเป็นการสมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ในครั้งนี้ มีใช้การแก้ไขยกย่องพระราชบัญญัติขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใหม่แต่ประการใด เพียงเป็นการแก้ไข เพิ่มเติมให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระณรงค์ วุฑฒิเมธี (สังขวิจิตร) ได้วิจัยเรื่อง “การปกครองคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบัน: ปัญหาและแนวทางการแก้ไข” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปกครองคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบันมีปัญหาทางโครงสร้างการปกครอง ปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการปกครอง และปัญหาหลักเกณฑ์การแต่งตั้งสมณศักดิ์ พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้ ด้านโครงสร้างการปกครอง แนวทางการแก้ไขคือ แยกรัฐออกจากศาสนาและเน้นการกระจายอำนาจ และถ่วงดุลพร้อมทั้งให้พุทธบริษัทมีส่วนร่วม ด้านการขาดประสิทธิภาพในการปกครอง แนวทางการแก้ไขคือ ปรับในเรื่องของระบบการศึกษาเพื่อจะช่วยให้พระสงฆ์มีคุณภาพทั้งผู้ปกครองและผู้ใต้ปกครอง ด้านหลักเกณฑ์การแต่งตั้งสมณศักดิ์ แนวทางการแก้ไขคือ ปรับหลักเกณฑ์การแต่งตั้งสมณศักดิ์และแยกสมณศักดิ์ออกจากตำแหน่งทางการปกครอง

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยในเรื่อง พัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน ลักษณะแผนภาพที่แสดงการประยุกต์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย พัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 5 ที่พึงประสงค์ดังนี้

ด้านโครงสร้างการปกครอง ปกครองตามระบบและโครงสร้างตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และปกครองตามโครงสร้างพระธรรมวินัย จาริตประเพณี

ด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และอำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคมในการปกครองคณะสงฆ์

ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ อุบาสกอุบาสิกาไม่เข้าใจในการปกครองของคณะสงฆ์ จะต้องเปิดโอกาสให้พุทธบริษัท ให้ความรู้ในพระธรรมวินัย เพื่อช่วยกันในการดูแลรักษาคณะสงฆ์ให้มั่นคงถาวร

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า การประยุกต์หลักธรรมมาธิปไตยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อกำกับดูแลการปกครองคณะสงฆ์ไปตามพระธรรมวินัย จาริตประเพณี และ

กฎหมายบ้านเมืองโดยสันติ มีสติไตร่ตรองปราศจากอคติที่เกิดขึ้น มีความยุติธรรมมุ่งเน้นที่ประโยชน์ส่วนรวมไม่มุ่งเน้นการโจมตีและแตกแยก ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะสงฆ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ควรมีงบประมาณจากภาครัฐหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการกำหนดนโยบายให้มีการประชุม สัมมนา อบรม หรือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานให้แก่พระสงฆ์ การทุกระดับ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการวัด และพัฒนาวัดให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

1.2) ควรให้พระสงฆ์ทั่วประเทศที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสงฆ์การใหม่ทุกระดับชั้นได้มีโอกาสปฏิบัติวิปัสสนาอย่างน้อย 15 วัน เพื่อสร้างผู้นำที่มีคุณภาพ

1.3) คณะสงฆ์ควรมีหน่วยงานในการทำงานด้านกฎหมายเพื่อดูแลแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาที่มีการฟ้องร้องเกี่ยวกับที่ดินของวัด โดยพระภิกษุไม่ต้องไปขึ้นศาลหรือดำเนินคดีด้วยตนเอง และจะต้องเปิดโอกาสให้พุทธบริษัทที่มีความรู้ทางพระธรรมวินัยและกฎหมายเข้ามามีบทบาทด้วย

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

2.1) การกระทำทุกอย่างที่เกี่ยวกับคณะสงฆ์ควรมีการทบทวนพิจารณาและพิจารณาทำให้เกิดการกระจายอำนาจโดยชอบธรรมและหมั่นประชุมกันอยู่เนืองนิตย์ จัดตั้งสำนักงานองค์กรสงฆ์และมีบุคลากรบริหารจัดการที่ถาวรเหมือนกระทรวง กรมต่างๆ ทำความเข้าใจให้กับอุบาสกอุบาสิกาเพื่อให้เข้าใจในการปกครองของคณะสงฆ์ไทย

2.2) องค์กรสงฆ์ในส่วนภูมิภาคตั้งแต่ระดับเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอเจ้าคณะแขวง และเจ้าอาวาสเป็นหน้าที่ควบคุมดูแลโดยองค์กรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ผ่านเจ้าคณะพระสงฆ์การในแต่ละระดับชั้นลงไป จะต้องเปิดโอกาสให้พุทธบริษัทให้มีความรู้ในพระธรรมวินัยและหลักการปกครองของคณะสงฆ์ไทย

2.3) ควรจะมีการตั้งกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือในแง่ของการบูรณปฏิสังขรณ์วัดช่วยเหลือพระภิกษุสามเณร หรือวัดในต่างจังหวัด วัดใหญ่ควรจะเป็นพี่เลี้ยงให้กับวัดเล็ก ๆ ที่มีเสนาสนะไม่เพียงพอ หรือไม่มี ด้วยการให้ความอุปถัมภ์ในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ การบริหารจัดการ และปกครอง ดังนั้นการปกครองหรือการบริหารจัดการองค์กรสงฆ์ควรจะเป็นแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรทำการศึกษาวิจัย พัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน

3.2) ควรทำการศึกษาวิจัย ปัญหาการพัฒนากการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

3.3) ควรทำการศึกษาวิจัย การเปรียบเทียบการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการประยุกต์หลักพุทธธรรม

เอกสารอ้างอิง

ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. (2526). การพัฒนากิจการคณะสงฆ์และการศาสนาเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

พระณรงค์ วุฒิเมธี (สังขวิจิตร). (2558). การปกครองคณะสงฆ์ไทยปัจจุบัน : ปัญหาและแนวทางแก้ไข. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ภาควิชาปรัชญา คณะศิลปศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สายธาร อินทวดี. (2533). บทบาทของมหาเถรสมาคมในการแก้ไขปัญหาคณะสงฆ์ไทย (พ.ศ. 2445 – 2530). สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกประวัติศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนทร ณ รังษี. (2539). การปกครองคณะสงฆ์อดีต ปัจจุบัน อนาคต. วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 3 (3), 5-20.

แสง อุดมศรี. (2533). การปกครองคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง*

THE POLITICAL PARTICIPATION ON DHAMMADHIPATEYYA OF THE PEOPLE IN
NEARNPHRA SUB-DISTRICT MUANICIPALITY, MUANG DISTRICT, RAYONG PROVINCE

พระมหา Yingyot Mahamungkarol (Yuenyong)

Phramaha Yingyot Mahamungkaro (Yuengyong)

E-mail: Yingyot Yuengyong@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตย โดยของประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างมีความคิดเห็นภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวการเมืองเป็นเรื่องของนักการเมือง ไม่ใช่เรื่องของประชาชนการเมืองเป็นเรื่องของผลประโยชน์จะเอื้อกับกลุ่มที่มีอำนาจ ควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้กับบุคคลทุกกลุ่มเพื่อให้มีความเข้าใจในการมีส่วนร่วม

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ธรรมาธิปไตย;

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the people's Dhammatipateyya Political participation at Nernpra Sub-District Municipality, Rayong Province, using Mixed Methods. by overall was at the high level all aspect, Findings were the level of people's opinion on people's Dhammatipateyya Political participation , People with different gender, age, educational level, occupations and incomes had different opinions to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles of people's Dhammatipateyya political participation were that people thought that politics was far away from them, politics was the politicians' concern, not people's business. Politics was for interest group, And yielding interest for the group in power. Public relation should be used to give knowledge for every group for political participation, interest group.

Keywords: Participation; Political Participation; Dhammadhipateyya

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นการยอมรับว่าระบบการปกครองของประเทศนั้นเป็นการปกครองของประชาชน ฉะนั้นการที่จะให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองก็คือ รัฐบาลกระจายอำนาจในการปกครอง ไปให้ประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ มีอิสระที่จะกำหนดนโยบายทางการเมืองตลอดจนเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง(ฉันทิพย์ จำเดิมแผด็จศึก, 2561) ปัญหาของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังไม่มี การสนับสนุนอย่างเต็มที่เนื่องมาจาก ผู้บริหารมิได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ถ้าหากผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมก็จะทำให้การพัฒนาท้องถิ่นประสบความสำเร็จ (ปนัดดา ดิศกุล, สมคิด เลิศไพฑูรย์, จรัส สุวรรณมาลา, 2556) จากการพัฒนาของเทคโนโลยีโซเซียลมีเดียทำให้การเข้าถึงข่าวสารทางด้านการเมืองทำได้สะดวกและรวดเร็ว แต่ก็นำมาซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกิดความแตกแยกความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมือง การโจมตีกันด้วยข้อมูลข่าวสารและความเบื่อบั่นทอนการเมืองและการเลือกตั้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากเหตุการณ์ทางการเมืองในอดีตที่ผ่านมา ส่วนใหญ่คิดว่าการเมืองคือเรื่องน่าเบื่อเลือกไปก็ได้การเมืองเดิมๆ รูปแบบเก่าๆ ที่มุ่งเน้นเข้าไปกอบโกยผลประโยชน์โดยไม่มุ่งเน้นประโยชน์ของพี่น้องประชาชน อีกทั้งในเขตเทศบาลนครระยองมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อยเพราะประชาชนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการหาเลี้ยงชีพ (จรรยา สุภาพ, 2551)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง หลักธรรมาธิปไตย จึงมีความสำคัญทั้งในแง่ของการเป็นหลักธรรมที่สำคัญ ของการปฏิบัติหรือปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และในแง่ของการบริหารและการปกครอง พุทธธรรมาธิปไตย เป็นหลักที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ในการบริหารพุทธบริษัท ได้แก่หลักการที่ว่าด้วยการถือเอาธรรมะเป็นใหญ่ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่นการดำเนินชีวิต การปฏิบัติงาน การบริหารทุกระดับ พระพุทธเจ้าไม่ใช่เพียงแต่สอนเหล่าสาวกเกี่ยวกับธรรมาธิปไตยอย่างเดียวเท่านั้น พระองค์เองทรงปฏิบัติอยู่ในหลักของธรรมาธิปไตยด้วย หลักพุทธธรรมาธิปไตยนี้จึงสำคัญสำหรับการบริหารงานทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ควรจะได้นำมาใช้เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน อันจะทำให้เกิดการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน 3,910 (เทศบาลตำบลเนินพระ, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 363 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมและรายด้าน (n=363)

ด้านที่	ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.61	0.34	มากที่สุด
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	3.23	0.65	ปานกลาง
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.31	0.60	ปานกลาง
รวม		4.09	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามลำดับ ($\bar{X}=4.09$, S.D.= 0.52)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนใน โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปรต้น	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	6.45	-	0.002	✓	-
อายุ	-	7.69	0.002	✓	-
การศึกษา	-	14.09	0.001	✓	-
อาชีพ	-	12.99	0.000	✓	-
รายได้	-	15.71	0.001	✓	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	
การตัดสินใจสนับสนุนพรรคการเมืองท้องถิ่น	การประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้กับบุคคลทุกกลุ่มเพื่อให้มีความเข้าใจที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
การเมืองเป็นเรื่องของนักการเมือง ไม่ใช่เรื่องของประชาชน	ปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม และการใช้อำนาจอย่างเป็นธรรมแก่ผู้บังคับ ใช้กฎหมายเพื่อความเท่าเทียมกัน
การเมืองไม่ยุติธรรมและเอื้อกับกลุ่มที่มีอำนาจมากในสังคมเท่านั้น	ควรมีการจัดประชุมชี้แจงอธิบายให้กับประชาชนโดยผู้นำของหมู่บ้านแต่ละบ้านที่มีความใกล้ชิดประชาชน
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	
การรับข้อมูลข่าวสารโดยผู้อื่นบอกมา และแสดงออกมาโดยไม่กรองข้อมูลนั้น โดยเฉพาะรายละเอียดจริง ๆ ของข่าว	ผู้เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลจะต้องพิจารณาดี ๆ และพยายามศึกษาข้อมูลและใช้ข้อมูลนั้นแสดงออกอย่างถูกต้อง

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	
สิทธิเสรีภาพ	ผู้บังคับใช้กฎหมาย ฝ่ายบริหาร ควรมีจริยธรรม คุณธรรม และมีความยุติธรรม
ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจถึง เสรีภาพของอำนาจของตนเองที่พึงมี	ผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน ควรมีการประชุมให้ความรู้แก่ ประชาชนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ทราบถึงเสรีภาพตนเอง ที่
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	
รัฐบาลยังมีปัญหาและอุปสรรคทั้งการ ขาดการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิด และการ ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน	การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นต้องอาศัยความพร้อม เพียงในการใช้อำนาจตัดสินใจเพื่อบังคับไปสู่ความสำเร็จ
การขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้ เครื่องมือสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชน	การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ เป็นการร่วม รับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้น
ขาดผู้นำชุมชนที่มีอุดมการณ์ เสียสละ และเข้มแข็ง	การเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น และเวทีแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล และเป็น เป็นเวทีในการตัดสินใจ

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบ
ธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ประชาชนส่วนใหญ่
คิดว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัว การเมืองเป็นเรื่องของนักการเมือง ไม่ใช่เรื่องของประชาชน การเมือง
เป็นเรื่องของผลประโยชน์จะเอื้อกับกลุ่มที่มีอำนาจมากในสังคมเท่านั้น นโยบายของรัฐบาลจึงเป็น
นโยบายเพียงประชาสังคมที่ไม่ได้คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ข้อเสนอแนะ
หน่วยงานของรัฐควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้กับบุคคลทุกกลุ่มเพื่อให้มีความเข้าใจในการมีส่วน
ร่วมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรมีการจัดประชุมชี้แจงอธิบายให้กับประชาชนโดยผู้นำของหมู่บ้านแต่
ละบ้านที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นต้องอาศัยความพร้อมเพียง
ในการใช้อำนาจตัดสินใจเพื่อบังคับไปสู่ความสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ เป็นการ
ร่วมรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น และเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล และเป็นเป็นเวทีในการตัดสินใจ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชน

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ มีความรู้และเข้าใจหลักการที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความเคารพสิทธิมนุษยชนกับทุกเพศทุกวัย เมื่อเขาไม่เห็นด้วยกับข้ออภิปรายของท่านในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นุชาวดี อิศรางกูร**, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความคิดประชาธิปไตย” พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจข่าวสารทางการเมือง และมีความคิดประชาธิปไตยอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่เดียวกันมีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งและการเป็นผู้นำทางการเมืองในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง

ประชาชนที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น อภิปรายได้ว่า พบว่า แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ลลิตา ศานติ ทรัพย์ศิริโสภา** (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอย : กรณีศึกษาการจัดการมูลฝอยเทศบาลตำบลท่าบ่อ อำเภوتاบ่อ จังหวัดหนองคาย” จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 328 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ ความตระหนักเกี่ยวกับมูลฝอยและการจัดการมูลฝอยในระดับปานกลาง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยและมีความต้องการมีส่วนร่วมในการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ อาชีพ สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับมูลฝอยและการจัดการมูลฝอย ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ การรับรู้ข่าวสาร ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับมูลฝอย และการจัดการมูลฝอย

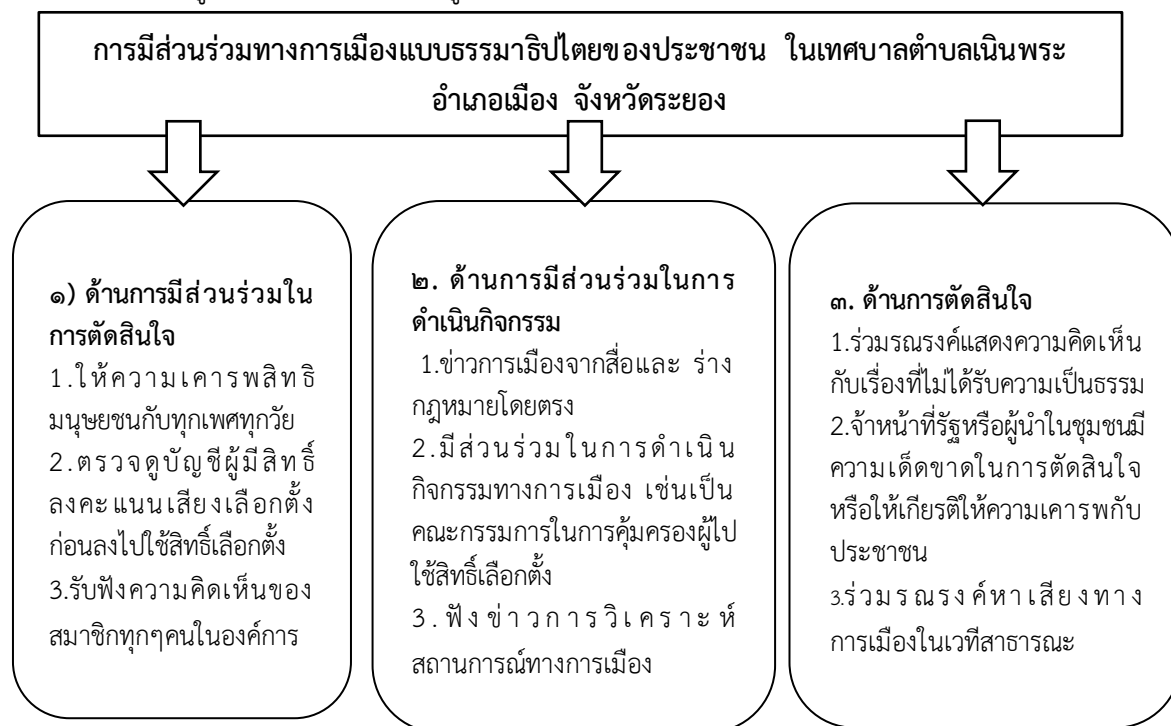

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings):741

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยดังนี้

แผนภูมิที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 ประชาชน มีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 1) ให้ความเคารพสิทธิมนุษยชนกับทุกเพศทุกวัย 2) ตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ก่อนลงไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 3) รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนในองค์การ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

1) ข้าราชการเมืองจากสื่อและ ร่างกฎหมายโดยตรง 2) มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เช่นเป็นคณะกรรมการในการคุ้มครองผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 3) ฟังข้าราชการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมือง

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 1) ร่วมรณรงค์แสดงความคิดเห็นกับเรื่องที่ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม 2) จำหน้าที่รัฐหรือผู้นำในชุมชนมีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ หรือให้เกียรติให้ความเคารพกับประชาชน 3) ร่วมรณรงค์หาเสียงทางการเมืองในเวทีสาธารณะ

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

แผนภาพที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ระบอบการเมืองหนึ่งที่ทางรัฐบาลต้องตอบสนองความชอบของประชาชน ที่ถือว่าความเท่าเทียมของประชาชนในทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญของประชาธิปไตย ประชาชนต้องมีโอกาสในการกำหนดความพอใจของเขา นั่นคือต้องประกันว่าประชาชนมีเสรีภาพที่จะรวมตัวกัน มีเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งสิทธิในการลงคะแนน มีแหล่งทางเลือกของข้อมูล มีเสรีภาพ มีการเลือกตั้งที่ยุติธรรม ผู้นำทางการเมืองมีสิทธิในการแข่งขันเพื่อการเลือกตั้ง และสถาบันในการดำเนินการตามนโยบายที่มาจากทางเลือกตั้งและการแสดงออกของประชาชน ดังนั้น ในความคิดของ Dahl ประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือเพื่อการมีอิสรภาพซึ่งมีหลายมิติ เสรีภาพของประชาชน และเสรีภาพของการเมืองเป็นเสรีภาพในการแสดงออกประชา สัมพันธ์ทางสื่อรวมตัวเป็นกลุ่ม เมื่อแน่ใจว่ามีการแข่งขันและมีการมีส่วนร่วมที่ตรงไปตรงมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) มีนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ

1.2) ส่งเสริมให้ประชาชนรับทราบสิทธิและหน้าที่รวมถึงอำนาจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

2.1) จัดทำโครงการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของประชาชนในด้านสิทธิ หน้าที่รวมถึงอำนาจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2.2) ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

2.3) มีโครงการส่งเสริมให้กับบุคลากรยึดหลักคุณธรรม ความสุจริต มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ มีการอบรมให้ความรู้

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรศึกษาการส่งเสริม หรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจโดยมุ่งให้ประชาชนแสดงบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมทางเมืองเพื่อที่จะช่วยพัฒนาการเมืองไทย

3.2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบแนวคิดในการอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคพลเมือง

3.3) ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง:

จรรยา สุภาพ. (2551). *กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง: การเลือกตั้งในการเมืองปกครองไทย*. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฉันทิพย์ จำเดิมแผ่จติก. *วรรณชนพล หิรัญบุรณะ (2561). การส่งเสริมประชาธิปไตยด้วยหลักธรรมาธิปไตย*. วารสารรัชต์ภาคย์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 26 มหาวิทยาลัยชินวัตร.

นุชชาติ อิศรภักดี. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความคิดประชาธิปไตย*. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม).

ปนัดดา ดิศกุล, สมคิด เลิศไพฑูรย์. *จรัส สุวรรณมาลา (2556). แนวคิดในการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบจังหวัดจัดการตนเองกับสถานะความเป็นรัฐเดี่ยวของประเทศไทย*. ปีที่ : 10 ฉบับที่ : 3.

สำนักทะเบียนราษฎร จำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.ect.go.th/rayong> [กุมภาพันธ์ 2562].

สิทธิศานต์ ทรัพย์ศิริโสภ (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอย : กรณีศึกษาการจัดการมูลฝอยเทศบาลท่าบ่อ อำเภوتاบ่อ จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัยมหิดล.

สุจินต์ ธรรมชาติ. (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีลัด*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี*

THE PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION IN LOCAL ELECTIONS AT NONGKAE
SUB-DISTRICT, PHRAPHUTTHABAT DISTRICT, SARABURI PROVINCE

พระปลัดเอกชัย จันทโชโต (คงชีวะ)

Phrapalad Ekachai Jantakchoto (Khongchiwa)

E-mail: jaekdorsom2523@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็น เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน ด้านความคิดเห็นภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่าง ปัญหาคือประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยเข้าใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง และมีความเห็นว่าการเมืองท้องถิ่นมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก การขาดจริยธรรมของนักการเมือง การไม่มีความร่วมมือกิจกรรมทางการเมือง เนื่องจากการประกอบอาชีพ และขาดการติดตามผลงานทางการเมือง โดยมีความสาเหตุจากความรู้สึกเบื่อหน่ายจากการเมือง

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเลือกตั้งท้องถิ่น

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the People's Political Participation in Local Elections at Nongkae Sub-District, Phraphutthabat District, Saraburi Province, using Mixed Methods. by overall was at high level, Findings were the level of people's opinion on the effectiveness of the implementation of the by People's Political Participation in Local Elections. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles of people's still see politics as the interest of individual groups. People still believed that the power of decision making belong to government, not people. People yielded their political right to politicians and they cannot recall until next election.

Keywords: Political Participation; Local Elections.

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาก้าวหน้าทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่จะส่งเสริมระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วม การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด (แสง รตนมงคลมาศ, 2556) ในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมากการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้น มีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติก็พบว่า ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเอง ประสบความล้มเหลวอย่างมาก (บุศรา โพธิสุข, 2559)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนวิจัยเห็นว่า ประชาชนในตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จ.ปัตตานี จังหวัดยะลา คนหนึ่ง จึงมีความสนใจและต้องการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จ.ปัตตานี ว่าประชาชนเหล่านั้นมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับใด รวมถึงด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ทั่วถึง สาเหตุเพราะมีประชากรแฝงจำนวนมาก และบางคนมีรายชื่ออยู่ในสำเนาทะเบียนบ้านแต่ไม่ได้อาศัยอยู่ประจำ รวมทั้งทราบว่าจะมีการเลือกตั้ง แต่ก็ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะรู้สึกสับสนไม่รู้ว่าควรจะเลือกใครดี จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือและความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เพราะคิดว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองไม่สามารถเป็นหลักประกันว่าจะทำให้ระบบการเมืองตอบสนองต่อตนเอง ได้ไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างแท้จริง ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ขาดการให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จ.ปัตตานี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จ.ปัตตานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จ.ปัตตานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพะพุตบาท จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตตำบลหนองแก อำเภอพะพุตบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 3,853 คน (สำนักทะเบียนสำนักงานเทศบาลตำบลหนองแก, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพะพุตบาท จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพะพุตบาท จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม และรายด้าน

(n=362)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.90	0.78	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	3.99	0.78	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.93	0.76	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.92	0.78	มาก
โดยรวม	3.90	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพะพุตบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำสุด ดังนี้คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	5.559	-	0.051		✓
อายุ	-	7.795	0.012*		✓
การศึกษา	-	15.001	0.009*	✓	
อาชีพ	-	17.552	0.005*		✓
รายได้	-	18.107	0.059	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และรายได้ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ไม่ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง	เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	ส่งเสริมจัดเวทีให้นักการเมืองตอบปัญหาประชาชน
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ประชาชนบางกลุ่มยังไม่เห็นประโยชน์จากการมีส่วนร่วม	ให้ประชาชนเห็นข้อดีข้อเสียเพื่อให้ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการเลือกตั้ง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	มีความรู้สึกเบื่อหน่ายจากการเมือง ขาดการติดตามผลงานทางการเมือง	จัดกิจกรรมให้ประชาชนเข้าร่วมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งก่อนและหลัง

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา ข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม คือ ส่งเสริมจัดเวทีให้นักการเมืองตอบปัญหาประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ คือ ให้ประชาชนเห็นข้อดีข้อเสียเพื่อให้ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ จัดกิจกรรมให้ประชาชนเข้าร่วมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งก่อนและหลัง

อภิปรายผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายในรายด้านได้ดังนี้

1. **ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ** พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าประชาชนในตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา มีส่วนร่วมทางการเมืองในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงฉัตร ศรีทอง (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา” ผลการวิจัยพบว่า 1) สตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. **ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม** พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าประชาชนในตำบลหนองแก ได้ร่วมในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ เลขโสม (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

3. **ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์** พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าประชาชนในตำบลหนองแก มีส่วนร่วมและเห็นประโยชน์จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ เลขโสม (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

4. **ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล** พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าประชาชนในตำบลหนองแก ได้ร่วมติดตามและประเมินผลนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระนิกุล ปุชโชโต (โพธิจิตร์) (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน

อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

1. ประชาชนที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เณลิมพล มิ่งเมือง (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลในเขตจังหวัดนนทบุรี” การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ได้รับความร่วมมือในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ รัตนวารินทร์ชัย (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลหนองแค จังหวัดสระบุรี” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

3. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เณลิมพล มิ่งเมือง (2554) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลในเขตจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้งสองรูปแบบ และอุดมการณ์ประชาธิปไตย ที่ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล

4. ประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งจะสังเกตได้จากการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนครั้งที่ผ่านมา

5. ประชาชนที่รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น แตกต่าง อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีที่มาของแหล่งรายได้ และจำนวนรายได้ที่ส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงฉัตร ศรีทอง (2557) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า สตรี ที่มีอายุ อาชีพ โดยรวมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในตำบลหนองแก อำเภอยะผา จังหวัดสระบุรี ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น โดยการติดตามผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา และเข้าไปตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก่อนลงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และชักชวนเพื่อนบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น พัฒนาไปพร้อมกันกับหลักคุณธรรม

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จากตรวจสอบติดตามโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ถูกต้อง โปร่งใส และเกิดประโยชน์ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์และช่วยในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง และร่วมปลูกฝังให้ประชาชนมีความคิดที่เป็นประชาธิปไตยให้ตระหนักในการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อสังคมและประโยชน์ของส่วนร่วม

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ ประชาชนในตำบลหนองแก อำเภอพะพวยพทุบาท จังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การตรวจสอบมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ฝ่ายค้านในสภาท้องถิ่นต้องทำหน้าที่อย่างจริงจังเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน และประชาชนในท้องถิ่นก็ต้องติดตามตรวจสอบการบริหารงานว่าคุ้มค่า มีการโกงกิน คอร์รัปชันกันหรือไม่ ถ้ามีก็จำเป็นต้องดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษกับผู้กระทำผิดและควรมีการประเมินผลโดยออกแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนใจตำบลว่ามีความพอใจมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไป

ปรับปรุงแก้ไขในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งประเมินผลความรู้ความเข้าใจของประชาชนทางการเมืองด้วย คือการเลือกตั้งมีการซื้อสิทธิ์-ขายเสียงกันอย่างกว้างขวาง ส่วนเรื่องการมีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมของประชาชนก็คือการติดตามข่าวสารการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นเรื่องก่อนเลือกตั้ง หลังเลือกตั้ง ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ แต่ก็มีน้อยไม่เป็นทางการและไม่สนใจมากก็มี จนกว่าจะหมดวาระหรือได้เลือกตั้งจึงจะเริ่มให้ความสนใจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้นำตำบลหนองแควควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น โดยหาวิธีการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่และประชากรในเขตพื้นที่

1.2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ผู้นำตำบลหนองแควควรมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมิ่งควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านนี้

1.3) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผู้นำตำบลหนองแควควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมรณรงค์การเลือกตั้งให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมภายในท้องถิ่นอย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 วัน ในการให้ประชาชนออกไปรณรงค์ในเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการเลือกตั้ง

1.4) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้นำตำบลหนองแควควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถแยกแยะออกได้ว่ากฎหมายข้อใดที่ยุติธรรมหรือไม่ยุติธรรม โดยการแจกจ่ายกฎหมายเลือกตั้งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ศึกษาให้ทั่วถึง การตัดสินใจทางการเมืองโดยสนับสนุนโดยการบริจาคเงินให้พรรคการเมือง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

1.1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น โดยหาวิธีการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่และประชากรในเขตพื้นที่

1.2) ควรมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมิ่งควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านนี้

1.3) ควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมรณรงค์การเลือกตั้งให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมภายในท้องถิ่นอย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 วัน ในการให้ประชาชนออกไปรณรงค์ในเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการเลือกตั้ง

1.4) ควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถแยกแยะออกได้ว่ากฎหมายข้อใดที่ยุติธรรมหรือไม่ยุติธรรม โดยการแจกจ่ายกฎหมายเลือกตั้งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ศึกษาให้ทั่วถึง การตัดสินใจทางการเมืองโดยสนับสนุนโดยการบริจาคเงินให้พรรคการเมือง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา”

3.2) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา”

3.3) ควรวิจัยเกี่ยวกับ “ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา”

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล มิ่งเมือง (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลในเขตจังหวัดนนทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงฉัตร ศรีทอง. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอยะพยา จังหวัดยะลา*. (สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- บุศรา โพธิสุข. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. (รายงานการวิจัยการบริหารเชิงพุทธ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พรทิพย์ รัตนารินทร์ชัย (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลหนองแก จังหวัดยะลา*. (ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สงวน ศรีใส (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท.เอช.บี.นิคตัง จำกัด อำเภอยะพยา จังหวัดสมุทรสาคร*. (สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สำนักทะเบียนสำนักงานเทศบาลตำบลหนองแก. (20 ธันวาคม 2562). อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา. สืบค้นจาก: <http://hydrolaw.thaiwater.net/web>.

Taro Yamane (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (New York .Harper and Row Publications.

ภาคผนวก

ภาคีเครือข่าย

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing

ID: 4567898998

1. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

4. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (โครงการเสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในสังคมไทย)

บันทึกข้อความ

แผนกสารบรรณ
สำนักงานอธิการบดี
วันที่ ๑๖๑๔
รับวันที่ ๓๖๑๔-๐๗
เวลา ๐๐ ๕๐ น.
มหาวิทยาลัยมหิดลราชวิทยาลัย

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร. โทรสาร ๐๓๕-๒๕๕-๐๐๐ ภายใน (๘๒๐๓)
ที่ อว.๘๐๐๕๒/๑๒๐ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
เรื่อง ขออนุมัติยืมเงินทดรองจ่าย และขออนุมัติโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
การบมัสการ อธิการบดี

เนื่องจากการจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ได้มีผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อเข้ารับปริญญาประจำปี
การศึกษา ๒๕๖๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ รูป/คน โดยที่ได้มีระเบียบกฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการ
ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ตามเกณฑ์ดังนี้

๑. ข้อ ๑๔.๒.๒ ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. สอดคล้องกับเกณฑ์ประกันคุณภาพองค์ประกอบที่ ๒ ว่าด้วยเรื่อง บัณฑิต องค์ประกอบที่ ๓
ว่าด้วยเรื่อง นิสิต องค์ประกอบที่ ๔ ว่าด้วยเรื่อง อาจารย์ และองค์ประกอบที่ ๕ ว่าด้วยเรื่อง หลักสูตร การเรียน
การสอน การประเมินผู้เรียน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาของทั้ง ๓ หลักสูตรข้างต้น เป็นไปตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและนำไปสู่การ
ประกันคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขออนุมัติโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) และยืม
เงินทดรองจ่ายจากเงินบำรุงการจัดการศึกษาของหลักสูตรดังกล่าวนี้ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ (สองแสนบาทถ้วน) โดยมี
รายละเอียดของโครงการปรากฏตามเอกสารที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ทั้งนี้การเบิกเงินงบประมาณจะได้เบิกเงินของ
หลักสูตรจากบัญชีเงินฝากธนาคารทหารไทย เลขที่บัญชี ๖๓๓-๒-๕๐๘๗๖-๘ ชื่อบัญชี มจร. พรหม. สาขาวิชาการ
จัดการเชิงพุทธและสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาอยุธยา

ทั้งนี้ โครงการฯ นี้จะได้มีการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ในวันที่ ๓
เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ ห้องเจียร์เตอร์ B 508-509 อาคารเรียนรวม โซนบี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จึงกราบบังคมทูลเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและยืมเงินทดรองจ่ายเพื่อดำเนินการตามเกณฑ์
สกอ. และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

รณวิทย์ อธิการบดี
พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระครูวิสุทธิกิจธำรง,รศ.ดร.)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
๒๐ มี. ๖๓

สุพล สุธะพรหม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

เรียน อธิการบดี
☒ เห็นควรอนุมัติ
☐ เพื่อโปรดทราบ

(พระเทพพรเมธี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
๑๐ มี. ๖๓

(พระราชปริยัติกร)
อธิการบดี
๑๑ มี. ๖๓

โครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการ : โครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
๒. ชื่อหน่วยงาน : หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ : หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. โครงการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน สกอ. : องค์กรประกอบที่ ๒ บัณฑิต
องค์กรประกอบที่ ๓ นิสิต
องค์กรประกอบที่ ๔ อาจารย์
องค์กรประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
๕. หลักการและเหตุผล

คณะสังคมศาสตร์โดยภาควิชารัฐศาสตร์ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นมา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นต้นมา และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละปีได้มีผู้สำเร็จการศึกษา มากพอสมควร ซึ่งนิสิตเหล่านี้ ได้สำเร็จการศึกษาตามแผน ก แบบ ก ๒ ที่ทั้งศึกษารายวิชาและทำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์

ผลงานสารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน ๘๐ รูป/คน จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ซึ่งจะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาได้อีกด้วย

การดำเนินการดังกล่าวนี้ เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ และสอดคล้องกับประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงต้องจัดให้มีโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหลักสูตรทั้งสามให้สาธารณชนได้รับทราบ อันจะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการต่อไป

๖. วัตถุประสงค์

๖.๑ เพื่อจัดให้มีการตีพิมพ์ผลงานสารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ

๖.๒ เพื่อจัดให้มีการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๖.๓ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของหลักสูตรทั้งสามสาขาให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

๗. ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการจัดประชุมสัมมนาบทความทางวิชาการที่มีการรายงานการประชุมของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

๘. เป้าหมายผลผลิต

๘.๑ เป้าหมายเชิงคุณภาพ มีการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ในรูปแบบของบทความทางวิชาการและนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๘.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ มีการตีพิมพ์เอกสารทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เล่มเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนที่เข้าร่วมประชุมทางวิชาการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ รูปหรือคนจากทุกวิทยาเขตที่เปิดการศึกษาในหลักสูตร

๘.๓ เป้าหมายเชิงเวลา : มีกำหนดระยะเวลาระหว่าง เดือน มีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น ๒ เดือน

๙. งบประมาณ :

๙.๑ ที่มาของงบประมาณ : งบประมาณสนับสนุนจากหลักสูตรบัณฑิตศึกษา/นิสิตปริญญาโท

๑๐. ขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการ

กระบวนการดำเนินการโครงการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) โดยใช้กระบวนการ PDCA คือ

๑๐.๑ การวางแผน (PLAN) ประชุมระดมความคิดเห็นระหว่างคณาจารย์เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรและนิสิต เพื่อจัดทำโครงการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) เพื่อขออนุมัติหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ ตลอดถึงทำหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๒ การดำเนินงาน (DO) มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผน ระหว่างเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

๑๐.๓ สรุปและประเมินโครงการ (CHECK) โดยมีการประชุมสรุปโครงการ ปรากฏในรายงานการประชุมหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

๑๐.๔ นำผลสรุปและข้อเสนอแนะ (ACT) ไปดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ปรากฏในรายงานประชุมหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ตารางแผนปฏิบัติการโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๓)							
		สัปดาห์ ๑	สัปดาห์ ๒	สัปดาห์ ๓	สัปดาห์ ๔	สัปดาห์ ๕	สัปดาห์ ๖	สัปดาห์ ๗	สัปดาห์ ๘
๑	ประชุมระดมความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้อง								
๒	จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติมหาวิทยาลัย								
๓	จัดทำหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ดำเนินการตามแผนที่กำหนด								
๕	สรุปโครงการตามแบบ มคอ.๒ และเสนอมหาวิทยาลัย								

๑๑. ตัวชี้วัด

๑๑.๑ ผลผลิต (Output)

- ๑) ร้อยละ๘๐ ของนิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้เพิ่มขึ้น
- ๒) ร้อยละ๘๐ ของนิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ มีพึงพอใจต่อโครงการฯ

๑๑.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) นิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้จากการประสบการณ์ตรงในการประชุมสัมมนาวิชาการ
- ๒) การจัดการโครงการเป็นไปตามเกณฑ์ สกอ.ที่ได้กำหนดไว้

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ ได้ตีพิมพ์ผลงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ

๑๒.๒ ได้จัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๑๒.๓ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของหลักสูตรทั้งสามสาขาให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒๕๖๓ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม
(Proceedings) หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

เพื่อให้การวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ของ
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุม
วิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

๑. พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.	กรรมการ
๓. พระปลัดระพี นพธิสาโร, ผศ.ดร.	กรรมการ
๔. พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	กรรมการ
๕. พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	กรรมการ
๖. พระครูปลัดอู๊ด ปรีบุญโน, ดร.	กรรมการ
๗. พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.	กรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชัย ไชยสา	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ธิลาว	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว	กรรมการ
๑๒. พระมหานิกุล ฐานตโร, ดร.	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. พระสมนึก อธิปญโญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. พระนุชิต นาคเสโน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาว พัชรีย์ หาราลง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	กรรมการ

มีต่อหน้า ๒

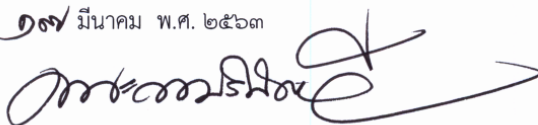

๒

๖. รองศาสตราจารย์อนุภูมิ ไชวเกษม	กรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.พรรษา พุฒยางกูร	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล	กรรมการ
๙. อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.อภิญา นัทรช่อฟ้า	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.บวร ชมขุนศรี	กรรมการ
๑๒. อาจารย์ ดร.สมบัติ นามบุรี	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุธนา ปราณีต	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายพลวัฒน์ สีทา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวกาญจนา บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓) หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	
๑. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.อภินันท์ จันตะนี	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต	กรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา วัฒนภูมิ	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุกรักษ์	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	กรรมการ
๑๒. อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายสุภัทรชัย สีสะใบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นายกรกต ขำบัณฑิต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวสุมาลี บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

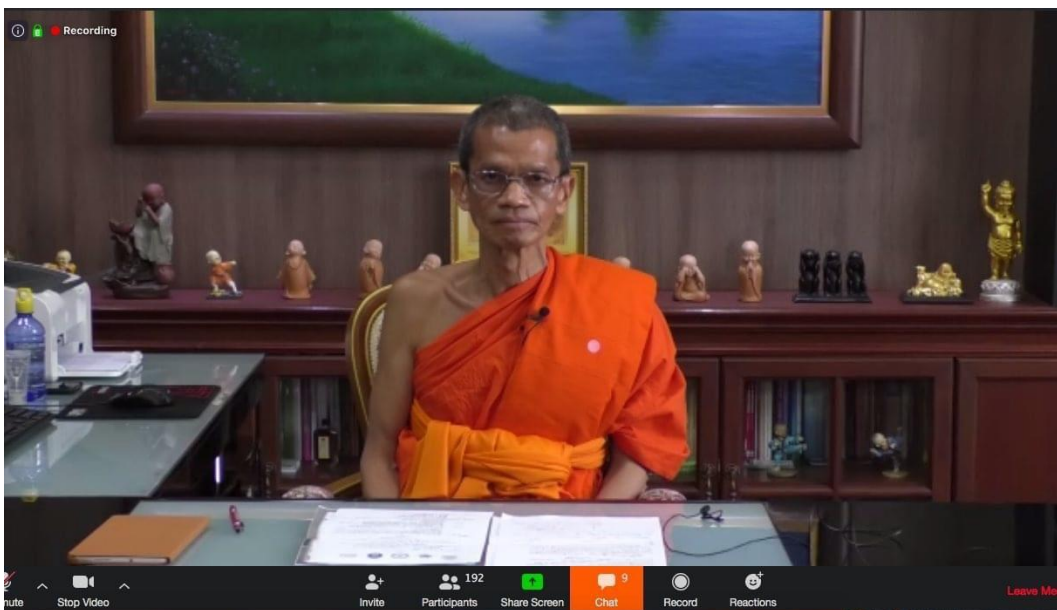
(พระราชปรีติโกวิ, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประมวลรูปภาพประกอบโครงการ

พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร. อธิการบดี กล่าวเปิดการประชุม
และบรรยายพิเศษ หัวข้อ “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา”
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

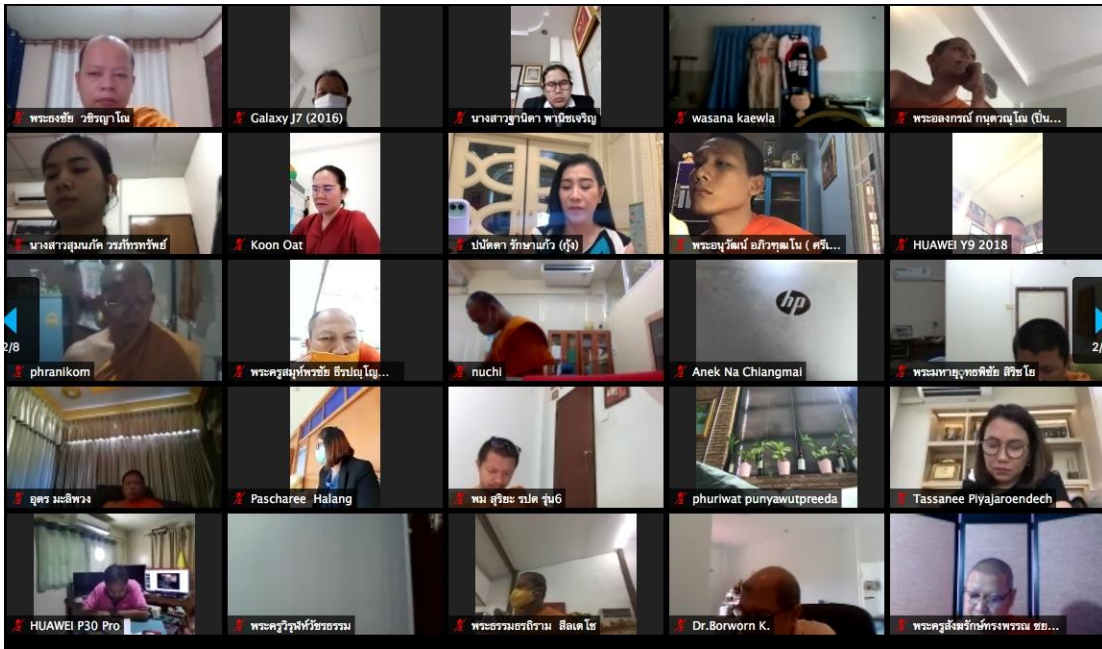
พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และพระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.
คณบดีคณะสังคมศาสตร์ กล่าวสัมปทานียกถา
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
กล่าวรายงานต่อองค์ประธานในพิธี และชี้แจงรายละเอียดของการประชุมวิชาการที่มีรายงานการ
ประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

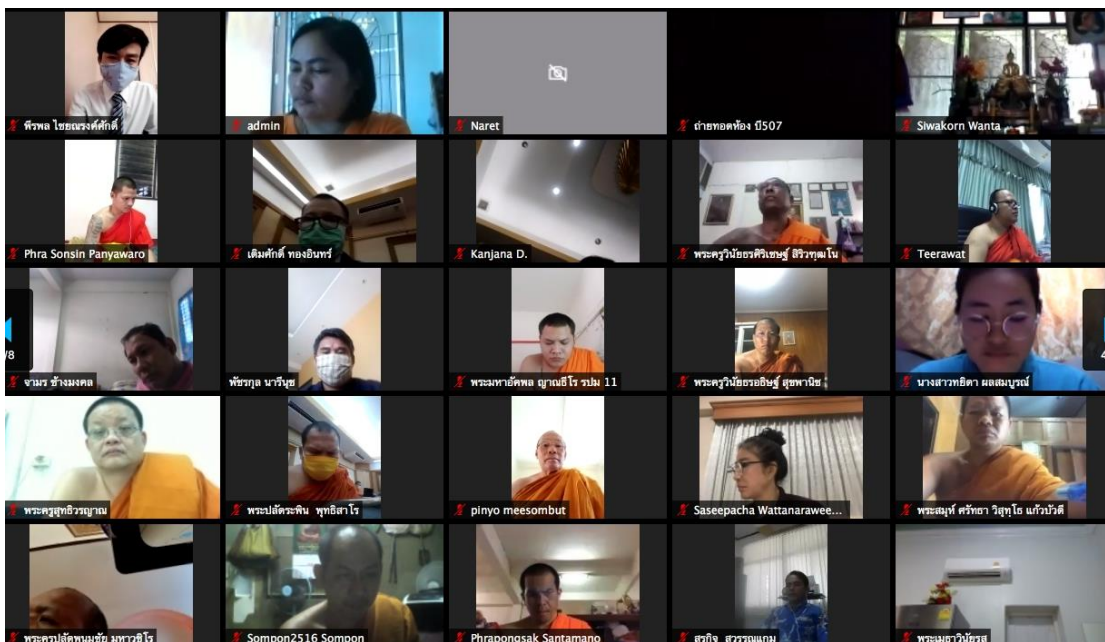

คณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นิสิต และผู้สนใจ
 เข้าร่วมการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

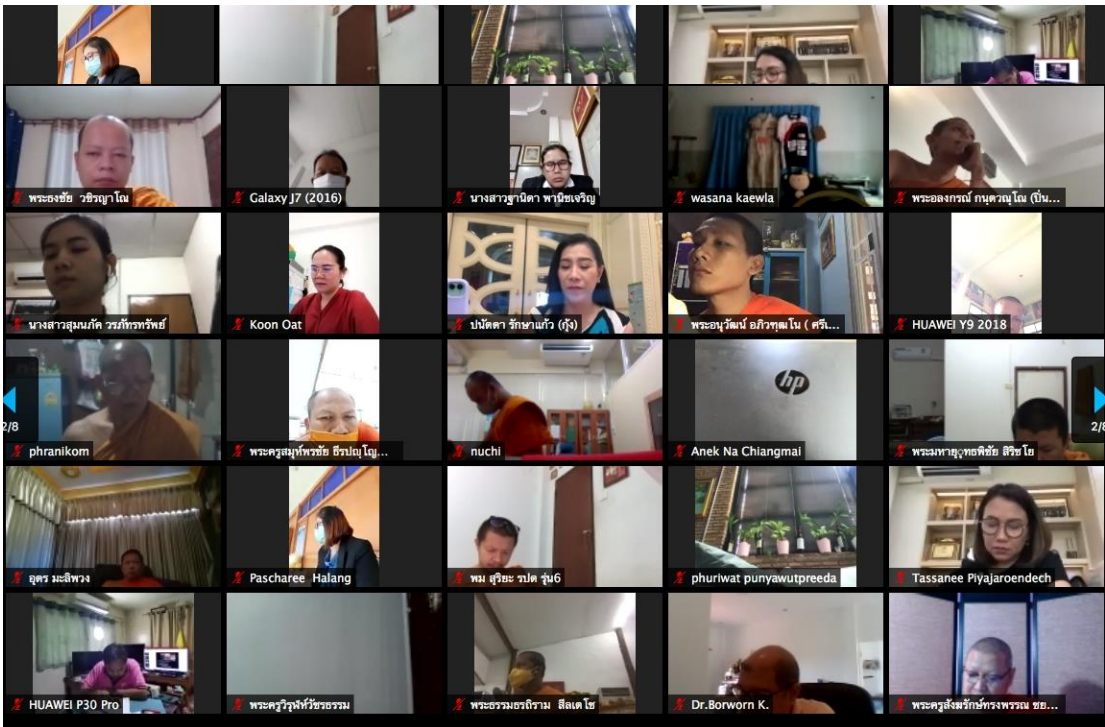
คณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นิสิต และผู้สนใจ
 เข้าร่วมการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ศ.ดร.บุญตัน ดอกไธสง
 ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวปณิณณกถา
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

คณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นิสิต และผู้สนใจ
 เข้าร่วมการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่คณะสังคมศาสตร์

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บุคลากรสายผู้บริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์		
1	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
2	พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา กจพ./ ประธานหลักสูตร พธ.ด. กจพ.
3	พระปลัดระพิน พุทธิสารโร, ผศ.ดร.	ประธานหลักสูตร พธ.ม. กจพ.
4	พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	รก.เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา กจพ.
5	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานหลักสูตร ปร.ด. รปศ.
6	รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	ประธานหลักสูตร ปร.ด. รศ.
7	รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	ประธานหลักสูตร ร.ม.
8	รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รปศ.
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณีต	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รศ.
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวุฒิ หมั่นมี	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รปศ./ ประธานหลักสูตร รป.ม.
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา รักษาเมือง	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รปศ. (นานาชาติ)
บุคลากรสายวิชาการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์		
1	พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
2	พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
3	พระมหานิกุล ฐานุตโตโร, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
4	พระครูปลัดอดุล ปริบุญโน, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
5	พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

6	ศาสตราจารย์ ดร.จ่านงค์ อดิวัฒนสิทธิ์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
7	ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
8	รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
9	รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
10	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
11	รองศาสตราจารย์ ดร.พรรษา พดุมยางกูร	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
12	รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
13	รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
14	รองศาสตราจารย์ อนุภูมิ โชวเกษม	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
15	รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทั้งโต	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	หัวหน้าภาครัฐศาสตร์/ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สมอเนื่อ	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หัตถ์กรรณ์ แก่นท้าว	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อิลาว	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวชัย ไชยสา	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
23	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
24	อาจารย์ ดร.ทักษิณ ประชามอญ	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
25	อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
26	อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
27	อาจารย์ ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
28	อาจารย์ ดร.บวร ขมขุนศรี	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
29	อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
30	อาจารย์ ดร.สมบัติ นามบุรี	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
31	อาจารย์ วินัย มีมาก	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
เจ้าหน้าที่หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์		
1	พระสมนึก อีรปโย	นักวิชาการศึกษา/เลขานุการหลักสูตร บัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์
2	พระนุชิต นาคเสโน	นักจัดการงานทั่วไป
3	นายสุภัทรชัย สีสะไบ	นักวิชาการศึกษา

278 การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 3 เมษายน 2563

4	นายพลวัฒน์ สีทา	นักวิชาการศึกษา
5	นายกรกต ชาบัณทิต	นักวิชาการศึกษา
6	นางสาวสุมาลี บุญเรือง	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
7	นางสาวกาญจนา บุญเรือง	นักจัดการงานทั่วไป
8	นางสาวพัชรี หาลาง	นักวิชาการการเงินและบัญชี
9	นายสุทา ขอวาดกลาง	พนักงานขับรถ

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 11

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101204201	พระครูสุทิวรญาณ	เขมธโร
4	6101204204	พระครูปลัดเฉลิมพร	อภิวโร
5	6101204205	พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์	สิริวฑฒโน
6	6101204206	พระมหาชัยสิทธิ์	ขยสิทธิ์
7	6101204207	พระมหามนัสวี	ฐิตธมโม
8	6101204208	พระมหาพชร	กิตติวรมณี
9	6101204210	พระอธิการทรงศักดิ์	ถิธมโม
10	6101204211	พระอธิการลำไผ่	นรินโท
11	6101204212	พระพุทฺธชาติ	อาภากรโ
12	6101204213	พระพัฒนธนพงศ์	สุวฑฒโน
13	6101204214	พระจิรวังษ์	สุธมโม
14	6101204215	พระธีรภัทร์	นาคสีโล
15	6101204216	พระศุภชัย	ปญญาวิโร
16	6101204218	พระวริทธิ์ชาการ	วชิรสิทธิ์เมธี

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 12

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201204201	พระครูพิมลธรรมภาณ	กนตสีโล
2	6201204202	พระปลัดชุมพล	อาภทโร
3	6201204203	พระปลัดชัยรัตน์	ปิยสีโล
4	6201204204	พระมหาพงษ์เทพ	ปภาโกร
5	6201204205	พระมหาสวัสดิ์	ฐิตวณโณ
6	6201204206	พระมหาพงศ์ปนต์	ญาณเวที
7	6201204207	พระครูสังฆรักษ์ธีรภัทร์	อิทธิปัญญา
8	6201204208	พระสมุห์อมร	ปภาโกร
9	6201204209	พระสมุห์ ธีระพันธ์	ญาณธีโร
10	6201204210	พระอธิการชยุต	เดชมโม
11	6201204211	พระสัญญา	พุทธญาณ
12	6201204212	พระสมพล	ยสชาติ
13	6201204213	พระไกรมาศ	ปญญาวิโร
14	6201204214	พระนิวัฒน์	สนตจิตโต
15	6201204215	พระศิริวัฒน์	ปิยสีโล
16	6201204216	พระไชยสิทธิ์	กิตติปัญญา
17	6201204219	พระมานพ	อคคมาณโว
18	6201204220	พระณัฐฤกษ์	อาภาโกร
20	6201204221	พระอนพัทธ์	ฐิตมโม
21	6201204222	นางสาวทยิดา	ผลสมบูรณ์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6130205001	พระครูสมุห์พรชัย	ธีรปญโญ
2	6130205002	พระธรรมธรรณิราม	สีลเตโช
3	6130205003	พระมารุต	กิตติปาโล
4	6130205004	พระยงยุทธ	กตธูโร
5	6130205005	พระมหาสรวรพสิทธิ์	นาคเสโน
6	6130205006	พระสมุห์ศรัทธา	วิสุทโธ
7	6130205007	พระอนุวัฒน์	อภิวฑฒโน
8	6130205008	พระมหากันตินันท์	กนตสีโล
9	6130205009	พระวรพงศ์	ธมมวโโส
10	6130205010	พระครูปลัดกฤษฎาภรณ์	ญาณธโร
11	6130205011	พระอลงกรณ์	กนตวณโณ
12	6130205012	พระปิยปราชญ์	อาจารย์สุโก
13	6130205013	พระปิยวัฒน์	อินทปญโญ
14	6130205014	นายเชาว์	ศรีอนันต์
15	6130205017	นายสมชาย	ลำภู
16	6130205018	นายจามร	ช้างมงคล
17	6130205019	นางสาวสุนนภัค	วรภัทรทรัพย์
18	6130205020	นางสาวอารักษ์มี	บรรเจิดจรัสเลิศ
19	6130205021	นางสาวฐานิดา	พานิชเจริญ
20	6130205022	นางสาวณัฐวรรณ	พงษ์อินทรวงษ์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิติตถลัฏฐตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 11

วันศุกรที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิติต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101204101	พระมหาวรพงศ์	กุลชลโย
2	6101204102	พระมหานวมินทร์	สิริเมธี
3	6101204103	พระมหาภูริช	ทนต์วิโส
4	6101204104	พระมหาอุทพิชัย	สิริชโย
5	6101204105	พระมหาอัคพล	ญาณธีโร
6	6101204106	พระครูสมุทรจิราชาติ	พุทธรฤทธิโต
7	6101204107	พระอธิการสมคิด	กตปญโญ
8	6101204108	พระคำแสน	ปกสสุโร
9	6101204109	พระเฉลิมวุฒิ	จิตตสวโร
10	6101204110	พระณัฐพล	สิริวิพัฒน์
11	6101204111	พระทองพจน์	ธีรธมโม
12	6101204112	พระธีรวัฒน์	ฐิตเมโส
13	6101204113	พระประยุทธ์	อริยวิโส
14	6101204114	พระพิรพล	อินทปญโญ
15	6101204115	พระภักดี	มหาวิริโย
16	6101204116	พระศิวกร	เดชปญโญ
17	6101204117	พระสอนสิน	ปญญาวโร
18	6101204118	พระสุมิตร	สุจิตโต
19	6101204119	พระสุริโย	สุชีโต
20	6101204120	นายคณาพงษ์	พึงมี

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิตยสารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 12
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201204101	พระมหากาย	จิตธมโม
2	6201204102	พระมหาธงชัย	ชาติเมธี
3	6201204103	พระมหาบำรุง	ธมมเสฏฐ์
4	6201204104	พระมหาเกียรติพงษ์	อภิสิทธิ์
5	6201204105	พระมหาอานัฐ	กตปุญญ์
6	6201204106	พระมหานิวัฒน์	อภิชาโน
7	6201204107	พระมหาโสภณ	กิตติโสภณ
8	6201204109	พระสุริยะ	ฐานธมโม
9	6201204110	พระยรรนันท์	ภททธมโม
10	6201204111	พระอนุวัฒน์	อนุดตโร
11	6201204112	พระปิยะ	สิริสุวณโณ
12	6201204113	พระกรินทร์	จิตธมโม
13	6201204115	พระเทวิช	โชติญาณ
14	6201204116	นางสุจิต	กิ่งเกล้า
15	6201204117	นายชาญวิทย์	พริกบุญจันทร์
16	6201204119	นายณัฐชนน	ภูจอมจิตร
17	6201204120	นางสาวตุลยวดี	หล่อตระกูล
18	6201204122	นายสุทธิพร	จินดา
19	6201204123	ว่าที่ ร.ต.ณรงค์ศักดิ์	ชาวคอนไชย
20	6201204124	นายวิชศักดิ์	ยอดปทุมศิริณย์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 1

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101204001	พระมหาจักรพงศ์	ชินเมธี ค่ายอดใจ
2	6101204002	พระมหาณรงค์	ธมเมธี ศรีพันลม
3	6101204003	พระมหาณัฐพล	กิตติปัญญา อรรถารส
4	6101204004	พระมหาวิชญ์	จิรวทนต์เมธี เจริญพล
5	6101204005	พระมหาศิวพล	พลเมธี ไกล่ชิด
6	6101204006	พระมหาสมเกียรติ	เขมจารีโน จงเกษิ
7	6101204007	พระมหาอัยยศ	มหามงคล ยืนยง
8	6101204008	พระปลัดเอกชัย	จนทโชโต คงชีวะ
9	6101204009	พระกฤษฎายุทธ	ธมมวโร เต้จ๊ะดี
10	6101204031	พระจักรพงษ์	อนุตโตโร วงษ์โพธิ์
11	6101204010	พระชาญชัย	ติสสุวิโส ศรีแพทย์
12	6101204011	พระชัยยา	ฐิตเมธ คุ้มมี
13	6101204012	พระชัยวัฒน์	อริยชัยญาณ เสนาชุม
14	6101204013	พระนิคม	จนทธมโม สุขเจริญ
15	6101204014	พระประเสริฐ	เดชโก ชากักดี
16	6101204016	พระสร้อยทอง	ปญญาวุธ ประทุมทอง
17	6101204017	พระสุรเดช	สุเมธโส บุญเรือง
18	6101204018	พระอโณทัย	กตปุญโญ อุ่นเรือน
19	6101204019	พระเนาวนนท์	ชยาภินนโท จอมพนัส
20	6101204020	Ven.Poke Pha	Poke Pha Poke Pha
21	6101204021	นายเกรียงไกร	พัฒนะโชติ
22	6101204023	นางสาวณัฐกาญจน์	เข็มนาค
23	6101204024	นายธเดช	ชวัลลักษณ์
24	6101204025	นายณนทชันทกรณ	ฝ่ายเทศ

25	6101204026	นายปฐวี	ท้ายเมือง
26	6101204027	นางสาวปิ่นอนงค์	ทองบ่อ
27	6101204028	นางสาวปุน	วิเศษศรี
28	6101204029	นางสาวรัตนา	สารักษ์
29	6101204030	นายวิจิตร	เกิดน้อย
30	6101204043	นายพัฒนภูมิ	ผ่องยุบล
31	6101204045	นายนิทัศน์	ภูประเสริฐ

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 2

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201204001	พระครูศรีปริยัตยาภิณธ์	เขมโนโว (บุญทรหาญ)
2	6201204024	พระครูศรีธรรมวิเทศ	ปณโยภาโส (บุญพิทักษ์)
3	6201204002	พระมหาชาติรี	ชาครชโย (ลวดคำทุย)
4	6201204003	พระมหาเรวัฒน์	อคคาทโร (สลิอ่อน)
5	6201204004	พระมหาณัฐพงษ์	ขนิติโร (รื่องน้อย)
6	6201204005	พระสุชาติ	สุชาติ (สวน)
7	6201204006	พระคณิศร	ขนิติโธ (รัตนทองพันธ์)
8	6201204007	พระศกลวัฒน์	จิตตปณโย (วงวิงษ์)
9	6201204008	พระวัชรพล	เพี้ยกเถียน (ไชยลา)
10	6201204009	พระชวณัฐ	ภูริชชโว (เตียวสกุล)
11	6201204010	พระทรงวุฒิ	ชาติเมธี (รัตนะ)
12	6201204011	พระวิชาญ	จนทสาโร (มิ่งภูกลาง)
13	6201204012	พระธีรศักดิ์	ธีรญาโณ (ชุมเงิน)
14	6201204013	พระณัฐพงษ์	ณัฐวิโส (สุดใจ)
15	6201204014	Sothearith	Tikkhariro (Sum)
16	6201204015	Puthea	Yon
17	6201204016	Chuon nat	Son
18	6201204017	นายพีรกีจ	โชครัมย์
19	6201204018	นายชลิต	วงศ์สกุล
20	6201204019	นายเอกชัย	พรนิคม
21	6201204020	นายโสภณ	สุพงษ์
22	6201204021	นายเฉลิมชัย	กักเกียรติกุล
23	6201204022	นายธวัชชัย	เย็นใจมา
24	6201204023	นายสุวิชัย	บัวงาม

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 8
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา
1	6101104001	พระครูวิเทศกัลยาณธรรม	กลยาณธมโม
2	6101104002	พระครูบวรกิจคุณาธาร	วรปญโญ
3	6101104003	พระครูพิพัฒนศาสนกิจจาทร	ภูมิปาโล
4	6101104004	พระครูวิวิธวัชชัย	วรปญโญ
5	6101104005	พระครูพิสุทธิปัญญาวิวัฒน์	กิตติปญโญ
6	6101104006	พระครูศรีเมธากรณ์	ฐิตธมโม
7	6101104007	พระครูพิจิตรวรเวท	จนทลีโล
8	6101104008	พระปลัดทัศนพล	เขมจาโร
9	6101104009	พระปลัดอนุชาติ	นรินโท
10	6101104010	พระมหาธงไชย	วิสุทโธ
11	6101104011	พระมหาจรรุญ	อภิธมมจิตโต
12	6101104012	พระมหานารทะ	จริยเมธี
13	6101104013	พระครูสังฆรักษ์อนันต์	สุทิมโน
14	6101104014	พระครูสังฆรักษ์สัจด์	ภทฺทธมโม
15	6101104015	พระครูสมุห์ไพฑูรย์	สิริภทโท
16	6101104018	พระใบฎีกาสมคิด	นาถลีโล
17	6101104019	พระสมจิตร	ญาณวีโร
18	6101104021	พระสุทิน	อธิปญโญ
19	6101104022	พระอธิการสุรศักดิ์	สุขุมโล

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 9

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา
1	6201104001	พระราชวัลภาจารย์	อาจารย์คุณ
2	6201104002	พระศรีรัตนวิมล	รัตนปณิธ
3	6201104003	พระครูพิทักษ์ศิลปาคม	วิชิตวุฒ
4	6201104004	พระครูจริยธรรมานุรักษ์	จริยธมโม
5	6201104005	พระครูอาทรธรรม	อุปสนโต
6	6201104006	พระครูปราโมทย์ปัญญาวัฒน์	เดชปณิธ
7	6201104007	พระครูกิตติวิสุทธิวัฒน์	สมปณิธ
8	6201104008	พระครูภาวนาคุณาภรณ์	กิตติธโร
9	6201104009	พระมหาเฉลิมพล	อชิโต
10	6201104010	พระมหาอัศววัฒน์	กิตติญาโน
11	6201104011	พระครูปลัดวิชาญ	วิชชาธโร
12	6201104012	พระครูปลัดพนมชัย	มหาวชิโร
13	6201104013	พระครูสมุห์ดิฐภูมิ	จิธธมโม
14	6201104014	พระครูสมุห์วิโรจน์	คุณวีโร
15	6201104015	พระสมุห์หวัศิน	วิสุทโธ
16	6201104016	พระมนินทร์	มนินทรโร
17	6201104017	พระวรภาพ	คุณสมปณิธ
18	6201104018	พระธงชัย	สุนทรธโร
19	6201104019	พระธงชัย	ชนติธโร
20	6201104020	พระนิคม	กตปณิธ
21	6201104021	พระไพโรจน์	สุจิตโต
22	6201104022	พระใบฎีกาบุญญ	จารุณโณ
23	6201104023	พระมหาทวี	โพธิเมธี

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 5
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101104202	พระครูปลัดชาติชาย	ญาณโสภณ
2	6101104203	พระมหาธีรวัฒน์	เสสปัญโญ
3	6101104204	พระสมนึก	ธีรปัญโญ
4	6101104205	พันเอกสาธิต	ทิพย์มณี
5	6101104206	พันตำรวจเอกภูษิต	วิเศษคามินทร์
6	6101104207	ร้อยตำรวจเอกประพันธ์	คชแก้ว
7	6101104208	นายวิศิษฐ์สร	เอกกิตตินันท์
8	6101104209	นายมนตรี	พรมวัน
9	6101104210	นายบวร	ชมขุนศรี
10	6101104212	นางสาวอภิญญา	ฉัตรข้อฟ้า
11	6101104213	นางสาวปัทมณีสาร์	องค์ปรัชญากุล
12	6101104214	นางสาวณัชชา	อมราภรณ์
13	6101104215	นายสมพงศ์	สุนทรธรรม
14	6101104216	นายไพรัชฐ	พานิชย์สกุลชัย
15	6101104218	พระสมุห์บุญโชค	กิตติสาโร

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 6

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201104201	พระครูปลัดสิทธิชัย	วิสุทโธ
2	6201104202	พระมหาวิเศษ	กนตธมโม
3	6201104203	พระมหาสุริยะ	มททโว
4	6201104204	พระพงษ์ศักดิ์	สนตมโน
5	6201104205	นางสาวกชนิภา	อินทสุวรรณ์
6	6201104206	นางสาวชไมพร	กิติ
7	6201104207	นายฉัตรชัย	นาค้าพลอย
8	6201104208	นางสาวณัฐกานต์	บุญแนบ
9	6201104209	นางสาวถนอมขวัญ	อยู่สุข
10	6201104210	นางสาวทัศนาวดี	ฉากภาพ
11	6201104211	นางปนัดดา	รักษาแก้ว
12	6201104212	นายประยูร	เจนตรกุลโรจน์
13	6201104213	พันเอกวีระ	อินทโรสภา
14	6201104214	นางสาวศศิธร	อนันตพันธุ์พงศ์
15	6201104215	นางศศิพัชร	วัฒนวิวงศ์
16	6201104216	นายสุรกิจ	สุวรรณแกม
17	6201104217	นายสุวรรณ์	แก้วนะ
18	6201104218	นางทัศนีย์	ปิยะเจริญเดช
19	6201104220	นางสาวบุญชिरา	ภูชนะจิต
20	6201104221	นายอภิวัฒน์	จำตา
21	6201104222	คุณชุนิภา	เปิดโลกนิมิต
22	6201104223	พล.อ.ปภิตน์	สันตินิยม
23	6201104224	นายณัฐ	รุ่งวงศ์
24	6201104225	นายปรีดา	กลิ่นเทศ
25	6201104226	นายนรา	บรรลิตกุล

26	6201104227	นางสาวจันทร์เพ็ญ	เจียมสมัย
27	6201104228	นายกิตติชัย	ไชยพรศิริ
28	6201104125	นางสาวสิริปภา	ภาคอัคร์
29	6201104126	นายกอปรลาภ	อภัยภักดิ์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รุ่นที่ 1

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101104125	พระเทพปริยัติเมธี	
2	6101104102	พระครูธรรมธรรณบุญเที่ยง	พุทธสาวโก
3	6101104109	ร้อยเอกไพบูลย์	สุขเจตน์
4	6101104124	นายธนะพัฒน์	เดชเลิศวรพัฒน์
5	6101104127	นางสาวอภิษฎาณัฐโสภา	อบสิน
6	6101104101	พระครูรัตนสุตากร	จนทโชโต
7	6101104103	พระมหาพิพัฒพงศ์	จิตธมโม
8	6101104104	พระมหานรินทร์	สุรบุญโย
9	6101104105	พระอ่อน	ถาวโร
10	6101104106	พันเอกภาณุรัตน์	ดีเสมอ
11	6101104107	พ.ต.ท.ชุมพล	เพ็งศิริ
12	6101104108	ว่าที่พันตรีไพฑูรย์	ปริญญารมกุล
13	6101104110	นายชุตินันท์	วงษ์อมรวิทย์
14	6101104112	นายนิติพันธ์	อินทโชติ
15	6101104113	นายพัทพล	เสวตวรรณ
16	6101104114	นายวีรชัย	คำธร
17	6101104115	นายสมชาย	ชูเมือง
18	6101104116	นายสุทนต์	ทองเล็ก
19	6101104118	นายเอนก	ณ เชียงใหม่
20	6101104119	นางสาวฉัฐกานต์	สารมาศ
21	6101104121	นางสาวปณัฏฐิตา	บุรณกิจ
22	6101104122	นางสาวรัชฎากร	เอี่ยมอำไพ
23	6101104123	นางสาวอัญชิษฐา	อักษรศรี
24	6101104126	นายอัครเดช	พรหมกัลป์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รุ่นที่ 2

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201104101	พระเมธาวิเชียร	
2	6201104102	นายธงชัย	สิงอุดม
3	6201104103	นายภูริวัจน์	บุญวุฒิปริดา
4	6201104104	นางไพวรรณ	บุริมาตร
5	6201104117	นายพรเศรษฐี	วุฒิปัญญาอิสกุล
6	6201104106	พระมหาเอกกวิน	ปิยวิโร/อะซิม
7	6201104107	พระครูวินัยธรอริษฐ์	สุวฑฒ์/สุขพานิช
8	6201104108	พระชินกร	สุจิตโต/ทองดี
9	6201104109	พระธงชัย	วชิรญาโณ/พิชัย
10	6201104110	พระภิกษุโณ	ตสสนาโม/มีสมบัติ
11	6201104113	นายกรณ์รัฐ	ระงับทุกข์
12	6201104115	นายธนพัฒน์	เฉลิมรัตน์
13	6201104116	นายประคอง	มาโต
14	6201104120	นางสาวณฐมน	หมวกฉิม
15	6201104121	นางสาวพัชรี	สายบุญเรือน
16	6201104122	นางสาวศิริสุตา	แสงทอง
17	6201104123	นางสาวสาลิณี	รักกตัญญู
18	6201104124	นางสาวสุมาลี	บุญเรือง

